REFERENCE BOOK

Dictionary of Statistics

စာရင်းအင်းပညာ အဘိဓါန်

စာရင်းအင်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ၊ သီအိုရီများနှင့်
ရှင်းလင်းချက်များကို မြန်မာဘာသာဖြင့် အပြည့်အစုံ
စုစည်းတင်ပြထားသော ကျမ်း။

ရေးသူ

နေအောင်

စာရင်းအင်းပညာ အဘိဓါန်

A

Aalen Johansen estimator (အေလင် ယိုဟန်ဆန် ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ပြိုင်ဆိုင်သော သေဆုံးရသည့် အကြောင်းရင်းများ (competing causes of death) ရှိသည့်အခါတွင် ရှင်သန်ချိန် (survival time) များ၏ ရှင်သန်နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုသော ခန့်မှန်းကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Absolute Frequency (အကြွင်းမဲ့ ကြိမ်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုအတွင်း တန်ဖိုးတစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကြိမ်အရေအတွက်ကို ဆိုလိုသည်။

Absorbing Markov chains (စုပ်ယူနိုင်သော မားကော့ဗ် ကွင်းဆက်)

ရှင်းလင်းချက်-

မားကော့ဗ် ကွင်းဆက်တစ်ခုတွင် ပြန်မထွက်နိုင်သော အခြေအနေ (state) ကို စုပ်ယူနိုင်သော အခြေအနေဟုခေါ် ပြီး ၎င်းအခြေအနေမှ ထွက်ခွာသွားနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေသည် သုညဖြစ်သည်။ အနည်းဆုံး စုပ်ယူနိုင်သော အခြေအနေတစ်ခုရှိပါက ထိုကွင်းဆက်ကို 'စုပ်ယူနိုင်သော မားကော့ဗ် ကွင်းဆက်' ဟုခေါ်သည်။

Absorption distributions (စုပ်ယူမှု ဖြန့်ချီမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးပါဝင်သော သတ်မှတ်နယ်မြေတစ်ခုကို ဖြတ်ကျော်ရန် ပျက်ကွက်သော 'အမှုန်များ' (ဥပမာ - အမှုန်များ) ၏ အရေအတွက်ကို ကိုယ်စားပြုသော ဖြစ်နိုင်ခြေ ဖြန့်ချီမှုများဖြစ်သည်။

Abundance matrices (ပေါများမှု မက်ထရစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ အသုံးချမှုများတွင် တွေ့ရသော မက်ထရစ်များဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် နေရာဒေသနှင့် မျိုးစိတ်များကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသော နှစ်ဘက်မြင် (two-dimensional) ဇယားများဖြစ်သည်။

Acceptance Sampling (လက်ခံမှု နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်အရည်အသွေးစံနှုန်းနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ ဆုံးဖြတ်ရန်အတွက် အသုတ်တစ်ခုမှ ကျပန်းနမူနာကို စစ်ဆေးသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Accuracy (တိကျမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
တိုင်းတာမှုတစ်ခုသည် အမှန်တကယ်တန်ဖိုး သို့မဟုတ် စံသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုနှင့် မည်မျှနီးစပ်နေသည်ကို ဆိုလိုသည်။

Actuarial statistics (အာမခံစာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အာမခံပညာရှင်များက စွန့်စားမှုများကို အကဲဖြတ်ရန်၊ တာဝန်ခံရမည့်ပမာဏများကို တွက်ချက်ရန်နှင့် အာမခံ၊ ပင်စင်စသည်တို့၏ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လမ်းကြောင်းကို စီစဉ်ရန် အသုံးပြုသော စာရင်းအင်းများဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် အသက်အရွယ်အမျိုးမျိုး၊ အလုပ်အကိုင်စသည်တို့အတွက် မျှော်မှန်းသက်တမ်းကို တွက်ချက်ခြင်းဖြစ်သည်။

Adaptive designs (လိုက်လျောညီထွေသော ဒီဇိုင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စမ်းသပ်မှုအတွင်း ဒေတာများကို စုဆောင်းသည်နှင့်အမျှ နည်းလမ်းတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပြုပြင်မွမ်းမံထားသော ဆေးခန်းဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုများဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ လူနာများကို ထိရောက်မှုမရှိသော သို့မဟုတ် အဆိပ်ဖြစ်စေနိုင်သော ဆေးပမာဏများမှ ကာကွယ်ရန် ကုသမှု ခွဲဝေမှုကို ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်သည်။

Addition Rule (ပေါင်းခြင်းစည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေများအတွက် ပေါင်းခြင်းစည်းမျဉ်းတွင် ဖော်မြူလာနှစ်ခုပါရှိသည်။ တစ်ခုမှာ အပြန်အလှန်သီးသန့်ဖြစ်သော (mutually exclusive) ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုအနက် တစ်ခုခုဖြစ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေအတွက်ဖြစ်ပြီး၊ နောက်တစ်ခုမှာ အပြန်အလှန်သီးသန့်မဟုတ်သော (non-mutually exclusive) ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုအနက် တစ်ခုခုဖြစ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေအတွက်ဖြစ်သည်။

- ပထမဖော်မြူလာမှာ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ပေါင်းခြင်းဖြစ်သည်။
- ဒုတိယဖော်မြူလာမှာ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေပေါင်းလဒ်မှ နှစ်ခုလုံးဖြစ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို နုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Additive model (ပေါင်းစုပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပါရာမီတာမဟုတ်သော (nonparametric) ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ဂျရုမ်း အိပ်ချ် ဖရိုင်းမန်းနှင့် ဗာနာ စတတ်ဇယ်တို့က အဆိုပြုခဲ့ပြီး ACE အယ်လဂိုရီသမ်၏ အရေးပါသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤပုံစံသည် ပါရာမီတာမဟုတ်သော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံများ၏ ကန့်သတ်ထားသော အုပ်စုတစ်ခုကို တည်ဆောက်ရန် တစ်ဖက်မြင် (one-dimensional) ချောမွေ့စေသည့်နည်းလမ်း (smoother) ကို အသုံးပြုသည်။

Adjusted R-Squared (ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ထားသော R-Squared)

ရှင်းလင်းချက်-

R^2 သည် ဒေတာအမှတ်များသည် မျဉ်းကွေး သို့မဟုတ် မျဉ်းတစ်ကြောင်းနှင့် မည်မျှကောင်းစွာ ကိုက်ညီသည်ကို ဖော်ပြသည်။ Adjusted R^2 သည်လည်း အလားတူပင် ဖော်ပြသော်လည်း ပုံစံတစ်ခုရှိ ဝေါဟာရအရေအတွက်အတွက် ညှိနှိုင်းပေးသည်။ ပုံစံတွင် အသုံးမဝင်သော ကိန်းရှင်များကို ထပ်ထည့်ပါက adjusted R^2 သည် ကျဆင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ အသုံးဝင်သော ကိန်းရှင်များကို ထပ်ထည့်ပါက မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်သည်။ Adjusted R^2 သည် R^2 ထက် အမြဲတမ်း သေးငယ်သည် သို့မဟုတ် ညီမျှသည်။ နမူနာများနှင့် အလုပ်လုပ်သည့်အခါမှသာ R^2 ကို လိုအပ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လူဦးရေတစ်ခုလုံးမှ ဒေတာရှိပါက R^2 သည် မလိုအပ်ပါ။

Affine transformation (အက်ဖင်း အသွင်ပြောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အမှတ်များ၊ မျဉ်းဖြောင့်များနှင့် ပြင်ညီများ (planes) ကို ထိန်းသိမ်းပေးသော မျဉ်းပြောင်းမြေပုံဆွဲခြင်း (linear mapping) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အက်ဖင်း အသွင်ပြောင်းပြီးနောက်တွင်လည်း အပြိုင်မျဉ်းများ၏ အစုအဝေးများသည် အပြိုင်ဖြစ်နေဆဲဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းကို ပုံမှန်မဟုတ်သော ကင်မရာထောင့်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဂျီသြမေတြီဆိုင်ရာ ပုံပျက်မှုများကို ပြင်ဆင်ရန် အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။

Affirming the antecedent (ရှေ့ဆက်ဝါကျကို အတည်ပြုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

"A → B" (A ဆိုလျှင် B) ဟူသော အခြေခံယူဆချက်နှင့် "A" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်မှ "ထို့ကြောင့် B မှန်သည်" ဟု ကောက်ချက်ချသည့် မှန်ကန်သော ယုတ္တိဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှု (logical argument) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤအမည်သည် အခြေအနေဆိုင်ရာ (conditional) ဝါကျတွင် ရှေ့ဆက်ဝါကျ (antecedent - A) ကို အတည်ပြုသည်ဟူသော အချက်မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

Affirming the consequent (နောက်ဆက်ဝါကျကို အတည်ပြုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

"A → B" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်နှင့် "B" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်မှ "ထို့ကြောင့် A မှန်သည်" ဟု ကောက်ချက်ချသည့် ယုတ္တိမမှန်ကန်သော ငြင်းခုံမှု (logical fallacy) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤအမည်သည် အခြေအနေဆိုင်ရာ ဝါကျတွင် နောက်ဆက်ဝါကျ (consequent - B) ကို အတည်ပြုသည်ဟူသော အချက်မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

Alpha Level (အယ်လ်ဖာ အဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

သိသာထင်ရှားမှုအဆင့် (significance level) α သည် မူလယူဆချက် (null hypothesis) မှန်ကန်နေသော်လည်း ၎င်းကို မှားယွင်းစွာ ငြင်းပယ်ရန် ဆုံးဖြတ်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဖာအဆင့်များကို ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုများ (hypothesis tests) တွင် အသုံးပြုသည်။ များသောအားဖြင့် ဤစစ်ဆေးမှုများကို .05 (၅%) အယ်လ်ဖာအဆင့်ဖြင့် လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသော်လည်း .01 နှင့် .10 တို့ကိုလည်း အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။

Alternative Hypothesis (အခြားရွေးချယ်စရာ ယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခုတွင် သက်သေပြရန် ရည်ရွယ်ထားသော ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ဆေးဝါးအသစ်၏ ဆေးခန်းဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုတစ်ခုတွင် အခြားရွေးချယ်စရာ ယူဆချက်မှာ ဆေးဝါးအသစ်သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် လက်ရှိဆေးဝါးနှင့် မတူညီသော အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဤသို့ဆိုပါက H_1: ဆေးဝါးနှစ်မျိုးသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် မတူညီသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိသည်ဟု ရေးသားနိုင်သည်။ အခြားရွေးချယ်စရာ ယူဆချက်မှာ ဆေးဝါးအသစ်သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် လက်ရှိဆေးဝါးထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။ ထိုသို့ဆိုပါက H_1: ဆေးဝါးအသစ်သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် လက်ရှိဆေးဝါးထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ဟု ရေးသားနိုင်သည်။ စစ်ဆေးမှုပြီးဆုံးပြီးနောက် နောက်ဆုံးကောက်ချက်ကို မူလယူဆချက်၏ သတ်မှတ်ချက်များဖြင့် အမြဲတမ်း ဖော်ပြသည်။ "H_0 ကို H_1 ၏ ဘက်မှ ငြင်းပယ်သည်" သို့မဟုတ် "H_0 ကို ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုပါ" ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ "H_1 ကို ငြင်းပယ်သည်" သို့မဟုတ် "H_1 ကို လက်ခံသည်" ဟု ဘယ်သောအခါမှ မကောက်ချက်ချပါ။ "H_0 ကို ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုပါ" ဟု ကောက်ချက်ချပါက၊ ၎င်းသည်

မူလယူဆချက် မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ H_0 ကို H_1 ၏ ဘက်မှ ငြင်းပယ်ရန် လုံလောက်သော အထောက်အထားမရှိကြောင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။ မူလယူဆချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းသည် အခြားရွေးချယ်စရာ ယူဆချက် မှန်ကန်နိုင်သည်ဟု အကြံပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Analysis of Covariance (ANCOVA) (ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (Analysis of Variance) နှင့် မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (Linear Regression) ကို ပေါင်းစပ်ထားသော စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Analysis of Residuals (ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) တစ်ခုတွင် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးများနှင့် ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးများကြား ကွာခြားချက်များကို ဆန်းစစ်ခြင်းဖြစ်သည်။

And, &, conjunction, logical conjunction, ∧ (နှင့်၊ &၊ ပေါင်းစပ်ဝါကျ၊ ယုတ္တိဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ယုတ္တိဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက် (logical proposition) နှစ်ခုအပေါ် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ p နှင့် q သည် အဆိုပြုချက်နှစ်ခုဖြစ်ပါက (p & q) သည် p နှင့် q နှစ်ခုလုံး မှန်မှသာ မှန်သော အဆိုပြုချက်ဖြစ်သည်။ ကျန်အခြေအနေများတွင် (p & q) သည် မှားသည်။ & ကို သင်္ကေတ ∧ ဖြင့်လည်း ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။

ANOVA Test (ANOVA စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ANOVA စစ်ဆေးမှုသည် စစ်တမ်း သို့မဟုတ် စမ်းသပ်မှုရလဒ်များသည် သိသာထင်ရှားမှုရှိမရှိကို ရှာဖွေရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ မူလယူဆချက်ကို ငြင်းပယ်ရန် သို့မဟုတ်

အခြားရွေးချယ်စရာ ယူဆချက်ကို လက်ခံရန် လိုအပ်မှုရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် ကူညီပေးသည်။
အခြေခံအားဖြင့်၊ အုပ်စုများအကြား ကွာခြားမှုရှိမရှိကို စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်သည်။

Ante (အန်တီ - လောင်းကြေးအခြေခံငွေ)

ရှင်းလင်းချက်-
လောင်းကစားတစ်ခုတွင် ကနဦးပေးရသည့် ကုန်ကျစရိတ် (သို့) ဂိမ်းကစားရန် ပေးရသည့်ငွေဖြစ်သည်။
လက်တင်ဘာသာ "မတိုင်မီ" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

Antecedent (ရှေ့ဆက်ဝါကျ)

ရှင်းလင်းချက်-
အခြေအနေဆိုင်ရာ ဝါကျတစ်ခုဖြစ်သော p → q တွင် p ကို ရှေ့ဆက်ဝါကျ (antecedent) ဟုခေါ်သည်။

Area under the Curve (AUC) (မျဉ်းကွေးအောက်ရှိ ဧရိယာ)

ရှင်းလင်းချက်-
အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း (classification) ပုံစံတစ်ခု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် Receiver Operating Characteristic (ROC) မျဉ်းကွေးအောက်ရှိ ဧရိယာကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Arithmetic Mean (ဂဏန်းသင်္ချာပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-
ပျမ်းမျှ (mean) သို့မဟုတ် ပျမ်းမျှတန်ဖိုး (average) ကို ခေါ်သော အခြားအမည်တစ်ခုဖြစ်သည်။
ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှအကြောင်း ပြောဆိုသောအခါ အများအားဖြင့် ဂဏန်းသင်္ချာပျမ်းမျှကို ရည်ညွှန်းသည် (လူအများစုက "ဂဏန်းသင်္ချာ" ဟူသော စကားလုံးကို ချန်ထားတတ်ကြသည်)။ ဤအမည်ကို သင်္ချာတွင်တွေ့ရသော အခြားပျမ်းမျှများ (ဥပမာ - ဂျီသြမေတြီပျမ်းမျှ) နှင့် ခွဲခြားရန် ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။
ပျမ်းမျှသည် အစွန်းရောက်တန်ဖိုး (outliers) များ၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ခံရသောကြောင့် ဒေတာအစုတစ်ခု၏

အလယ်ဗဟိုကို ဖော်ပြရာတွင် အမြဲတမ်း ကောင်းမွန်သော ညွှန်ပြချက်တစ်ခု မဟုတ်ပေ။ တန်ဖိုးနည်းသော သို့မဟုတ် တန်ဖိုးမြင့်သော ဒေတာအများအပြားပါရှိသည့် ဒေတာအစုများအတွက် လစ်လပ် (median) သည် အလယ်ဗဟိုကို ဖော်ပြရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်တတ်သည်။

Association (ဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် တစ်ခု၏ ပြောင်းလဲမှုအချို့ကို အခြားတစ်ခုက ရှင်းပြနိုင်ပါက ၎င်းတို့ကို ဆက်စပ်မှုရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ကိန်းရှင်နှစ်ခု၏ အမှုန်ကြဲဇယား (scatterplot) တွင် ဒေါင်လိုက်ဝင်ရိုးပေါ် ရှိ ကိန်းရှင်၏ တန်ဖိုးများ၏ ပျံ့နှံ့မှုသည် အလျားလိုက်ဝင်ရိုးပေါ် ရှိ ကိန်းရှင်၏ ကျဉ်းမြောင်းသော အကွာအဝေးများတွင် စုစုပေါင်းပျံ့နှံ့မှုထက် ပိုမိုသေးငယ်ပါက ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် ဆက်စပ်မှုရှိသည်။ ဆက်စပ်မှုကိန်း (correlation coefficient) သည် မျဉ်းဖြောင့်ဆက်စပ်မှု (linear association) ၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ မျဉ်းဖြောင့်ဆက်စပ်မှုဆိုသည်မှာ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးကြီးများသည် အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးကြီးများနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပြီး၊ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးငယ်များသည် အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးငယ်များနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော (အပြုသဘောဆက်စပ်မှု - positive association) သို့မဟုတ် ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးကြီးများသည် အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးငယ်များနှင့်အတူ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပြီး၊ အပြန်အလှန်အားဖြင့်လည်း (အနုတ်သဘောဆက်စပ်မှု - negative association) ဖြစ်သည်။

Assumption of Independence (လွတ်လပ်မှုယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်မှုယူဆချက်ကို T စစ်ဆေးမှုများ၊ ANOVA စစ်ဆေးမှုများနှင့် အခြားသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုများစွာတွင် အသုံးပြုသည်။ သင်၏နမူနာမှ ရရှိသော ရလဒ်များသည် လူဦးရေတစ်ခုလုံးတွင် တွေ့ရမည့်အရာကို ထင်ဟပ်စေရန်အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ သင်၏ဒေတာတွင် အနည်းငယ်မျှသော မှီခိုမှု (dependence) ရှိပါက ဤယူဆချက်ကို ချိုးဖောက်မိပါက သင့်ရလဒ်များကို သိသိသာသာ ဘက်လိုက်မှုဖြစ်စေနိုင်သည် (၎င်းကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ)။

မှီခိုမှုဆိုသည်မှာ သင့်ဒေတာများကြား ဆက်စပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ သင်မည်မျှဝင်ငွေရသည်သည် သင်မည်မျှနာရီအလုပ်လုပ်သည်အပေါ် မူတည်သည်။ လွတ်လပ်မှုဆိုသည်မှာ

ဆက်စပ်မှုမရှိခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ သင်မည်မျှဝင်ငွေရသည်သည် နံနက်စာအတွက် သင်ဘာစားခဲ့သည်နှင့် ဆက်စပ်မှုမရှိပါ။ လွတ်လပ်မှုယူဆချက်ဆိုသည်မှာ သင်၏ဒေတာသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ဆက်စပ်မှုမရှိဟု ဆိုလိုသည် (အနည်းဆုံး သင့်ပုံစံတွင် သင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမရှိသော နည်းလမ်းများဖြင့်)။

ယူဆချက်နှစ်ခုရှိသည်-

1. အုပ်စုများအကြား လေ့လာတွေ့ရှိချက်များသည် လွတ်လပ်ရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အုပ်စုများသည် မတူညီသော လူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးတည်းကို အုပ်စုနှစ်ခုတွင် ထည့်သွင်းခြင်းသည် ရလဒ်များကို လွဲမှားစေနိုင်သည်။
2. အုပ်စုတစ်ခုစီအတွင်းရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များသည် လွတ်လပ်ရမည်။ အုပ်စုတစ်ခုအတွင်း ဒေတာအမှတ်နှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဆက်စပ်နေပါက၊ ၎င်းသည် သင့်ဒေတာကို လွဲမှားစေနိုင်သည်။

Assumption of Normality (ပုံမှန်ဖြစ်မှုယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ပုံမှန်ဖြစ်မှုယူဆချက်ဆိုသည်မှာ သတ်မှတ်စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုများ သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression) မလုပ်ဆောင်မီ သင့်ဒေတာသည် ခေါင်းလောင်းပုံ မျဉ်းကွေးပုံစံ (bell curve) နှင့် အကြမ်းဖျင်း ကိုက်ညီကြောင်း သေချာစေရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ပုံမှန်ဖြန့်ချီထားသော ဒေတာလိုအပ်သည့် စစ်ဆေးမှုများမှာ-

- လွတ်လပ်သောနမူနာ t-စစ်ဆေးမှု (Independent Samples t-test)
- အဆင့်ဆင့်မျဉ်းသွားပုံစံ (Hierarchical Linear Modeling)
- ANCOVA
- ကိုက်ညီမှုစစ်ဆေးမှု (Goodness of Fit Test)

Asymptote (နီးကပ်မျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ပေးထားသော မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို အဆက်မပြတ် ချဉ်းကပ်နေသော်လည်း အကွာအဝေးတစ်ခုတွင်မျှ ထိဆုံခြင်းမရှိသော မျဉ်းတစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။

Atomic event (အဏုမြူ ဖြစ်ရပ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေသီအိုရီတွင်၊ elementary event (သို့မဟုတ် atomic event သို့မဟုတ် simple event) သည် နမူနာနေရာ (sample space) တွင် ရလဒ်တစ်ခုတည်းသာ ပါဝင်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ set theory ဝေါဟာရကို အသုံးပြု၍ elementary event သည် singleton တစ်ခုဖြစ်သည်။ ရိုးရှင်းစေရန်အတွက် elementary events များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ရလဒ်များကို မကြာခဏ လဲလှယ်ရေးသားလေ့ရှိပြီး၊ ထိုသို့သော event သည် ရလဒ်တစ်ခုနှင့် တိကျစွာ သက်ဆိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

Augmented Dickey-Fuller Test (အော့ဂ်မန့် ဒစ်ကီ-ဖူလာ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အချိန်ကိန်းစဉ် (time series) တစ်ခုတွင် ယူနစ်အမြစ် (unit root) ရှိမရှိကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယူနစ်အမြစ်ရှိပါက ဒေတာတွင် လမ်းကြောင်းတစ်ခု (trend) ရှိနေကြောင်း ညွှန်ပြသည်။

Autocorrelation (အော်တိုဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အပတ်စဉ် ရှယ်ယာဈေးနှုန်းများ သို့မဟုတ် အတိုးနှုန်းများကဲ့သို့သော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ အချိန်ကိန်းစဉ် (time series) တစ်ခုအတွင်းရှိ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သတ်မှတ်အချိန်ကွာဟချက်တစ်ခုအကြား တူညီသောတန်ဖိုးများကြား ဆက်စပ်မှု (correlation) ဖြစ်သည်။ ပိုမိုနည်းပညာဆန်စွာ ဆိုရသော်၊ အချိန်အမျိုးမျိုးတွင် တူညီသော ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမှ ကြွင်းကျန်အမှားအယွင်းဝေါဟာရများ (residual error terms) သည် ဆက်စပ်မှုရှိသောအခါ (သို့မဟုတ် ဆက်စပ်မှုရှိသည့်အခါ) autocorrelation ဖြစ်ပေါ်သည်။

Average (ပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

မရေရာသော ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဂဏန်းသင်္ချာပျမ်းမျှ (arithmetic mean) ကို မကြာခဏ ဆိုလိုသော်လည်း၊ လစ်လပ် (median)၊ ကြိမ်များကိန်း (mode)၊ ဂျီသြမေတြီပျမ်းမျှ (geometric mean) နှင့် အလေးချိန်သတ်မှတ်ပျမ်းမျှ (weighted means) စသည်တို့ကိုလည်း ဆိုလိုနိုင်သည်။ တစ်စုံတစ်ခုက "ပျမ်းမျှ" ဟု မည်သည့်ပျမ်းမျှဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြခြင်းမရှိဘဲ ဖော်ပြပါက သတိထားပါ။

Average Deviation (ပျမ်းမျှသွေဖည်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ စံတိမ်းချက် (standard deviation) သည် ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် လစ်လပ်မှ အကွာအဝေးကို တိုင်းတာသည့် ပုံမှန်နည်းလမ်းဖြစ်သည် (နည်းပညာအရ ၎င်းသည် ပျံ့နှံ့မှု သို့မဟုတ် ကွဲလွဲမှုကို တိုင်းတာသည်)။ ပျမ်းမျှသွေဖည်ချက်ကို နားလည်ရန်၊ absolute deviation ဆိုသည်ကို နားလည်ရန် လိုအပ်သည်။ Absolute deviation ဆိုသည်မှာ ဒေတာအစုရှိ တန်ဖိုးတစ်ခုစီနှင့် ထိုဒေတာအစု၏ ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် လစ်လပ်ကြား အကွာအဝေးဖြစ်သည်။ အကွာအဝေးကိုရှာရန်-

1. တန်ဖိုးများကို နုတ်ပါ။
2. တွေ့ရသော ကိန်းဂဏန်းများ၏ absolute value ကို ယူပါ။
3. ဤ absolute deviations အားလုံးကိုယူ၍ ပျမ်းမျှရှာပါက သင်သည် ပျမ်းမျှသွေဖည်ချက် (mean average deviation) ကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

Average sample number (ASN) (ပျမ်းမျှနမူနာကောက်ယူမှုအရေအတွက်)

ရှင်းလင်းချက်-

အစဉ်လိုက်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (sequential analysis) တစ်ခု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသည့် ပမာဏတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မူလယူဆချက် သို့မဟုတ် အခြားရွေးချယ်စရာယူဆချက်ကို လက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် လိုအပ်သော နမူနာအရွယ်အစား၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုး (expected value) ကို ပေးသည်။

Axioms of Probability (ဖြစ်နိုင်ခြေဆိုင်ရာ အခြေခံဝါဒများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေဆိုင်ရာ အခြေခံဝါဒ သုံးခုရှိသည်-

1. ဖြစ်နိုင်ခြေများသည် အနည်းဆုံး သုည (၀) ဖြစ်သည်။
2. တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေသည် ၁၀၀% ဖြစ်သည်။
3. ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် တစ်ပြိုင်နက် မဖြစ်နိုင်ပါက (သီးခြားဖြစ်နေပါက သို့မဟုတ် အပြန်အလှန်သီးသန့်ဖြစ်နေပါက)၊ ၎င်းတို့အနက် တစ်ခုခုဖြစ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေသည် တစ်ခုချင်းစီ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေပေါင်းလဒ်ဖြစ်သည်။

ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်ပတ်သက်သော အခြားသော သင်္ချာဆိုင်ရာ အချက်အလက်အားလုံးကို ဤအခြေခံဝါဒ သုံးခုမှ ဆင်းသက်လာနိုင်သည်။

B

Backcasting (နောက်ပြန်ဟောကိန်းထုတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အချိန်ကိန်းစဉ် (time series) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် တစ်ခါတစ်ရံ အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းတွင် ပုံစံတစ်ခုကို အသုံးပြု၍ စီးရီး၏ အတိတ်တန်ဖိုးများကို 'ဟောကိန်း' ထုတ်ပြီး ယင်းတို့ကို စီးရီး၏ အနာဂတ်တန်ဖိုးများကို ခန့်မှန်းခြင်းကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် အသုံးပြုသည်။

Backward shift operator (နောက်ပြန်ရွှေ့ခြင်း အော်ပရေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
သင်္ချာဆိုင်ရာ အော်ပရေတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး B ဖြင့် သင်္ကေတပြုကာ အချိန်ကိန်းစဉ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် တွေ့ရသည်။ ဤအော်ပရေတာကို စီးရီးတစ်ခုတွင် အသုံးပြုသောအခါ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အချိန်ယူနစ်တစ်ခုသို့ ပြန်ရွှေ့ပေးသည်။

Baddelye's metric (ဘတ်ဒယ်လီ၏ မက်ထရစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ရုပ်ပုံလုပ်ဆောင်ခြင်း (image processing) နည်းပညာတွင် 'အမှားအယွင်း' ကို တိုင်းတာသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤမက်ထရစ်သည် stochastic geometry မှ အခြေခံသီအိုရီကို အသုံးပြု၍ ဆင်းသက်လာပြီး လက်တွေ့အသုံးပြုရန် သင့်လျော်သော ထိပ်တန်းဂုဏ်သတ္တိများရှိသော်လည်း 'ဆူညံသံ' (noise) ကို ခံနိုင်ရည်ရှိသည်။ ရုပ်ပုံလုပ်ဆောင်ခြင်းအပြင်၊ ဤမက်ထရစ်သည် spatial data နှင့် ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင်လည်း အသုံးဝင်ကြောင်း သက်သေပြခဲ့သည်။

Balanced design (မျှတသော ဒီဇိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်း (experimental design) တစ်ခုတွင် စမ်းသပ်မှုဆိုင်ရာ အကြောင်းရင်းများ (experimental

factors) ၏ ပေါင်းစပ်မှုတစ်ခုစီအတွက် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရေအတွက် တူညီစွာ ယူထားသော ဒီဇိုင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။

Bar Chart (ဘားဇယား / အလျားလိုက်ရပ်ကွက်ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

အမျိုးအစားခွဲထားသော ဒေတာ (categorical data) ကို အနှစ်ချုပ် ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဒေတာ၏ ဖြန့်ချီမှု၏ အဓိကသွင်ပြင်လက္ခဏာများကို အဆင်ပြေသောပုံစံဖြင့် သရုပ်ဖော်ရန် စူးစမ်းလေ့လာရေးဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (exploratory data analysis) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။ ၎င်းသည် အကျယ်တူညီသော စတုဂံပုံများစွာကို အသုံးပြု၍ ဒေတာကို ပြသသည်။ စတုဂံတစ်ခုစီ၏ အလျား (နှင့် ဧရိယာ) သည် ၎င်းကိုယ်စားပြုသော အမျိုးအစားရှိ ဖြစ်ရပ်အရေအတွက်နှင့် အချိုးကျသည်။ ဘားဇယားကို အလျားလိုက် သို့မဟုတ် ဒေါင်လိုက် ပြုလုပ်နိုင်ပြီး ဘားများကြားတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကွက်လပ်ထားလေ့ရှိသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့်၊ ဟစ်စတိုဂရမ် (histogram) ၏ ဘားများကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကပ်လျက်ထားသည်။

Base rate fallacy (အခြေခံနှုန်း ချွတ်ယွင်းယူဆမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အခြားသော အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေများ (conditional probabilities) မှ အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေများကို တွက်ချက်သောအခါ ကြိုတင်ဖြစ်နိုင်ခြေများ (prior probabilities သို့မဟုတ် base rates) ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် ပျက်ကွက်ခြင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ၎င်းသည် အစိုးရရှေ့နေချွတ်ယွင်းယူဆမှု (Prosecutor's Fallacy) နှင့် ဆက်စပ်နေသည်။

Bathtub curve (ရေချိုးကန်ပုံ မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

လူသားများတွင် သေဆုံးခြင်း၏ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက် (hazard function) ၏ ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဘဝ၏ ပထမနှစ်အတွင်း အတော်အသင့် မြင့်မားပြီး၊ မကြာမီ အနည်းဆုံးအထိ ကျဆင်းသွားကာ အသက် ၄၅-၅၀ ဝန်းကျင်တွင် ပြန်လည်မြင့်တက်လာသည်။

Bayes' Rule (ဘေ့စ်၏ စည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘေ့စ်၏ စည်းမျဉ်းသည် B ဖြစ်ရပ်ပေးထားသော A ဖြစ်ရပ်၏ အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေ (conditional probability) ကို A ဖြစ်ရပ်ပေးထားသော B ဖြစ်ရပ်၏ အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် A ၏ သက်သက်ဖြစ်နိုင်ခြေ (unconditional probability) တို့ဖြင့် ဖော်ပြသည်။ ဤတွင် A ၏ သက်သက်ဖြစ်နိုင်ခြေကို A ၏ ကြိုတင်ဖြစ်နိုင်ခြေ (prior probability) ဟုလည်း ခေါ်သည်။ အလားတူပင်၊ ဤအခြေအနေတွင် P(A|B) ကို B ပေးထားသော A ၏ နောက်ကျဖြစ်နိုင်ခြေ (posterior probability) ဟုခေါ်သည်။

Bayesian confidence interval (ဘေးရှီးယန်း စိတ်ချကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

နောက်ကျဖြန့်ချီမှု (posterior distribution) ၏ ကြားပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကြားပိုင်းအတွင်းရှိ မည်သည့်အမှတ်တွင်မဆို သိပ်သည်းဆ (density) သည် ကြားပိုင်းပြင်ပရှိ မည်သည့်အမှတ်တွင်မဆို သိပ်သည်းဆထက် ကြီးပြီး ထိုကြားပိုင်းအတွက် မျဉ်းကွေးအောက်ရှိ ဧရိယာသည် ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေအဆင့်နှင့် ညီမျှသည်။

Bayesian Statistics (ဘေးရှီးယန်း စာရင်းအင်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်ရပ်များ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေအကြောင်း ယုံကြည်ချက်များကို အပ်ဒိတ်လုပ်ရန် ကြိုတင်ဗဟုသုတ (prior knowledge) နှင့် လက်ရှိဒေတာကို ပေါင်းစပ်ထားသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ မူဘောင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Bell Curve (ခေါင်းလောင်းပုံ မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုမျဉ်းကွေး (normal distribution curve) ၏ အခြားအမည်တစ်ခုဖြစ်သည်။

အဆိုပါအမည်သည် ၎င်း၏ ခေါင်းလောင်းပုံသဏ္ဌာန်ကြောင့် ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်သည်။
"ခေါင်းလောင်းပုံမျဉ်းကွေး" ဟူသော ဝေါဟာရကို လူမှုရေးသိပ္ပံများတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိပြီး၊
စာရင်းအင်းပညာတွင် ၎င်းကို ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုဟုလည်းကောင်း၊ ရူပဗေဒတွင် ဂေါ်စီယံဖြန့်ချီမှု (Gaussian distribution) ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ဆိုသည်။

Bernoulli Trial (ဘာနိုလီ စမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်နိုင်ခြေရလဒ် နှစ်ခုသာရှိသော ကျပန်းစမ်းသပ်မှု (random experiment) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် အောင်မြင်ခြင်းနှင့် ကျရှုံးခြင်းဟု သတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။

Beta Level (ဘီတာအဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-
အယ်လ်ဖာအဆင့်နှင့် ဘီတာအဆင့်သည် ဆက်စပ်နေသည်။ အယ်လ်ဖာအဆင့်သည် အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်း (Type I error) ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။ ဘီတာအဆင့် (β) သည် ၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ မူလယူဆချက် (null hypothesis) မှားယွင်းနေသော်လည်း ၎င်းကို လက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။ ဘီတာသည် စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ ပါဝါ (power) နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေသည်။ ပါဝါသည် စစ်ဆေးမှုတစ်ခုသည် အမှန်တကယ်အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ကျပန်းအခွင့်အလမ်းကြောင့် မျှော်လင့်နိုင်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ခွဲခြားနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် ဆက်စပ်သည်။ ဘီတာနှင့် စစ်ဆေးမှု၏ ပါဝါပေါင်းလဒ်သည် အမြဲတမ်း ၁ နှင့် ညီမျှသည်။

Bernoulli's Inequality (ဘာနိုလီ၏ မညီမျှမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘာနိုလီ၏ မညီမျှမှုက x ≥ -1 ဖြစ်ပါက (1+x)^n ≥ 1+nx ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ n သည် အနုတ်မဟုတ်သော ကိန်းပြည့်တိုင်းအတွက် ဖြစ်သည်။ n သည် စုံကိန်းဖြစ်ပါက မညီမျှမှုသည် x အားလုံးအတွက် မှန်ကန်သည်။

Bias (ဘက်လိုက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘက်လိုက်မှုဆိုသည်မှာ ပျမ်းမျှစာရင်းအင်းတန်ဖိုးသည် ၎င်းခန့်မှန်းနေသည့် ဘောင် (parameter) မှ မည်မျှဝေးကွာနေသည်ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ပမာဏတစ်ခုကို ခန့်မှန်းရာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှားအယွင်းဖြစ်သည်။ အခွင့်အလမ်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှားအယွင်းများသည် ရေရှည်တွင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပျက်ပြယ်သွားသော်လည်း ဘက်လိုက်မှုမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အမှားအယွင်းများမှာ ပျက်ပြယ်မသွားပါ။

Bimodal (နှစ်ခုမြောက် ကြိမ်များကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခုတွင် ကြိမ်များကိန်း (mode) နှစ်ခုရှိပါက ၎င်းကို bimodal ဟုခေါ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကြိမ်အရေအတွက် အမြင့်ဆုံးဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ဒေတာတန်ဖိုးတစ်ခုတည်းမရှိဘဲ၊ အကြိမ်အရေအတွက် အမြင့်ဆုံးအတွက် တန်ဖိုးနှစ်ခုရှိသည်။

Bimodal Distribution (နှစ်ခုမြောက် ကြိမ်များကိန်း ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ထူးခြားသော အထွတ်အထိပ် (peaks) နှစ်ခုပါရှိသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု (probability distribution) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Binary data (ဒွိဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ယူနစ်တစ်ခုသည် ဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေနှစ်ခုသာ ယူနိုင်သော ဒေတာဖြစ်သည်။ ရိုးရာအရ ၀ နှင့် +၁ ဟု သတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။

Binomial Coefficient (ဒွိန္နန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒွိနှုန်းကိန်းများသည် အရာဝတ္ထုများကို အုပ်စုဖွဲ့ရန် နည်းလမ်းအချို့ကို ရေတွက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့်၊ C(n,k) ဒွိနှုန်းကိန်းသည် ထူးခြားသော အရာ n ခုမှ k ခုကို အစီအစဉ်မလိုက်ဘဲ ရွေးချယ်ရန် နည်းလမ်းအရေအတွက်ကို ရေတွက်သည်။

Binomial Distribution (ဒွိဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေသီအိုရီနှင့် စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ n နှင့် p ပါရာမီတာများပါရှိသော ဒွိဖြန့်ချီမှုသည် လွတ်လပ်သော စမ်းသပ်မှု n ခု၏ အစီအစဉ်တစ်ခုတွင် အောင်မြင်မှုအရေအတွက်၏ သီးခြားဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု (discrete probability distribution) ဖြစ်သည်။ စမ်းသပ်မှုတိုင်းသည် ဟုတ်/မဟုတ် မေးခွန်းကို မေးပြီး ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင် Boolean-တန်ဖိုးရှိသော ရလဒ်ရှိသည်။

Binomial Theorem (ဒွိနည်းဥပဒေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒွိနည်းဥပဒေသည် ဒွိအသုံးအနှုန်း (binomial expression) တစ်ခုကို အင်အားတစ်ခုခုသို့ မြှောက်ထားခြင်းကို ချဲ့ထွင်ရန် (သို့မဟုတ် မြှောက်ဖော်ထုတ်ရန်) လျင်မြန်သောနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Bivariate analysis (ဒွိကိန်းရှင်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒွိကိန်းရှင်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် အရေအတွက်ပိုင်း (ကိန်းဂဏန်း) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု၏ အရိုးရှင်းဆုံးပုံစံများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် ကိန်းရှင်နှစ်ခု (များသောအားဖြင့် X, Y ဟု သတ်မှတ်သည်) ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့ကြား လက်တွေ့ဆက်နွယ်မှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဒွိကိန်းရှင်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် ဆက်စပ်မှု၏ ရိုးရှင်းသော ယူဆချက်များကို စစ်ဆေးရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်နိုင်သည်။

Bivariate (ဒွိကိန်းရှင်ဆိုင်ရာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်နှစ်ခုနှင့် ဆက်စပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ရှိခြင်း။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ဒွိကိန်းရှင်ဒေတာ (bivariate data) ဆိုသည်မှာ "ပုဂ္ဂိုလ်" တစ်ဦးစီ၏ တိုင်းတာမှုနှစ်ခုရှိသော ဒေတာဖြစ်သည်။

Blind, Blind Experiment (မျက်ကွယ်ပြုစမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
မျက်ကွယ်ပြုစမ်းသပ်မှုတွင်၊ ဘာသာရပ်များ (subjects) သည် ၎င်းတို့သည် ကုသမှုအုပ်စု (treatment group) တွင် ရှိသလား သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်အုပ်စု (control group) တွင် ရှိသလားကို မသိကြပါ။ လူသားဘာသာရပ်များဖြင့် မျက်ကွယ်ပြုစမ်းသပ်မှုတစ်ခု ပြုလုပ်ရန်၊ ထိန်းချုပ်အုပ်စုအား placebo (ဆေးတု) ကျွေးခြင်းသည် များသောအားဖြင့် လိုအပ်သည်။

Blinding (မျက်ကွယ်ပြုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုတစ်ခုတွင်၊ လူနာ၊ ကုသမှုပေးနေသူနှင့် ၎င်းကို အကဲဖြတ်သူတို့သည် မည်သည့်ကုသမှုကို ခွဲဝေပေးနေသည်ကို သိပါက ကုသမှုများ၏ နှိုင်းယှဉ်မှုသည် ပျက်ယွင်းသွားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် လူနာ နှင့်/သို့မဟုတ် ကုသမှုပေးနေသူ နှင့်/သို့မဟုတ် စမ်းသပ်မှုအကဲဖြတ်သူတို့သည် မည်သူ့ကို မည်သည့်ကုသမှု ခွဲဝေပေးသည်ကို မသိစေရန် (မျက်ကွယ်ပြုရန်) သေချာစေရန် လိုအပ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဆေးခန်းဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှု၏ စမ်းသပ်ပုံစံကို double-blind ဟု ရည်ညွှန်းသည်။ double-blind လေ့လာမှုသည် သိပ္ပံနည်းကျ အလက်ခံနိုင်ဆုံး ရွေးချယ်မှုဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် double-blind လေ့လာမှုသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့သောအခါတွင် single-blind စမ်းသပ်မှုသည် အရေးကြီးဆဲဖြစ်နိုင်သည်။

Blocking (ပိတ်ဆို့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤသည်မှာ စမ်းသပ်မှုယူနစ်များ (experimental units) ကို တစ်သားတည်းကျသော အစုအဝေးများ

(homogeneous clusters) အဖြစ် အုပ်စုဖွဲ့သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ထိုအစုအဝေး သို့မဟုတ် 'ပိတ်ဆို့မှု' (block) တစ်ခုစီအတွင်း ကုသမှုများကို ကျပန်းခွဲဝေခြင်းဖြင့် ကုသမှုများ၏ နှိုင်းယှဉ်မှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။

Bootstrap estimate of Standard Error (ဘွတ်စထရပ် စံမှားယွင်းချက် ခန့်မှန်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤစိတ်ကူးအတွက် အမည်သည် "ကိုယ့်ဘောင်းဘီကြိုးကို ဆွဲ၍ ကိုယ်တိုင်တက်ခြင်း" ဟူသော စကားပုံမှ ဆင်းသက်လာသည်။ ဘွတ်စထရပ်၏ စိတ်ကူးမှာ မသေချာမရေရာမှုများကို ခန့်မှန်းရန်အတွက် နမူနာကို လူဦးရေအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးနောက် လူဦးရေမှ နမူနာကောက်ယူခြင်း၏ SE ကို ခန့်မှန်းရန် နမူနာမှ နမူနာကောက်ယူခြင်း၏ SE ကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Box and Whisker Plot (or Boxplot) (သေတ္တာနှင့် မုတ်ဆိတ်ပုံ ဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-
သေတ္တာနှင့် မုတ်ဆိတ်ပုံ ဇယားသည် ကြားပိုင်းစကေး (interval scale) ဖြင့် တိုင်းတာထားသော ဒေတာအစုတစ်ခုကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို စူးစမ်းလေ့လာရေးဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (exploratory data analysis) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။ ၎င်းသည် ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံသဏ္ဌာန်၊ ၎င်း၏ ဗဟိုတန်ဖိုးနှင့် ပြောင်းလဲမှုကို ပြသရန် အသုံးပြုသော ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Box model (သေတ္တာပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
စမ်းသပ်မှုတစ်ခုနှင့် နံပါတ်တပ်ထားသော လက်မှတ်များကို သေတ္တာတစ်ခုမှ 'ကျပန်း' နှင့် အစားထိုးကာ ဆွဲထုတ်ခြင်းကြား နှိုင်းယှဉ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Box Plot (သေတ္တာဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ဖြန့်ကျက်မှုကို ဖော်ပြပြီး အစွန်းရောက်တန်ဖိုး (outliers) များကို ဖော်ထုတ်ပေးသော ဂရပ်ဖစ်ကိုယ်စားပြုမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ (Box and Whisker Plot နှင့် အတူတူပင်။)

Breakdown Point (ပြိုကျမှတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ပြိုကျမှတ်သည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခု၏ ကြံ့ခိုင်မှု (robustness) ကို စမ်းသပ်သည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ပြိုကျမှတ် နှစ်မျိုးရှိသည်- အကန့်အသတ်ရှိသော နမူနာပြိုကျမှတ် (finite sample breakdown point) နှင့် asymptotic ပြိုကျမှတ် (asymptotic breakdown point)။

Business Statistics (စီးပွားရေးစာရင်းအင်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးစာရင်းအင်းပညာသည် အခြေခံစာရင်းအင်းပညာမှ ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုကိရိယာများကို ယူ၍ စီးပွားရေးနှင့် အသုံးချသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ စက်ရုံမှ ချို့ယွင်းချက်တစ်ခု ထွက်ပေါ်လာနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းခြင်း သို့မဟုတ် အနာဂတ်တွင် အရောင်းအဝယ်များ မည်သို့ဖြစ်မည်ကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြစ်သည်။

C

Cardinal Numbers (ကာဒီနယ်ကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

သခ်ၤာပညာတွင်၊ cardinal numbers (သို့မဟုတ် cardinals) သည် အစုအဝေးများ (sets) ၏ အရွယ်အစား (cardinality) ကို တိုင်းတာရန် အသုံးပြုသော သဘာဝကိန်းများ (natural numbers) ၏ ယေဘုယျဖော်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အကန့်အသတ်ရှိသော အစုအဝေးတစ်ခု၏ cardinality သည် သဘာဝကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Catastrophe theory (ဘေးအန္တရာယ်သီအိုရီ)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်များ (independent variables) တွင် သေးငယ်သော၊ ဆက်တိုက်ဖြစ်သော ပြောင်းလဲမှုများသည် မှီခိုကိန်းရှင်များ (dependent variables) အပေါ် ရုတ်တရက်၊ အဆက်မပြတ်မဟုတ်သော (discontinuous) သက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်သည်ဟု ဆိုသော သီအိုရီတစ်ခုဖြစ်သည်။

Categorical Data (အမျိုးအစားခွဲထားသော ဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုသည် တန်ဖိုးများ သို့မဟုတ် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အမျိုးအစားအလိုက် စီခွဲနိုင်ပါက ၎င်းကို အမျိုးအစားခွဲထားသော ဒေတာဟု ခေါ်သည်။ တန်ဖိုးတစ်ခုစီကို ထပ်နေခြင်းမရှိသော အမျိုးအစားများ (non-overlapping categories) မှ ရွေးချယ်သည်။

Categorical Variable (အမျိုးအစားကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးများသည် အမျိုးအစားများ (ဥပမာ - အနီ၊ အစိမ်း၊ အပြာ) အတိုင်း သတ်မှတ်ထားသော

ကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အချို့သော အမျိုးအစားကိန်းရှင်များသည် အစဉ်လိုက်အဆင့်သတ်မှတ်ထားသော (ordinal) ဖြစ်သည်။

Categorizing continuous variables (ဆက်တိုက်ကိန်းရှင်များကို အမျိုးအစားခွဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆက်တိုက်ကိန်းရှင်များ (continuous variables) ကို အမျိုးအစားများအဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ဤအလေ့အကျင့်သည် ဆေးသုတေသနတွင် အဖြစ်များသည်။

Causal study (အကြောင်းအကျိုးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ရည်ရွယ်ချက်မှာ အချို့သော ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ရလဒ်အပေါ် တိုင်းတာရန် ဖြစ်သည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လေ့လာမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Causation (အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Merriam-Webster အဘိဓါန်အရ၊ causation ဆိုသည်မှာ "တစ်စုံတစ်ခုကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း သို့မဟုတ် တည်ရှိစေခြင်း၏ လုပ်ရပ် သို့မဟုတ် ဖြစ်စဉ်" ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ causation ဆိုသည်မှာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် အခြားတစ်ခုကို ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း သေချာပေါက် ဖြစ်စေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

Censoring (ဆင်ဆာလုပ်ခြင်း / မပြည့်စုံသောဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် ပါဝင်သူ၊ လေ့လာတွေ့ရှိချက် သို့မဟုတ် တိုင်းတာမှုတန်ဖိုးတစ်ခုအကြောင်း မပြည့်စုံသော အချက်အလက်များရှိသည့်အခါ ဆင်ဆာလုပ်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။

Causation, causal relation (အကြောင်းအကျိုးဆက်နွယ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် တစ်ခု၏တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုက အခြားတစ်ခုကို ပြောင်းလဲစေပါက ၎င်းတို့ကို အကြောင်းအကျိုးဆက်နွယ်မှုရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် ဆက်စပ်မှု (association) ရှိနိုင်သော်လည်း အကြောင်းအကျိုးဆက်နွယ်မှု မရှိနိုင်ပါ။

Census (သန်းခေါင်စာရင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အစိုးရတစ်ခုမှ များသောအားဖြင့် ဆောင်ရွက်သော လူဦးရေတစ်ခုလုံး၏ စာရင်းကောက်ယူမှု အပြည့်အစုံဖြစ်သည်။

Central Limit Theorem (ဗဟိုကန့်သတ်ချက်သီအိုရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဗဟိုကန့်သတ်ချက်သီအိုရမ်က ပျမ်းမျှ μ နှင့် ကွဲလွဲချက် σ^2 ရှိသော မည်သည့်ဖြန့်ချီမှုမှမဆို နမူနာအရွယ်အစား n ကို ကျပန်းယူသည့်အခါတိုင်း၊ နမူနာပျမ်းမျှ ($\bar{x}$) သည် ပျမ်းမျှ μ နှင့် ကွဲလွဲချက် σ^2/n ဖြင့် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု (normally distributed) ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဖော်ပြသည်။

Central Tendency (ဗဟိုသဘောထား)

ရှင်းလင်းချက်-
ဗဟိုသဘောထား (တစ်ခါတစ်ရံ "တည်နေရာအတိုင်းအတာ"၊ "ဗဟိုတည်နေရာ" သို့မဟုတ် "ဗဟို" ဟုခေါ်သည်) သည် ဒေတာအစုတစ်ခုအတွက် ပုံမှန်ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Certain Event (သေချာသောဖြစ်ရပ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေသည် ၁၀၀% ဖြစ်ပါက ၎င်းကို သေချာသောဖြစ်ရပ်ဟု ခေါ်သည်။

Chance variation, chance error (အခွင့်အလမ်းပြောင်းလဲမှု၊ အခွင့်အလမ်းအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင် (random variable) တစ်ခုကို ၎င်း၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုး (expected value) နှင့် ၎င်း၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုးတစ်ဝိုက်ရှိ အခွင့်အလမ်းပြောင်းလဲမှုတို့၏ ပေါင်းလဒ်အဖြစ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်သည်။

Change of Units or Variables (ယူနစ် သို့မဟုတ် ကိန်းရှင်များကို ပြောင်းလဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ယူနစ်နှင့် ကိန်းရှင်များကို ပြောင်းလဲခြင်းသည် အခြားစာရင်းများသို့ စာရင်းများကို ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် အခြားကိန်းရှင်များသို့ ကိန်းရှင်များကို ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်သည်။

Chauvenet's Criterion (ရှောဗင်နေ၏ စံသတ်မှတ်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ရှောဗင်နေ၏ စံသတ်မှတ်ချက်သည် အစွန်းရောက်တန်ဖိုး (outliers) များကို ဖော်ထုတ်ရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းသည် ပျမ်းမျှတစ်ဝိုက်တွင် လက်ခံနိုင်သော ဒေတာအကွာအဝေးတစ်ခုကို ဖန်တီးပြီး ထိုအကွာအဝေးပြင်ပသို့ ကျရောက်သော တန်ဖိုးများကို ဖယ်ရှားသင့်သည်ဟု သတ်မှတ်သည်။

Chebychev's Inequality (ချီဘီးရှက်ဖ်၏ မညီမျှမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းများအတွက်- $k > 0$ ရှိသော ကိန်းတိုင်းအတွက်၊ စာရင်းတစ်ခု၏ ဂဏန်းသခင်္ချာပျမ်းမျှမှ k SD သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုသော အကွာအဝေးတွင် ရှိသော ဒြပ်စင်များ၏ အပိုင်းအစသည် $1/k^2$ ထက် မပိုပါ။

Chi-square curve (ခိုင်နှုန်းကိန်းမျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ခိုင်နှုန်းကိန်းမျဉ်းကွေးသည် လွတ်လပ်မှုအတိုင်းအတာ (degrees of freedom - df) ဟုခေါ်သော ပါရာမီတာတစ်ခုပေါ်တွင် မူတည်သည့် မျဉ်းကွေးအုပ်စုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Chi-square Test for Independence (လွတ်လပ်မှုအတွက် ခိုင်နှုန်းကိန်းစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

မတော်တဆဇယား (contingency table) တစ်ခုရှိ အမျိုးအစားကိန်းရှင် (categorical variable) နှစ်ခုကြားတွင် သိသာထင်ရှားသော ဆက်စပ်မှုရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Chi-Squared Goodness of Fit Test (ခိုင်နှုန်းကိန်း ကိုက်ညီမှုစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံမှန်၊ ပွိုင်ဆွန် စသည်တို့ကဲ့သို့သော သီအိုရီဆိုင်ရာ ဖြန့်ချိမှုတစ်ခုကို နမူနာမှ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရန် စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Chi-Squared Test of Association (ဆက်စပ်မှုအတွက် ခိုင်နှုန်းကိန်းစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာနမူနာတစ်ခုရှိ ရည်ညွှန်းချက် (attributes) နှစ်ခုကြားတွင် ဆက်နွယ်မှုရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် ခိုင်နှုန်းကိန်းစစ်ဆေးမှုကို အသုံးပြုသည်။

Chi-Squared Test of Homogeneity (တစ်သားတည်းဖြစ်မှုအတွက် ခိုင်နှုန်းကိန်းစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဒေတာနမူနာတစ်ခုတွင် အချို့အစားများစွာကို တစ်ပြိုင်နက် စစ်ဆေးရန် လိုအပ်နိုင်သည်။ လူဦးရေအများအပြားကို တူညီသော ကိန်းရှင်ဖြင့် အမျိုးအစားခွဲထားသည့်အခါ ပိုမိုရှုပ်ထွေးသော အခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်သည်။

Class Boundary (အတန်းအစား နယ်နိမိတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

အတန်းအစားကြားပိုင်း (class interval) တစ်ခု၏ ဘယ်ဘက်အဆုံးမှတ်ဖြစ်ပြီး၊ အခြားအတန်းအစားကြားပိုင်းတစ်ခု၏ ညာဘက်အဆုံးမှတ်လည်းဖြစ်သည်။

Class Interval (အတန်းအစားကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဟစ်စတိုဂရမ် (histogram) ရေးဆွဲရာတွင်၊ တန်ဖိုးများ၏ အကွာအဝေးကို ထပ်နေခြင်းမရှိသော ကြားပိုင်းများ (class intervals) အဖြစ် ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့် စတင်သည်။

Classical Test Theory (ဂန္ထဝင်စစ်ဆေးမှုသီအိုရီ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂန္ထဝင်စစ်ဆေးမှုသီအိုရီ (CTT) ကို တစ်ခါတစ်ရံ true score model ဟုခေါ်ပြီး စာမေးပွဲများနှင့် တိုင်းတာမှုစကေးများကို ဖန်တီးခြင်းနှင့် ဖြေဆိုခြင်း၏ နောက်ကွယ်ရှိ သခ်ၤာပညာဖြစ်သည်။

Closed form solution (ပိတ်ထားသောပုံစံဖြေရှင်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ပိတ်ထားသောပုံစံဖြေရှင်းချက်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက လက်ခံထားသော သခ်ၤာဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများဖြင့် ဖော်ပြနိုင်သည်။

Cluster Analysis (အစုအဝေးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆင်တူသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အစုအဝေးများအဖြစ် အုပ်စုဖွဲ့ပေးသော စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဒေတာရှိ ပုံစံများ သို့မဟုတ် လမ်းကြောင်းများကို ဖော်ထုတ်ရန် ကူညီပေးသည်။

Cluster Sampling (အစုလိုက်နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေတစ်ခုလုံးကို အုပ်စုများ သို့မဟုတ် အစုအဝေးများ (clusters) အဖြစ် ပိုင်းခြားပြီး ဤအစုအဝေးများထဲမှ ကျပန်းနမူနာကို ရွေးချယ်သည့် နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Clustering (အစုအဝေးဖွဲ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းပညာတွင် အစုအဝေးဖွဲ့ခြင်းဆိုသည်မှာ အသက်၊ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား၊ ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် ပညာရေးအဆင့်ကဲ့သို့သော အချက်များဖြင့် ဒေတာကို မည်သို့စုဆောင်းသည်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

Cochran's Q (ကော့ခရန်၏ Q)

ရှင်းလင်းချက်-
ကော့ခရန်၏ Q စစ်ဆေးမှုသည် ကိုက်ညီသော ကြိမ်နှုန်းများ သို့မဟုတ် အချိုးအစားများ၏ အုပ်စုသုံးခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုသော အုပ်စုများတွင် ကွာခြားချက်များကို ရှာဖွေရန် ပါရာမီတာမဟုတ်သော (nonparametric) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Coefficient of Association (ဆက်စပ်မှုကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆက်စပ်မှုကိန်းတစ်ခုသည် ဆက်နွယ်မှုတစ်ခု၏ အားကို တိုင်းတာသည်။ "ဆက်စပ်မှု" ဆိုသည်မှာ ကိန်းရှင်များတွင် မျှဝေထားသော သို့မဟုတ် ဘုံဒြပ်စင်များ သို့မဟုတ် သဘောတူညီမှုအတိုင်းအတာ တစ်ခုခုရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

Coefficient of Determination (ဆုံးဖြတ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုံးဖြတ်ကိန်း R^2 ကို ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ကွဲပြားမှုကို ဒုတိယကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ကွဲပြားမှုဖြင့် မည်သို့ရှင်းပြနိုင်သည်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် အသုံးပြုသည်။

Coefficient of Variation (ကွဲလွဲမှုပြကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွဲလွဲမှုပြကိန်းသည် ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ပျံ့နှံ့မှုကို ၎င်း၏ ပျမ်းမျှ၏ အချိုးအစားအဖြစ် တိုင်းတာသည်။ ၎င်းကို ရာခိုင်နှုန်းအဖြစ် မကြာခဏ ဖော်ပြသည်။

Coefficients (ကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းတစ်ခုသည် သတ်မှတ်အခြေအနေများအောက်တွင် ဒေတာအစု၊ ဖြစ်ရပ် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု၏ သတ်မှတ်ဂုဏ်သတ္တိ သို့မဟုတ် သွင်ပြင်လက္ခဏာကို တိုင်းတာသည်။

Cohen's Kappa Statistic (ကိုဟင်း၏ ကပ္ပစာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိုဟင်း၏ ကပ္ပစာရင်းအင်းသည် အကဲဖြတ်သူများကြား ယုံကြည်စိတ်ချရမှု (interrater reliability) (တစ်ခါတစ်ရံ interobserver agreement ဟုခေါ်သည်) ကို တိုင်းတာသည်။

Cohort Study (အပေါင်းပါအုပ်စု လေ့လာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံများတွင် အသုံးပြုသော Cohort လေ့လာမှုသည်
သတ်မှတ်လူဦးရေတစ်ခုတွင် ရောဂါ သို့မဟုတ် ဘဝဖြစ်ရပ်များ မည်မျှမကြာခဏ ဖြစ်ပွားသည်ကို
ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုသည့် လေ့လာမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Collinear (မျဉ်းတစ်ကြောင်းတည်းပေါ် ရှိ)

ရှင်းလင်းချက်-
အမှတ်အစုတစ်ခုသည် ၎င်းတို့အားလုံးကို ဖြတ်၍ မျဉ်းတစ်ကြောင်း ဆွဲနိုင်ပါက
မျဉ်းတစ်ကြောင်းတည်းပေါ် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

Combinations (ပေါင်းစပ်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အရာ n ခုမှ k ခုကို တစ်ကြိမ်တည်းယူ၍ ပေါင်းစပ်နိုင်သော နည်းလမ်းအရေအတွက်သည် အရာ n ခုမှ k
ခုကို အစားမထိုးဘဲ၊ အစီအစဉ်ကို ထည့်မတွက်ဘဲ ရွေးချယ်သည့် နည်းလမ်းအရေအတွက်ဖြစ်သည်။

Complement rule (ဖြည့်စွက်စည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ဖြည့်စွက်ဖြစ်ရပ် (complement) ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေသည် ၁၀၀% မှ ထိုဖြစ်ရပ်၏
ဖြစ်နိုင်ခြေကို နုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Completely Randomized Design (အပြည့်အဝကျပန်းသတ်မှတ်ဒီဇိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အပြည့်အဝကျပန်းသတ်မှတ်ဒီဇိုင်းရှိ စမ်းသပ်မှု၏ ဖွဲ့စည်းပုံသည် ကုသမှုများကို စမ်းသပ်မှုယူနစ်များသို့ လုံးဝကျပန်းခွဲဝေသည်ဟု ယူဆသည်။

Composite Hypothesis (ပေါင်းစပ်ယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေဖြန့်ချီမှုကို အပြည့်အဝ သတ်မှတ်မပေးသော ယူဆချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Compound proposition (ပေါင်းစပ်အဆိုပြုချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

!၊ XOR၊ &၊ → နှင့် ↔ ကဲ့သို့သော ယုတ္တိဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အသုံးပြု၍ အခြားအဆိုပြုချက်များမှ ဖွဲ့စည်းထားသော ယုတ္တိဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Concordant and Discordant Pairs (သဘောတူညီသောနှင့် သဘောမတူညီသော အတွဲများ)

ရှင်းလင်းချက်-

သဘောတူညီသောအတွဲများနှင့် သဘောမတူညီသောအတွဲများသည် ဒေတာအမှတ်အတွဲနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်၍ ၎င်းတို့ "ကိုက်ညီ" မှုရှိမရှိကို ကြည့်ရှုခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။

Conditional Distribution (အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြန့်ချီမှုသည် လူဦးရေခွဲတစ်ခုအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ၎င်းသည် လူဦးရေခွဲတစ်ခုတွင် ကျပန်းရွေးချယ်ထားသော အရာတစ်ခုတွင် သင်စိတ်ဝင်စားသည့် သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ခု ရှိသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ပြသသည်။

Conditional Probability (အခြေအနေဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ် A ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ဝင်စားသည်ဆိုပါစို့၊ ထို့အပြင် ဖြစ်ရပ် B ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိရသည်။ ဤဗဟုသုတအသစ်ကို ထင်ဟပ်စေရန် A ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေကို မည်သို့ အပ်ဒိတ်လုပ်သင့်သနည်း။

Confidence Interval (စိတ်ချကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စိတ်ချကြားပိုင်းသည် မသိသော လူဦးရေဘောင် (population parameter) တစ်ခုကို ထည့်သွင်းနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် ခန့်မှန်းတန်ဖိုးအကွာအဝေးကို ပေးသည်။ ခန့်မှန်းအကွာအဝေးကို ပေးထားသော နမူနာဒေတာအစုမှ တွက်ချက်သည်။

Confidence Interval for a Mean (ပျမ်းမျှတစ်ခုအတွက် စိတ်ချကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ပျမ်းမျှတစ်ခုအတွက် စိတ်ချကြားပိုင်းသည် မသိသော လူဦးရေဘောင်၊ ဤကိစ္စတွင် ပျမ်းမျှသည် ကျရောက်နိုင်သည့် တန်ဖိုးအကွာအဝေးကို သတ်မှတ်ပေးသည်။

Confidence Interval for a Proportion (အချိုးအစားတစ်ခုအတွက် စိတ်ချကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စိတ်ချကြားပိုင်းသည် ပေးထားသော နမူနာဒေတာအစုကို အခြေခံ၍ မသိသော လူဦးရေဘောင် (ဥပမာ - ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် ကွဲလွဲချက်) ယူနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် တန်ဖိုးအကွာအဝေးကို ကျွန်ုပ်တို့အား အကြံဉာဏ်ပေးသည်။

Confidence Interval for the Difference between Two Means (ပျမ်းမျှနှစ်ခုကြား ကွာခြားချက်အတွက် စိတ်ချကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ပျမ်းမျှနှစ်ခုကြား ကွာခြားချက်အတွက် စိတ်ချကြားပိုင်းသည် လူဦးရေနှစ်ခု၏ ပျမ်းမျှများကြား ကွာခြားချက် ကျရောက်နိုင်သည့် တန်ဖိုးအကွာအဝေးကို သတ်မှတ်ပေးသည်။

Confidence Interval for the Difference between Two Proportions (အချိုးအစားနှစ်ခုကြား ကွာခြားချက်အတွက် စိတ်ချကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စိတ်ချကြားပိုင်းသည် ပေးထားသော နမူနာဒေတာအစုကို အခြေခံ၍ မသိသော လူဦးရေဘောင် ယူနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် တန်ဖိုးအကွာအဝေးကို ကျွန်ုပ်တို့အား အကြံဉာဏ်ပေးသည်။ မတူညီသော လူဦးရေနှစ်ခု၏ အချိုးအစားများကို နှိုင်းယှဉ်ရန် လိုအပ်သည့် အခါများစွာ ရှိသည်။

Confidence Level (စိတ်ချရမှုအဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

စိတ်ချရမှုအဆင့်သည် စိတ်ချကြားပိုင်းတစ်ခုနှင့် ဆက်စပ်သော ဖြစ်နိုင်ခြေတန်ဖိုး (1-α) ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ရာခိုင်နှုန်းအဖြစ် မကြာခဏ ဖော်ပြသည်။

Confidence Limits (စိတ်ချကန့်သတ်ချက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

စိတ်ချကန့်သတ်ချက်များသည် စိတ်ချကြားပိုင်းတစ်ခု၏ အောက်နှင့်အထက် နယ်နိမိတ်များ/တန်ဖိုးများဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စိတ်ချကြားပိုင်း၏ အကွာအဝေးကို သတ်မှတ်ပေးသော တန်ဖိုးများဖြစ်သည်။

Confounding (ရှုပ်ထွေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုသမှုအုပ်စုနှင့် ထိန်းချုပ်အုပ်စုကြား ကုသမှုမှလွဲ၍ အခြားသော ကွာခြားချက်များသည် ကုသမှု၏

အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ခွဲခြားခြင်းမရသော တုံ့ပြန်မှုကွာခြားချက်များကို ဖန်တီးသည့်အခါ၊
ထိုအုပ်စုများကြား ကွာခြားချက်များသည် ကုသမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ရှုပ်ထွေးနေသည်ဟု ဆိုသည်။

Confounding Variable (ရှုပ်ထွေးစေသော ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်နှင့် မှီခိုကိန်းရှင်နှစ်ခုလုံးနှင့် ဆက်စပ်နေသော ပြင်ပကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်ပြီး
၎င်းတို့ကြား အမှန်တကယ်ဆက်နွယ်မှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် ခက်ခဲစေသည်။

Consequent (နောက်ဆက်ဝါကျ)

ရှင်းလင်းချက်-
အခြေအနေဆိုင်ရာ ဝါကျတစ်ခုဖြစ်သော p → q တွင် q ကို နောက်ဆက်ဝါကျ (consequent) ဟုခေါ်သည်။

Conservative (ရှေးရိုးဆန်သော / သတိကြီးသော)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းပညာတွင် "ရှေးရိုးဆန်သော" ဟူသော ဝေါဟာရသည် အခြားနေရာများတွင်
အဓိပ္ပါယ်တူညီသော ယေဘုယျအဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။ ၎င်းသည် ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုများ၊ စစ်ဆေးမှုရလဒ်များ
သို့မဟုတ် စိတ်ချကြားပိုင်းများတွင် သတိကြီးစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အထူးရည်ညွှန်းသည်။

Consistent Estimator (တစ်သမတ်တည်းရှိသော ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
တစ်သမတ်တည်းရှိသော ခန့်မှန်းချက်တစ်ခုသည် နမူနာအရွယ်အစားများ ကြီးထွားလာသည်နှင့်အမျှ
အမှားအယွင်းများ (ကွဲလွဲမှုများ) သိသိသာသာ မရှိပေ။

Construct Validity (တည်ဆောက်မှုဆိုင်ရာ တရားဝင်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တည်ဆောက်မှုဆိုင်ရာ တရားဝင်မှုသည် စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ တရားဝင်မှုကို စစ်ဆေးရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ပညာရေး၊ လူမှုရေးသိပ္ပံနှင့် စိတ်ပညာတို့တွင် အသုံးပြုသည်။

Contingency Table (မတော်တဆဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

မတော်တဆဇယားသည် ကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကိန်းရှင်တစ်ခုစီသည် တန်ဖိုးအနည်းငယ်သာ ယူနိုင်သည်။ ၎င်းသည် မေးခွန်းရှိ ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးများအလိုက် အမျိုးအစားခွဲထားသော ကြိမ်နှုန်းဇယားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Continuity Correction Factor (ဆက်တိုက်ဖြစ်မှု ပြင်ဆင်ချက်အချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

သင်သည် သီးခြားတစ်ခုကို ခန့်မှန်းရန် ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်ချက် (continuous function) ကို အသုံးပြုသောအခါ continuity correction factor ကို အသုံးပြုသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ သင်သည် ဒွိဖြန့်ချီမှု (binomial distribution) ကို ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု (normal distribution) ဖြင့် ခန့်မှန်းလိုသည့်အခါဖြစ်သည်။

Continuity Correction (ဆက်တိုက်ဖြစ်မှု ပြင်ဆင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒွိဖြစ်နိုင်ခြေသမိုင်းဇယား (binomial probability histogram) အတွက် ပုံမှန်ခန့်မှန်းခြင်း (normal approximation) ကို အသုံးပြုရာတွင်၊ တစ်ဝက်ကိန်းပြည့်များ (half-integers) နှင့် သက်ဆိုင်သော ပုံမှန်မျဉ်းကွေးအောက်ရှိ ဧရိယာကို ရှာဖွေခြင်းဖြင့် ပိုမိုတိကျသော အဖြေများကို ရရှိနိုင်သည်။

Continuous Data (ဆက်တိုက်ဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုသည် တန်ဖိုးများ/လေ့လာတွေ့ရှိချက်များသည် အကန့်အသတ်ရှိသော သို့မဟုတ်

အကန့်အသတ်မရှိသော ကြားပိုင်းအတွင်း မည်သည့်တန်ဖိုးမဆို ယူနိုင်ပါက ၎င်းကို ဆက်တိုက်ဒေတာဟု ခေါ်သည်။

Continuous Variable (ဆက်တိုက်ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
အရေအတွက်ကိန်းရှင် (quantitative variable) တစ်ခုသည် ၎င်း၏ ဖြစ်နိုင်သောတန်ဖိုးများ အစုအဝေးသည် ရေတွက်၍မရသော (uncountable) ဖြစ်ပါက ၎င်းကို ဆက်တိုက်ကိန်းရှင်ဟု ခေါ်သည်။

Contour plots (ကွန်တိုပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကွန်တိုပုံများ (တစ်ခါတစ်ရံ Level Plots ဟုခေါ်သည်) သည် သုံးဖက်မြင် (three-dimensional) မျက်နှာပြင်ကို နှစ်ဖက်မြင် (two-dimensional) ပြင်ညီပေါ်တွင် ပြသရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Contrapositive (ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောင်းပြန်)

ရှင်းလင်းချက်-
p နှင့် q သည် ယုတ္တိဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်နှစ်ခုဖြစ်ပါက၊ (p → q) ၏ contrapositive သည် (!q) → (!p) ဖြစ်သည်။ contrapositive သည် မူလအဆိုပြုချက်နှင့် ယုတ္တိအရ ညီမျှသည်။

Control for a variable (ကိန်းရှင်တစ်ခုအတွက် ထိန်းချုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်တစ်ခုကို ထိန်းချုပ်ရန် ဆိုသည်မှာ ၎င်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ကုသမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုမှ ခွဲခြားရန် ကြိုးစားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် ကုသမှုနှင့် ရှုပ်ထွေးမည်မဟုတ်ပါ။

Control group (ထိန်းချုပ်အုပ်စု)

ရှင်းလင်းချက်-

ထိန်းချုပ်အုပ်စု (တစ်ခါတစ်ရံ နှိုင်းယှဉ်အုပ်စုဟုခေါ်သည်) ကို သင့်စမ်းသပ်မှု အမှန်တကယ် အလုပ်လုပ်ကြောင်း သေချာစေရန် နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် စမ်းသပ်မှုတစ်ခုတွင် အသုံးပြုသည်။

Control (ထိန်းချုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင် "ထိန်းချုပ်ခြင်း" ၏ အနည်းဆုံး အဓိပ္ပါယ်သုံးမျိုးရှိသည်- ကုသမှုမခံရသော ထိန်းချုပ်အုပ်စုဝင်၊ ထိန်းချုပ်ထားသော စမ်းသပ်မှုနှင့် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ရှုပ်ထွေးစေသောကိန်းရှင်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်း။

Controlled experiment (ထိန်းချုပ်ထားသော စမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုသမှုခံယူထားသော ဘာသာရပ်များကို ကုသမှုမခံရသော ထိန်းချုပ်အုပ်စုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် ကုသမှုတစ်ခု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်ရန် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းနည်းလမ်းကို အသုံးပြုသည့် စမ်းသပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Controlled, randomized experiment (ထိန်းချုပ်ထားသော၊ ကျပန်းသတ်မှတ်ထားသော စမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘာသာရပ်များကို ကုသမှုအုပ်စု သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်အုပ်စုသို့ ခွဲဝေခြင်းကို ဥပမာအားဖြင့် ဒင်္ဂါးပြားလှန်ခြင်းဖြင့် ကျပန်းပြုလုပ်သည့် ထိန်းချုပ်ထားသော စမ်းသပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Convenience Sample (အဆင်ပြေနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-

၎င်း၏ အဆင်ပြေမှုကြောင့် ရေးဆွဲထားသော နမူနာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဖြစ်နိုင်ခြေနမူနာ (probability sample) မဟုတ်ပါ။

Converge, convergence (ပေါင်းဆုံခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းဂဏန်းများ၏ အစီအစဉ် $x_1, x_2, x_3, \ldots$ သည် ကိန်းဂဏန်း x တစ်ခုရှိပြီး မည်သည့်ကိန်းဂဏန်း $E > 0$ အတွက်မဆို $j > k$ ဖြစ်သည့်အခါတိုင်း $|x_j - x| < E$ ဖြစ်စေသော ကိန်းဂဏန်း k (E ပေါ်တွင် မူတည်နိုင်သည်) ရှိပါက ပေါင်းဆုံသည်။

Convergence in probability (ဖြစ်နိုင်ခြေအရ ပေါင်းဆုံခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင်များ၏ အစီအစဉ် $X_1, X_2, X_3, \ldots$ သည် ကျပန်းကိန်းရှင် X တစ်ခုရှိပြီး မည်သည့်ကိန်းဂဏန်း $E > 0$ အတွက်မဆို ကိန်းဂဏန်းများ၏ အစီအစဉ်- $P(|X_1-X|<\varepsilon)$, $P(|X_2-X|<\varepsilon)$, $P(|X_3-X|<\varepsilon)$, ... သည် ၁၀၀% သို့ ပေါင်းဆုံပါက ဖြစ်နိုင်ခြေအရ ပေါင်းဆုံသည်။

Converse (ပြောင်းပြန်)

ရှင်းလင်းချက်-

p နှင့် q သည် ယုတ္တိဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်နှစ်ခုဖြစ်ပါက၊ $(p \rightarrow q)$ ၏ converse သည် $(q \rightarrow p)$ ဖြစ်သည်။

Correlation (ဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းနှစ်ခု (အစီအစဉ်ကျသော) ကြားရှိ မျဉ်းဖြောင့်ဆက်စပ်မှု၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် အကြောင်းအကျိုးဆက်နွယ်မှုမရှိဘဲ ပြင်းထန်စွာ ဆက်စပ်မှုရှိနိုင်ပြီး၊ ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် အကြောင်းအကျိုးဆက်နွယ်မှုရှိပြီး ဆက်စပ်မှုမရှိဘဲလည်း ရှိနိုင်သည်။

Correlation Coefficient (ဆက်စပ်မှုကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆက်စပ်မှုကိန်းသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်း မည်မျှဆက်စပ်နေသည်ကို တိုင်းတာသည့် -၁ မှ +၁ အတွင်းရှိ ကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Correlation Matrix (ဆက်စပ်မှုမက်ထရစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်များစွာကြားရှိ ဆက်စပ်မှုကိန်းများကို ပြသသော ဇယားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Correlogram (ကာရယ်လိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ကာရယ်လိုဂရမ် (Auto Correlation Function ACF Plot သို့မဟုတ် Autocorrelation plot ဟုလည်းခေါ်သည်) သည် အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲသော ဒေတာ (အချိန်ကိန်းစဉ်ဒေတာ) တွင် စီးရီးဆက်စပ်မှု (serial correlation) ကို ပြသရန် အမြင်အာရုံဆိုင်ရာ နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Countable Set (ရေတွက်နိုင်သော အစုအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

အစုအဝေးတစ်ခု၏ ဒြပ်စင်များကို ရေတွက်ကိန်းများ (counting numbers) ၏ အစုခွဲတစ်ခုနှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်းသော ဆက်စပ်မှု (one-to-one correspondence) ထားနိုင်ပါက ၎င်းကို ရေတွက်နိုင်သော အစုအဝေးဟု ခေါ်သည်။

Counting numbers, natural numbers (ရေတွက်ကိန်းများ၊ သဘာဝကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရေတွက်ကိန်းများသည် တင်းကြပ်စွာ အပြုသဘောဆောင်သော ကိန်းပြည့်များ {1, 2, 3, ...} ဖြစ်သည်။

Counting (ရေတွက်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အရာဝတ္ထုအစုတစ်ခုကို ရေတွက်ရန် ဆိုသည်မှာ ၎င်းကို အပြုသဘောဆောင်သော ကိန်းပြည့်များ (ရေတွက်ကိန်းများ) ၏ ဆက်တိုက်အစုခွဲတစ်ခုနှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်းသော ဆက်စပ်မှုထားခြင်းဖြစ်သည်။

Covariance in Statistics (ကွာဗာရီယံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကွာဗာရီယံသည် ကျပန်းကိန်းရှင်နှစ်ခု အတူတကွ မည်မျှကွဲပြားသည်ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကွဲလွဲချက် (variance) နှင့် ဆင်တူသော်လည်း၊ ကွဲလွဲချက်က ကိန်းရှင်တစ်ခုတည်း မည်မျှကွဲပြားသည်ကို ပြသသော်လည်း၊ ကွာဗာရီယံက ကိန်းရှင်နှစ်ခု အတူတကွ မည်မျှကွဲပြားသည်ကို ပြသသည်။

Cover (ဖုံးအုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စိတ်ချကြားပိုင်းတွင် ဘောင်၏ အမှန်တကယ်တန်ဖိုးပါရှိပါက ၎င်းကို ဖုံးအုပ်သည်ဟု ဆိုသည်။

Coverage probability (ဖုံးအုပ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-
စိတ်ချကြားပိုင်းများ ပြုလုပ်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခု၏ ဖုံးအုပ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေသည် ထိုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းက အမှန်တရားကို ဖုံးအုပ်သည့် ကြားပိုင်းကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းဖြစ်သည်။

Cramer-Rao Lower Bound (ခရေးမာ-ရာအို အနိမ့်ဆုံးကန့်သတ်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ခရေးမာ-ရာအို အနိမ့်ဆုံးကန့်သတ်ချက် (CRLB) သည် ဘက်မလိုက်သော ခန့်မှန်းကိန်း (unbiased estimator) တစ်ခု၏ ကွဲလွဲချက်အတွက် အနိမ့်ဆုံး ခန့်မှန်းချက်ကို ပေးသည်။

Cramer's V (ခရေးမာ၏ V)

ရှင်းလင်းချက်-

အမည်ခံကိန်းရှင် (nominal variable) နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်စပ်မှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ခိုင်နှုန်းကိန်းစစ်ဆေးမှုများ၏ အခြေအနေတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Critical Region (အရေးပါသောဒေသ)

ရှင်းလင်းချက်-

အရေးပါသောဒေသ CR (သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ဒေသ RR) သည် ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခုတွင် မူလယူဆချက်ကို ငြင်းပယ်သည့် စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်း၏ တန်ဖိုးအစုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Critical value (အရေးပါသောတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခုတွင် အရေးပါသောတန်ဖိုးသည် မူလယူဆချက်ကို ကျော်လွန်၍ ငြင်းပယ်မည့် စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်း၏ တန်ဖိုးဖြစ်သည်။

Cronbach's Alpha (ခရွန်ဘတ်ခ်၏ အယ်လ်ဖာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ခရွန်ဘတ်ခ်၏ အယ်လ်ဖာ α (သို့မဟုတ် coefficient alpha) ကို Lee Cronbach က ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် တီထွင်ခဲ့ပြီး ယုံကြည်စိတ်ချရမှု (reliability) သို့မဟုတ် အတွင်းတစ်သမတ်တည်းရှိမှု (internal consistency) ကို တိုင်းတာသည်။

Cross-sectional study (ဖြတ်ပိုင်းလေ့လာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြတ်ပိုင်းလေ့လာမှုတစ်ခုသည် မတူညီသော လူတစ်ဦးချင်းစီကို တစ်ချိန်တည်းတွင် အချင်းချင်း နှိုင်းယှဉ်သည် - ၎င်းသည် လူဦးရေ၏ ဖြတ်ပိုင်းကို ကြည့်ရှုသည်။

Cumulant Generating Function (စုပေါင်းကိန်း ထုတ်ပေးသော လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
စုပေါင်းကိန်း ထုတ်ပေးသော လုပ်ဆောင်ချက် (CGF) သည် ဖြစ်နိုင်ခြေသိပ်သည်းဆလုပ်ဆောင်ချက် (probability density function) ၏ လဟုတ်ချိန် (moment) ကိုယူ၍ စုပေါင်းကိန်း (cumulant) ကို ထုတ်ပေးသည်။

Cumulative Distribution Function (CDF) (စုပေါင်းဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခုသည် သတ်မှတ်တန်ဖိုးတစ်ခုထက် ငယ်သည် သို့မဟုတ် ညီမျှနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ကိုယ်စားပြုသော လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Cumulative Frequency (စုပေါင်းကြိမ်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခုတွင် သတ်မှတ်တန်ဖိုးတစ်ခုအောက် သို့မဟုတ် ထိုတန်ဖိုးတွင် ရှိသော တန်ဖိုးများအားလုံး၏ ကြိမ်နှုန်းပေါင်းလဒ်ဖြစ်သည်။

Cumulative Probability Distribution Function (cdf) (စုပေါင်းဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခု၏ စုပေါင်းဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်သည် ကျပန်းကိန်းရှင်သည် x ထက် ငယ်သည် သို့မဟုတ် ညီမျှနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းကို x ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အဖြစ် ဖော်ပြသည်။

Curvilinear (ကွေးသောမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွေးသောမျဉ်းသည် ပါရာဘိုလာ သို့မဟုတ် လော့ဂရစ်သမ်မျဉ်းကွေးကဲ့သို့သော ချောမွေ့သော မျဉ်းကွေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် ကွန်ပ်တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာကို ကွေးသောမျဉ်းဟု ခေါ်သောအခါ၊ ၎င်းသည် မျဉ်းကွေးတစ်ခုမျှသာမဟုတ်ဟု ဆိုလိုသည်။ ၎င်းသည် ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးရှိသော မျဉ်းကွေးအုပ်စုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Cyclical component (စက်ဝန်းအပိုင်းအစ)

ရှင်းလင်းချက်-

အပတ်စဉ် သို့မဟုတ် လစဉ်ဒေတာတွင်၊ စက်ဝန်းအပိုင်းအစသည် ပုံမှန်အတက်အကျများကို ဖော်ပြသည်။ ၎င်းသည် အသိအမှတ်ပြုနိုင်သော စက်ဝန်းတစ်ခုတွင် ကွဲပြားသော ရာသီမဟုတ်သော (non-seasonal) အပိုင်းအစတစ်ခုဖြစ်သည်။

D

Data Analysis (ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းဆိုသည်မှာ ဒေတာအစုတစ်ခုအတွင်း လမ်းကြောင်းများ (trends) ကို ရှာဖွေရန် စာရင်းအင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် "ဆူညံသံ" (noise) မှ "အစစ်အမှန်" လမ်းကြောင်းများကို ခွဲခြားရန် ကူညီပေးသည်။

Data Cleaning (ဒေတာသန့်ရှင်းရေးလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုများအတွင်းရှိ အမှားအယွင်းများ သို့မဟုတ် မကိုက်ညီမှုများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး ပြင်ဆင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Data fusion (ဒေတာပေါင်းစည်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
မတူညီသော အရင်းအမြစ်များမှ အချက်အလက်များကို ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် သီးခြားအရင်းအမြစ်တစ်ခုတည်းမှ ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်သော အချက်အလက်များကို ထုတ်ယူရန် ရည်ရွယ်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ အရာဝတ္ထုများကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ခြေရာခံခြင်းကို လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် မတူညီသော ဂြိုဟ်တုပုံရိပ်များကို ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Data intrusion simulation (ဒေတာကျူးကျော်မှု သရုပ်ဖော်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ပစ်မှတ်မိုက်ခရိုဒေတာဖိုင် (target microdata file) တွင် နမူနာယူနစ်တစ်ခုနှင့် ကိုက်ညီအောင် ကြိုးစားသော ဒေတာကျူးကျော်သူတစ်ဦးသည် ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် မှန်ကန်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Data Mining / Data Sets (ဒေတာတူးဖော်ခြင်း / ဒေတာအစုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာတူးဖော်ခြင်း (သို့မဟုတ် KDD - Knowledge Discovery from Data) သည် "ဒေတာကြီးကြီးမားမား" (big data) တွင် လမ်းကြောင်းများ၊ တူညီသောအကြောင်းအရာများ သို့မဟုတ် ပုံစံများ (patterns) ကို ဖော်ထုတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ဒေတာတွင် ပုံစံများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းသည် အသစ်အဆန်းမဟုတ်ဘဲ ဆယ်စုနှစ်များစွာကတည်းက ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် တည်ရှိခဲ့သည်။

Data Point (ဒေတာအမှတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုအတွင်း ဒေတာအပိုင်းအစတစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသော လေ့လာတွေ့ရှိချက် သို့မဟုတ် တန်ဖိုးတစ်ခုတည်းဖြစ်သည်။

Data set (ဒေတာအစု)

ရှင်းလင်းချက်-

မည်သည့်သိပ္ပံဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအမျိုးအစားအတွင်းမဆို စုဆောင်းထားသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များနှင့် တိုင်းတာမှုများအတွက် ယေဘုယျဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Data Warehouse (ဒေတာသိုလှောင်ရုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

အစီရင်ခံခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းအတွက် အသုံးပြုသည့် ဒေတာ၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်ထားသော ကြီးမားသည့် သိုလှောင်ရုံတစ်ခုဖြစ်သည်။

---

de Morgan's Laws (ဒီမော်ဂန်၏ နိယာမများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒီမော်ဂန်၏ နိယာမများသည် ယုတ္တိဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များပါဝင်သော သက်သေခံပစ္စည်းများ (identities) ဖြစ်သည်။ ပေါင်းစပ်ဝါကျတစ်ခု၏ ငြင်းဆိုချက် (negation) သည် ငြင်းဆိုချက်များ၏ ခွဲခြားမှု (disjunction) နှင့် ယုတ္တိအရ ညီမျှပြီး၊ ခွဲခြားမှုတစ်ခု၏ ငြင်းဆိုချက်သည် ငြင်းဆိုချက်များ၏ ပေါင်းစပ်မှု (conjunction) နှင့် ယုတ္တိအရ ညီမျှသည်။

Decile (ဒီဆိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒီဆိုင်းများသည် လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းများ (quartiles) နှင့် ဆင်တူသည်။ သို့သော် လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းများက ဒေတာကို လေးပိုင်းခွဲသော်လည်း၊ ဒီဆိုင်းများက ဒေတာကို ဆယ်ပိုင်းညီမျှအောင် ခွဲသည်-

---

Decision Tree (ဆုံးဖြတ်ချက်သစ်ပင်)

ရှင်းလင်းချက်-

စက်သင်ယူမှု (machine learning) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ ဂရပ်ဖစ်ကိုယ်စားပြုမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Deck of Cards (ဖဲချပ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

စံဖဲချပ်တစ်ခုတွင် ဖဲချပ် ၅၂ ချပ်ပါရှိပြီး၊ အမျိုးအစား လေးမျိုး (spades, hearts, diamonds, clubs) တွင် တစ်မျိုးလျှင် ၁၃ ချပ်စီပါရှိသည်။ အမျိုးအစားတစ်ခုစီ၏ ဖဲချပ် ၁၃ ချပ်မှာ {A, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, J, Q, K} ဖြစ်သည်။

Degrees of Freedom (လွတ်လပ်မှုအတိုင်းအတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
တွက်ချက်မှုတစ်ခုတွင် ကန့်သတ်ချက်များကို မချိုးဖောက်ဘဲ လွတ်လပ်စွာ ပြောင်းလဲနိုင်သော တန်ဖိုးအရေအတွက်ဖြစ်သည်။

Density Curve (သိပ်သည်းဆမျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-
သိပ်သည်းဆမျဉ်းကွေးသည် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ပြသသော ဂရပ်ဖစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။
သိပ်သည်းဆမျဉ်းကွေးအောက်ရှိ ဧရိယာသည် ဖြစ်နိုင်ခြေအားလုံး၏ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ညီမျှသည်။

Density, Density Scale (သိပ်သည်းဆ၊ သိပ်သည်းဆစကေး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဟစ်စတိုဂရမ် (histogram) တစ်ခု၏ ဒေါင်လိုက်ဝင်ရိုးသည် အလျားလိုက်ဝင်ရိုး၏ ယူနစ်တစ်ခုလျှင် ရာခိုင်နှုန်း ယူနစ်များရှိသည်။ ၎င်းကို သိပ်သည်းဆစကေး (density scale) ဟုခေါ်သည်။

Denying the antecedent (ရှေ့ဆက်ဝါကျကို ငြင်းဆိုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
"A → B" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်နှင့် "!A" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်မှ "ထို့ကြောင့် !B" ဟု ကောက်ချက်ချသည့် ယုတ္တိမမှန်ကန်သော ငြင်းခုံမှု (logical fallacy) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Denying the consequent (နောက်ဆက်ဝါကျကို ငြင်းဆိုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
"A → B" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်နှင့် "!B" ဟူသော အခြေခံယူဆချက်မှ "ထို့ကြောင့် !A" ဟု ကောက်ချက်ချသည့် မှန်ကန်သော ယုတ္တိဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Dependent Variable (မှီခိုကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression) တွင်၊ တန်ဖိုးများကို အခြားကိန်းရှင် (လွတ်လပ်သော သို့မဟုတ် ရှင်းပြသော ကိန်းရှင်) ၏ ပြောင်းလဲမှုများဖြင့် ရှင်းပြရန် ယူဆထားသော ကိန်းရှင်ဖြစ်သည်။

Dependent Events, Dependent Random Variables (မှီခိုဖြစ်ရပ်များ၊ မှီခိုကျပန်းကိန်းရှင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ် သို့မဟုတ် ကျပန်းကိန်းရှင်နှစ်ခုသည် လွတ်လပ်မှုမရှိပါက ၎င်းတို့ကို မှီခိုသည်ဟု ခေါ်သည်။

Descriptive Analysis (ဖော်ပြချက်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခု၏ အဓိကသွင်ပြင်လက္ခဏာများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Descriptive statistics (ဖော်ပြသောစာရင်းအင်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြပြီး ၎င်းတို့၏ အဓိကသွင်ပြင်လက္ခဏာများကို ပိုမိုရှင်းလင်းစေသည့် နည်းလမ်းများအတွက် ယေဘုယျဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Design Effect (ဒီဇိုင်းအကျိုးသက်ရောက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒီဇိုင်းအကျိုးသက်ရောက်မှု (DEFF) သည် ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်း (SRS) ဖြင့် မျှော်လင့်ရမည်ထက် ပိုမိုကြီးမားသော နမူနာအရွယ်အစားများ (သို့မဟုတ် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော

စိတ်ချကြားပိုင်းများ) ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းတစ်ခုကြောင့် စစ်တမ်းနမူနာအရွယ်အစားကို ရှာဖွေရန် ပြုလုပ်သော ညှိနှိုင်းမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Design regions (ဒီဇိုင်းဒေသများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ရှင်းပြသောကိန်းရှင်များ (explanatory variables) ပေါ် ရှိ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကြားပိုင်းများ၏ သတ်မှတ်ချက်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော စမ်းသပ်မှုတစ်ခုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဒေသများဖြစ်သည်။

Deterministic (သတ်မှတ်ချက်ကျသော)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်ချက်ကျသော (deterministic) သည် ကျပန်း (random) ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အနာဂတ်ဖြစ်ရပ်အချို့ကို ကျပန်းပါဝင်မှုမရှိဘဲ အတိအကျ တွက်ချက်နိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

Deviation (သွေဖည်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
သွေဖည်ချက်သည် ဒေတာတစ်ခုနှင့် အချို့သော ရည်ညွှန်းတန်ဖိုး၊ ပုံမှန်အားဖြင့် ဒေတာ၏ ပျမ်းမျှတို့ကြား ကွာခြားချက်ဖြစ်သည်။

Differencing (ကွာခြားချက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ကွာခြားချက်ယူခြင်းသည် အချိန်ကိန်းစဉ် (time series) တစ်ခုမှ လမ်းကြောင်း (trend) ကို ဖယ်ရှားရန် လူသိများပြီး ထိရောက်သော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် စီးရီး၏ စစ်မှန်သော အခြေခံအပြုအမူကို ပိုမိုရှင်းလင်းသော မြင်ကွင်းကို ပေးသည်။

Dimensionality (ရှုထောင့်အရေအတွက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခုတွင် ကိန်းရှင်များ၏ အရေအတွက်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

Direction of Association (ဆက်စပ်မှု၏ ဦးတည်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ ဆက်စပ်မှု (association) သည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု ဆက်စပ်မှုရှိမရှိကို ပြောပြသည်။ ဆက်စပ်မှု၏ ဦးတည်ချက်ကို အပြုသဘော (+) သို့မဟုတ် အနုတ်သဘော (-) ဖြင့် အမြဲတမ်း သင်္ကေတပြုသည်။

Discrete Choice Models (သီးခြားရွေးချယ်မှုပုံစံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
သီးခြားရွေးချယ်မှုပုံစံများကို အဓိကအားဖြင့် ဘောဂဗေဒတွင် ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားသော အခြားရွေးချယ်စရာများကြားတွင် ပြုလုပ်သော ရွေးချယ်မှုများကို ပုံဖော်ရန် အသုံးပြုသည်။

Discrete Data (သီးခြားဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခုသည် တန်ဖိုးများ/လေ့လာတွေ့ရှိချက်များသည် ထူးခြားပြီး သီးခြားဖြစ်ပါက (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့ကို ရေတွက်နိုင်သည်) ၎င်းကို သီးခြားဒေတာဟု ခေါ်သည်။

Discrete Random Variable (သီးခြားကျပန်းကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
သီးခြားကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခုသည် ရေတွက်နိုင်သော ထူးခြားသောတန်ဖိုးအရေအတွက် (ဥပမာ - ၀၊ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ...) ကိုသာ ယူနိုင်သော ကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Discrete Variable (သီးခြားကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်နိုင်သောတန်ဖိုးများအစုအဝေးကို ရေတွက်နိုင်သော အရေအတွက်ကိန်းရှင် (quantitative variable) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Discretization (သီးခြားဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သီးခြားဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်ချက်များ သို့မဟုတ် ကိန်းရှင်များကိုယူ၍ ၎င်းတို့ကို သီးခြားလုပ်ဆောင်ချက်များ သို့မဟုတ် ကိန်းရှင်များအဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်သည်။

Discriminant Analysis (ခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်သည့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အုပ်စုနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော အုပ်စုများကို ၎င်းတို့၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများပေါ်မူတည်၍ ခွဲခြားရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Disjoint or Mutually Exclusive Events (သီးခြားဖြစ်ရပ်များ သို့မဟုတ် အပြန်အလှန်သီးသန့်ဖြစ်ရပ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် တစ်ခုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် အခြားတစ်ခုဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါက (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့နှစ်ခုလုံး တစ်ပြိုင်နက်မဖြစ်နိုင်ပါက) ၎င်းတို့ကို သီးခြားဖြစ်ရပ်များ သို့မဟုတ် အပြန်အလှန်သီးသန့်ဖြစ်ရပ်များဟု ခေါ်သည်။

Dispersion (ပျံ့နှံ့မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာတစ်ခုရှိ ဒေတာတန်ဖိုးများသည် အားလုံးတူညီခြင်းမရှိပါ။ တန်ဖိုးများကြားရှိ ဤကွဲပြားမှုကို ပျံ့နှံ့မှုဟုခေါ်သည်။ ပျံ့နှံ့မှုကြီးမားသောအခါ၊ တန်ဖိုးများသည် ကျယ်ပြန့်စွာ ပြန့်ကျဲနေပြီး၊ ပျံ့နှံ့မှုသေးငယ်သောအခါ၊ ၎င်းတို့သည် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စုဝေးနေသည်။

Distribution Function, Empirical (ဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်၊ လက်တွေ့)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းဂဏန်းဒေတာအစုတစ်ခု၏ လက်တွေ့ (စုပေါင်း) ဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်သည် x ၏ ဧကန်တန်ဖိုးတစ်ခုစီအတွက် x ထက် ငယ်သည် သို့မဟုတ် ညီမျှသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ အပိုင်းအစဖြစ်သည်။

Distribution (ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းဂဏန်းဒေတာအစုတစ်ခု၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ၎င်းတို့၏တန်ဖိုးများကို ဧကန်ကိန်းဂဏန်းများ (real numbers) ပေါ်တွင် မည်သို့ခွဲဝေသတ်မှတ်ထားသည်ကို ဆိုလိုသည်။

Divergence (ကွဲပြားမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအမှတ်များအစုတစ်ခုသည် အချင်းချင်း မည်မျှကွာခြားသည့် အတိုင်းအတာဖြစ်သည်။

Dot Plot (အစက်ဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အစက်ဇယားသည် ဒေတာကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ဒေတာ၏ ဖြန့်ချီမှု၏ အဓိကသွင်ပြင်လက္ခဏာများကို အဆင်ပြေသောပုံစံဖြင့် သရုပ်ဖော်ရန် စူးစမ်းလေ့လာရေးဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Double Blind Study (နှစ်ဖက်မျက်ကွယ်ပြုလေ့လာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပါဝင်သူများရော စမ်းသပ်သူများပါ စမ်းသပ်အုပ်စုနှင့် ထိန်းချုပ်အုပ်စုတွင် မည်သူပါဝင်သည်ကို မသိသော သုတေသနဒီဇိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ရလဒ်များတွင် ဘက်လိုက်မှုကို လျှော့ချပေးသည်။

Double-Blind, Double-Blind Experiment (နှစ်ဖက်မျက်ကွယ်ပြုစမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်ဖက်မျက်ကွယ်ပြုစမ်းသပ်မှုတွင်၊ ဘာသာရပ်များရော ဘာသာရပ်များကို အကဲဖြတ်သူများပါ ကုသမှုအုပ်စုတွင် မည်သူရှိသည်၊ ထိန်းချုပ်အုပ်စုတွင် မည်သူရှိသည်ကို မသိကြပါ။

Dummy Variable (in regression) (အစားထိုးကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် လိင် (sex) သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ရေးအခြေအနေ (marital status) ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းမဟုတ်သော ကိန်းရှင်များ၏ ပုံစံကို ပြုပြင်မွမ်းမံရန် လိုအပ်သည်။

Durbin Watson Test (ဒါဘင် ဝပ်ဆင် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒါဘင် ဝပ်ဆင် စစ်ဆေးမှုသည် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) မှ ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ (residuals) တွင် အော်တိုဆက်စပ်မှု (autocorrelation) (စီးရီးဆက်စပ်မှု - serial correlation ဟုလည်းခေါ်သည်) ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Durbin-Watson Statistic (ဒါဘင်-ဝပ်ဆင် စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) ၏ ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများတွင် အော်တိုဆက်စပ်မှု ရှိမရှိကို စစ်ဆေးသည့် စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

E

Eberhardt's statistic (အီဘာဟတ်၏ စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေသတစ်ခုအတွင်းရှိ အသေးစားပစ္စည်းအများအပြားသည် ထိုဒေသအတွင်း လုံးဝကျပန်း ဖြန့်ကျက်နေခြင်းရှိမရှိကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်း A တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤစာရင်းအင်းသည် ကျပန်းရွေးချယ်ထားသော နမူနာတည်နေရာ m ခုမှ အီကလစ်ဒ် အကွာအဝေး (Euclidean distance) Xi ကို အခြေခံသည်။

Ecological Correlation (ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ ဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်ဦးချင်းစီအစား အုပ်စုများ၏ ပျမ်းမျှများကြား ဆက်စပ်မှုဖြစ်သည်။ ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ ဆက်စပ်မှုသည် တစ်ဦးချင်းစီ၏ ဆက်စပ်မှုအကြောင်း လွဲမှားသော အချက်အလက်များကို ပေးနိုင်သည်။

Ecological statistics (ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-

သဘာဝအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ ပြောင်းလဲမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိန်းရှင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဆက်နွယ်မှုကို လေ့လာရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြစ်သည်။

Econometric Forecasting (စီးပွားဗေဒတိုင်းတာမှုဆိုင်ရာ ဟောကိန်းထုတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အနာဂတ်စီးပွားရေးအခြေအနေများ သို့မဟုတ် လမ်းကြောင်းများကို ခန့်မှန်းရန် စာရင်းအင်းပုံစံများကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Econometric Model (စီးပွားဗေဒတိုင်းတာမှုဆိုင်ရာ ပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြု၍ ခန့်မှန်းထားသော စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခု၏ သခ်ၤာဆိုင်ရာ ကိုယ်စားပြုမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Econometrics (ဘောဂဗေဒတိုင်းတာပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုများကို လက်တွေ့အကြောင်းအရာများဖြင့် ဖော်ပြရန် စီးပွားရေးဒေတာများတွင် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးချခြင်းဖြစ်သည်။

Effect Size (အကျိုးသက်ရောက်မှုအရွယ်အစား)

ရှင်းလင်းချက်-

"Measure of Association" နှင့် "Effect Size" ဟူသော ဝေါဟာရများသည် တူညီသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။ ၎င်းမှာ အုပ်စုနှစ်ခုကြား ဆက်နွယ်မှုကို ပမာဏသတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Element of a Set (အစုအဝေးတစ်ခု၏ ဒြပ်စင်)

ရှင်းလင်းချက်-

အစုအဝေးတစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းရန် အသုံးပြုသော အရာဝတ္ထုများကို ၎င်း၏ ဒြပ်စင်များ သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဝင်များဟု ခေါ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်၊ အစုအဝေး၏ ဒြပ်စင်များကို ကွေ့ကောက်ကွင်းစက် (curly braces) အတွင်းတွင် ရေးသားပြီး ကော်မာများဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Elliptically symmetric distributions (ဘဲဥပုံ အချိုးကျဖြန့်ချီမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံစံ $f(x) = |\Sigma|^{-½} g[(x-\mu)'\Sigma^{-1}(x-\mu)]$ ရှိသော ဘက်စုံဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုများ (multivariate probability distributions) ဖြစ်သည်။ g လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့်၊ ပုံမှန်ထက် အမြီးပိုရှည်သော သို့မဟုတ် ပိုတိုသော ဖြန့်ချီမှုများကို ရရှိနိုင်သည်။

Empirical distribution function (လက်တွေ့ဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

အရင်းခံအက္ခရာသင်္ချာပုံစံ (underlying algebraic form) ကို မယူဆဘဲ နမူနာဒေတာမှ တိုက်ရိုက်ခန့်မှန်းထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Empirical Law of Averages (လက်တွေ့ပျမ်းမျှဥပဒေ)

ရှင်းလင်းချက်-

လက်တွေ့ပျမ်းမျှဥပဒေသည် ဖြစ်နိုင်ခြေ၏ ကြိမ်နှုန်းသီအိုရီ (frequency theory) ၏ အခြေခံတွင် တည်ရှိသည်။ ဤဥပဒေသည် သင်္ချာဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် ရူပဗေဒဆိုင်ရာ ဥပဒေတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘာလည်ပုံအကြောင်း ယူဆချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Empirical Research (လက်တွေ့သုတေသန)

ရှင်းလင်းချက်-

လက်တွေ့သုတေသနဆိုသည်မှာ သင်ကိုယ်တိုင် "လက်တွေ့ကျကျ" စမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်သည့် နေရာဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ သင်သည် သီအိုရီ သို့မဟုတ် ယုံကြည်ချက်ထက် လက်တွေ့အတွေ့အကြုံမှ သင့်ရလဒ်များကို ရရှိသည်။

Empirical Rule (လက်တွေ့စည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လက်တွေ့စည်းမျဉ်းက ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု (normal distribution) အတွက်၊ ဒေတာအများစုသည် ပျမ်းမျှမှ စံတိမ်းချက် သုံးခုအတွင်း ကျရောက်မည်ဟု ဖော်ပြသည်။ လက်တွေ့စည်းမျဉ်းကို သုံးပိုင်းခွဲနိုင်သည်-

- ၆၈% ဒေတာသည် ပျမ်းမျှမှ ပထမစံတိမ်းချက်အတွင်း ကျရောက်သည်။
- ၉၅% သည် စံတိမ်းချက် နှစ်ခုအတွင်း ကျရောက်သည်။

- ၉၉.၇% သည် စံတိမ်းချက် သုံးခုအတွင်း ကျရောက်သည်။

Empty Set (လွတ်နေသော အစုအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-
လွတ်နေသော အစုအဝေး၊ {} သို့မဟုတ် ∅ ဖြင့် သင်္ကေတပြုပြီး အဖွဲ့ဝင်မရှိသော အစုအဝေးဖြစ်သည်။

Endogenous variable (အတွင်းအကျိုးဆက်ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘောဂဗေဒတိုင်းတာပညာ (econometrics) တွင် အဓိကအားဖြင့် စနစ်တစ်ခု၏
မွေးရာပါအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည့် ကိန်းရှင်များကို ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသော ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Endpoint Convention (အဆုံးမှတ်သတ်မှတ်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဟစ်စတိုဂရမ် (histogram) ရေးဆွဲရာတွင်၊ အတန်းအစားနယ်နိမိတ် (class boundary) တွင် တည်ရှိသော
ဒေတာတစ်ခုကို ဘယ်ဘက် သို့မဟုတ် ညာဘက် အတန်းအစားကြားပိုင်းတွင် ထည့်သွင်းရန် ဆုံးဖြတ်ရမည်။
ဤသတ်မှတ်ချက်အတွက် စည်းမျဉ်းကို endpoint convention ဟုခေါ်သည်။

Entropy (အင်ထရိုပီ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခုရှိ မသေချာမရေရာမှု သို့မဟုတ် မတည်ငြိမ်မှုကို တိုင်းတာသည့်
အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး သတင်းအချက်အလက်သီအိုရီ (information theory) နှင့် စက်သင်ယူမှု
(machine learning) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Equally Likely Outcomes (တူညီသောဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ရလဒ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်နိုင်ခြေ၏ တူညီသောဖြစ်နိုင်ခြေရလဒ်သီအိုရီအရ၊ စမ်းသပ်မှုတစ်ခုတွင်
ဖြစ်နိုင်သောရလဒ်အရေအတွက် အကန့်အသတ်ရှိပြီး သဘာဝသည် ထိုရလဒ်များထဲမှ တစ်ခုခုကို
အခြားတစ်ခုထက် ပိုမိုနှစ်သက်ရန် အကြောင်းမရှိပါက (ဥပမာ- အချိုးကျသော အန်စာတုံး သို့မဟုတ်
မျှတသော ဒင်္ဂါးပြားကို လှန်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖဲချပ်များကို သေချာစွာ ရောခြင်းကြောင့်)၊
ထိုဖြစ်နိုင်သောရလဒ်တစ်ခုစီသည် တူညီသော ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်။

Error Term (အမှားအယွင်းကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းပညာတွင် အမှားအယွင်းကိန်းရှင်သည် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာသည်
လူဦးရေဒေတာအစစ်အမှန်နှင့် မည်သို့ကွာခြားသည်ကို ကိုယ်စားပြုသော တန်ဖိုးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်
ပေးထားသော စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခုသည် အမှန်တကယ်နှင့် မည်သို့ကွာခြားသည်ကို ကိုယ်စားပြုသော
ကိန်းရှင်တစ်ခုလည်းဖြစ်နိုင်သည်။

Estimate (ခန့်မှန်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ခန့်မှန်းချက်ဆိုသည်မှာ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာကို အခြေခံ၍ မသိသော ပမာဏတစ်ခု၏ တန်ဖိုးကို
ညွှန်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပိုမိုတိကျစွာ ဆိုရသော်၊ ခန့်မှန်းချက်သည် သတ်မှတ်ဒေတာနမူနာတစ်ခုမှ
ရရှိသော ခန့်မှန်းကိန်း၏ သီးခြားတန်ဖိုးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘောင် (parameter) တစ်ခု၏ တန်ဖိုးကို ညွှန်ပြရန်
အသုံးပြုသည်။

Estimation (ခန့်မှန်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ခန့်မှန်းခြင်း (သို့မဟုတ် ခန့်မှန်းချက်ပြုလုပ်ခြင်း) သည် ခန့်မှန်းချက် သို့မဟုတ် အနီးစပ်ဆုံး
(approximation) ကို ရှာဖွေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Estimator (ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ခန့်မှန်းကိန်းသည် လူဦးရေမှ ကျပန်းနမူနာကို အခြေခံ၍ လူဦးရေဘောင်၏ တန်ဖိုးကို "ခန့်မှန်းရန်" စည်းမျဉ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းကိန်းသည် ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Event (ဖြစ်ရပ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ်ဆိုသည်မှာ စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်များ၏ စုစည်းမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ တရားဝင်အားဖြင့်၊ နမူနာနေရာ၏ မည်သည့်အစုခွဲမဆို ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Exclusion Restriction (ဖယ်ကြဉ်ခြင်းကန့်သတ်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
တူရိယာကိန်းရှင် (instrumental variable) ခန့်မှန်းခြင်းတွင် အသုံးပြုသော တူရိယာသည် လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်အပေါ် ၎င်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုမှတစ်ဆင့် အတွင်းအကျိုးဆက်ကိန်းရှင်နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည့် အခြေအနေတစ်ခုဖြစ်သည်။

Exhaustive (အစုံအလင်ဖြစ်သော)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ်များ၏ စုစည်းမှု $\{A_1, A_2, A_3, \ldots\}$ သည် ဖြစ်ရပ် A အတွက် အနည်းဆုံး ထိုအစုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပေါ်ရန် လိုအပ်ပါက A ကို ကုန်ဆုံးစေသည်။

Exogeneity (ပြင်ပဖြစ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘောဂဗေဒတိုင်းတာပညာ (econometrics) တွင်၊ ကိန်းရှင်တစ်ခုသည် စနစ်အတွင်းရှိ အခြားကိန်းရှင်များမှ လွှမ်းမိုးမှုမခံရသည့် ဂုဏ်သတ္တိတစ်ခုဖြစ်သည်။

Expectation, Expected Value (မျှော်မှန်းချက်၊ မျှော်မှန်းတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခု၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုးသည် လွတ်လပ်သော ထပ်ခါထပ်ခါ စမ်းသပ်မှုများတွင် ၎င်း၏တန်ဖိုးများ၏ ရေရှည်ကန့်သတ်ပျမ်းမျဖြစ်သည်။

Expectation-Maximization (EM) Algorithm (EM အယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

လျှို့ဝှက်ကိန်းရှင်များ (latent variables) ပါရှိသော စာရင်းအင်းပုံစံများတွင် ဘောင်များ၏ အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေ ခန့်မှန်းချက်များကို ရှာဖွေရန် ထပ်ခါထပ်ခါပြုလုပ်သော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Expected Frequencies (မျှော်မှန်းထားသော ကြိမ်နှုန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

မတော်တဆဇယား (contingency table) ပြဿနာများတွင်၊ မျှော်မှန်းထားသော ကြိမ်နှုန်းများသည် သင်သည် အတန်းနှင့် ကော်လံစုစုပေါင်းများကိုသာ သိပြီး နှိုင်းယှဉ်ထားသော ကိန်းရှင်များသည် လွတ်လပ်သည်ဟု ယူဆပါက ဇယား၏ ဆဲလ်တစ်ခုစီတွင် သင်ခန့်မှန်းမည့် ('မျှော်လင့်ထားသော') ကြိမ်နှုန်းများဖြစ်သည်။

Expected Monetary Value (မျှော်မှန်းငွေကြေးတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

မျှော်မှန်းငွေကြေးတန်ဖိုးသည် သင်သည် သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုမှ မည်မျှငွေကြေး ရရှိနိုင်သည်ကို မျှော်လင့်နိုင်သည်ကို ဆိုလိုသည်။

Expected Value (မျှော်မှန်းတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-
ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခု၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုး (သို့မဟုတ် လူဦးရေပျမ်းမျှ) သည် ၎င်း၏ ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် ဗဟိုတန်ဖိုးကို ညွှန်ပြသည်။ ၎င်းသည် ကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချီမှု၏ အသုံးဝင်သော အနှစ်ချုပ်တန်ဖိုး (ကိန်းဂဏန်း) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Experiment (စမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
စမ်းသပ်မှုဆိုသည်မှာ ဒေတာစုဆောင်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် မည်သည့်လုပ်ငန်းစဉ် သို့မဟုတ် လေ့လာမှုမဆိုဖြစ်ပြီး၊ ရလဒ်မှာ မသိရသေးပါ။

Experimental Design (စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်းသည် သင်၏ရလဒ်များ ရည်ရွယ်ချက်ရှိပြီး မှန်ကန်စေရန်အတွက် စမ်းသပ်မှုများကို ကြိုတင်သေချာစွာ စီစဉ်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Explanatory Variable (ရှင်းပြသောကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression) တွင်၊ ရှင်းပြသော သို့မဟုတ် လွတ်လပ်သော ကိန်းရှင်သည် အခြားတစ်ခုကို "ရှင်းပြရန်" ယူဆထားသော ကိန်းရှင်ဖြစ်သည်။

Exploratory Data Analysis (စူးစမ်းလေ့လာရေးဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စူးစမ်းလေ့လာရေးဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (EDA) သည် ဒေတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် သုတေသီက ဒေတာ၏ ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်ကို ရယူပြီး ၎င်းကို အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုရန် ကြိုးစားသည့် နေရာဖြစ်သည်။

Exponential Growth (ထပ်ညွှန်းတိုးတက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပမာဏတစ်ခုသည် အချိန်ယူနစ်တစ်ခုလျှင် ကိန်းသေနှုန်းဖြင့် တိုးလာသည့် ကြီးထွားမှုပုံစံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဂျီသြမေတြီတိုးတက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

Exponential Smoothing (ထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်းသည် အချိန်ကိန်းစဉ်ဒေတာ (time series data) တွင် မမှန်မကန်ဖြစ်မှုများ (ကျပန်းအတက်အကျများ) ကို လျှော့ချရန် အသုံးပြုသည့် ချောမွေ့စေသည့်နည်းလမ်း (smoothing technique) တစ်ခုဖြစ်သည်။

External Validity (ပြင်ပဆိုင်ရာ တရားဝင်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပြင်ပဆိုင်ရာ တရားဝင်မှုသည် မေးခွန်းကို ဖြေရန် ကူညီသည်- သုတေသနကို "လက်တွေ့ကမ္ဘာ" တွင် အသုံးချနိုင်သလား။

Extrapolation (ပြင်ပခန့်မှန်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

သင်္ချာပညာတွင်၊ ပြင်ပခန့်မှန်းချက်ဆိုသည်မှာ မူလစောင့်ကြည့်မှုအကွာအဝေးထက် ကျော်လွန်၍

ကိန်းရှင်တစ်ခု၏တန်ဖိုးကို ၎င်း၏အခြားကိန်းရှင်တစ်ခုနှင့် ဆက်နွယ်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ ခန့်မှန်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

F

F Statistic (F စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
F စာရင်းအင်းဆိုသည်မှာ လူဦးရေနှစ်ခုကြား ပျမ်းမျှများသည် သိသိသာသာ ကွာခြားမှုရှိမရှိကို ရှာဖွေရန် ANOVA စစ်ဆေးမှု သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) ကို လုပ်ဆောင်သောအခါ ရရှိသည့် တန်ဖိုးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် T-စစ်ဆေးမှုမှ T စာရင်းအင်းနှင့် ဆင်တူသည်။

Factor (အကြောင်းရင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ အကြောင်းရင်းသည် ထိန်းချုပ်ထားသော လွတ်လပ်သောကိန်းရှင် (independent variable) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ အဆင့်များကို စမ်းသပ်သူက သတ်မှတ်ပေးသော ကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Factor Analysis (အကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် ဒေတာအမြောက်အများကိုယူ၍ ၎င်းကို ပိုမိုစီမံခန့်ခွဲနိုင်ပြီး ပိုမိုနားလည်နိုင်သော ဒေတာအစုငယ်တစ်ခုအဖြစ် ကျုံ့ချဲ့ရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဝှက်ထားသောပုံစံများကို ရှာဖွေရန်၊ ထိုပုံစံများ မည်သို့ထပ်နေသည်ကို ပြသရန်နှင့် ပုံစံများစွာတွင် မည်သည့်သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို မြင်တွေ့ရသည်ကို ပြသရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Factor Loadings (အကြောင်းရင်းဝန်အား)

ရှင်းလင်းချက်-
အကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (factor analysis) တွင် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ကိန်းရှင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အရင်းခံလျှို့ဝှက်ကိန်းရှင်များ (latent factors) ကြား ဆက်စပ်မှုဖြစ်သည်။

Factorial Design (အကြောင်းရင်းများစွာ ဒီဇိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အကြောင်းရင်းများစွာ ဒီဇိုင်းကို အကြောင်းရင်းနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော အကြောင်းရင်းများကို တစ်ပြိုင်နက် အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။ ကုသမှုများသည် အကြောင်းရင်းများ၏ အဆင့်များ၏ ပေါင်းစပ်မှုများဖြစ်သည်။

Factorial (အက္ခရာသန်ျာ မြောက်ဖော်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘ ထက် ကြီးသော သို့မဟုတ် ညီမျှသော ကိန်းပြည့် k အတွက်၊ k! ("k factorial" ဟု အသံထွက်သည်) သည် k × (k-1) × (k-2) × ... × 1 ဖြစ်သည်။ သဘောတူညီချက်အရ 0! = 1 ဖြစ်သည်။

Fair Bet (မျှတသော လောင်းကြေး)

ရှင်းလင်းချက်-
မျှတသော လောင်းကြေးဆိုသည်မှာ အကျိုးအမြတ်၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုးသည် လောင်းကြေး၏ ကုန်ကျစရိတ်ကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ပြီးနောက် သုညဖြစ်သည်။

False Discovery Rate (မှားယွင်းသော ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုနှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ယူဆချက်များစွာကို စစ်ဆေးရာတွင်၊ false discovery rate သည် မှားယွင်းစွာ ငြင်းပယ်ထားသော မူလယူဆချက်များ၏ အပိုင်းအစဖြစ်သည်။

False Positive (မှားယွင်းသော အပြုသဘော)

ရှင်းလင်းချက်-

false positive ဆိုသည်မှာ သင်သည် အနုတ်သဘောရလဒ်ကို ရရှိသင့်သော်လည်း စစ်ဆေးမှုအတွက် အပြုသဘောရလဒ်ကို ရရှိသည့်နေရာဖြစ်သည်။

F-distribution (F-ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သော ခိုင်နှုန်းကိန်းကျပန်းကိန်းရှင် (chi-squared random variable) နှစ်ခု၏ အချိုးအစား၏ အခြေအနေတွင် ပေါ်ပေါက်လာသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Finite Population Correction (အကန့်အသတ်ရှိသော လူဦးရေ ပြင်ဆင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာတစ်ခုတွင် အစားထိုးခြင်းမရှိဘဲ နမူနာကောက်ယူသည့်အခါ၊ နမူနာပေါင်းလဒ်များနှင့် နမူနာပျမ်းမျှများ၏ SE သည် လူဦးရေတွင်း နမူနာမည်မျှရှိသည်အပေါ် မူတည်သည်။

Finite, finite set (အကန့်အသတ်ရှိသော၊ အကန့်အသတ်ရှိသော အစုအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

အစုအဝေးတစ်ခုသည် ဒြပ်စင်အရေအတွက် အကန့်အသတ်ရှိပါက၊ ဆိုလိုသည်မှာ သဘာဝကိန်း n အတွက် ဒြပ်စင်များကို {1, 2, ..., n} အစုအဝေးနှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်းသော ဆက်စပ်မှုထားနိုင်ပါက ၎င်းကို အကန့်အသတ်ရှိသည်ဟု ခေါ်သည်။

Fisher Information (ဖစ်ရှာ၏ သတင်းအချက်အလက်)

ရှင်းလင်းချက်-

Fisher information သည် ကျွန်ုပ်တို့သည် နမူနာတစ်ခုမှ မသိသော ဘောင်တစ်ခုအကြောင်း မည်မျှသတင်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြသည်။

Fisher Z (ဖစ်ရှာ Z)

ရှင်းလင်းချက်-

Fisher Z-Transformation သည် Pearson's r (ဆိုလိုသည်မှာ ဆက်စပ်မှုကိန်း) ၏ နမူနာဖြန့်ခြိုမှုကို ပုံမှန်ဖြန့်ခြိုသွားစေရန် ပြောင်းလဲသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ Fisher Z ရှိ "z" သည် z-score ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Fisher's exact test (ဖစ်ရှာ၏ တိကျသောစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

သုညနှင့် တစ်၏ လူဦးရေနှစ်ခုကို စဉ်းစားပါ။ ပထမလူဦးရေရှိ တစ်များ၏ အချိုးအစားကို p_1 ဟုခေါ် ပြီး၊ ဒုတိယလူဦးရေရှိ တစ်များ၏ အချိုးအစားကို p_2 ဟုခေါ်ပါ။

Five-Number Summary (ဂဏန်းငါးလုံးအနှစ်ချုပ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂဏန်းငါးလုံးအနှစ်ချုပ်သည် ဒေတာအများအပြားရှိသောအခါ ဒေတာအစုတစ်ခုလုံးထက် အနှစ်ချုပ်တင်ပြရန် လုံလောက်သောအခါ အထူးအသုံးဝင်သည်။ ၎င်းတွင် တန်ဖိုး ၅ ခုပါဝင်သည်။

Fixed Effects (ပုံသေသက်ရောက်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်းတွင်၊ ကုသမှုအုပ်စုနှင့် ထိန်းချုပ်အုပ်စုမှ ဒေတာကို ANOVA သို့မဟုတ် အလားတူ စာရင်းအင်းကိရိယာဖြင့် နှိုင်းယှဉ်သည်။ Fixed effects များသည် တစ်ဦးချင်းစီတွင် ကိန်းသေဖြစ်သော ကိန်းရှင်များဖြစ်သည်။

Football-Shaped Scatterplot (ဘောလုံးပုံ အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘောလုံးပုံ အမှုန်ကြဲယောင်၊ အမှတ်အများစုသည် စောင်းနေသော ဘဲဥပုံအတွင်း၌ တည်ရှိပြီး ဘောလုံးပုံသဏ္ဌာန်နှင့် ဆင်တူသည်။

Forecast Error (ဟောကိန်းအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဟောကိန်းထုတ်ခြင်းတွင် ခန့်မှန်းထားသောတန်ဖိုးနှင့် အမှန်တကယ်တန်ဖိုးကြား ကွာခြားချက်ဖြစ်သည်။

Forecasting (ဟောကိန်းထုတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သမိုင်းဝင်ဒေတာကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်လမ်းကြောင်းများအကြောင်း ခန့်မှန်းချက်များ သို့မဟုတ် ခန့်မှန်းခြေများ ပြုလုပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Fractal Dimension (ဖရက်တယ်ရှ်ထောင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

သန်္ဌာဆိုင်ရာ အရာဝတ္ထု သို့မဟုတ် ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ရှုပ်ထွေးမှု သို့မဟုတ် ကြမ်းတမ်းမှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Fractile (ဖရက်တိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖရက်တိုင်းသည် နမူနာတစ်ခု၏ သတ်မှတ်အပိုင်းအစအတွက် ဖြတ်တောက်သည့်အမှတ်ဖြစ်သည်။

Frame, sampling frame (မူဘောင်၊ နမူနာကောက်ယူမှုမူဘောင်)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာကောက်ယူမှုမူဘောင်သည် နမူနာတစ်ခုကို ရေးဆွဲမည့် ယူနစ်များ၏ စုစည်းမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံးမှာ၊ မူဘောင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ သိလိုသည့် လူဦးရေနှင့် တူညီပါသည်။

Free parameter (လွတ်လပ်သော ဘောင်)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သော ဘောင်ဆိုသည်မှာ ပုံစံဖြင့် ကြိုတင်မသတ်မှတ်ထားသော်လည်း၊ သီအိုရီဆိုင်ရာ စိတ်ကူးများသို့မဟုတ် စမ်းသပ်ဒေတာများအပေါ် အခြေခံ၍ ရွေးချယ် သို့မဟုတ် ခန့်မှန်းနိုင်သော ဘောင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Frequency Distribution Table (ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချီမှုဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိမ်နှုန်းသည် တစ်စုံတစ်ရာ မည်မျှမကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်သည်ကို ပြောပြသည်။ စာရင်းအင်းပညာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်တစ်ခု၏ ကြိမ်နှုန်းသည် ထိုလေ့လာတွေ့ရှိချက်သည် ဒေတာတွင် မည်မျှမကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်သည်ကို ပြောပြသည်။

Frequency Polygon (ကြိမ်နှုန်းဗဟိုဂုဏ်ကွန်ပို့)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိမ်နှုန်းဗဟိုဂုဏ်ကွန်ပုံသည် ဟစ်စတိုဂရမ်နှင့် အလွန်ဆင်တူသည်။ တကယ်တော့၊ ကြိမ်နှုန်းဗဟိုဂုဏ်ကွန်ပုံများကို ဒေတာအစုများကို နှိုင်းယှဉ်ရန် သို့မဟုတ် စုပေါင်းကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချီမှုကို ပြသရန် အသုံးပြုနိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့သည် ဆင်တူသလောက်နီးပါးဖြစ်သည်။

Frequency Table (ကြိမ်နှုန်းဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိမ်နှုန်းဇယားသည် ဒေတာအစုတစ်ခုကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်

မေးခွန်းရှိ ကိန်းရှင်၏ တန်ဖိုးတစ်ခုစီ (သို့မဟုတ် တန်ဖိုးအစု) မည်မျှမကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်သည်ကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြစ်သည်။

Frequentist probability (ကြိမ်နှုန်းသမားဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကြိမ်နှုန်းသမားဖြစ်နိုင်ခြေ သို့မဟုတ် frequentism သည် ဖြစ်နိုင်ခြေ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေကို စမ်းသပ်မှုအများအပြားတွင် ၎င်း၏ ဆွေမျိုးကြိမ်နှုန်း၏ ကန့်သတ်ချက်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Frequentist inference (ကြိမ်နှုန်းသမားကောက်ချက်ချခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ကြိမ်နှုန်းသမားကောက်ချက်ချခြင်းသည် ဒေတာ၏ ကြိမ်နှုန်း သို့မဟုတ် အချိုးအစားကို အလေးပေး၍ နမူနာဒေတာမှ ကောက်ချက်များကို ဆွဲထုတ်သည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ကောက်ချက်ချခြင်း အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Friedman's Test (ဖရီးမန်း၏ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Friedman ၏ စစ်ဆေးမှုသည် ကြိုးပမ်းမှုများစွာတွင် ကုသမှုများတွင် ကွာခြားချက်များကို ရှာဖွေရန် ပါရာမီတာမဟုတ်သော (non-parametric) စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

G

g2 Inverse (g2 ပြောင်းပြန်)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးများ၏ စတုဂံမက်ထရစ် (rectangular matrix) A ၏ ယေဘုယျပြောင်းပြန် (generalized inverse) တစ်ခုဖြစ်ပြီး အောက်ပါတို့ကို နှစ်မျိုးလုံး ဖြည့်ဆည်းပေးသည်- A·AA = A နှင့် A·AA· = A ။ g2 ပြောင်းပြန်ကို ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံ (general linear model) ရှိ ပုံမှန်ညီမျှခြင်းများ (normal equations) အတွက် အဖြေရှာရန် အသုံးပြုသည်။

Gabor Regression (ဂေဘာ ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အချိန်-ကြိမ်နှုန်း မျက်နှာပြင်များကို ပုံဖော်ရန် ချဉ်းကပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် ခန့်မှန်းထားသော လုပ်ဆောင်ချက်၏ ချောမွေ့မှုနှင့် ကိန်းကိုယ်စားပြုမှု၏ ကျဲပါးမှု (sparseness) နှစ်မျိုးလုံးကို အားပေးရန် ကြိုတင်ဖြန့်ချီမှုများ (prior distributions) တည်ဆောက်ထားသည့် Bayesian ပုံမှန်သတ်မှတ်ခြင်းအစီအစဉ် (Bayesian regularization scheme) ပါဝင်သည်။

Gains Chart (အမြတ်ဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အမြတ်ဇယားသည် ဒို (အမျိုးအစားခွဲထားသော) ရလဒ်ကိန်းရှင် (dependent variable) တစ်ခုကို ခန့်မှန်းရန်အတွက် စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ပုံစံများမှ ပေးအပ်သည့် အချက်အလက်များ၏ အသုံးဝင်ပုံကို အမြင်အာရုံဖြင့် အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည်။

Game Theory (ဂိမ်းသီအိုရီ)

ရှင်းလင်းချက်-

သခ်ၤာ၊ စာရင်းအင်း၊ ဘောဂဗေဒနှင့် စိတ်ပညာတို့ကို ပေါင်းကူးထားသော လေ့လာမှုနယ်ပယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို စီးပွားရေးအပြုအမူကို လေ့လာရန်နှင့် ဥပမာအားဖြင့်

စစ်အေးတိုက်ပွဲအတွင်း "နျူကလီးယားသံသရာ" ကဲ့သို့သော နိုင်ငံများကြား ပဋိပက္ခများကို ပုံဖော်ရန် အသုံးပြုသည်။

Gamma Coefficient (ဂမ်မာကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာတွင် တူညီသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ (tied observations) အများအပြားပါရှိသောအခါ Gamma စာရင်းအင်းသည် Spearman R သို့မဟုတ် Kendall tau ထက် ပိုမိုနှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်။ အရင်းခံယူဆချက်များအရ၊ Gamma သည် Spearman R သို့မဟုတ် Kendall tau နှင့် ညီမျှသည်။

Gamma Distribution (ဂမ်မာဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Gamma ဖြန့်ချီမှုကို f(x) = (x/b)^(c-1) * e^(-x/b) * [1 / (b * Γ(c))] ဟု သတ်မှတ်သည်။ ဤတွင် x, b > 0, c > 0 ဖြစ်ပြီး Γ (gamma) သည် Gamma လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။

Garbage In, Garbage Out (GIGO) (အမှိုက်ထည့်လျှင် အမှိုက်ထွက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ရလဒ်၏ အရည်အသွေးသည် ထည့်သွင်းမှု၏ အရည်အသွေးဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်ဟု အလေးပေးဖော်ပြသည့် အယူအဆတစ်ခုဖြစ်သည်။

Gaussian Distribution (ဂေါ်စီယံဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Gaussian ဖြန့်ချီမှုသည် ဖြစ်ရပ်များ၏ အတိအကျဒွိဖြန့်ချီမှု (binomial distribution) ကို ခန့်မှန်းပေးသော ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်ချက် (continuous function) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု (normal distribution) ကိုလည်း ရည်ညွှန်းသည်။

Gauss-Newton Method (ဂေါ့စ်-နယူတန် နည်းလမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Gauss-Newton နည်းလမ်းသည် မျဉ်းမဟုတ်သော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ပြဿနာများ (nonlinear least-squares problems) ကို ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများ၏ အတန်းအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်၊ ဤနည်းလမ်းသည် ကြွင်းကျန်နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ် (residual sums of squares) ကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေသော ဘောင်တန်ဖိုး x ၏ ဗက်တာကို ရှာဖွေရန် လုပ်ဆောင်ချက် F ၏ ပထမအဆင့် ဆင်းသက်လာမှုများ၏ Jacobian မက်ထရစ် J ကို အသုံးပြုသည်။

GDP (ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်ကုန်)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှု၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း စီးပွားရေး၏ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး၊ ကြားခံသုံးစွဲမှု (intermediate consumption) ကို နုတ်ပြီး ထုတ်ကုန်များနှင့် သွင်းကုန်များအပေါ် အခွန်အခများ ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

General ANOVA/ MANOVA (ယေဘုယျ ANOVA/ MANOVA)

ရှင်းလင်းချက်-

ANOVA (Analysis of Variance) ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပျံ့နှံ့မှုများ (ကွဲလွဲချက်များ) ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် (ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းဖြင့်) ပျမ်းမျှများကြား သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်များကို စစ်ဆေးရန်ဖြစ်သည်။

General Government (အထွေထွေအစိုးရ)

ရှင်းလင်းချက်-

ESA 2010 တွင် အဓိကအားဖြင့် ဈေးကွက်မဟုတ်သော ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို တစ်ဦးချင်းနှင့် စုပေါင်းသုံးစွဲရန်အတွက် ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်/သို့မဟုတ် နိုင်ငံ့ဝင်ငွေနှင့် ကြွယ်ဝမှုကို ပြန်လည်ခွဲဝေခြင်းတွင် ပါဝင်သော နေထိုင်သူအဖွဲ့အစည်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည်။

General Linear Model (ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံသည် မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံ (linear regression model) ၏ ယေဘုယျဖော်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Generalized Additive Models (ယေဘုယျပေါင်းစုပုံစံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ယေဘုယျပေါင်းစုပုံစံများသည် ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံများ (generalized linear models) ၏ ယေဘုယျဖော်ပြချက်များဖြစ်သည်။

Generalized Inverse (ယေဘုယျပြောင်းပြန်)

ရှင်းလင်းချက်-
တန်ဖိုးများ၏ စတုဂံမက်ထရစ် A ၏ ယေဘုယျပြောင်းပြန် (အနုတ် စာလုံးကြီးဖြင့် သင်္ကေတပြုသည်) သည် AAA=A ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသော မည်သည့်မက်ထရစ်မဆိုဖြစ်သည်။

Generalized Linear Model (ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံသည် မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံ၏ ယေဘုယျဖော်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Genetic Algorithm (မျိုးရိုးဗီဇ အယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကနဦးကျပန်းလူဦးရေ၏ စာကြောင်းများကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အကောင်းဆုံး ဒွိစာကြောင်းများ (binary strings) ကို ရှာဖွေသော ရှာဖွေရေး အယ်လဂိုရီသမ် (search algorithm) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Genetic Algorithm Input Selection (မျိုးရိုးဗီဇ အယ်လဂိုရီသမ် ထည့်သွင်းမှုရွေးချယ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မည်သည့်ထည့်သွင်းမှုများကို ထိန်းသိမ်းရမည်နှင့် မည်သည်တို့ကို စွန့်ပစ်ရမည်ကို ညွှန်ပြသော ဒွိမျက်နှာဖုံးများ (binary masks) တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ထည့်သွင်းကိန်းရှင်များ၏ "အကောင်းဆုံး" အစုကို ဆုံးဖြတ်ရန် မျိုးရိုးဗီဇ အယ်လဂိုရီသမ်ကို အသုံးချခြင်းဖြစ်သည်။

Geometric Distribution (ဂျီသြမေတြီဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂျီသြမေတြီဖြန့်ချီမှုသည် အောင်မြင်နိုင်ခြေ တူညီသော လွတ်လပ်သော စမ်းသပ်မှုများတွင် ပထမဆုံးအောင်မြင်မှု အပါအဝင် စမ်းသပ်မှုအရေအတွက်ကို ဖော်ပြသည်။ ဂျီသြမေတြီဖြန့်ချီမှုသည် စမ်းသပ်မှုတစ်ခုစီတွင် အောင်မြင်နိုင်ခြေ ဖြစ်သော ဘောင်တစ်ခုတည်း p ပေါ်တွင်သာ မူတည်သည်။

Geometric Mean (ဂျီသြမေတြီပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂျီသြမေတြီပျမ်းမျှသည် ထုတ်ကုန်များ၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏တွက်ချက်မှုကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု သို့မဟုတ် အစုစု၏ စွမ်းဆောင်ရည်ရလဒ်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

GESMES (GESMES)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုလသမဂ္ဂစံသတ်မှတ်ချက် (EDIFACT message) တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဥရောပစံသတ်မှတ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ၆ (စာရင်းအင်း) မှ ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။

GESMES/TS (GESMES/TS)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အချိန်ကိန်းစဉ်များ၊ ဆက်စပ်ရည်ညွှန်းချက်များနှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များ (structural metadata) ကို စံသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံဖြင့် ဖလှယ်ရန် အသုံးပြုသည့် မက်ဆေ့ချ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Gibbs Sampler (ဂစ်ဘ် နမူနာကောက်ယူသူ)

ရှင်းလင်းချက်-

Gibbs sampler သည် MCMC (Markov chain Monte Carlo) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများအတွက် အသုံးပြုသော လူသိများသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကိန်းရှင်များစွာ၏ ပေါင်းစပ်ဖြန့်ချီမှုများမှ နမူနာကောက်ယူရန် ကျက်သရေရှိသော နည်းလမ်းကို ပေးသည်။

Gini Coefficient (ဂျီနီကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Gini ကိန်းသည် ဖြန့်ချီမှုတစ်ခု၏ မညီမျှမှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ၀ နှင့် ၁ ကြားရှိတန်ဖိုးများရှိသော အချိုးအစားအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Gompertz Distribution (ဂွမ်ပါ့တ်ဇ် ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Gompertz ဖြန့်ချီမှုသည် ရှင်သန်ချိန်များ (survival times) ၏ သီအိုရီဆိုင်ရာ ဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ Gompertz (1825) သည် လူသားသေဆုံးမှုအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေပုံစံတစ်ခုကို အဆိုပြုခဲ့သည်။

Goodhart's Law (ဂွတ်ဟတ်၏ နိယာမ)

ရှင်းလင်းချက်-

အတိုင်းအတာတစ်ခုသည် ပစ်မှတ်တစ်ခုဖြစ်လာသောအခါ၊ ၎င်းသည် ကောင်းမွန်သော အတိုင်းအတာတစ်ခု မဟုတ်တော့သည့် နိယာမဖြစ်သည်။

Goodman and Kruskal's Gamma (ဂွတ်မန်းနှင့် ခရက်စကယ်၏ ဂမ်မာ)

ရှင်းလင်းချက်-

မတော်တဆဇယား (contingency table) တစ်ခုရှိ ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်စပ်မှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး အစဉ်လိုက်အဆင့်သတ်မှတ်ထားသော ဒေတာ (ordinal data) အတွက် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Goodness of Fit (ကိုက်ညီမှုကောင်းမွန်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခု၏ ကိုက်ညီမှုကောင်းမွန်ခြင်းသည် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များနှင့် မည်မျှကောင်းစွာ ကိုက်ညီသည်ကို ဖော်ပြသည်။ ကိုက်ညီမှုကောင်းမွန်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာများသည် ပုံမှန်အားဖြင့် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးများနှင့် မေးခွန်းရှိပုံစံအောက်တွင် မျှော်လင့်ထားသည့် တန်ဖိုးများကြား ကွာခြားချက်ကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည်။

Goods (ကုန်စည်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

လက်ရှိအကောင့် (current account) ရှိ ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး (နေထိုင်သူများနှင့် နေထိုင်သူမဟုတ်သူများကြား) ပိုင်ဆိုင်မှုပြောင်းလဲသည့် ရွှေ့လျားနိုင်သော ကုန်စည်များကို လွှမ်းခြုံထားသည်။

Governing Council (အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ)

ရှင်းလင်းချက်-

ECB ၏ အမြင့်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် ECB ၏ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုဥက္ကဋ္ဌ၊ အမှုဆောင်ဘုတ်အဖွဲ့၏ အခြားအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ငွေကြေးယူရိုကို ၎င်းတို့၏ငွေကြေးအဖြစ် အသုံးပြုသော EU အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ဗဟိုဘဏ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ပါဝင်သည်။

Government Deficit/ Surplus (အစိုးရငွေလိုငွေပြမှု/ငွေပိုငွေပြမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အစိုးရငွေလိုငွေပြမှုကို အရင်းအနှီးအသုံးစရိတ်များကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ပြီးနောက် အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Government Expenditure (အစိုးရအသုံးစရိတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ESA 2010 တွင် အထွေထွေအစိုးရ၏ အသားတင်ချေးငွေ (net lending) ကို လျှော့ချခြင်း သို့မဟုတ် အထွေထွေအစိုးရ၏ အသားတင်ချေးယူမှု (net borrowing) ကို တိုးမြှင့်ခြင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ငွေကြေးမဟုတ်သော လွှဲပြောင်းမှုများ၏ အစုအဝေးဖြစ်သည်။

Government Revenue (အစိုးရဝင်ငွေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ESA 2010 တွင် အထွေထွေအစိုးရ၏ အသားတင်ချေးငွေကို တိုးမြှင့်ခြင်း သို့မဟုတ် အထွေထွေအစိုးရ၏ အသားတင်ချေးယူမှုကို လျှော့ချခြင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ငွေကြေးမဟုတ်သော လွှဲပြောင်းမှုများ၏ အစုအဝေးဖြစ်သည်။

Gradient (ဂရေဒီယင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

Structural Equation Modeling တွင်၊ gradient သည် ဘောင်တန်ဖိုးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကွဲပြားမှုလုပ်ဆောင်ချက် (discrepancy function) ၏ ပထမတစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဆင်းသက်လာမှုများ၏ ဗက်တာဖြစ်သည်။

Gradient Descent (ဂရေဒီယင့်ဆင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
များသောအားဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်သည့် နည်းပညာများ (optimization techniques) ဖြစ်သည်။

Gradual Permanent Impact (တဖြည်းဖြည်းအမြဲတမ်းသက်ရောက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Time Series တွင်၊ တဖြည်းဖြည်းအမြဲတမ်းသက်ရောက်မှုပုံစံသည် ကြားဝင်ဆောင်ရွက်မှု (intervention) ကြောင့် တိုးလာခြင်း သို့မဟုတ် လျော့ကျခြင်းသည် တဖြည်းဖြည်းဖြစ်ပြီး၊
နောက်ဆုံးအမြဲတမ်းသက်ရောက်မှုသည် အချိန်အတန်ကြာမှသာ ထင်ရှားလာသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

Graph of Averages (ပျမ်းမျှများ၏ ဂရပ်ဖစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒွိကိန်းရှင်ဒေတာ (bivariate data) အတွက်၊ ပျမ်းမျှများ၏ ဂရပ်ဖစ်သည် အခြားကိန်းရှင် (x) ၏ ကျဉ်းမြောင်းသောအကွာအဝေးများအတွက် ကိန်းရှင်တစ်ခု (y) ၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးများကို အကွာအဝေးများ၏ အလယ်မှတ်များရှိ ဒုတိယကိန်းရှင် (x) ၏တန်ဖိုးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်တွင် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။

Graphical Method (ဂရပ်ဖစ်နည်းလမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာကို ကိုယ်စားပြုရန်နှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် ဇယားများ၊ ဂရပ်ဖစ်များနှင့် အခြားအမြင်အာရုံဆိုင်ရာ အကူအညီများကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Green's Theorem (ဂရင်း၏ သီအိုရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေသတစ်ခုအပေါ် နှစ်ထပ်ပေါင်းစည်းမှု (double integral) ကို ၎င်း၏ နယ်နိမိတ်တစ်ဝိုက်ရှိ မျဉ်းပေါင်းစည်းမှု (line integral) နှင့် ဆက်စပ်ပေးသော သင်္ချာသီအိုရမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Grid Sampling (ဧယားကွက်နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေကို ဧယားကွက်တစ်ခုအဖြစ် ပိုင်းခြားပြီး သတ်မှတ်ဧယားကွက်ဆဲလ်များကို နမူနာကောက်ယူရန် ရွေးချယ်သည့် နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Gross External Debt (စုစုပေါင်းပြင်ပကြွေးမြီ)

ရှင်းလင်းချက်-

မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို နေထိုင်သူများမှ နေထိုင်သူမဟုတ်သူများထံ အတိုး (သို့မဟုတ် အတိုးမပါ) ဖြင့် ငွေရင်းကို ပြန်ဆပ်ရန် သို့မဟုတ် အတိုး (သို့မဟုတ် ငွေရင်းမပါ) ဖြင့် ပေးဆောင်ရန် ကျန်ရှိနေသော စာချုပ်အရ ကတိပြုထားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နေထိုင်သူများ၏ စုစုပေါင်းပမာဏဖြစ်သည်။

Gross Monthly Earnings (စုစုပေါင်းလစဉ်ဝင်ငွေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဝန်ထမ်းများ၏ စုစုပေါင်းလစဉ်လုပ်ခလစာနှင့် လစာများ၊ ဝန်ထမ်းများ၏ လူမှုဖူလုံရေးဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများ အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

Grouped Data (အုပ်စုဖွဲ့ထားသော ဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပိုမိုလွယ်ကူစွာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်ရန် အထူးသဖြင့် ဟစ်စတိုဂရမ်များနှင့် ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချိမှုများ၏ အခြေအနေတွင် အုပ်စုများ သို့မဟုတ် ကြားပိုင်းများအဖြစ် စုစည်းထားသော ဒေတာ။

Grouping Variable (အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

အုပ်စုဖွဲ့သည့် (သို့မဟုတ် ကုဒ်သတ်မှတ်သည့်) ကိန်းရှင်ကို ဒေတာဖိုင်ရှိ တစ်ဦးချင်းဖြစ်ရပ်များအတွက် အုပ်စုဝင်မှုကို ဖော်ထုတ်ရန် အသုံးပြုသည်။

Groupware (အုပ်စုလိုက်အသုံးပြုနိုင်သော ဆော့ဖ်ဝဲ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွန်ရက်ပေါ် ရှိ အသုံးပြုသူအုပ်စုတစ်ခုအား သတ်မှတ်ပရောဂျက်များတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားသော ဆော့ဖ်ဝဲ။

Growth Rate (တိုးတက်မှုနှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သတ်မှတ်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာမှု။

Grubbs' Test (ဂရပ်ဘ်၏ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်ဘက်သွားဒေတာအစု (univariate data set) တွင် အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများ (outliers) ကို ရှာဖွေရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

H

Hadoop (ဟာဒူး)

ရှင်းလင်းချက်-
တာဘိုက်များစွာမှ ပီတာဘိုက် (petabyte) အောက်အထိ ဒေတာသိုလှောင်ရုံများ (data repositories) ကို သိမ်းဆည်းရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ဖြန့်ဝေထားသော ဖိုင်စနစ် (distributed file system) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Half-Normal Probability Plots (တစ်ဝက်ပုံမှန် ဖြစ်နိုင်ခြေပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားကို ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံမှန်ဖြစ်မှုကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုကို မည်မျှအတိုင်းအတာအထိ လိုက်နာသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

Half-Normal Probability Plots – Categorized (အမျိုးအစားခွဲထားသော တစ်ဝက်ပုံမှန် ဖြစ်နိုင်ခြေပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားကို ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံမှန်ဖြစ်မှုကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုကို မည်မျှအတိုင်းအတာအထိ လိုက်နာသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

Halting Problem (ရပ်တန့်သွားခြင်းပြဿနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
တွက်ချက်နိုင်မှုသီအိုရီ (computability theory) ရှိ ဆုံးဖြတ်ချက်ပြဿနာ (decision problem) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မထင်မှတ်ထားသော ကွန်ပျူတာပရိုဂရမ်တစ်ခုနှင့် ထည့်သွင်းမှုတစ်ခု၏

ဖော်ပြချက်ကို ပေးထားသောအခါ၊ ပရိုဂရမ်သည် နောက်ဆုံးတွင် ရပ်တန့်သွားမည်လား သို့မဟုတ် အကန့်အသတ်မရှိ ဆက်လက်လည်ပတ်နေမည်လားဟု မေးသည်။

Hamming Window (ဟမင်းပြတင်းပေါက်)

ရှင်းလင်းချက်-

Time Series တွင်၊ Hamming window သည် periodogram တန်ဖိုးများကို ချောမွေ့စေရန် အသုံးပြုသည့် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ရွေ့လျားပျမ်းမျှ အသွင်ပြောင်းခြင်း (weighted moving average transformation) တစ်ခုဖြစ်သည်။ Hamming (R. W. Hamming ကို အစွဲပြု၍ အမည်ပေးထားသည်) သို့မဟုတ် Tukey-Hamming ပြတင်းပေါက်တွင်၊ ကြိမ်နှုန်းတစ်ခုစီအတွက်၊ periodogram တန်ဖိုးများ၏ အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ရွေ့လျားပျမ်းမျှအတွက် အလေးချိန်များကို တွက်ချက်သည်။

Hanging Bars Histogram (ဆွဲထားသောဘားများ ဟစ်စတိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆွဲထားသောဘားများ ဟစ်စတိုဂရမ်သည် ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံမှန်ဖြစ်မှုကို "အမြင်အာရုံဖြင့် စမ်းသပ်ခြင်း" ကို ပေးဆောင်သည်။ ၎င်းသည် ကွဲလွဲမှုများ (လေ့လာတွေ့ရှိထားသော နှင့် မျှော်မှန်းထားသော ပုံမှန်ကြိမ်နှုန်းများကြား) ဖြစ်ပေါ်သည့် ဖြန့်ချီမှု၏ နေရာများကို ဖော်ထုတ်ရန် ကူညီပေးသည်။

Harmonic Mean (ဟာမိုနစ်ပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဟာမိုနစ်ပျမ်းမျှသည် ကြိမ်နှုန်းဒေတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင် အသုံးပြုသည့် "အနှစ်ချုပ်" စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို H = n / Σ(1/x) အဖြစ် တွက်ချက်သည်။

Harmonic Regression (ဟာမိုနစ် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အချိန်ကိန်းစဉ်ဒေတာ (time series data) တွင် အချိန်အလိုက် အတက်အကျများ (periodic fluctuations) ကို ပုံဖော်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Hash Function (ဟက်ရှ်လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင်၊ မထင်မှတ်ထားသော အရွယ်အစားရှိသော ဒေတာကို ပုံသေအရွယ်အစားတန်ဖိုးများအဖြစ် မြေပုံဆွဲပေးသော လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Hawthorne Effect (ဟောသွန်းအကျိုးသက်ရောက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လူတစ်ဦးချင်းစီသည် ၎င်းတို့အား စောင့်ကြည့်ခံနေရသည်ကို သိရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်လာသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Hazard (အန္တရာယ်)

ရှင်းလင်းချက်-

အလွန်သေးငယ်သော အချိန်တိုးလာမှုအတွင်း ပျက်ကွက်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ဖော်ပြသည့် လုပ်ဆောင်ချက်ကို စဉ်းစားရန် မကြာခဏ အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်ကို အန္တရာယ်လုပ်ဆောင်ချက် (hazard function) ဟုခေါ်သည်။

Hazard Rate (အန္တရာယ်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Survival Analysis တွင်၊ အန္တရာယ်နှုန်းကို သက်ဆိုင်ရာကြားပိုင်းအစတွင် ရှင်သန်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် ထိုကြားပိုင်းအတွင်း ပျက်ကွက်နိုင်သည့် အချိန်ယူနစ်တစ်ခုလျှင် ဖြစ်နိုင်ခြေအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Herfindahl Index (ဟာဖင်ဒဲလ်ညွှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘောဂဗေဒတွင် စျေးကွက်အာရုံစူးစိုက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။
ကုမ္ပဏီတစ်ခုစီ၏ စျေးကွက်ဝေစုကို နှစ်ထပ်ကိန်းတင်ကာ ရရှိလာသော တန်ဖိုးများကို ပေါင်းခြင်းဖြင့် တွက်ချက်သည်။

Heywood Case (ဟေးဝုဒ်ဖြစ်ရပ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘုံအကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (common factor analysis) တွင်၊ ထူးခြားသောကိန်းရှင်များ (unique variables) ၏ ကွဲလွဲချက်အတွက် ခန့်မှန်းချက်အဖြစ် အနုတ်တန်ဖိုးတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော အနုတ်တန်ဖိုးများဖြင့် ကွဲပြားမှုလုပ်ဆောင်ချက်၏ အနိမ့်ဆုံးကို ရရှိသည့်အခါ Heywood case ဖြစ်ပေါ်သည်။

Heteroscedasticity (ကွဲလွဲမှုမညီမျှခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ပြောင်းလဲနိုင်မှု (variability) သည် ဒုတိယကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများအကွာအဝေးတစ်လျှောက် မညီမျှခြင်းဖြစ်သည်။

Heuristic (ဟူရစ်စတစ် / လက်တွေ့စည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အယ်လဂိုရီသမ် (algorithm) နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် (သတ်မှတ်ရလဒ်ကို ထုတ်ပေးမည့် အဆင့်များ အပြည့်အစုံပါရှိသည်)၊ heuristics များသည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထား သို့မဟုတ် သီအိုရီဆိုင်ရာ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုအပေါ် အခြေခံသည့် ယေဘုယျ အကြံပြုချက်များ သို့မဟုတ် လမ်းညွှန်ချက်များဖြစ်သည်။

Hidden Layers (ဝှက်ထားသောအလွှာများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အာရုံကြောကွန်ရက် (neural network) တစ်ခု၏ ထည့်သွင်းအလွှာနှင့် ရလဒ်အလွှာများမှလွဲ၍ အခြားအလွှာအားလုံးဖြစ်သည်။ ဝှက်ထားသောအလွှာများသည် ကွန်ရက်၏ မျဉ်းမဟုတ်သော ပုံဖော်နိုင်စွမ်းကို ပေးသည်။

Hidden Markov Model (HMM) (ဝှက်ထားသော မားကော့ဗ်ပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
စနစ်တစ်ခုသည် သတ်မှတ်ဖြစ်နိုင်ခြေများဖြင့် မတူညီသော အခြေအနေများကြားတွင် ကူးပြောင်းသွားသည်ကို ကိုယ်စားပြုသော စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။

Hierarchical Clustering (အဆင့်ဆင့်အစုအဝေးဖွဲ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အစုအဝေးများ၏ အထက်အောက်ဖွဲ့စည်းပုံ (hierarchy) တစ်ခုကို တည်ဆောက်သည့် အစုအဝေးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (cluster analysis) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

High-Low Close (အမြင့်-အနိမ့်-ပိတ်ဈေး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤ box သို့မဟုတ် range plot အမျိုးအစားတွင်၊ whiskers ပေါ် ရှိ "serifs" များသည် အချို့ကျမဟုတ်ဘဲ ဘားတုံး၏ ဘယ်ဘက်သို့ ညွှန်ပြပြီး ရိုးရာ "စတော့ဈေးနှုန်းဂရပ်ဖစ်" ပုံစံကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Histogram (ဟစ်စတိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ဖြန့်ချီမှုကို ဂရပ်ဖစ်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်ပြီး မတူညီသော ကြားပိုင်းများအတွင်းရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ ကြိမ်နှုန်းများကို ပြသသည်။

Histograms, 2D (နှစ်ဖက်မြင် ဟစ်စတိုဂရမ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

2D ဟစ်စတိုဂရမ်များ (Pearson, 1895 မှ ပထမဆုံးအသုံးပြုခဲ့သော ဝေါဟာရ) သည် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်(များ) ၏ ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချီမှုကို ဂရပ်ဖစ်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Histograms, 3D - Box Plots (သုံးဖက်မြင် ဟစ်စတိုဂရမ်များ - Box ဧယားများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဒွိကိန်းရှင်ဟစ်စတိုဂရမ် (bivariate histogram) အမျိုးအစားသည် ကြိမ်နှုန်းများကို 3D ဘားတုံးများ ("စတုဂံသေတ္တာများ") အဖြစ် ကိုယ်စားပြုသည်။ ဤသည် 3D ဟစ်စတိုဂရမ်များ၏ ပုံမှန်ကိုယ်စားပြုမှုဖြစ်သည်။

Histograms, 3D - Contour/ Discrete (သုံးဖက်မြင် ဟစ်စတိုဂရမ်များ - ကွန်တို/သီးခြား)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤကွန်တိုပုံသည် 3D (ချောမွေ့သော) ဟစ်စတိုဂရမ်၏ သီးခြားပရောဂျက်တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Histograms, 3D - Spikes (သုံးဖက်မြင် ဟစ်စတိုဂရမ်များ - ဆူးတံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဒွိကိန်းရှင်ဟစ်စတိုဂရမ် အမျိုးအစားတွင်၊ ကြိမ်နှုန်းများကို "ဆူးတံ" များ (အခြေပြင်ညီသို့ ဆင်းသက်သော မျဉ်းများပါရှိသော အမှတ်သင်္ကေတများ) အဖြစ် ကိုယ်စားပြုသည်။

Histograms, 3D - Surface Plot (သုံးဖက်မြင် ဟစ်စတိုဂရမ်များ - မျက်နှာပြင်ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-
3D ဒွိကိန်းရှင်ဟစ်စတိုဂရမ်၏ ဤကိုယ်စားပြုမှုတွင်၊ ကြိမ်နှုန်းဒေတာနှင့် ကိုက်ညီရန် spline-smoothed မျက်နှာပြင်ကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Histograms, 3D Bivariate (သုံးဖက်မြင် ဒွိကိန်းရှင်ဟစ်စတိုဂရမ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
သုံးဖက်မြင် ဟစ်စတိုဂရမ်များကို ကိန်းရှင်နှစ်ခုရှိ တန်ဖိုးများ၏ ကြားဖြတ်စာရင်းဇယားများ (cross-tabulations) ကို မြင်ယောင်ကြည့်ရန် အသုံးပြုသည်။

Hollander-Proschan Test (ဟော်လန်ဒါ-ပရိုရှမ်း စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤစစ်ဆေးမှုသည် သီအိုရီဆိုင်ရာ ယုံကြည်စိတ်ချရမှုလုပ်ဆောင်ချက် (reliability function) ကို Kaplan-Meier ခန့်မှန်းချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သည်။ ဤစစ်ဆေးမှုအတွက် အမှန်တကယ်တွက်ချက်မှုများသည် အတန်အသင့် ရှုပ်ထွေးပြီး၊ တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ ဖော်မြူလာများအတွက် အသေးစိတ်ဖော်ပြချက်အတွက် Dodson (1994, Chapter 4) ကို ကိုးကားနိုင်ပါသည်။

Homogeneity of Variance (ကွဲလွဲမှု၏ တစ်သားတည်းဖြစ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံ (regression model) တစ်ခုရှိ အမှားအယွင်းများ၏ ကွဲလွဲမှု ကိန်းသေဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Homoscedasticity (ကွဲလွဲမှုညီမျှခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင်များအစုတစ်ခု၏ ဂုဏ်သတ္တိတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကိန်းရှင်တစ်ခုစီ၏ ပြောင်းလဲနိုင်မှုသည် အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ အဆင့်များအားလုံးတွင် တူညီသည်။

Hooke-Jeeves Pattern Moves (ဟွတ်-ဂျီးဗ်စ် ပုံစံရွှေ့လျားမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Nonlinear Estimation လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ထပ်တလဲလဲလုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုစီတွင်၊ ပထမဦးစွာ ပါရာမီတာတစ်ခုစီကို တစ်ခုချင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့် အမှတ်များ၏ ပုံစံတစ်ခုကို သတ်မှတ်ကာ လက်ရှိ ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက် (loss function) ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည်။

Hosmer-Lemeshow Test (ဟော့စ်မာ-လီမီရှိုး စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Hosmer-Lemeshow စစ်ဆေးမှုသည် လော့ဂျစ်စတစ်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံများ (logistic regression models) အတွက် ကိုက်ညီမှုကောင်းမွန်ခြင်း (goodness of fit) အတွက် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို စွန့်စားမှုခန့်မှန်းခြင်းပုံစံများ (risk prediction models) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

HTM (HTM)

ရှင်းလင်းချက်-

HTML စာရွက်စာတမ်းများကို သိမ်းဆည်းရန် အသုံးပြုသည့် ဖိုင် extension အမည်တစ်ခုဖြစ်သည်။

HTML (HTML)

ရှင်းလင်းချက်-

HyperText Markup Language ၏ အတိုကောက်ဖြစ်သည်။ World Wide Web ပေါ်ရှိ စာရွက်စာတမ်းများအတွက် အသုံးပြုသည့် markup ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ HTML သည် စာသား

သို့မဟုတ် ဂရပ်ဖစ်ကဲ့သို့သော စာရွက်စာတမ်း၏ ဒြပ်စင်များကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် tags များကို အသုံးပြုသည်။

Hubbert Curve (ဟပ်ဘတ်မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-
အချိန်နှင့်အမျှ အရင်းအမြစ်တစ်ခု၏ ထုတ်လုပ်မှုနှုန်းကို ကိုယ်စားပြုသည့် ခေါင်းလောင်းပုံမျဉ်းကွေးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ရေနံထုတ်လုပ်မှုတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Huber's Condition (ဟူဘာ၏ အခြေအနေ)

ရှင်းလင်းချက်-
မျဉ်းဖြောင့်ပုံစံများ (linear models) တွင် အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်းခန့်မှန်းချက် (least squares estimation) ကို အသုံးပြုခြင်းမှ ခန့်မှန်းချက်များသည် အမှားအယွင်းဝေါဟာရများသည် လွတ်လပ်ပြီး တူညီစွာ ဖြန့်ချီထားကာ အကန့်အသတ်ရှိသော ကွဲလွဲမှုရှိပါက asymptotic ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုရှိရန် လိုအပ်သော လုံလောက်သည့် ဒီဇိုင်းအခြေအနေတစ်ခုဖြစ်သည်။

Human Capital Model (လူသားအရင်းအနှီးပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်အသက်အရွယ်တွင် လူတစ်ဦးသေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် ဖျားနာခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးဆုံးရှုံးမှုအရ ရောဂါ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်သည့် ပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။

Human Height Growth Curves (လူသားအရပ် ကြီးထွားမှုမျဉ်းကွေးများ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူသားအရပ်၏ ကြီးထွားမှုသည် ယေဘုယျအားဖြင့် သိသိသာသာ ပုံမှန်ဖြစ်ပြီး၊ အပျိုဖော်ဝင်စ ကြီးထွားမှုအရှိန်မှလွဲ၍ ဖြစ်သည်။

Hurdle Model (အတားအဆီးပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရေတွက်ဒေတာ (count data) အတွက် ပုံစံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဒေတာရှိ သုညများကို ဖန်တီးပေးသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုနှင့် အပြုသဘောတန်ဖိုးများကို ဖန်တီးပေးသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဟု ယူဆသည်။

Huynh-Feldt Correction (ဟွိုင်း-ဖဲလ်တ် ပြင်ဆင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ရှည်လျားသောလေ့လာမှုများ (longitudinal studies) မှ ဒေတာကို ရိုးရိုးANOVA လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပြင်ဆင်ချက်ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Hybrid Log-normal Distribution (ဟိုက်ဘရစ် လော့ဂ်-ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင် X ၏ ဖြန့်ချီမှုဖြစ်ပြီး၊ Y = log(rX) + rX, r > 0 သည် ပျမ်းမျှ μ နှင့် ကွဲလွဲချက် σ^2 ဖြင့် ပုံမှန်ဖြန့်ချီထားသည်။ r တိုးလာသည်နှင့်အမျှ ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံသဏ္ဌာန်သည် log-normal မှ normal သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်။

Hyperbolic Distributions (ဟိုက်ပါဘိုလစ် ဖြန့်ချီမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုများ f(x) ဖြစ်ပြီး၊ log f(x) ၏ ဂရပ်ဖစ်သည် hyperbola တစ်ခုဖြစ်သည်။

Hyperbolic Tangent (tanh) (ဟိုက်ပါဘိုလစ် တန်ဂျင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဟိုက်ပါဘိုလစ်လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ထပ်ညွှန်းလုပ်ဆောင်ချက်များ (exponential functions) ၏ ပေါင်းစပ်မှုများဖြစ်ပြီး trigonometric လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ဆင်တူမှုများစွာရှိသည်။

Hyperexponential Distribution (ဟိုက်ပါထပ်ညွှန်းဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

မတူညီသော ပျမ်းမျှများ λ_1 နှင့် λ_2 ရှိသော ထပ်ညွှန်းဖြန့်ချီမှုနှစ်ခု၏ ရောနှောမှု (mixture) အတွက် တစ်ခါတစ်ရံ အသုံးပြုသော ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Hypergeometric Distribution (ဟိုက်ပါဂျီသြမေတြီဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အကန့်အသတ်ရှိသော အရွယ်အစားရှိသော လူဦးရေမှ အစားထိုးခြင်းမရှိဘဲ နမူနာကောက်ယူခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Hyperparameter (ဟိုက်ပါပါရာမီတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

Bayesian ကောက်ချက်ချခြင်းတွင် ဘောင် θ_1 အတွက် ဖြစ်နိုင်သော ကြိုတင်ဖြန့်ချီမှုများ၏ မိသားစုကို အညွှန်းသတ်မှတ်ပေးသော ဘောင် (သို့မဟုတ် ဘောင်များ၏ ဗက်တာ) θ_2 ဖြစ်သည်။

Hyperplane (ဟိုက်ပါပြင်ညီ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဟိုက်ပါပြင်ညီသည် ၎င်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်နေရာ၏ ရှုထောင့်ထက် တစ်ခုလျော့နည်းသော ရှုထောင့်ရှိသည့် နေရာခွဲ (subspace) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Hypersphere (ဟိုက်ပါစက်လုံး)

ရှင်းလင်းချက်-

စက်ဝိုင်း သို့မဟုတ် စက်လုံး၏ N-ရှုထောင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Hypothesis Testing (ယူဆချက်စစ်ဆေးခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မူလယူဆချက်ကို လက်ခံသင့်သလား သို့မဟုတ် အခြားရွေးချယ်စရာယူဆချက်ကို ငြင်းပယ်သင့်သလားဟု ဆုံးဖြတ်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖြစ်သည်။

I

Icon Plots (အိုင်ကွန်ပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စူးစမ်းလေ့လာရေးဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (exploratory data analysis) ၏ အလားအလာရှိသော ယေဘုယျနည်းပညာများထဲမှ တစ်ခုမှာ ဘက်စုံအိုင်ကွန်ဂရပ်ဖစ်များ (multidimensional icon graphs) ဖြစ်သည်။ အိုင်ကွန်ပုံများ၏ အခြေခံစိတ်ကူးမှာ လေ့လာတွေ့ရှိချက်ယူနစ်တစ်ခုချင်းစီကို ကိန်းရှင်များ၏တန်ဖိုးများကို အရာဝတ္ထုများ၏ သီးခြားအင်္ဂါရုပ်များ သို့မဟုတ် ရှုထောင့်များသို့ သတ်မှတ်ပေးသည့် သီးခြားဂရပ်ဖစ်အရာဝတ္ထုများအဖြစ် ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Icon Plots - Chernoff Faces (အိုင်ကွန်ပုံများ - ချာနော့ဖ်မျက်နှာများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Chernoff faces သည် အိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားများထဲတွင် "အသေးစိတ်ဆုံး" အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြား "မျက်နှာ" အိုင်ကွန်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို မျက်နှာအင်္ဂါရုပ်များ၏ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အရွယ်အစားများသို့ သတ်မှတ်ပေးသည်။

Icon Plots - Columns (အိုင်ကွန်ပုံများ - ကော်လံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားကော်လံဂရပ်ဖစ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို ဆက်တိုက်ကော်လံများ၏ အမြင့်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Icon Plots - Lines (အိုင်ကွန်ပုံများ - မျဉ်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားမျဉ်းဂရပ်ဖစ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊

ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို အခြေခံမျဉ်းအထက် မျဉ်းဖြတ်အမှတ်များ၏ အမြင့်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Icon Plots - Pies (အိုင်ကွန်ပုံများ - အဝိုင်းကွက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ဒေတာတန်ဖိုးများကို အဝိုင်းကွက်ဇယား (pie chart) အဖြစ် ရေးဆွဲပြီး၊ ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို အဝိုင်းကွက်အပိုင်းအစများ၏ အရွယ်အစားဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Icon Plots - Polygons (အိုင်ကွန်ပုံများ - ဗဟိုဂုဏ်ကွန်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားဗဟိုဂုဏ်ကွန်အိုင်ကွန်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို အိုင်ကွန်၏ဗဟိုမှ ဗဟိုဂုဏ်ကွန်၏ ဆက်တိုက်ထောင့်များသို့ အကွာအဝေးဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Icon Plots - Profiles (အိုင်ကွန်ပုံများ - ပရိုဖိုင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားဧရိယာဂရပ်ဖစ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို အခြေခံမျဉ်းအထက် ပရိုဖိုင်၏ ဆက်တိုက်အထွတ်အထိပ်များ၏ အမြင့်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Icon Plots - Stars (အိုင်ကွန်ပုံများ - ကြယ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားကြယ်ပုံအိုင်ကွန်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊

ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များအတွက် ဆွေမျိုးတန်ဖိုးများကို ကြယ်တစ်ခုစီရှိ သီးခြားရောင်ခြည်များ၏ ဆွေမျိုးအလျားဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Icons Plots - Sun Rays (အိုင်ကွန်ပုံများ - နေရောင်ခြည်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤအိုင်ကွန်ပုံအမျိုးအစားတွင်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားနေပုံအိုင်ကွန်တစ်ခုကို ရေးဆွဲပြီး၊ ရောင်ခြည်တစ်ခုစီသည် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များထဲမှ တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုပြီး၊ ရောင်ခြည်၏အလျားသည် စံတိမ်းချက် ၄ ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Idea of Central Tendency (ဗဟိုသဘောထားစိတ်ကူး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြန့်ချီမှုတစ်ခု၏ ဗဟို သို့မဟုတ် အလယ်မှတ်ကို ဖော်ပြသည့် ကိုယ်စားပြုတန်ဖိုးတစ်ခုတည်းရှိသည့် အယူအဆဖြစ်သည်။

Imputation (ကွက်လပ်ဖြည့်တင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရရှိနိုင်သော အချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ဒေတာအစုတစ်ခုရှိ ပျောက်ဆုံးနေသော တန်ဖိုးများကို ခန့်မှန်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Incremental (vs. Non-Incremental Learning Algorithms) (တဖြည်းဖြည်းတိုးပွားသော သင်ယူမှုအယ်လဂိုရီသမ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်သော ဒေတာတူးဖော်ခြင်း (predictive data mining) အတွက် နည်းလမ်းများ (အယ်လဂိုရီသမ်များ) ကို ဒေတာအသစ်များကို ခန့်မှန်းရန် ဒေတာမှ အချက်အလက်များကို ဆင်းသက်လာသောကြောင့် "သင်ယူခြင်း" အယ်လဂိုရီသမ်များဟုလည်း ခေါ်သည်။

Independent Events (လွတ်လပ်သောဖြစ်ရပ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြရပ်နှစ်ခုသည် အချင်းချင်း လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုသောအခါ၊ ဆိုလိုသည်မှာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေသည် အခြားဖြရပ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မသက်ရောက်စေပါ။

Independent Variable (လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
စမ်းသပ်မှုတစ်ခုတွင် သုတေသီက ချယ်လှယ်သော သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲပေးသော ကိန်းရှင်ဖြစ်သည်။

Index Number (အညွှန်းကိန်းဂဏန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အချိန်နှင့်အမျှ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ဆွေမျိုးပြောင်းလဲမှုကို တိုင်းတာပြီး ဖော်ပြသည့် စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Inferential Statistics (အနုမာနကိန်းဂဏန်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေတစ်ခုအကြောင်း ကောက်ချက်ချရန် နမူနာမှ ဒေတာကို အသုံးပြုသည့် နည်းပညာများဖြစ်သည်။

Inertia (အင်အားဆက်လက်တည်ရှိမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆက်စပ်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (correspondence analysis) တွင် inertia ဟူသော ဝေါဟာရကို အသုံးချသခ်ၢာပညာရှိ "moment of inertia" ၏ နှိုင်းယှဉ်ချက်အားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Inlier (အင်လိုင်ယာ / အတွင်းကျသော အမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

inlier ဆိုသည်မှာ ဒေတာအတွက် စာရင်းအင်းဖြန့်ချီမှုအတွင်း ကျရောက်သော်လည်း အမှားအယွင်းဖြစ်နေသေးသည့် ဒေတာအမှတ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤဒေတာအမှတ်များသည် အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများ (outliers) ကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာ မပေါ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိရန် အထူးခက်ခဲပါသည်။

In-Place Database Processing (IDP) (တည်နေရာတွင်း ဒေတာဘေ့စ် လုပ်ဆောင်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

In-Place Database Processing (IDP) သည် အဝေးသုံးဆာဗာများပေါ်တွင် တည်ရှိသော ပြင်ပဒေတာအစုများနှင့် ဖောက်သည်ကွန်ပျူတာများပေါ်တွင် တည်ရှိသော ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုဆော့ဖ်ဝဲ၏ ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာနိုင်စွမ်းကြား တိုက်ရိုက် မျက်နှာပြင်ကို ပံ့ပိုးရန် StatSoft မှ တီထွင်ထားသော အဆင့်မြင့် ဒေတာဘေ့စ်ဝင်ရောက်နိုင်သည့် နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Interactions (အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အနည်းဆုံး ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုကို အနည်းဆုံး အခြားကိန်းရှင်တစ်ခုက ပြုပြင်မွမ်းမံသည့်အခါ အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်ပေါ်သည်။

Interpolation (ကြားဖြတ်ခန့်မှန်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သိရှိထားသော ဒေတာအမှတ်များကြားတွင် မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို ပရောဂျက်ချခြင်းဖြင့် ကြားရှိအမှတ်များတွင် လုပ်ဆောင်ချက်၏တန်ဖိုးကို ခန့်မှန်းခြင်းဖြစ်သည်။

Interquartile Range (IQR) (လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းအကွာအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ပထမနှင့် တတိယလေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းများကြားအကွာအဝေးဖြစ်ပြီး ဒေတာ၏ အလယ် ၅၀% ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Interval Estimation (ကြားပိုင်းခန့်မှန်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေဘောင်တစ်ခု ကျရောက်နိုင်ဖွယ်ရှိသည့် တန်ဖိုးအကွာအဝေးကို ခန့်မှန်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Interval Scale (ကြားပိုင်းစကေး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤတိုင်းတာမှုစကေးသည် သင်တိုင်းတာထားသော ပစ္စည်းများကို အဆင့်လိုက်စီရန် (rank order) သာမက ၎င်းတို့ကြားရှိ ကွာခြားချက်များ၏ အရွယ်အစားကိုလည်း ပမာဏသတ်မှတ်ပြီး နှိုင်းယှဉ်နိုင်စေသည် (အကြွင်းမဲ့သုည မလိုအပ်ပါ)။

Intraclass Correlation Coefficient (အတွင်းအုပ်စုဆက်စပ်မှုကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေအတွင်းအုပ်စုဆက်စပ်မှုကိန်း၏တန်ဖိုးသည် အတန်းအစားများကြားရှိ ထိုကဲ့သို့သော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ ပြောင်းလဲနိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်၍ ကျပန်းအကြောင်းရင်းတစ်ခု၏ အတန်းအစားများအတွင်းရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ တစ်သားတည်းဖြစ်မှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Invariance Under a Constant Scale Factor (ICSF) (ကိန်းသေစကေးအချက်အောက်တွင် မပြောင်းလဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်အားလုံးကို တူညီသော ကိန်းသေဖြင့် မြှောက်ပါက ပုံစံကိုက်ညီမှု (model fit) မပြောင်းလဲပါက ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံပုံစံ (structural model) သည် ICSF ဖြစ်သည်။

Invariance Under Change of Scale (ICS) (စကေးပြောင်းလဲမှုအောက်တွင် မပြောင်းလဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်များကို စကေးအချက်များဖြင့် မြှောက်ခြင်းဖြင့် ပြန်လည်စကေးသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ပုံစံကိုက်ညီမှု မပြောင်းလဲပါက ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံပုံစံသည် ICS ဖြစ်သည်။

Inverse Document Frequency (ပြောင်းပြန်စာရွက်စာတမ်းကြိမ်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

inverse document frequency သည် စာသားတူးဖော်ခြင်း (text mining) ၏ အခြေအနေတွင် တွက်ချက်ထားသော ကုန်ကြမ်းစကားလုံးကြိမ်နှုန်းရေတွက်မှုများ၏ အသုံးဝင်သော အသွင်ပြောင်းခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Inverse Probability Weighting (ပြောင်းပြန်ဖြစ်နိုင်ခြေ အလေးချိန်သတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လေ့လာမှုဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများ (observational studies) တွင် ရွေးချယ်မှုဘက်လိုက်မှု (selection bias) ၏ သက်ရောက်မှုများကို ညှိနှိုင်းရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Ishikawa Chart (အိရှီကာဝါဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ အကြောင်းရင်းများကို ပြသသော ပုံကြမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် လုပ်ငန်းစဉ်၏ မတူညီသောအဆင့်များကို ဖော်ပြရန်၊ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုပြဿနာများ မည်သည့်နေရာတွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို သရုပ်ပြရန်နှင့်

သတ်မှတ်အချိန်များတွင် မည်သည့်အရင်းအမြစ်များ လိုအပ်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Isohologram (အိုင်ဆိုဟိုလိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ပူးတွဲအုပ်ချုပ်သော ဆေးဝါးများ သို့မဟုတ် ဓာတုပစ္စည်းများကြား အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုများကို သွင်ပြင်လက္ခဏာပြရန် အသုံးပြုသည့် ပုံကြမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Isotonic Regression (အိုင်ဆိုတိုနစ် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဆုတ်ယုတ်လုပ်ဆောင်ချက်သည် အစဉ်လိုက်ထိန်းသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် အစီအစဉ်ထိန်းသိမ်းခြင်း အခြေအနေအောက်တွင် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်ကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေသည်။

Isotropic Deviation Assignment (အိုင်ဆိုထရိုပစ် သွေဖည်မှုသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရေဒီယယ်ယူနစ်သွေဖည်မှုများကို သတ်မှတ်ရန် အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ယူနစ်အရေအတွက်နှင့် ၎င်းတို့သိမ်းပိုက်ထားသော ပုံစံနေရာ၏ ထုထည်အပေါ် အခြေခံ၍ ဟူရစ်စတစ်တွက်ချက်မှု (heuristic calculation) ကို အသုံးပြု၍ တစ်ခုတည်းသော သွေဖည်မှုတန်ဖိုးကို ရွေးချယ်သည်။

Item Non-response (ပစ္စည်းမတုံ့ပြန်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
စစ်တမ်းတစ်ခုတွင် စုဆောင်းထားသော ဒေတာအကြောင်း အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်ပြီး

သတ်မှတ်မေးခွန်းများသည် ငြင်းဆိုမှုများ သို့မဟုတ် ကုဒ်သတ်မှတ်၍မရသော တုံ့ပြန်မှုများကို ဆွဲဆောင်ကြောင်း ညွှန်ပြသည်။

Item Response Theory (IRT) (ပစ္စည်းတုံ့ပြန်မှုသီအိုရီ)

ရှင်းလင်းချက်-
တစ်ဦးချင်းစီ၏ စွမ်းရည်များနှင့် စမ်းသပ်မှုပစ္စည်းများအစုတစ်ခုတွင် ၎င်းတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကြား ဆက်နွယ်မှုကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။

Item-response Theory (ပစ္စည်းတုံ့ပြန်မှုသီအိုရီ)

ရှင်းလင်းချက်-
စွမ်းရည်စစ်ဆေးမှုများတွင် ဖြေဆိုထားသော ပစ္စည်းများမှ စွမ်းရည်များကို တိုင်းတာရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော စာရင်းအင်းပုံစံများနှင့် နည်းလမ်းများ၏ အစုအဝေးတစ်ခုဖြစ်သည်။

Item-total Correlation (ပစ္စည်း-စုစုပေါင်းဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ပစ္စည်းများစွာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော စကေးတစ်ခု၏ တစ်သားတည်းဖြစ်မှု (homogeneity) ကို စစ်ဆေးရန် တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကျန်ပစ္စည်းများမှ တွက်ချက်ထားသော စကေးစုစုပေါင်းဖြင့် တစ်ဦးချင်းပစ္စည်းတစ်ခု၏ Pearson's product moment correlation coefficient မျှသာဖြစ်သည်။

Iterated Bootstrap (ထပ်ခါထပ်ခါ ဘွတ်စထရပ်)

ရှင်းလင်းချက်-
မူလ bootstrap လူဦးရေမှ နမူနာများကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် bootstrapping ပြုလုပ်သည့် အဆင့်နှစ်ဆင့်ပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းပညာသည် ရိုးရိုး bootstrapping ထက် ပိုမိုတိကျသော လွှမ်းခြုံမှုရှိသည့် စိတ်ချကြားပိုင်းများကို ပေးနိုင်သည်။

Iterated Conditional Modes Algorithm (ICM) (ထပ်ခါထပ်ခါ အခြေအနေဆိုင်ရာ ကြိမ်များကိန်း အယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-
Gibbs နမူနာကောက်ယူခြင်းနှင့် ဆင်တူသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ အပ်ဒိတ်တစ်ခုစီတွင် အခြေအနေဆိုင်ရာ နောက်ကျဖြန့်ချီမှုတစ်ခုစီ၏ ကြိမ်များကိန်းကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် ခြွင်းချက်ရှိသည်။

Iteration (ထပ်ခါထပ်ခါပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သခ်ၤာလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု၏ ဆက်တိုက်ထပ်ခါထပ်ခါပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အဆင့်တစ်ခု၏ရလဒ်ကို နောက်တစ်ဆင့်အတွက် ထည့်သွင်းမှုအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

Iteratively Reweighted Least Squares (IRLS) (ထပ်ခါထပ်ခါ ပြန်လည်အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အလေးချိန်များကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပြန်လည်တွက်ချက် သို့မဟုတ် ပြန်လည်ခန့်မှန်းသည့် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ များစွာသောကိစ္စများတွင် ရလဒ်သည် အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေခန့်မှန်းခြင်းနှင့် ညီမျှသည်။

Iterative Proportional Fitting (ထပ်ခါထပ်ခါ အချိုးကျသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်ထားသော အနားသတ်စုစုပေါင်းများနှင့် သတ်မှတ်ထားသော ဆက်စပ်မှုအတိုင်းအတာပါရှိသော နှစ်လမ်းသွားမတော်တဆဇယား (two-way contingency table) များကို တည်ဆောက်နိုင်စေသော အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

J

Jaccard Coefficient (ဂျာကာ့ဒ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒွိကိန်းရှင်များ (binary variables) ၏ စီးရီးတစ်ခုပါဝင်သော ဒေတာအတွက် အသုံးပြုသည့် ဆင်တူယိုးမှားကိန်း (similarity coefficient) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အစုအဝေးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (cluster analysis) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။ ဤကိန်း၏ အရေးပါသော အင်္ဂါရုပ်မှာ 'အနုတ်သဘောကိုက်ညီမှုများ' (negative matches) ကို ဖယ်ကြဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

Jaccard Index (ဂျာကာ့ဒ်အညွှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အစုအဝေးနှစ်ခုကြား ဆင်တူယိုးမှားကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဒေတာသိပ္ပံ (data science) နှင့် သတင်းအချက်အလက်ရှာဖွေခြင်း (information retrieval) တွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Jackknife (ဂျက်ကနိုက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ခန့်မှန်းခြင်းတွင် ဘက်လိုက်မှု (bias) ကို လျှော့ချရန်နှင့် ပုံမှန်နည်းလမ်းဖြင့် ရရှိရန် ခက်ခဲသည့် အခြေအနေများတွင် ခန့်မှန်းခြေ စိတ်ချကြားပိုင်းများ (approximate confidence intervals) ကို ပေးရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်း၏ နောက်ကွယ်ရှိ နိယာမမှာ နမူနာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးစီကို အလှည့်ကျချန်လှပ်ခြင်းဖြင့် အရွယ်အစား n-1 ရှိသော သီးခြားနမူနာ n ခုကို ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

Jacobian Matrix (ဂျာကိုဘီယန် မက်ထရစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆက်တိုက်ဖြစ်ပြီး ကွဲပြားနိုင်သော လုပ်ဆောင်ချက် F (ပါရာမီတာများစွာ၏) ၏ ပထမအဆင့် ဆင်းသက်လာမှုကို တစ်ခါတစ်ရံ F ၏ Jacobian မက်ထရစ် J ဟုခေါ်သည်။ Jacobian မက်ထရစ်သည် မျဉ်းမဟုတ်သော ဆုတ်ယုတ်ပြဿနာများ (nonlinear regression problems) အတွက်

ပါရာမီတာတန်ဖိုးများကို ခန့်မှန်းရန် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အယ်လဂိုရီသမ်အများစုတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။

James-Stein estimators (ဂျိမ်းစ်-စတိန်း ခန့်မှန်းကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အနည်းဆုံး ရှုထောင့်သုံးခုရှိသော ဘက်စုံပုံမှန်ဖြန့်ချိမှု (multivariate normal distribution) တွင် နမူနာပျမ်းမျှများ၏ ဗက်တာ $\bar{x}$ သည် လူဦးရေပျမ်းမျှများ၏ ဗက်တာအတွက် လက်မခံနိုင်သော ခန့်မှန်းကိန်း (inadmissible estimator) ဖြစ်နိုင်သည်ဟူသော ထူးခြားသောရှာဖွေတွေ့ရှိမှုမှ ပေါ်ပေါက်လာသော ခန့်မှန်းကိန်းများ၏ အတန်းအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Jeffreys's Prior (ဂျက်ဖရီ၏ ကြိုတင်ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

Fisher သတင်းအချက်အလက်၏ နှစ်ထပ်ကိန်းရင်းနှင့် အချိုးကျသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချိမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Jelinski-Moranda Model (ဂျေလင်စကီး-မိုရန်ဒါ ပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆော့ဖ်ဝဲယုံကြည်စိတ်ချရမှု (software reliability) ပုံစံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ချို့ယွင်းချက်များ ပိုမိုရှာဖွေတွေ့ရှိလာသည်နှင့်အမျှ နှုန်းကျဆင်းလာသော Poisson လုပ်ငန်းစဉ်အရ ချို့ယွင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ယူဆသည်။

Jensen's Inequality (ဂျန်ဆန်၏ မညီမျှမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင် y အတွက်၊ မညီမျှမှု $g(\mu) \geq E[g(y)]$ ဖြစ်သည်။ ဤတွင် $\mu = E(y)$ ဖြစ်ပြီး g သည် ခုံးသော (concave) လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ သတင်းအချက်အလက်သီအိုရီ (information theory) တွင် ကန့်သတ်ချက်များ သို့မဟုတ် စွမ်းဆောင်ရည်ညွှန်းကိန်းများကို ရှာဖွေရန် အသုံးပြုသည်။

Jewell's Estimator (ဂျူဝဲလ်၏ ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အလားအလာအချိုး (odds ratio) ၏ ခန့်မှန်းကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော နှစ်နှစ်မြင် (two-by-two) မတော်တဆဇယားရှိ ဆဲလ်ကြိမ်နှုန်းများ a, b, c နှင့် d ဖြင့် တွက်ချက်သည်။

Jitter (ဂျစ်တာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂရပ်ဖစ်များ သို့မဟုတ် ပုံများတွင် ထပ်နေခြင်းကို ကာကွယ်ရန်နှင့် မြင်နိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ရန် ဒေတာအမှတ်များတွင် မိတ်ဆက်ပေးသော သေးငယ်သော၊ ကျပန်းကွဲပြားမှုများ။

Jittered Dot-plot (ဂျစ်တာထည့်ထားသော အစက်ဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ရိုးရိုးအစက်ဇယား (dot plot) တွင် အစက်များသည် ထပ်နေနိုင်သည်။ အချို့သောကိစ္စများတွင် ၎င်းတို့သည် လုံးဝထပ်တူကျသွားနိုင်ပြီး အချို့အမှတ်များကို ဖုံးကွယ်ထားနိုင်သည်။ ဖြေရှင်းနည်းမှာ အစက်များကို ဝင်ရိုးမှ ဒေါင်လိုက် ကျပန်းရွှေ့ပြောင်းခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့ကို အချင်းချင်းခွဲထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို jittering ဟုခေါ် ပြီး ရလဒ်မှာ jittered dot-plot ဖြစ်သည်။

Johnson-Neyman Technique (ဂျွန်ဆင်-နေမန်း နည်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-

မျဉ်းစောင်းများ၏ ကွဲပြားမှု (heterogeneity of slopes) ကြောင့် ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (analysis of covariance) မမှန်ကန်သည့် အခြေအနေများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းပညာဖြင့် တုံ့ပြန်မှုကိန်းရှင်၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုးသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော ကိန်းရှင် (covariate) တစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခု၏ မျဉ်းဖြောင့်လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဟု ယူဆသော်လည်း မတူညီသော ဘာသာရပ်အုပ်စုများတွင် တူညီသော မျဉ်းဖြောင့်လုပ်ဆောင်ချက်မဟုတ်ပါ။

Joint Distribution (ပေါင်းစပ်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အခြေခံအားဖြင့် ဘက်စုံဖြန့်ချီမှု (multivariate distribution) နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူသော်လည်း ကိန်းရှင်နှစ်ခုပါဝင်သည့်အခါ ဒွိကိန်းရှင်ဖြန့်ချီမှု (bivariate distribution) ၏ အခြားရွေးချယ်စရာအဖြစ် အထူးအသုံးပြုသည်။

Joint Probability (ပေါင်းစပ်ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြရပ်နှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော ဖြရပ်များ တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။

Jolly-Seber Model (ဂျော်လီ-စီဘာ ပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖမ်းယူ-ပြန်လွှတ် နမူနာကောက်ယူခြင်း (capture-recapture sampling) တွင် အသုံးပြုသည့် ပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဖမ်းယူနိုင်ခြေနှင့် ရှင်သန်နိုင်ခြေတို့ကို နမူနာကောက်ယူသည့် အကြိမ်များကြားတွင် ကွဲပြားစေနိုင်သော်လည်း ဤဖြစ်နိုင်ခြေများသည် နမူနာကောက်ယူသည့် အကြိမ်တစ်ခုအတွင်း တစ်ဦးချင်းစီကြားတွင် တစ်သားတည်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

Jonckheere's k-sample Test (ဂျွန်ကီး၏ k-နမူနာ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အစီအစဉ်လိုက် အခြားရွေးချယ်စရာယူဆချက် (ordered alternative hypothesis) ကို ဆန့်ကျင်၍ တည်နေရာဘောင်များ (location parameters) ၏ အစုအဝေးတစ်ခု၏ ညီမျှမှုကို စစ်ဆေးရန် ဖြန့်ချီမှုမပါသော (distribution free) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Jonckheere-Terpstra Test (ဂျွန်ကီး-တာ့ပစ္စထရာ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အတန်းနှင့် ကော်လံအမျိုးအစားများတွင် သဘာဝအစီအစဉ် (natural order) ရှိသော နှစ်ဆင့်အစီအစဉ်ရှိ မတော်တဆဇယား (doubly ordered contingency table) တွင် လွတ်လပ်မှုမှ သတ်မှတ်ထားသော ထွက်ခွာမှုအမျိုးအစားများကို ရှာဖွေရန် စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

J-shaped Distribution (J-ပုံသဏ္ဌာန်ဖြန့်ချိမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကနဦး (သို့မဟုတ် နောက်ဆုံး) အတန်းအစားတွင် ၎င်း၏ အမြင့်ဆုံးကြိမ်နှုန်းရှိပြီး အခြားနေရာတွင် ကျဆင်းနေ သို့မဟုတ် တိုးလာနေသည့် အလွန်အမင်း အချိုးမကျသော (extremely asymmetrical) ဖြန့်ချိမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Judgment Sample (ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ရွေးချယ်သော နမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
သုတေသီ သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ထားသော ကျပန်းမဟုတ်သော နမူနာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Just-In-Time (JIT) (အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကုန်စည်များကို ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လိုအပ်မှသာ လက်ခံခြင်းဖြင့် သယ်ဆောင်သိုလှောင်မှုကုန်ကျစရိတ်များကို လျှော့ချရန် ရည်ရွယ်သည့် စာရင်းစီမံခန့်ခွဲမှုဗျူဟာ (inventory management strategy) တစ်ခုဖြစ်သည်။

K

Kalman filter (ကယ်လ်မန် စစ်ထုတ်စက်)

ရှင်းလင်းချက်-

'ဆူညံနေသော အချက်ပြမှု' (noisy signal) ကိုသာ လေ့လာနိုင်သောအခါ အချက်ပြမှု (signal) တစ်ခု၏ ခန့်မှန်းချက်ကို ပေးသည့် ထပ်တလဲလဲပြုလုပ်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (recursive procedure) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းချက်ကို အတိတ်လေ့လာတွေ့ရှိချက်များပေါ်တွင် ထပ်ညွှန်းကျဆင်းနေသော အလေးချိန်များ (exponentially declining weights) ကို ချမှတ်ခြင်းဖြင့် ထိရောက်စွာ တည်ဆောက်ထားပြီး ကျဆင်းမှုနှုန်းကို ကွဲလွဲမှုဝေါဟာရအမျိုးမျိုးမှ တွက်ချက်သည်။ အချိန်ကိန်းစဉ်ဒေတာ (time series data) ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင် ခန့်မှန်းချက်နည်းပညာအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

Kaiser's rule (ကိုင်ဇာ၏ စည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အဓိကအစိတ်အပိုင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (principal components analysis) တွင် သင့်လျော်သော အစိတ်အပိုင်းအရေအတွက်ကို ရွေးချယ်ရန်အတွက် မကြာခဏ အသုံးပြုသည့် စည်းမျဉ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အစိတ်အပိုင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ကိန်းရှင်များ၏ ဆက်စပ်မှုမက်ထရစ် (correlation matrix) မှ ဆင်းသက်လာသောအခါ၊ ဤစည်းမျဉ်းက တစ်ခုထက် ကြီးသော eigenvalue (ကွဲလွဲချက်များ) ရှိသော အစိတ်အပိုင်းများကိုသာ ထိန်းသိမ်းရန် အကြံပြုသည်။

Kaplan-Meier Estimator (ကပ်ပလန်-မိုင်ယာ ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သက်တမ်းဒေတာ (lifetime data) မှ ရှင်သန်နိုင်ခြေလုပ်ဆောင်ချက် (survival function) ကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုသည့် ပါရာမီတာမဟုတ်သော (non-parametric) စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Kappa coefficient (ကပ္ပကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဥပမာအားဖြင့်၊ အကဲဖြတ်သူနှစ်ဦး၏ စီရင်ချက်များနှင့် ရောဂါရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များကြား သဘောတူညီမှု၏ အခွင့်အလမ်းအတွက် ပြင်ဆင်ထားသော အညွှန်းကိန်း (index) တစ်ခုဖြစ်သည်။ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော အခွင့်အလမ်းထက် ပိုလျှံသော သဘောတူညီမှု၏ အချိုးအစားကို အခွင့်အလမ်းထက် ပိုလျှံနိုင်သည့် အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေဖြင့် စားခြင်းဖြင့် တွက်ချက်သည်။

Kendall Tau (ကင်ဒယ် တော်)

ရှင်းလင်းချက်-

Kendall's Tau သည် အဆင့်သတ်မှတ်ထားသော ဒေတာ၏ ကော်လံများကြား ဆက်နွယ်မှုကို ပါရာမီတာမဟုတ်သော (non-parametric) အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ Tau ဆက်စပ်မှုကိန်းသည် ၀ မှ ၁ အထိ တန်ဖိုးကို ပြန်ပေးသည်။

Kernel Trick (ကာနယ်နည်းပရိယာယ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာကို ပိုမိုမြင့်မားသော ရှုထောင့်နေရာသို့ ပြောင်းလဲရန် စက်သင်ယူမှု (machine learning) တွင် အသုံးပြုသည့် နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မျဉ်းမဟုတ်သော ခွဲခြားဝေမရသော ပုံစံများ (nonlinearly separable patterns) ကို အမျိုးအစားခွဲရန် ပိုမိုလွယ်ကူစေသည်။

Key Driver Analysis (အဓိကမောင်းနှင်အားခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သတ်မှတ်ရလဒ်တစ်ခုအပေါ် အများဆုံးသက်ရောက်မှုရှိသော အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ပမာဏသတ်မှတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Khinchin theorem (ခင်ချင်း သီအိုရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

x_1; ... ; x_n သည် မျော်မှန်းတန်ဖိုး μ ရှိသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုမှ နမူနာတစ်ခုဖြစ်ပါက၊ n → ∞ သို့ သွားသည်နှင့်အမျှ နမူနာပျမ်းမျှသည် ဖြစ်နိုင်ခြေအရ μ သို့ ပေါင်းဆုံသည်။

---

k-Means Algorithm (in Neural Networks) (k-ပျမ်းမျှ အယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

k-means အယ်လဂိုရီသမ်သည် ကွန်ရက်တွင် ရေဒီယယ်ယူနစ်များ (radial units) ပါဝင်ပါက ပထမဝှက်ထားသောအလွှာ (first hidden layer) သို့ ရေဒီယယ်ဗဟိုချက်များ (radial centers) ကို သတ်မှတ်ပေးသည်။

K-Means Clustering (K-ပျမ်းမျှအစုအဝေးဖွဲ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆင်တူယိုးမှားအပေါ် အခြေခံ၍ ဒေတာအစုတစ်ခုကို အုပ်စုများ (clusters) အဖြစ် ခွဲခြမ်းခြင်းအတွက် ကြီးကြပ်မှုမရှိသော စက်သင်ယူမှု (unsupervised machine learning) တွင် လူကြိုက်များသော အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

---

k-Nearest Algorithm (k-အနီးဆုံးအယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ရေဒီယယ်ယူနစ်များသို့ သွေဖည်မှုများ (deviations) ကို သတ်မှတ်ရန် အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ သွေဖည်မှုတစ်ခုစီသည် အမှတ်၏ k-အနီးဆုံး အိမ်နီးချင်းများသို့ ပျမ်းမျှအကွာအဝေးဖြစ်သည်။

Knowledge Discovery in Databases (KDD) (ဒေတာဘေ့စ်များတွင် အသိပညာရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုကြီးများတွင် အသုံးဝင်သော အချက်အလက်များနှင့် ပုံစံများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသည့်

လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ မကြာခဏ ဒေတာတူးဖော်ခြင်း (data mining) နှင့် စက်သင်ယူမှု (machine learning) နည်းပညာများ ပါဝင်သည်။

Knox's tests (နော့၏ စစ်ဆေးမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်ရောဂါရှိသော လူနာများသည် အချိန်နှင့် နေရာအလိုက် ရောဂါအစုအဝေး (disease cluster) တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းရန် မည်သည့်သဘောထားမျိုးရှိသည်ကို ရှာဖွေရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော စစ်ဆေးမှုများဖြစ်သည်။

Kohonen Networks (ကိုဟိုနင်ကွန်ရက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးနှောက်၏ ထိပ်တန်းဂုဏ်သတ္တိများပေါ်တွင် အခြေခံထားသော အာရုံကြောကွန်ရက်များ (neural networks) ဖြစ်သည်။ Self-Organizing Feature Maps (SOFMs) ဟုလည်း ခေါ်သည်။

Kohonen Training (ကိုဟိုနင်သင်တန်းပေးခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သင်တန်းပုံစံများကို ကွန်ရက်သို့ ထပ်ခါထပ်ခါ တင်သွင်းခြင်းဖြင့် ရေဒီယယ်အလွှာတစ်ခုသို့ အစုအဝေးဗဟိုချက်များ (cluster centers) ကို သတ်မှတ်ပေးသော အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Kolmogorov-Smirnov Test (ကိုလ်မိုဂိုရော့ဗ်-စမီးနော့ဗ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ပုံမှန်ဖြစ်မှုအတွက် Kolmogorov-Smirnov တစ်နမူနာစစ်ဆေးမှု (one-sample test for normality) သည် နမူနာ စုပေါင်းဖြန့်ချီမှု (sample cumulative distribution) နှင့် ယူဆထားသော စုပေါင်းဖြန့်ချီမှုကြား အမြင့်ဆုံးကွာခြားချက်အပေါ် အခြေခံသည်။

Kronecker Product (ခရိုနက်ကာ မြှောက်လဒ်)

ရှင်းလင်းချက်-

မက်ထရစ် A (အတန်း p နှင့် ကော်လံ q ရှိသော) နှင့် B (အတန်း m နှင့် ကော်လံ n ရှိသော) ၏ Kronecker (တိုက်ရိုက်) မြှောက်လဒ်သည် အတန်း pm နှင့် ကော်လံ qn ရှိသော မက်ထရစ်ဖြစ်သည်။

Kruskal-Wallis Test (ခရက်စကယ်-ဝေါလစ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Kruskal-Wallis စစ်ဆေးမှုသည် တစ်လမ်းသွား (အုပ်စုများကြား) ANOVA ၏ ပါရာမီတာမဟုတ်သော (non-parametric) အခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို နမူနာသုံးခု သို့မဟုတ် သုံးခုထက်ပိုသော နမူနာများကို နှိုင်းယှဉ်ရန် အသုံးပြုပြီး နှိုင်းယှဉ်မှုရှိ မတူညီသော နမူနာများကို တူညီသော ဖြန့်ချီမှုမှ သို့မဟုတ် တူညီသော လစ်လပ် (median) ရှိသော ဖြန့်ချီမှုများမှ ရေးဆွဲခြင်းရှိမရှိကို စစ်ဆေးသည်။

Kurtosis (ကူတိုစစ် / အမြီးဖြန့်ကျက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Kurtosis (Pearson, 1905 မှ ပထမဆုံးအသုံးပြုခဲ့သော ဝေါဟာရ) သည် ဖြန့်ချီမှုတစ်ခု၏ "အထွတ်အထိပ်ထက်မြက်မှု" (peakedness) ကို တိုင်းတာသည်။ Kurtosis သည် ဝ နှင့် သိသိသာသာ ကွာခြားပါက ဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်ထက် ပြန့်ပြူးသည် သို့မဟုတ် ပိုမိုထက်မြက်သည်။

L

Lack of Fit (ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ (predictor variables) ၏ အဆင့်များတွင် ပုံတူပွားများ (replicates) ပါရှိသည့် သတ်မှတ်ဒီဇိုင်းများအတွက်၊ ကြွင်းကျန်နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ် (residual sum of squares) ကို ယူဆချက်စစ်ဆေးခြင်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အပိုင်းများအဖြစ် ထပ်မံပိုင်းခြားနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့်၊ ကြွင်းကျန်နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်ကို ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း (lack-of-fit) နှင့် စစ်မှန်သောအမှားအယွင်း (pure-error) အစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် ပိုင်းခြားနိုင်သည်။

Lag (နောက်ကျခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အချိန်ကိန်းစဉ် (time series) ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင်၊ "lag" ဟူသော ဝေါဟာရသည် ဆက်စပ်နေသော ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကြားရှိ အချိန်နှောင့်နှေးမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ မတူညီသော အချိန်အမှတ်များရှိ ကိန်းရှင်များကြား ဆက်စပ်မှုဖြစ်သည်။

Lagging indicators (နောက်ကျညွှန်းကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးစက်ဝန်းများ (business cycles) ဟုသိကြသော စုစုပေါင်းစီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုအတိုင်းအတာများတွင် ကျယ်ပြန့်သောအတက်အကျများအကြောင်း အချက်အလက်များပေးရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော စီးပွားရေးအချိန်ကိန်းစဉ်များ၏ စုစည်းမှုတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော စက်ဝန်းများတွင် မကြာသေးမီက အလှည့်အပြောင်းများကို အတည်ပြုရန် အဓိကအသုံးပြုသည်။ ဤညွှန်းကိန်းများသည် စီးပွားရေးတစ်ခုလုံး ပြောင်းလဲပြီးနောက် ပြောင်းလဲပြီး ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားကုန်ကျစရိတ်၊ စီးပွားရေးအသုံးစရိတ်နှင့် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းတို့ ပါဝင်သည်။

Lagrange multipliers (လာဂရိန်း မြောက်ကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
မျဉ်းဖြောင့်ကန့်သတ်ချက်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကန့်သတ်ချက်များအောက်တွင် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ကိန်းရှင်များစွာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု၏ အမြင့်ဆုံး သို့မဟုတ် အနိမ့်ဆုံးကို အကဲဖြတ်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Lambda Prime (လမ်ဘဒါ ပရိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
Lambda သည် ၁ အနုတ် နှစ်ထပ်ကိန်း စံဆက်စပ်မှု (squared canonical correlation) ၏ ဂျီသြမေတြီပေါင်းလဒ်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ ၎င်းသည် Wilk's lambda ဖြစ်သည်။ နှစ်ထပ်ကိန်း စံဆက်စပ်မှုသည် စံကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဘုံကွဲလွဲချက်၏ ခန့်မှန်းချက်ဖြစ်ပြီး၊ ၁ အနုတ် ဤတန်ဖိုးသည် မရှင်းပြနိုင်သော ကွဲလွဲချက်၏ ခန့်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။

Lancaster models (လန်ကက်စတာ ပုံစံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အချို့သော အစီအစဉ်ထက် ပိုမိုမြင့်မားသော အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုအားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားသည်ဟု ယူဆကာ အနားသတ်ဖြန့်ချီမှုများ (marginal distributions) ဖြင့် ကိန်းရှင်များ၏ အစုအဝေးဖြန့်ချီမှု (joint distribution) ကို ကိုယ်စားပြုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Landmark analysis (အထင်ကရခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရှင်သန်ချိန်များ (survival times) ၏ ဒေတာများတွင် ရုံဖန်ရုံခါ အသုံးပြုသည့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် 'အထင်ကရ' အချိန် (ဥပမာ - ကျပန်းသတ်မှတ်ပြီးနောက် ၆ လ) အထိ ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများနှင့် ဤအချိန်တွင် ဘုံကြိုတင်ကာကွယ်မှုအခြေအနေနှင့် အခြားသော ကိန်းရှင်အားလုံး၏ သမိုင်းကြောင်းရှိသူများကြားတွင်

'ကုသမူ' သည် နောက်ဆက်တွဲ ရှင်သန်ချိန်ကို ခန့်မှန်းခြင်းရှိမရှိကို အကဲဖြတ်ရန် စစ်ဆေးမှုကို အသုံးပြုသည်။

Laplace Distribution (လာပလေ့စ် ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Laplace ဖြန့်ချီမှုသည် အစောဆုံးသိရှိခဲ့ရသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပြင်သစ်သင်္ချာပညာရှင် Pierre-Simon Laplace ကို အစွဲပြု၍ အမည်ပေးထားသော ဆက်တိုက်ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Latent Variable (လျှို့ဝှက်ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
လျှို့ဝှက်ကိန်းရှင်ဆိုသည်မှာ တိုက်ရိုက်တိုင်းတာ၍မရသော်လည်း လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ကိန်းရှင်များကို အခြေခံ၍ ယူဆထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Layered Compression (အလွှာလိုက်ချုံ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အလွှာလိုက်ချုံ့ခြင်းကို အသုံးပြုသည့်အခါ၊ ပြသမှု၏ အပေါ်နှင့် ညာဘက်ခြမ်းတွင် အနားသတ်ဂရပ်ဖစ်များ (Margin Graphs) အတွက် နေရာချန်ထားရန် အဓိကဂရပ်ဖစ်ရေးဆွဲသည့်ဧရိယာကို အရွယ်အစားလျှော့ချသည်။

Learning Rate (သင်ယူမှုနှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အချို့သော သင်တန်းပေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ်များ၏ ထိန်းချုပ်ဘောင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အလေးချိန်များကို ထပ်ခါထပ်ခါ ချိန်ညှိသောအခါ အဆင့်အရွယ်အစားကို ထိန်းချုပ်သည်။

Least Squares (2D Graphs) (အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်းနည်းလမ်း - 2D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

အကွာအဝေးအလိုက် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ချောမွေ့စေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ XY ဩဒိနိတ်ဒေတာသို့ မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Least Squares (3D Graphs) (အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်းနည်းလမ်း - 3D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

အကွာအဝေးအလိုက် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ချောမွေ့စေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ XYZ ဩဒိနိတ်ဒေတာသို့ မျက်နှာပြင်တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Least Squares Cross-validation (အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း အပြန်အလှန်အတည်ပြုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာ၏ အစုခွဲတစ်ခု၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးများနှင့် ကျန်ဒေတာများသို့ ပုံစံတစ်ခုကို တပ်ဆင်ခြင်းဖြင့် တွက်ချက်ထားသော သက်ဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးများကြား ကွာခြားချက်များ၏ နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်ကို တွက်ချက်ခြင်းဖြင့် ပုံစံများကို အကဲဖြတ်သည့် အပြန်အလှန်အတည်ပြုခြင်း (cross validation) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Least Squares Estimator (အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘောင်များကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) တွင် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တုံ့ပြန်မှုနှင့် ပုံစံဖြင့် ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးကြား ကွာခြားချက်ကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေသည်။

Least Squares Means (အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ပျမ်းမျများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အမျိုးအစားခွဲထားသော ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ (categorical predictor variables) ပါရှိသော ANOVA ဒီဇိုင်းများတွင် ပျောက်ဆုံးနေသော ဆဲလ်များမရှိသည့်အခါ၊ လူဦးရေခွဲ (သို့မဟုတ် အနားသတ်) ပျမ်းမျှများသည် အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ပျမ်းမျှများဖြစ်သည်။

Least Squares Regression (အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးများနှင့် ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးများကြား (ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ) ဒေါင်လိုက်အကွာအဝေးများ၏ နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်ကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေခြင်းဖြင့် အကောင်းဆုံးကိုက်ညီသော မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်မျဉ်းကို ရှာဖွေရန် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Left and Right Censoring (ဘယ်ဘက်နှင့် ညာဘက် ဆင်ဆာလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆင်ဆာလုပ်သည့်အခါ၊ ဆင်ဆာလုပ်ခြင်းဖြစ်ပေါ်သည့် အချိန်အတိုင်းအတာ၏ "ဘက်" ကို ထင်ဟပ်စေရန် ခွဲခြားနိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မီးသီး ၁၀၀ ဖြင့် စတင်ပြီး အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုပြီးနောက် စမ်းသပ်မှုကို ရပ်ဆိုင်းသည့် စမ်းသပ်မှုကို စဉ်းစားပါ။ ဤစမ်းသပ်မှုတွင် ဆင်ဆာလုပ်ခြင်းသည် ညာဘက်ခြမ်းတွင် အမြဲဖြစ်ပေါ်သည်။

Leverage Values (လီဗာရေ့ဂ််တန်ဖိုးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression) တွင်၊ ဤဝေါဟာရသည် hat matrix ($X(X'X)^{-1}X'$) ၏ ထောင့်ဖြတ်ဒြပ်စင်များကို ရည်ညွှန်းသည်။ ပေးထားသော ထောင့်ဖြတ်ဒြပ်စင် (h_{ii}) သည် ith လေ့လာတွေ့ရှိချက်အတွက် X တန်ဖိုးများနှင့် X တန်ဖိုးများအားလုံး၏ ပျမ်းမျှများကြား အကွာအဝေးကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Life Table (သက်တမ်းဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာတစ်ခုရှိ ရှင်သန်မှုကို ဖော်ပြရန် အရိုးရှင်းဆုံးနည်းလမ်းမှာ Life Table ကို တွက်ချက်ခြင်းဖြစ်သည်။ Life Table နည်းပညာသည် ရှင်သန်မှု (သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်ချိန်) ဒေတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် ရှေးအကျဆုံးနည်းလမ်းများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤဇယားကို "မြင့်တင်ထားသော" ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချီမှုဇယားတစ်ခုအဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။

Lift Chart (လစ်ဖ်ဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

Lift Chart သည် ဒွိ (အမျိုးအစားခွဲထားသော) ရလဒ်ကိန်းရှင် (dependent variable) တစ်ခုကို ခန့်မှန်းရန်အတွက် စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ပုံစံများမှ ပေးအပ်သည့် အချက်အလက်များ၏ အသုံးဝင်ပုံကို အမြင်အာရုံဖြင့် အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည်။

Lilliefors Test (လီလီဖို့စ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ယူဆထားသော ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု၏ ပျမ်းမျှနှင့် စံတိမ်းချက်ကို မသိသောအခါ (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့ကို နမူနာဒေတာမှ ခန့်မှန်းထားသည်) ပုံမှန်ဖြစ်မှုအတွက် Kolmogorov-Smirnov စစ်ဆေးမှုတွင်၊ Massey (1951) မှ ဇယားသွင်းထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေတန်ဖိုးများသည် မမှန်ကန်ပါ။

Likelihood (ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေ။

Line of Best Fit (အကောင်းဆုံးကိုက်ညီသောမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အမှုန်ကြဲယေား (scatter plot) တွင် လမ်းကြောင်းကို အကောင်းဆုံးကိုယ်စားပြုသည့် မျဉ်းဖြောင့်တစ်ကြောင်းဖြစ်ပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (regression analysis) ကို အသုံးပြု၍ ဆုံးဖြတ်သည်။

Line Plots, 2D (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

မျဉ်းပုံများတွင်၊ ဒေတာအမှတ်တစ်ခုချင်းစီကို မျဉ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။ မျဉ်းပုံများသည် တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်တစ်ခုကို အမြင်အာရုံဖြင့် တင်ပြရန် ရိုးရှင်းသောနည်းလမ်းကို ပေးသည်။

Line Plots, 2D - Aggregated (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ - စုစည်းထားသော)

ရှင်းလင်းချက်-

စုစည်းထားသော မျဉ်းပုံများသည် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ဆက်တိုက်အစုခွဲများအတွက် ပျမ်းမျများ၏ အစီအစဉ်ကို ပြသသည်။

Line Plots, 2D (Case Profiles) (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ - ဖြစ်ရပ်ပရိုဖိုင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံမှန်မျဉ်းပုံများတွင် ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများကို မျဉ်းတစ်ကြောင်းအဖြစ် ရေးဆွဲထားသော်လည်း၊ ဖြစ်ရပ်ပရိုဖိုင်မျဉ်းပုံများတွင်၊ ဖြစ်ရပ် (အတန်း) တစ်ခုရှိ ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးများကို မျဉ်းတစ်ကြောင်းအဖြစ် ရေးဆွဲထားသည်။

Line Plots, 2D - Double-Y (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ - Double-Y)

ရှင်းလင်းချက်-

Double-Y မျဉ်းပုံကို သီးခြားစကေးသတ်မှတ်ထားသော မျဉ်းပုံများစွာ၏ ပေါင်းစပ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။ ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားမျဉ်းပုံစံတစ်ခုကို

ရေးဆွဲထားသော်လည်း၊ Left-Y စာရင်းတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များကို ဘယ်ဘက် Y-ဝင်ရိုးဖြင့် ရေးဆွဲထားပြီး၊ Right-Y စာရင်းတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များကို ညာဘက် Y-ဝင်ရိုးဖြင့် ရေးဆွဲထားသည်။

Line Plots, 2D - Multiple (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ - အများအပြား)

ရှင်းလင်းချက်-
တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည့် ပုံမှန်မျဉ်းပုံများနှင့် မတူဘဲ၊ အများအပြားမျဉ်းပုံသည် တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်များစွာ (ကိန်းရှင်များ) ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Line Plots, 2D - Regular (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ - ပုံမှန်)

ရှင်းလင်းချက်-
ပုံမှန်မျဉ်းပုံများကို တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်များကို ဆန်းစစ်ရန်နှင့် တင်ပြရန် အသုံးပြုသည်။

Line Plots, 2D - XY Trace (နှစ်ဖက်မြင် မျဉ်းပုံများ - XY ခြေရာခံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ခြေရာခံပုံများတွင်၊ ကိန်းရှင်နှစ်ခု၏ အမှုန်ကြဲဇယားကို ဦးစွာဖန်တီးပြီးနောက်၊ ဒေတာအမှတ်တစ်ခုချင်းစီကို ၎င်းတို့ကို ဒေတာဖိုင်မှ ဖတ်သည့်အစီအစဉ်အတိုင်း မျဉ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။

Linear (2D Graphs) (မျဉ်းဖြောင့် - 2D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
2D အမှုန်ကြဲဇယားရှိ အမှတ်များသို့ မျဉ်းဖြောင့်လုပ်ဆောင်ချက် (ဥပမာ - Y = a + bX) တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Linear (3D Graphs) (မျဉ်းဖြောင့် - 3D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

3D အမှုန်ကြဲယောင်ရှိ အမှတ်များသို့ မျဉ်းဖြောင့်လုပ်ဆောင်ချက် (ဥပမာ - Y = a + bX) တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Linear Activation Function (မျဉ်းဖြောင့် အသက်သွင်းလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

null activation function တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယူနစ်၏ ရလဒ်သည် ၎င်း၏ activation အဆင့်နှင့် တူညီသည်။

Linear Combination (မျဉ်းဖြောင့်ပေါင်းစပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်တစ်ခုစီကို ကိန်းသေတစ်ခုဖြင့် မြှောက်ပြီး ၎င်းတို့ကို ပေါင်းခြင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော သခ်ၤာအသုံးအနှုန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မျဉ်းဖြောင့်အက္ခရာသခ်ၤာနှင့် စာရင်းအင်းပုံဖော်ခြင်းတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Linear function (မျဉ်းဖြောင့်လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်များ၊ ဘောင်များ စသည်တို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပါဝါများ သို့မဟုတ် ကြားဖြတ်မြှောက်လဒ်များ (cross-products) မပါဝင်ပါ။

Linear Modeling (မျဉ်းဖြောင့်ပုံဖော်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

hyperplane တစ်ခုကို အသုံးပြု၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်သည့်လုပ်ဆောင်ချက် (discriminant function) သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်လုပ်ဆောင်ချက် (regression function) ကို ခန့်မှန်းခြင်းဖြစ်သည်။

Linear Regression (မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အရေအတွက်ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုအဆုံးသတ်မှတ်ချက် (quantitative study endpoint) ကို ရှင်းပြသည့်ကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များဖြင့် မျဉ်းဖြောင့်ညီမျှခြင်းတစ်ခုတွင် ဆုံးဖြတ်သည်ဟု ယူဆသည့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Linear Units (မျဉ်းဖြောင့်ယူနစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

မျဉ်းဖြောင့် PSP လုပ်ဆောင်ချက်ပါရှိသော ယူနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယူနစ်၏ activation အဆင့်သည် ၎င်း၏ထည့်သွင်းမှုများ၏ အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ပေါင်းလဒ် အနုတ် အတိုင်းအတာ (threshold) ဖြစ်သည်။

Linkage analysis (ချိတ်ဆက်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အနည်းဆုံး loci နှစ်ခုနှင့် ပတ်သက်သော မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ဒေတာ (pedigree data) ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းဖြစ်ပြီး တူညီသော သို့မဟုတ် မတူညီသော ခရိုမိုဆုန်းပေါ် ရှိ loci များ၏ ဆွေမျိုးတည်နေရာများကို ဆုံးဖြတ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

Local Minima (ဒေသဆိုင်ရာ အနိမ့်ဆုံးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက် (loss function) တွင် ဒေသဆိုင်ရာ "ချိုင့်ဝှမ်းများ" သို့မဟုတ် အသေးစား "အပေါက်များ" ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် လက်တွေ့အသုံးချမှုများစွာတွင် အလွန်ကြီးမားသော သို့မဟုတ် အလွန်သေးငယ်သော ပါရာမီတာခန့်မှန်းချက်များကို အလွန်ကြီးမားသော စံမှားယွင်းချက်များဖြင့် ထုတ်ပေးလိမ့်မည်။

Logarithmic Function (လော့ဂရစ်သမ်လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာသို့ လော့ဂရစ်သမ်လုပ်ဆောင်ချက် $y = q*[\log_n(x)] + b$ ပုံစံတစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Logistic Distribution (လော့ဂျစ်စတစ်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Logistic ဖြန့်ချီမှုတွင် သိပ်သည်းဆလုပ်ဆောင်ချက် $f(x) = (1/b)*e^{[-(x-a)/b]} * [1 + e^{[-(x-a)/b]}]^{-2}$ ရှိသည်။

Log Likelihood (လော့ဂ်ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းခန့်မှန်းချက်များကို ဖြစ်နိုင်ခြေလုပ်ဆောင်ချက်သို့ ပြန်လည်ထည့်သွင်းပြီး ထိုတန်ဖိုးများတွင် လုပ်ဆောင်ချက်ကို အကဲဖြတ်သောအခါ ရရှိသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေလုပ်ဆောင်ချက်၏ သဘာဝလော့ဂရစ်သမ်။

Logarithmic Scale (လော့ဂရစ်သမ်စကေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂရပ်ဖစ်တစ်ခုပေါ် ရှိ စကေးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ယူနစ်တစ်ခုစီသည် လော့ဂရစ်သမ်တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ပမာဏအများအပြားကို လွှမ်းခြုံထားသော ဒေတာကို ကိုယ်စားပြုရန် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Logistic Function (လော့ဂျစ်စတစ်လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးများ (0,1) အကွာအဝေးရှိသော S-ပုံသဏ္ဌာန် (sigmoid) လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Log-Linear Analysis (လော့ဂ်-မျဉ်းဖြောင့်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Log-linear ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် ကြားဖြတ်စာရင်းဇယားဇယားများ (cross-tabulation tables) ကို ကြည့်ရှုရန် "ခေတ်မီဆန်းသစ်သော" နည်းလမ်းကို ပေးသည်။

Lorenz Curve (လောရင်ဇ်မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် ကြွယ်ဝမှုဖြန့်ချီမှု၏ ဂရပ်ဖစ်ကိုယ်စားပြုမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး လူဦးရေ၏ သတ်မှတ်ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုမှ ရရှိသော စုစုပေါင်းဝင်ငွေ၏ စုပေါင်းရာခိုင်နှုန်းကို ပြသသည်။

Logistic Regression (လော့ဂျစ်စတစ်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လေ့လာမှုအဆုံးသတ်မှတ်ချက်သည် ဒွိ (binary) ဖြစ်သည့်အခါ ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤပုံစံသည် မေးခွန်းရှိဖြစ်ရပ်အတွက် အလားအလာ၏ လော့ဂရစ်သမ်သည် ရှင်းပြသည့်ကိန်းရှင်များ၏ မျဉ်းဖြောင့်လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

Loss Function (ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက် (Wald, 1939 မှ ပထမဆုံးအသုံးပြုခဲ့သော ဝေါဟာရ) သည် ပုံစံတစ်ခုကို တပ်ဆင်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အနည်းဆုံးဖြစ်စေသော လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသည် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာနှင့် တပ်ဆင်ထားသော လုပ်ဆောင်ချက်မှ "ခန့်မှန်းထားသော" ဒေတာကြား ကွာခြားချက်၏ ရွေးချယ်ထားသော အတိုင်းအတာကို ကိုယ်စားပြုသည်။

LOWESS Smoothing (Robust Locally Weighted Regression) (LOWESS ချောမွေ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Robust locally weighted regression သည် 2D အမှုန်ကြဲဒေတာ (x-y ဒေတာအတွဲများ) ကို

ချောမွေ့စေသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ဗဟိုဂုဏ်ကွန်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံ (local polynomial regression model) ကို အမှတ်တစ်ခုစီနှင့် ၎င်းနှင့်နီးသော အမှတ်များသို့ တပ်ဆင်ထားသည်။

M

Machine Learning (စက်သင်ယူမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွန်ပျူတာသိပ္ပံနှင့် ဉာဏ်ရည်တု (artificial intelligence) ၏ ဘာသာရပ်ခွဲတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပရိုဂရမ်သတ်မှတ်ချက်များအစား အယ်လဂိုရီသမ်များ၏ တည်ဆောက်မှုနှင့် လေ့လာမှုကို စူးစမ်းသည်။ စာရင်းအင်းပုံဖော်ခြင်း (statistical modeling) သည် သခ်ၤာ၏ ဘာသာရပ်ခွဲတစ်ခုဖြစ်ပြီး ရလဒ်များကို ခန့်မှန်းရန် ကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုများကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်။

Mack Wolfe Test (မက် ဝုဖ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ထီးအစီအစဉ် (umbrella ordering) တစ်ခုကို သတ်မှတ်သည့် အခြားရွေးချယ်စရာကို ဆန့်ကျင်၍ ညီမျှမှု၏ မူလယူဆချက်ကို စစ်ဆေးရန် တစ်လမ်းသွားဒီဇိုင်းများအတွက် ဖြန့်ချီမှုမပါသော (distribution free) စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

MAD (MAD - ပျမ်းမျှအကြွင်းမဲ့သွေဖည်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ ပျမ်းမျှအကြွင်းမဲ့သွေဖည်ချက် (median absolute deviation - MAD) သည် အရေအတွက်ဒေတာ၏ တစ်ဘက်သွားနမူနာ (univariate sample) ၏ ပြောင်းလဲနိုင်မှုကို ကြံ့ခိုင်သော (robust) အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Mahalanobis Distance (မဟာလာနိုဘစ် အကွာအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

Mahalanobis အကွာအဝေးသည် အမှတ် P နှင့် ဖြန့်ချီမှု D တစ်ခုကြား အကွာအဝေးကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး P. C. Mahalanobis က ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် P သည်

D ၏ ပျမ်းမျှမှ စံတိမ်းချက် မည်မျှအကွာအဝေးတွင် ရှိသည်ကို တိုင်းတာသည့် စိတ်ကူး၏ ဘက်စုံယေဘုယျဖော်ပြချက် (multidimensional generalization) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Mahalanobis Taguchi system (မဟာလာနိုဘစ်-တာဂူချီ စနစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံဒေတာ (multivariate data) တွင် ပုံစံများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် ရောဂါရှာဖွေရေးနှင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းရေးနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤစနစ်သည် သေးငယ်သော၊ ဆက်စပ်နေသော ဒေတာအစုများကို အသုံးပြု၍ တိကျသော ခန့်မှန်းချက်များ ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

Mainframes (မိန်းဖရိမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မြန်နှုန်းမြင့်၊ ကြီးမားပြီး စျေးကြီးသော ကွန်ပျူတာများဖြစ်ပြီး အလွန်ကြီးမားသော သိုလှောင်မှုပမာဏရှိကာ အသုံးပြုသူ ထောင်ပေါင်းများစွာကို တစ်ပြိုင်နက် ပံ့ပိုးနိုင်သည်။

Majority Rule (အများစုစည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူနာတစ်ဦးတွင် သတ်မှတ်ဝေဒနာရှိကြောင်း ကြေညာရန် ရောဂါရှာဖွေရေးစစ်ဆေးမှုများ၏ အများစုသည် အပြုသဘောရလဒ်များ ထွက်ရန် လိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Mallow's CP (မာလို၏ CP)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ Colin Lingwood Mallows ကို အစွဲပြု၍ အမည်ပေးထားသော Mallow's Cp ကို သာမန်အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း (ordinary least squares) ကို အသုံးပြု၍ ခန့်မှန်းထားသော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတစ်ခု၏ ကိုက်ညီမှုကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။

Malthusian parameter (မာသေးရှန်း ပါရာမီတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေတစ်ခု၏ အသက်အလိုက် မွေးဖွားနှုန်းနှင့် သေဆုံးနှုန်းများသည် အကန့်အသတ်မရှိ ဆက်လက်တည်ရှိနေပါက ၎င်းလူဦးရေသည် နောက်ဆုံးတွင် ရရှိမည့် တိုးတက်မှုနှုန်းဖြစ်သည်။

Malthusian Parameter (မာသေးရှန်း ပါရာမီတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေတစ်ခု၏ အသက်အလိုက် မွေးဖွားနှုန်းနှင့် သေဆုံးနှုန်းများသည် အကန့်အသတ်မရှိ ဆက်လက်တည်ရှိနေပါက ၎င်းလူဦးရေသည် နောက်ဆုံးတွင် ရရှိမည့် တိုးတက်မှုနှုန်းဖြစ်သည်။

Manifest Variable (ထင်ရှားသောကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-
တိုက်ရိုက်တိုင်းတာ သို့မဟုတ် လေ့လာနိုင်သော ကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် တိုက်ရိုက်မတွေ့နိုင်သော လျှို့ဝှက်ကိန်းရှင် (latent variable) ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။

Mann-Scheuer-Fertig Test (မန်း-ရွိုင်-ဖာတစ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤစစ်ဆေးမှုအတွက် မူလယူဆချက်မှာ လူဦးရေသည် ခန့်မှန်းထားသော ပါရာမီတာများဖြင့် Weibull ဖြန့်ချီမှုကို လိုက်နာသည်ဟု ဆိုသည်။

Mann-Whitney U Test (မန်း-ဝှစ်နီ U စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
လွတ်လပ်သော အုပ်စုနှစ်ခုကြားတွင် ကွာခြားချက်များရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် ပါရာမီတာမဟုတ်သော (non-parametric) စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

MANOVA (MANOVA - ဘက်စုံကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

MANOVA (multivariate analysis of variance) သည် တစ်ချိန်တည်းတွင် မှီခိုကိန်းရှင်တစ်ခုထက်ပိုသော ဒေတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် အသုံးပြုသည့် ဘက်စုံခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (multivariate analysis) အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Mantel-Haenszel Estimator (မန်တယ်-ဟန်ဇယ် ခန့်မှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မတူညီသော လူဦးရေများ (ဥပမာ - အလုပ်အကိုင်၊ ဇာတိမြေ) မှ ပေါ်ပေါက်လာသော နှစ်နှစ်မြင် မတော်တဆဇယား (two-by-two contingency tables) များ၏ စီးရီးတစ်ခုတွင် ယူဆထားသော ဘုံအလားအလာအချိုး (common odds ratio) ၏ ခန့်မှန်းကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Marginal Distribution (အနားသတ်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အခြားကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးများကို ထည့်မတွက်ဘဲ ကိန်းရှင်တစ်ခုတည်း၏ တန်ဖိုးများ ဖြန့်ချီမှု။

Marginal Frequencies (အနားသတ်ကြိမ်နှုန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်လမ်းသွားဇယားတစ်ခုသည် အရွယ်ရောက်ပြီးသူ ၅၀ - အမျိုးသား ၂၀ နှင့် အမျိုးသမီး ၃၀ ၏ အကြိုက်ဆုံး အပန်းဖြေလှုပ်ရှားမှုများကို ပြသသည်။ ဇယားရှိ ထည့်သွင်းမှုများသည် ကြိမ်နှုန်းရေတွက်မှုများဖြစ်သောကြောင့်၊ ဇယားသည် ကြိမ်နှုန်းဇယားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Marginal homogeneity (အနားသတ်တစ်သားတည်းဖြစ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အတန်းခွဲခြားခြင်း၏ အမျိုးအစားတစ်ခုစီတွင် ကျရောက်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေများသည် ကော်လံခွဲခြားခြင်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေများနှင့် ညီမျှသည့်အခါ စတုရန်းမတော်တဆဇယားများ (square contingency tables) တွင် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Markov Chain Monte Carlo (MCMC) (မားကော့ဗ် ကွင်းဆက် မွန်တီကာလို)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ Markov chain Monte Carlo (MCMC) နည်းလမ်းများသည် လိုချင်သောဖြန့်ချီမှုကို ၎င်း၏ equilibrium ဖြန့်ချီမှုအဖြစ် ရှိသော Markov ကွင်းဆက်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုမှ နမူနာကောက်ယူရန် အယ်လဂိုရီသမ်များ၏ အတန်းအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Mass (ဒြပ်ထု / ဖြစ်နိုင်ခြေဒြပ်ထု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ ဖြစ်နိုင်ခြေဒြပ်ထုလုပ်ဆောင်ချက် (probability mass function - pmf) သည် သီးခြားကျပန်းကိန်းရှင် (discrete random variable) တစ်ခုသည် တန်ဖိုးတစ်ခုခုနှင့် အတိအကျညီမျှသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Matched pairs (ကိုက်ညီသောအတွဲများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်များစွာ (ဥပမာ - အသက်၊ လိင်) ဖြင့် တစ်ဦးချင်းစီကို ကိုက်ညီစေသော လူနှစ်ဦးမှ သို့မဟုတ် လူတစ်ဦးတည်းအပေါ် သီးခြားအကြိမ်နှစ်ကြိမ်တွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်နှစ်ခုကို ယူသည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအတွက် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Matching Moments Method (လဟုတ်ချိန်ကိုက်ညီခြင်းနည်းလမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ လဟုတ်ချိန်နည်းလမ်း (method of moments) သည် လူဦးရေဘောင်များကို ခန့်မှန်းသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Matrix Collinearity (မက်ထရစ် ဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ Matrix Collinearity သည် ဘက်စုံဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံ (multiple regression model) တစ်ခုရှိ ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်တစ်ခုကို အခြားသောကိန်းရှင်များမှ သိသာထင်ရှားသော တိကျမှုဖြင့် မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်း ခန့်မှန်းနိုင်သည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Matrix Ill-Conditioning (မက်ထရစ် အားနည်းသတ်မှတ်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

Matrix Ill-conditioning သည် သတ်မှတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် အသုံးပြုရန် မသင့်လျော်သော တန်ဖိုးများ၏ စတုဂံမက်ထရစ် (rectangular matrix) ကို ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသည့် ယေဘုယျဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Matrix Inverse (မက်ထရစ် ပြောင်းပြန်)

ရှင်းလင်းချက်-

မက်ထရစ် B သည် မက်ထရစ် A ၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်ပါက $AB = BA = I$ ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို $B = A^{-1}$ သို့မဟုတ် $A = B^{-1}$ ဟု မကြာခဏ ရည်ညွှန်းသည်။

Matrix Plots (မက်ထရစ်ပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

မက်ထရစ်ပုံသည် တစ်ချိန်တည်းတွင် ကိန်းရှင်အတွဲများစွာကြား ဆက်နွယ်မှုကို အကဲဖြတ်ရန် သင်အသုံးပြုနိုင်သော ဂရပ်ဖစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မက်ထရစ်ပုံသည် တစ်ဦးချင်းအမှုန်ကြဲဇယားများ (scatterplots) ၏ အစုအဝေးတစ်ခုဖြစ်သည်။

Matrix Plots - Columns (မက်ထရစ်ပုံများ - ကော်လံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Matrix Plot အမျိုးအစားတွင်၊ ကော်လံများသည် တစ်ဦးချင်းဒေတာအမှတ်များ၏ X-ဝင်ရိုးသို့ ပရောဂျက်ချမှုများ (အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုးများ၏ ဖြန့်ချီမှုကိုပြသသည်) ကို matrix format ဖြင့် စီစဉ်ထားသည်။

Matrix Plots - Lines (မက်ထရစ်ပုံများ - မျဉ်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Matrix Plot အမျိုးအစားတွင်၊ တစ်ဦးချင်းအမှတ်များကို ဒေတာဖိုင်တွင် ပေါ်လာသည့်အစီအစဉ်အတိုင်း မျဉ်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသော X-Y (ဆိုလိုသည်မှာ အစီအစဉ်မဟုတ်သော) မျဉ်းပုံများ၏ matrix တစ်ခုကို ထုတ်လုပ်သည်။

Matrix Plots - Scatterplot (မက်ထရစ်ပုံများ - အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Matrix Plot အမျိုးအစားတွင်၊ 2D Scatterplots များကို matrix format ဖြင့် စီစဉ်ထားသည် (ကော်လံကိန်းရှင်၏တန်ဖိုးများကို X ဩဒိနိတ်များအဖြစ် အသုံးပြုပြီး၊ အတန်းကိန်းရှင်၏တန်ဖိုးများသည် Y ဩဒိနိတ်များကို ကိုယ်စားပြုသည်)။

Matrix Rank (မက်ထရစ်အဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးများ၏ စတုဂံမက်ထရစ် (ဥပမာ - နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်များနှင့် ကြားဖြတ်မြှောက်လဒ်မက်ထရစ် - sums of squares and cross-products matrix) ၏ ကော်လံ (သို့မဟုတ် အတန်း) အဆင့်သည် မက်ထရစ်ရှိ ဩဒိစင်များ၏ မျဉ်းဖြောင့်လွတ်လပ်သော ကော်လံများ (သို့မဟုတ် အတန်းများ) အရေအတွက်နှင့် ညီမျှသည်။

Matrix Singularity (မက်ထရစ် တစ်ခုတည်းဖြစ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
တန်ဖိုးများ၏ စတုဂံမက်ထရစ် (ဥပမာ - နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်များနှင့် ကြားဖြတ်မြောက်လဒ်မက်ထရစ်) သည် မက်ထရစ်၏ ကော်လံတစ်ခု (သို့မဟုတ် အတန်း) ရှိ ဒြပ်စင်များသည် မက်ထရစ်၏ အခြားကော်လံတစ်ခု (သို့မဟုတ် အတန်း) ရှိ ဒြပ်စင်များပေါ်တွင် မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်း မှီခိုနေပါက ၎င်းကို တစ်ခုတည်းဖြစ်သည် (singular) ဟုခေါ်သည်။

Maximum Likelihood Loss Function (အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေ ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း (least squares) ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက်အတွက် ဘုံအခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုမှာ ဖြစ်နိုင်ခြေ သို့မဟုတ် log-ဖြစ်နိုင်ခြေ လုပ်ဆောင်ချက်ကို အမြင့်ဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း (သို့မဟုတ် အနုတ် log-ဖြစ်နိုင်ခြေ လုပ်ဆောင်ချက်ကို အနည်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း) ဖြစ်သည်။

Maximum Likelihood Method (အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေနည်းလမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေနည်းလမ်းများသည် ရရှိနိုင်သောဒေတာပေးထားသော သစ်ပင် (tree) ကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် ကြိုးစားသည်။ ၎င်းတို့သည် ဖြစ်နိုင်သော တစ်ဦးချင်းပြောင်းလဲမှုတစ်ခုစီ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းနိုင်စေမည့် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ပုံစံ (evolutionary model) တစ်ခုကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သည်။

Maximum Unconfounding (အမြင့်ဆုံးမရှုပ်ထွေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Maximum Unconfounding သည် ဒီဇိုင်း၏ resolution စံသတ်မှတ်ချက်အောက်တွင် ဆင့်ပွားဖြစ်သော စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်း စံသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးမရှုပ်ထွေးမှု စံသတ်မှတ်ချက်သည် ဒီဇိုင်း generator များကို ရွေးချယ်သင့်သည်ဟု သတ်မှတ်သည်။

MD (Missing data) (MD - ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုများအတွင်းရှိ ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးများကို မသိရသေးပါ။ ထိုကဲ့သို့သော ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာပါရှိသည့် ဖြစ်ရပ်များသည် မပြည့်စုံသော်လည်း၊ ၎င်းတို့ကို ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် အသုံးပြုနိုင်ဆဲဖြစ်သည်။

Mean (ပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပျမ်းမျှသည် ၎င်း၏ စိတ်ချကြားပိုင်းများနှင့်အတူ အစီရင်ခံပါက ကိန်းရှင်၏ "ဗဟိုသဘောထား" ၏ အထူးသိရှိနိုင်သော အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် နမူနာမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ စာရင်းအင်းများ (ပျမ်းမျှကဲ့သို့) ကို လူဦးရေအကြောင်း အသိပေးသည့်အတိုင်းအတာအထိသာ စိတ်ဝင်စားပါသည်။

Mean Substitution of Missing Data (ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာအတွက် ပျမ်းမျှအစားထိုးခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတစ်ခုအတွင်း ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာကို သက်ဆိုင်ရာကိန်းရှင်များအတွက် ပျမ်းမျှများဖြင့် အစားထိုးမည်။

Mean, Geometric (ဂျီသြမေတြီပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင် လစ်လပ် (median)၊ စံတိမ်းချက် (standard deviation)၊ ဂဏန်းသခ်ၤာပျမ်းမျှ (arithmetic mean)၊ ပါဝါပျမ်းမျှ (power mean)၊ ဂျီသြမေတြီပျမ်းမျှ (geometric mean) နှင့် အခြားများစွာသော မက်ထရစ်များ ကျယ်ပြန့်စွာရှိသည်။

Mean, Harmonic (ဟာမိုနစ်ပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-
သခ်ၤာပညာတွင်၊ ဟာမိုနစ်ပျမ်းမျှသည် ပျမ်းမျှအမျိုးအစားများစွာထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် Pythagorean ပျမ်းမျှများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့်၊ နှုန်းထားများ၏ ပျမ်းမျှကို လိုချင်သည့် အခြေအနေများအတွက် သင့်လျော်သည်။

Mean/S.D (ပျမ်းမျှ/စံတိမ်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းဂဏန်းအစုတစ်ခုအတွက် မျဉ်းဖြောင့်စကေးသတ်မှတ်ခြင်းကိန်းများ (linear scaling coefficients) ကို သတ်မှတ်ရန် အယ်လဂိုရီသမ် (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် အသုံးပြုသည်) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Means, Adjusted (ညှိနှိုင်းထားသော ပျမ်းမျှများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာမညီမျှမှုများကို လျော်ကြေးပေးရန် ပြင်ဆင်ထားသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ပျမ်းမျှများဖြစ်သည်။ ဒေတာအစုများတွင် ရှိနေသော အစွန်းရောက်တန်ဖိုး (outliers) များကို သေးငယ်သော လူဦးရေများ၏ တွက်ချက်ထားသော ပျမ်းမျှများအပေါ် ကြီးမားသော သက်ရောက်မှုရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို မကြာခဏ ဖယ်ရှားလေ့ရှိသည်။

Means, Weighted (အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ပျမ်းမျှများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ပျမ်းမျှသည် ပျမ်းမျှအမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဒေတာအမှတ်တိုင်းသည် နောက်ဆုံးပျမ်းမျှတွင် တူညီစွာ ပါဝင်သည့်အစား၊ အချို့သော ဒေတာအမှတ်များသည် အခြားဒေတာအမှတ်များထက် "အလေးချိန်" ပိုများသည်။

Measurement Error (တိုင်းတာမှုအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

တိုင်းတာထားသောတန်ဖိုးနှင့် အမှန်တကယ်တန်ဖိုးကြား ကွာခြားချက်။

Median (လစ်လပ်)

ရှင်းလင်းချက်-

လစ်လပ်သည် ဒေတာနမူနာ၊ လူဦးရေ သို့မဟုတ် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခု၏ ထက်ဝက်ကို ပိုင်းခြားပေးသော တန်ဖိုးဖြစ်သည်။ ဒေတာအစုတစ်ခုအတွက်၊ ၎င်းကို "အလယ်" တန်ဖိုးအဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။

Meta-Learning (မက်တာ-သင်ယူမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

မက်တာ-သင်ယူမှု၏ အယူအဆသည် ပုံစံများစွာမှ ခန့်မှန်းချက်များကို ပေါင်းစပ်ရန် ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်သော ဒေတာတူးဖော်ခြင်း (predictive data mining) နယ်ပယ်တွင် သက်ရောက်သည်။
ပရောဂျက်တွင်ပါဝင်သော ပုံစံအမျိုးအစားများသည် အလွန်ကွဲပြားသောအခါ ၎င်းသည် အထူးအသုံးဝင်သည်။

Microarrays (မိုက်ခရိုအရေး)

ရှင်းလင်းချက်-

မျိုးဗီဇဖော်ပြမှုအဆင့် (gene expression levels) ထောင်ပေါင်းများစွာကို တစ်ပြိုင်နက် တိုင်းတာခြင်းကို လွယ်ကူချောမွေ့စေသော နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Microdata (မိုက်ခရိုဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်ဦးချင်းစီ၊ ကုမ္ပဏီများ စသည်တို့၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အပြုအမူများနှင့် ၎င်းတို့တည်ရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော စစ်တမ်းဒေတာဖြစ်သည်။

Midrange (အလယ်အကွာအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာအစုတစ်ခုရှိ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးတန်ဖိုးများ၏ ပျမ်းမျှ။

Minimax (မီနီမက်စ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းဂဏန်းအစုတစ်ခုအတွက် မျဉ်းဖြောင့်စကေးသတ်မှတ်ခြင်းကိန်းများ (linear scaling coefficients) ကို သတ်မှတ်ရန် အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Minimum Aberration (အနိမ့်ဆုံးသွေဖည်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Minimum aberration သည် ဒီဇိုင်း၏ resolution စံသတ်မှတ်ချက်အောက်တွင် ဆင့်ပွားဖြစ်သော စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်း စံသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Mode (ကြိမ်များကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာတန်ဖိုးအစုတစ်ခု၏ ကြိမ်များကိန်းသည် အကြိမ်အရေအတွက် အများဆုံးပေါ်ပေါက်သည့် တန်ဖိုးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ၎င်း၏ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ထုလုပ်ဆောင်ချက် (probability mass function) ၏ အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုးကို ယူသည့် x တန်ဖိုးဖြစ်သည်။

Model Profiles (ပုံစံပရိုဖိုင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံစံပရိုဖိုင်များသည် ကွန်ရက်များနှင့် အစုအဝေးများ (ensembles) ၏ ဗိသုကာကို ညွှန်ပြသည့် အတိုချုပ်စာသားစာကြောင်းများဖြစ်သည်။

Models for Data Mining (ဒေတာတူးဖော်ခြင်းအတွက် ပုံစံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ရှုပ်ထွေးသော ဒေတာတူးဖော်ခြင်းပရောဂျက်များသည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအနှံ့ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ သက်ဆိုင်သူများ သို့မဟုတ် ဌာနများ၏ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု လိုအပ်နိုင်သည်။

Monte Carlo (မွန်တီကာလို)

ရှင်းလင်းချက်-

Monte Carlo နည်းလမ်းများသည် ကိန်းဂဏာန်းရလဒ်များကို ရရှိရန် ထပ်ခါထပ်ခါ ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်းကို အားကိုးသည့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အယ်လဂိုရီသမ်များ၏ ကျယ်ပြန့်သော အတန်းအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Monte Carlo Simulation (မွန်တီကာလို သရုပ်ဖော်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ရှုပ်ထွေးသော သခန်ာရလဒ်များကို ခန့်မှန်းရန် သို့မဟုတ် စနစ်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန် ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်းကို အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

MSE (Mean Squared Error) (MSE - ပျမ်းမျှနှစ်ထပ်ကိန်းအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးများနှင့် ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးများကြား ပျမ်းမျှနှစ်ထပ်ကိန်းကွာခြားချက်၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Multidimensional Scaling (ဘက်စုံရှုထောင့်စကေးသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံရှုထောင့်စကေးသတ်မှတ်ခြင်း (MDS) ကို အကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (factor analysis) ၏ အခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုအဖြစ် ယူဆနိုင်ပြီး ၎င်းကို ပုံမှန်အားဖြင့် စူးစမ်းလေ့လာရေးနည်းလမ်းအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

Multilayer Perceptrons (အလွှာပေါင်းစုံ ပါဆက်ထရွန်)

ရှင်းလင်းချက်-

multilayer perceptron (MLP) သည် feedforward artificial neural network ၏ အတန်းအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။ MLP သည် အနည်းဆုံး node အလွှာသုံးခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

Multimodal Distribution (ဘက်စုံကြိမ်များကိန်းဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာတစ်ခုရှိ ဖြန့်ချီမှု၏ ဘက်စုံကြိမ်များကိန်းဖြစ်မှု (multimodality) သည် လူဦးရေရှိ ကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်မဟုတ်ကြောင်း ခိုင်မာသော ညွှန်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Multinomial Distribution (ဘက်စုံဒွိဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တုံ့ပြန်မှုကိန်းရှင်တစ်ခုသည် သဘာဝအရ အမျိုးအစားခွဲထားသော (categorical) ဖြစ်သည့်အခါ ဘက်စုံဒွိဖြန့်ချီမှု ပေါ်ပေါက်လာသည်။

Multinomial Logit and Probit Regression (ဘက်စုံဒွို လော့ဂျစ်စတစ်နှင့် ပရိုဘစ် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံဒွိ logit နှင့် probit ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံများသည် မှီခိုကိန်းရှင်တွင် အမျိုးအစားနှစ်ခုထက်ပိုသော အခြေအနေအတွက် စံ logit နှင့် probit ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံများ၏ တိုးချဲ့မှုများဖြစ်သည်။

Multi-Pattern Bar (ပုံစံအမျိုးမျိုးဘားတုံး)

ရှင်းလင်းချက်-

Multi-pattern bar ပုံများကို X ကိန်းရှင်၏ တစ်ဦးချင်းဒေတာတန်ဖိုးများကို ကိုယ်စားပြုရန် အသုံးပြုနိုင်သည်၊ သို့သော် X ကိန်းရှင်၏ ဆက်တိုက်ဒေတာတန်ဖိုးများကို တစ်ခုစီတွင် မတူညီသောအရောင်နှင့် ပုံစံရှိသော ဒေါင်လိုက်ဘားတုံးများ၏ အမြင့်များဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Multiple Axes in Graphs (ဂရပ်ဖစ်များတွင် ဝင်ရိုးမျိုးစုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဂရပ်ဖစ်များတွင် ဝင်ရိုးများ (သြဒိနိတ်စကေးများ) ၏ အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ဝင်ရိုးနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော ဝင်ရိုးများကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အပြိုင်ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။

Multiple Histogram (မျိုးစုံဟစ်စတိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

မျိုးစုံဟစ်စတိုဂရမ်များသည် ကိန်းရှင်တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များ၏ ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချိမှုများကို 2D ဂရပ်ဖစ်တစ်ခုတွင် တင်ပြသည်။

Multiple R (မျိုးစုံ R)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံဆက်စပ်မှုကိန်း (coefficient of multiple correlation - Multiple R) သည် R-square

(ဘက်စုံဆုံးဖြတ်ကိန်း - coefficient of multiple determination) ၏
အပြုသဘောနှစ်ထပ်ကိန်းရင်းဖြစ်သည်။

Multiple Regression (ဘက်စုံဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘက်စုံဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု၏ ယေဘုယျရည်ရွယ်ချက်မှာ လွတ်လပ်သော သို့မဟုတ် ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များစွာနှင့် မှီခိုကိန်းရှင် သို့မဟုတ် စံသတ်မှတ်ကိန်းရှင်တစ်ခုကြား ဆက်နွယ်မှုကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန်ဖြစ်သည်။

Multiple Stream Group Charts (မျိုးစုံစီးကြောင်းအုပ်စုဇယားများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်နှင့် ရည်ညွှန်းချက် ထိန်းချုပ်ဇယားများ (variable and attribute control charts) ကို မျိုးစုံစီးကြောင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ (ဥပမာ - အော်ပရေတာများ၊ စက်များ၊ ထုတ်လုပ်မှုလိုင်းများ) အတွက် တွက်ချက်နိုင်သည်။

Multiple-Response Tables (မျိုးစုံတုံ့ပြန်မှုဇယားများ)

ရှင်းလင်းချက်-
မျိုးစုံတုံ့ပြန်မှုဇယားများသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော အမျိုးအစားများသည် အပြန်အလှန်သီးသန့်မဟုတ်သည့်အခါ အသုံးပြုသည့် ကြားဖြတ်စာရင်းဇယားဇယားများ (crosstabulation tables) ဖြစ်သည်။

Multiplicative Season, Damped Trend (မြောက်ဖော်ကိန်း ရာသီ၊ မှေးမှိန်သောလမ်းကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤ Time Series ပုံစံတွင်၊ ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်း (simple exponential smoothing) ဟောကိန်းများကို မှေးမှိန်သောလမ်းကြောင်း အစိတ်အပိုင်း (damped trend component) နှင့်

မြောက်ဖော်ကိန်းရာသီ အစိတ်အပိုင်း (multiplicative seasonal component) နှစ်မျိုးလုံးဖြင့် "မြှင့်တင်ထားသည်"။

Multiplicative Season, Exponential Trend (မြောက်ဖော်ကိန်း ရာသီ၊ ထပ်ညွှန်းလမ်းကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Time Series ပုံစံတွင်၊ ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်း ဟောကိန်းများကို ထပ်ညွှန်းလမ်းကြောင်း အစိတ်အပိုင်း (exponential trend component) နှင့် မြောက်ဖော်ကိန်းရာသီ အစိတ်အပိုင်း နှစ်မျိုးလုံးဖြင့် "မြှင့်တင်ထားသည်"။

Multiplicative Season, No Trend (မြောက်ဖော်ကိန်း ရာသီ၊ လမ်းကြောင်းမရှိ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Time Series ပုံစံသည် ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်းပုံစံနှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ညီမျှသည်။ သို့သော်၊ ထို့အပြင်၊ ဟောကိန်းတစ်ခုစီကို သီးခြားချောမွေ့သော မြောက်ဖော်ကိန်း အစိတ်အပိုင်းဖြင့် "မြှင့်တင်ထားသည်"။

Multivar. Adapt. Regres. Splines MARSplines (MARSplines - ဘက်စုံလိုက်လျောညီထွေရှိသော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု စပလိုင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံလိုက်လျောညီထွေရှိသော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု စပလိုင်းများ (သို့မဟုတ် MARSplines) သည် မှီခိုကိန်းရှင်နှင့် လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်များကြား အရင်းခံလုပ်ဆောင်ဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုအကြောင်း မည်သည့်ယူဆချက်မျှမပြုလုပ်သော ပါရာမီတာမဟုတ်သည့် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်း (nonparametric regression procedure) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Multivariate Analysis (ဘက်စုံခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ရလဒ်ကိန်းရှင်တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း လေ့လာခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းပါဝင်သော ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း။

N

Nagelkerke Gen. Coefficient Determination (နေဂယ်ကစ်ခ်၏ ယေဘုယျ ဆုံးဖြတ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုး ၁ ကို ရရှိရန်အတွက်၊ Nagelkerke သည် Cox-Snell ဆုံးဖြတ်ကိန်းကို ချိန်ညှိခဲ့သည်။

Naive Bayes (နိုက်ဗ် ဘေ့စ်)

ရှင်းလင်းချက်-
Bayesian သီအိုရီအပေါ် အခြေခံထားသော စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အဓိကအားဖြင့် အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း (classification) လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုသည်။

Neat Scaling of Intervals (သပ်ရပ်သော ကြားပိုင်းစကေးသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
"Neat scaling" ဟူသော ဝေါဟာရသည် တန်ဖိုးများ၏ အကွာအဝေးကို ကြားပိုင်းများအဖြစ် ပိုင်းခြားသည့် ပုံစံကို ရည်ညွှန်းရန် အသုံးပြုသည်။ ရလဒ်ကြားပိုင်းနယ်နိမိတ်များနှင့် ထိုနယ်နိမိတ်များကြား အဆင့်များသည် အလိုလိုသိသာပြီး အလွယ်တကူ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည် (သို့မဟုတ် "နားလည်နိုင်သည်")။

Negative Correlation (အနုတ်သဘောဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုသည် ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများ တိုးလာသည်နှင့်အမျှ အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများ ကျဆင်းသွားသည့် သဘောဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အနုတ်ဆက်စပ်မှုကိန်းဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Negative Exponential (2D graphs) (အနုတ်ထပ်ညွှန်း - 2D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

အနုတ်ထပ်ညွှန်းအလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ချောမွေ့စေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ XY ဩဒိနိတ်ဒေတာသို့ မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည် (တစ်ဦးချင်းအမှတ်များ၏ လွှမ်းမိုးမှုသည် မျဉ်းကွေးပေါ် ရှိ သက်ဆိုင်ရာအမှတ်များမှ အလျားလိုက်အကွာအဝေးနှင့်အတူ ထပ်ညွှန်းကျဆင်းသွားသည်)။

Negative Exponential (3D graphs) (အနုတ်ထပ်ညွှန်း - 3D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

အနုတ်ထပ်ညွှန်းအလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ချောမွေ့စေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ XYZ ဩဒိနိတ်ဒေတာသို့ မျက်နှာပြင်တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည် (တစ်ဦးချင်းအမှတ်များ၏ လွှမ်းမိုးမှုသည် မျက်နှာပြင်ပေါ် ရှိ သက်ဆိုင်ရာအမှတ်များမှ အလျားလိုက်အကွာအဝေးနှင့်အတူ ထပ်ညွှန်းကျဆင်းသွားသည်)။

Negative multinomial distribution (အနုတ်ဘက်စုံဒွိဖြန့်ချိမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အနုတ်ဒွိဖြန့်ချိမှု (negative binomial distribution) ၏ ယေဘုယျဖော်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းတွင် စမ်းသပ်မှုတစ်ခုစီတွင် r > 2 ရလဒ်များ ဖြစ်နိုင်ပြီး သတ်မှတ်အမျိုးအစား၏ ရလဒ် m ခုရရှိသည်အထိ နမူနာကောက်ယူခြင်းကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သည်။

Negative predictive value (အနုတ်သဘောကြိုတင်ခန့်မှန်းတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ရောဂါရှာဖွေရေးစစ်ဆေးမှုတွင် အနုတ်သဘောရလဒ်ရရှိသော လူတစ်ဦးသည် ထိုရောဂါမရှိသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေ။

Neighborhood (အိမ်နီးချင်းအစုအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

"အနိုင်ရသော" ယူနစ်ကို ဗဟိုပြုပြီး သင်တန်းပေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ်ဖြင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း အပ်ဒိတ်လုပ်ထားသော စတုရန်းယူနစ်အစုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Nested Factors (အထပ်ထပ်အကြောင်းရင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Nested designs တွင်၊ အကြောင်းရင်းတစ်ခု၏ အဆင့်များသည် အခြားအကြောင်းရင်းတစ်ခု၏ အဆင့်များအတွင်း nested (Ganguli, 1941 မှ ပထမဆုံးအသုံးပြုခဲ့သော ဝေါဟာရ) ဖြစ်သည်။

Nested Sequence of Models (ပုံစံများ၏ အထပ်ထပ်အစီအစဉ်)

ရှင်းလင်းချက်-

Structural Equation Modeling တွင်၊ ပုံစံအစုတစ်ခု M(1), M(2), ... M(k) သည် ပုံစံ M(i) သည် M(i+1) ၏ အထူးအခြေအနေတစ်ခုဖြစ်ပါက i=1 မှ k-1 အထိ nested sequence တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းသည်။

Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

အာရုံကြောကွန်ရက်များသည် သိမြင်မှုစနစ် (cognitive system) နှင့် ဦးနှောက်၏ အာရုံကြောဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် သင်ယူခြင်း၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပုံစံပြုထားသော ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုနည်းပညာများဖြစ်သည်။

Newman-Keuls Test (နူးမန်း-ကူးလ်စ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ post hoc စစ်ဆေးမှုကို ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (analysis of variance) တွင် အုပ်စုပျမ်းမျှများကြား သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။

N-in-One Encoding (တစ်ခုတည်းတွင် N-ခုပါဝင်သော ကုဒ်သတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အခြေအနေ နှစ်ခုထက်ပိုသော အမည်ခံကိန်းရှင်များ (nominal variables) အတွက်၊ ယူနစ်တစ်ခုတည်းကို ဖြစ်နိုင်သောတန်ဖိုးများ၏ အကွာအဝေးဖြင့် ကိန်းရှင်ကို ကိုယ်စားပြုသည့် အလေ့အကျင့် (တကယ်တော့ minimax၊ explicit သို့မဟုတ် none ကို အသုံးပြု၍ အကောင်အထည်ဖော်သည်)။

Noise Addition (ဆူညံသံထည့်သွင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Back propagation သင်တန်းပေးစဉ်အတွင်း အလွန်အကျွံသင်ယူခြင်း (overlearning) ကို ကာကွယ်ရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော အလေ့အကျင့်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် သင်တန်းပေးစဉ်အတွင်း ထည့်သွင်းပုံစံများသို့ ကျပန်းဆူညံသံများကို ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်သည်။

Nominal Data (အမည်ခံဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုသည် တန်ဖိုးများ/လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို နံပါတ်ပုံစံဖြင့် ကုဒ်သတ်မှတ်နိုင်ပြီး ထိုနံပါတ်များသည် တံဆိပ်များမျှသာဖြစ်ပါက ၎င်းကို အမည်ခံဒေတာဟု ခေါ်သည်။

Nominal Scale (အမည်ခံစကေး)

ရှင်းလင်းချက်-

၎င်းသည် အမျိုးအစားခွဲထားသော (ဆိုလိုသည်မှာ အရေအတွက်နှင့် အရည်အသွေးမဟုတ်) တိုင်းတာမှုစကေးတစ်ခုဖြစ်ပြီး တန်ဖိုးတစ်ခုစီသည် ကိန်းရှင်၏တန်ဖိုးများကျရောက်သည့် သီးခြားအမျိုးအစားကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Nominal Variables (အမည်ခံကိန်းရှင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
အမည်ခံကိန်းရှင်သည် အမျိုးအစားကိန်းရှင် (categorical variable) ၏ အခြားအမည်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အမည်ခံကိန်းရှင်များသည် သဘာဝအစီအစဉ်မရှိဘဲ အမျိုးအစားနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော အမျိုးအစားများရှိသည်။

Nomogram (နိုမိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုများ၏ ဂရပ်ဖစ်ကိုယ်စားပြုမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Nonlinear Estimation (မျဉ်းမဟုတ်သော ခန့်မှန်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
မျဉ်းမဟုတ်သော ခန့်မှန်းခြင်းတွင် မှီခိုကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများနှင့် လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များ၏ အစုအဝေးတစ်ခု၏ တန်ဖိုးများကြား အကောင်းဆုံးကိုက်ညီသည့် ဆက်နွယ်မှုကို ရှာဖွေခြင်း ပါဝင်သည်။

Nonlinear mapping (NLM) (မျဉ်းမဟုတ်သောမြေပုံဆွဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘက်စုံဒေတာအစုတစ်ခု၏ ရှုထောင့်နိမ့်ကိုယ်စားပြုမှုကို ရရှိရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မူလလူအချင်းချင်း Euclidean အကွာအဝေးများနှင့် လျှော့ချထားသော ရှုထောင့်နေရာရှိ အကွာအဝေးများကြား ကွာခြားချက်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုကို အနည်းဆုံးဖြစ်စေခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်သည်။

Non-linear Regression (မျဉ်းမဟုတ်သော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

မျဉ်းမဟုတ်သော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုသည် တုံ့ပြန်မှုကိန်းရှင်နှင့် ရှင်းပြသည့်ကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုကို မျဉ်းမဟုတ်သောပုံစံဖြင့် ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်သည်။

Non-Outlier Range (အစွန်းရောက်မဟုတ်သော အကွာအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

Non-outlier range သည် 2D Box Plots၊ 3D Sequential Graphs - Box Plots သို့မဟုတ် Categorized Box Plots ရှိ အထက် outlier ကန့်သတ်ချက်အောက် (ဥပမာ - +1.5* box ၏ အမြင့်) နှင့် အောက် outlier ကန့်သတ်ချက်အထက် (ဥပမာ - -1.5* box ၏ အမြင့်) ကျရောက်သော တန်ဖိုးများ၏ အကွာအဝေးဖြစ်သည်။

Nonparametric Tests (ပါရာမီတာမဟုတ်သော စစ်ဆေးမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အရင်းခံလူဦးရေအကြောင်း အချို့သော ယူဆချက်များ မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်သည့်အခါ ပါရာမီတာမဟုတ်သော စစ်ဆေးမှုများကို ၎င်းတို့၏ ပါရာမီတာဆိုင်ရာ အတွဲအစားထိုးများနေရာတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Nonparametrics (ပါရာမီတာမဟုတ်သောနည်းလမ်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

သုတေသီသည် လူဦးရေရှိ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချီမှုဘောင်များကို မသိသည့် အခြေအနေများတွင် အသုံးပြုရန် ပါရာမီတာမဟုတ်သောနည်းလမ်းများကို တီထွင်ခဲ့သည်။

Nonrandom Sampling (ကျပန်းမဟုတ်သော နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေ၏ အဖွဲ့ဝင်တိုင်းတွင် ရွေးချယ်ခံရရန် တူညီသောအခွင့်အလမ်းမရှိသည့် နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Non-Sampling Error (နမူနာမဟုတ်သော အမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ non-sampling error သည် ရွေးချယ်ထားသော နမူနာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်မဟုတ်သော ခန့်မှန်းချက်များ၏ ၎င်းတို့၏ စစ်မှန်သောတန်ဖိုးများမှ သွေဖည်မှုများအတွက် အားလုံးခြုံငုံသော ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Nonseasonal, Damped Trend (ရာသီမဟုတ်သော၊ မှေးမှိန်သောလမ်းကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Time Series ပုံစံတွင်၊ ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်း ဟောကိန်းများကို မှေးမှိန်သောလမ်းကြောင်း အစိတ်အပိုင်းဖြင့် "မြှင့်တင်ထားသည်"။

Nonseasonal, Exponential Trend (ရာသီမဟုတ်သော၊ ထပ်ညွှန်းလမ်းကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Time Series ပုံစံတွင်၊ ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်း ဟောကိန်းများကို ထပ်ညွှန်းလမ်းကြောင်း အစိတ်အပိုင်းဖြင့် "မြှင့်တင်ထားသည်"။

Nonseasonal, Linear Trend (ရာသီမဟုတ်သော၊ မျဉ်းဖြောင့်လမ်းကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Time Series ပုံစံတွင်၊ ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်း ဟောကိန်းများကို သီးခြားချောမွေ့သော မျဉ်းဖြောင့်လမ်းကြောင်း အစိတ်အပိုင်းဖြင့် "မြှင့်တင်ထားသည်"။

Nonseasonal, No Trend (ရာသီမဟုတ်သော၊ လမ်းကြောင်းမရှိ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Time Series ပုံစံသည် ရိုးရိုးထပ်ညွှန်းချောမွေ့ခြင်းပုံစံနှင့် ညီမျှသည်။

Normal Curve Equivalent (NCE) (ပုံမှန်မျဉ်းကွေးညီမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

စကေး ၁ မှ ၁၀၀ အထိရှိသော စံသတ်မှတ်ရမှတ် (standardized score) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Normal Distribution (ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုသည် အလွန်အသုံးများသော ဆက်တိုက်ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု (continuous probability distribution) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုများသည် စာရင်းအင်းပညာတွင် အရေးပါပြီး ဖြန့်ချီမှုမသိရသော ကေန်တန်ဖိုးရှိသော ကျပန်းကိန်းရှင်များကို ကိုယ်စားပြုရန် သဘာဝနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံများတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Normal Fit (ပုံမှန်ကိုက်ညီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံမှန်/လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဟစ်စတိုဂရမ်သည် ပုံမှန်ဖြစ်မှု၏ အသုံးအများဆုံး ဂရပ်ဖစ်စမ်းသပ်မှုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဤကိုက်ညီမှုကို ရွေးချယ်သည့်အခါ၊ ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချီမှုအပေါ်တွင် ပုံမှန်မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို ထပ်ဆင့်ရေးဆွဲမည်။

Normal Probability Plots (ပုံမှန်ဖြစ်နိုင်ခြေပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားကို ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံမှန်ဖြစ်မှုကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုကို မည်မျှအတိုင်းအတာအထိ လိုက်နာသည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

Normality Tests (ပုံမှန်ဖြစ်မှုစစ်ဆေးမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပါရာမီတာဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုကို အသုံးမပြုမီ ပုံမှန်ဖြစ်မှုယူဆချက်ကို အတည်ပြုလိုသည့်အခါ ဖြန့်ချီမှုတပ်ဆင်ခြင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတွက် ဘုံအသုံးပြုမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Normalization (ပုံမှန်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များ၏ ပုံမှန်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းဆိုသည်မှာ မတူညီသော စကေးများဖြင့် တိုင်းတာထားသော တန်ဖိုးများကို ယေဘုယျအားဖြင့် ပျမ်းမျှမတွက်မီ သာမန်အားဖြင့် ဘုံစကေးတစ်ခုသို့ ချိန်ညှိခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

Null Hypothesis (မူလယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

မူလယူဆချက် H_0 သည် ယုံကြည်ရသောကြောင့် သို့မဟုတ် ငြင်းခုံမှုအတွက် အခြေခံအဖြစ် အသုံးပြုရန်အတွက် တင်ပြထားသော သီအိုရီတစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသော်လည်း သက်သေမပြရသေးပါ။

Null Value (သုညတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ပမာဏ သို့မဟုတ် အခြေအနေတစ်ခု မရှိခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသော တန်ဖိုးတစ်ခု။

n Point Moving Average Line (n အမှတ် ရွေ့လျားပျမ်းမျှမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤရွေ့လျားပျမ်းမျှမျဉ်းပေါ် ရှိ အမှတ်တစ်ခုစီသည် သက်ဆိုင်ရာနမူနာနှင့် ယခင်နမူနာ n-1 ခု၏ ပျမ်းမျှကို ကိုယ်စားပြုသည်။

O

Objective Probability (ရည်မှန်းချက်ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-
လက်တွေ့အထောက်အထားနှင့် ဒေတာများအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ် နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေ။

Oblique factors (စောင်းနေသော အကြောင်းရင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (factor analysis) တွင် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘုံအကြောင်းရင်းများ (common factors) ကို ဆက်စပ်ခွင့်ပြုထားသည်။

Observational study (လေ့လာမှုဆိုင်ရာ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရည်ရွယ်ချက်မှာ အကြောင်းအကျိုးဆက်နွယ်မှုများကို ဖော်ထုတ်ရန်ဖြစ်သော်လည်း ထိန်းချုပ်ထားသော စမ်းသပ်မှု (controlled experimentation) ကို အသုံးပြုရန် မဖြစ်နိုင်သည့် လေ့လာမှုတစ်ခု။

Observed-score equating (လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ရမှတ်များကို ညီမျှအောင်ပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
(များသောအားဖြင့်) သိမြင်မှုစစ်ဆေးမှု (cognitive test) တစ်ခု၏ မတူညီသောပုံစံများတွင် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ရမှတ်များကို ဘုံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုတစ်ခုသို့ ပြောင်းလဲခြင်းအလေ့အကျင့်။

ODBC (ODBC - Open Database Connectivity)

ရှင်းလင်းချက်-
ODBC (Open Database Connectivity) သည် Microsoft မှ မိတ်ဆက်ခဲ့သော စည်းဝေးကြီးများ၏

အစုအဝေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဒေတာဘေ့စ်အများအပြား (ဥပမာ - MS Access, Oracle) မှ အချက်အလက်များကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်စေပြီး SQL မှတစ်ဆင့် မေးမြန်းချက်များ (queries) ကို လုပ်ဆောင်နိုင်စေသည်။

Odds Ratio (အလားအလာအချိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

အလားအလာအချိုးသည် Logistic ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု၏ ရလဒ်များကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် အသုံးဝင်ပြီး ဒွိ (binary) မှီခိုကိန်းရှင်အတွက် ခန့်မှန်းထားသော နှင့် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းကို ပြသသည့် 2x2 အမျိုးအစားခွဲခြားဇယားမှ တွက်ချက်သည်။

OLE DB (OLE DB - Object Linking and Embedding Database)

ရှင်းလင်းချက်-

OLE DB (Object Linking and Embedding Database) သည် Microsoft မှ မိတ်ဆက်ခဲ့သော စည်းဝေးကြီးများ၏ အစုအဝေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဒေတာဘေ့စ်အမျိုးမျိုး (ဥပမာ - MS Access, Oracle) မှ အချက်အလက်များကို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်စေသည်။

Omnibus Test (အုံနီဗတ်စ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

သတ်မှတ်ဘောင်များကို စစ်ဆေးခြင်းထက် ပုံစံတစ်ခု၏ အလုံးစုံကိုက်ညီမှု (overall fit) ကို ဆန်းစစ်သည့် စာရင်းအင်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

On-Line Analytic Processing (OLAP) (အွန်လိုင်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု လုပ်ဆောင်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

On-Line Analytic Processing (OLAP) ဟူသော ဝေါဟာရသည် ဘက်စုံဒေတာဘေ့စ်များ (multidimensional databases) ၏ အသုံးပြုသူများအား အွန်လိုင်းပေါ်တွင် ဖော်ပြချက် သို့မဟုတ်

နှိုင်းယှဉ်ခြင်း အနှစ်ချုပ်များ ("မြင်ကွင်းများ") နှင့် အခြားသော ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုဆိုင်ရာ မေးမြန်းချက်များကို ထုတ်လုပ်နိုင်စေသော နည်းပညာကို ရည်ညွှန်းသည်။

One-Off (တစ်ကြိမ်တည်းသုံးရန်)

ရှင်းလင်းချက်-
အာရုံကြောကွန်ရက် (neural network) သို့ တစ်ကြိမ်တည်းသုံးရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအဖြစ် ရိုက်ထည့်ပြီး တင်သွင်းသည့် ဖြစ်ရပ် (ဒေတာအစုတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းမဟုတ်ဘဲ သင်တန်းပေးရာတွင်လည်း အသုံးမပြုပါ)။

One-of-N Encoding (တစ်ခုတွင် N-ခုပါဝင်သော ကုဒ်သတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ထည့်သွင်း သို့မဟုတ် ရလဒ်ယူနစ်အစုတစ်ခုကို အသုံးပြု၍ အမည်ခံကိန်းရှင် (nominal variable) တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ယူနစ်တစ်ခုစီသည် ဖြစ်နိုင်သော အမည်ခံတန်ဖိုးတစ်ခုစီအတွက်ဖြစ်သည်။ သင်တန်းပေးစဉ်အတွင်း၊ ယူနစ်များထဲမှ တစ်ခုသည် အသက်ဝင်နေပြီး အခြားယူနစ်များသည် ပိတ်ထားသည်။

One-Sample t-Test (တစ်နမူနာ t-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
တစ်နမူနာ t-စစ်ဆေးမှုသည် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ နမူနာတစ်ခုသည် သတ်မှတ်ပျမ်းမျှရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုမှ ထုတ်ပေးခြင်းရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

One-Sided Ranges Error Bars Range Plots (တစ်ဖက်သတ်အကွာအဝေး အမှားအယွင်းဘားများ အကွာအဝေးပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

"တစ်ဖက်သတ်" အကွာအဝေး (အလယ်မှတ်နှင့် ဆက်စပ်၍) သို့မဟုတ် ဦးတည်ချက်တစ်ခုတည်းသို့ ဆန့်ထွက်သော အမှားအယွင်းဘားကို ပြသရန်၊ အကွာအဝေးနယ်နိမိတ်ကို သတ်မှတ်သည့် ကိန်းရှင်၏ သက်ဆိုင်ရာတန်ဖိုးများကို 0 (Relative to the Mid-point ပုံစံကို ရွေးချယ်သည့်အခါ) သို့မဟုတ် အလယ်မှတ် (Absolute ပုံစံကို ရွေးချယ်သည့်အခါ) သို့ သတ်မှတ်ပါ။

Operating Characteristic Curves for Quality Control Charts

(အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ဇယားများအတွက် လည်ပတ်မှုသွင်ပြင်မျဉ်းကွေးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စံအရည်အသွေးထိန်းချုပ်ဇယားများသို့ ဘုံဖြည့်စွက်ပုံသည် လည်ပတ်မှုသွင်ပြင် သို့မဟုတ် OC မျဉ်းကွေးဟုခေါ်သည်။ စံ variable သို့မဟုတ် attribute ဇယားများကို အသုံးပြုသည့်အခါ ပေါ်ပေါက်လာသော မေးခွန်းတစ်ခုမှာ လက်ရှိအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းသည် မည်မျှအာရုံခံနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို သိရန်ဖြစ်သည်။

Optimal Control (အကောင်းဆုံးထိန်းချုပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

သတ်မှတ်ရည်မှန်းချက်လုပ်ဆောင်ချက်ကို အနည်းဆုံး သို့မဟုတ် အမြင့်ဆုံးဖြစ်စေသော ထိန်းချုပ်မှုဗျူဟာကို ရှာဖွေရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Optimization methods (အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်သည့် နည်းလမ်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ယေဘုယျအားဖြင့် ကိန်းရှင်များစွာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ အမြင့်ဆုံး သို့မဟုတ် အနိမ့်ဆုံးကို ရှာဖွေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ။

Oracle property (အိုရာကယ်ဂုဏ်သတ္တိ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရှုထောင့်မြင့်ဒေတာ (high-dimensional data) သို့ တပ်ဆင်ထားသော ပုံစံများတွင် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုဘောင်များကို ခန့်မှန်းရန် နည်းလမ်းများအတွက် ပေးထားသော အမည်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် သုညမဟုတ်သော ကိန်းများကို တစ်ခုသို့ ပေါင်းဆုံသွားနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြင့် မှန်ကန်စွာ ရွေးချယ်နိုင်ပြီး သုညကိန်းများကို ကြိုတင်သိရှိပါက ရရှိမည့် တူညီသော ပျမ်းမျှများနှင့် ကွဲပြားမှုများဖြင့် သုညမဟုတ်သော ကိန်းများ၏ ခန့်မှန်းကိန်းများသည် asymptotic ပုံမှန်ဖြစ်သည်ဟူသော ဂုဏ်သတ္တိရှိသည်။

Ordinal Multinomial Distribution (အစဉ်လိုက်အဆင့်သတ်မှတ်ထားသော ဘက်စုံဒွိဖြန့်ချိမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံဒွိတုံ့ပြန်မှုကိန်းရှင် (multinomial response variable) အတွက် အမျိုးအစားများကို အစီအစဉ်ချနိုင်ပါက၊ ထိုကိန်းရှင်၏ ဖြန့်ချိမှုကို အစဉ်လိုက်အဆင့်သတ်မှတ်ထားသော ဘက်စုံဒွိဖြန့်ချိမှု (ordinal multinomial) ဟု ရည်ညွှန်းသည်။

Ordinal Scale (အစဉ်လိုက်အဆင့်သတ်မှတ်စကေး)

ရှင်းလင်းချက်-

အစဉ်လိုက်အဆင့်သတ်မှတ်စကေးသည် ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများ၏ အဆင့်များကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ordinal scale ဖြင့် တိုင်းတာထားသော တန်ဖိုးများသည် အခြားတန်ဖိုးများနှင့် "ပိုကြီးသည်" သို့မဟုတ် "ပိုငယ်သည်" ဆိုသည့် သတ်မှတ်ချက်ဖြင့်သာ ၎င်းတို့၏ ဆက်နွယ်မှုအကြောင်း အချက်အလက်များကို ဆောင်ရွက်သော်လည်း "မည်မျှကြီးသည်" သို့မဟုတ် "မည်မျှငယ်သည်" ဆိုသည့် သတ်မှတ်ချက်ဖြင့် မဆောင်ရွက်ပါ။

Outer Arrays (ပြင်ပအခင်းအကျင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

တုံ့ပြန်မှုကိန်းရှင်၏ ထပ်ခါထပ်ခါ တိုင်းတာမှုများကို ဆူညံသံအကြောင်းရင်းများ (noise factors) ကို ချယ်လှယ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စနစ်တကျ မကြာခဏ ယူလေ့ရှိသည်။

Outliers (အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Outliers များသည် ပုံမှန်မဟုတ်သော (အဓိပ္ပါယ်အရ)၊ မကြာခဏမတွေ့ရသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များဖြစ်သည်။ ကျန်ဒေတာများ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာဖြန့်ချီမှုကို မလိုက်နာသော ဒေတာအမှတ်များ။

Overdispersion (အလွန်အကျွံပျံ့နှံ့မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Overdispersion ဟူသော ဝေါဟာရသည် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော မှီခို (တုံ့ပြန်မှု) ကိန်းရှင်၏ ကွဲလွဲမှုသည် သက်ဆိုင်ရာ ယူဆထားသော ဖြန့်ချီမှုပေးထားသော အမည်ခံကွဲလွဲမှုထက် ကျော်လွန်သည့် အခြေအနေကို ရည်ညွှန်းသည်။

Overfitting (အလွန်အကျွံကိုက်ညီခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအမှတ်အစုတစ်ခုသို့ မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို တပ်ဆင်ရန် ကြိုးစားသည့်အခါ၊ ဒေတာအမှတ်များနှင့် ကောင်းစွာကိုက်ညီသော်လည်း အရင်းခံလုပ်ဆောင်ချက်ကို ကောင်းစွာမပုံဖော်နိုင်သော မြင့်မားသောကွေးညွှတ်မှုရှိသည့် မျဉ်းကွေးကို ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Overhead Cost (အပေါ်စရိတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

စီမံခန့်ခွဲရေးအသုံးစရိတ်များနှင့် စက်ပစ္စည်းကုန်ကျစရိတ်များကဲ့သို့သော စာရင်းအင်းစမ်းသပ်မှုတစ်ခုကို လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော သွယ်ဝိုက်ကုန်ကျစရိတ်များ။

Overhead Ratio (အပေါ်စရိတ်အချိုး)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းစမ်းသပ်မှု သို့မဟုတ် လေ့လာမှုတစ်ခုရှိ သွယ်ဝိုက်ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် တိုက်ရိုက်ကုန်ကျစရိတ်များ၏ အချိုး။

Overlearning (အလွန်အကျွံသင်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ထပ်ခါထပ်ခါလုပ်ဆောင်သော သင်တန်းပေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ် (iterative training algorithm) ကို လုပ်ဆောင်သည့်အခါ၊ အယ်လဂိုရီသမ်ကို အချိန်အကြာကြီး လုပ်ဆောင်ပါက (နှင့် ကွန်ရက်သည် ပြဿနာ သို့မဟုတ် ရရှိနိုင်သော ဒေတာပမာဏအတွက် အလွန်ရှုပ်ထွေးပါက) ဖြစ်ပေါ်သည့် အလွန်အကျွံကိုက်ညီခြင်း (overfitting)။

Overparameterized Model (ဘောင်များအလွန်အကျွံသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘောင်များအလွန်အကျွံသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံသည် ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံများ (general linear models) နှင့် ယေဘုယျမျဉ်းသွား/မျဉ်းမဟုတ်သောပုံစံများ (generalized linear/nonlinear models) တွင် အမျိုးအစားခွဲထားသော ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ (categorical predictor variables) အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ကိုယ်စားပြုရန် ညွှန်ပြချက်ကိန်းရှင်နည်းလမ်း (indicator variable approach) ကို အသုံးပြုသည်။

P

Paasche price index (ပါရှီး ဈေးနှုန်းညွှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ပါရှီး ဈေးနှုန်းညွှန်းကိန်းသည် လက်ရှိကာလတွင် သုံးစွဲသည့် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ဈေးနှုန်းဖွဲ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို တိုင်းတာရန် ဈေးနှုန်းစာရင်းအင်းတွင် အသုံးပြုသည့် ညွှန်းကိန်းပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် စားသုံးသူများသည် လက်ရှိကာလတွင် ဝယ်ယူသည့် ကုန်စည်တောင်းတစ်ခုသည် အခြေခံကာလတွင် မည်မျှကုန်ကျမည်ကို ဖြေကြားပေးသည်။

PACF (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အော်တိုဆက်စပ်မှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
PACF သည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အော်တိုဆက်စပ်မှုလုပ်ဆောင်ချက် (partial auto-correlation function) ဖြစ်သည်။ အခြေခံအားဖြင့် ACF ကဲ့သို့ လက်ရှိနှင့် နောက်ကျမှုများ (lags) ကြား ဆက်စပ်မှုကို ရှာဖွေမည့်အစား၊ ၎င်းသည် ယခင်နောက်ကျမှု(များ) ဖြင့် ရှင်းပြပြီးသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖယ်ရှားပြီးနောက် ကျန်ရှိသော ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ (residuals) ၏ နောက်ကျမှုတန်ဖိုးနှင့် ဆက်စပ်မှုကို ရှာဖွေသည်။

Paired Comparison (တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုသည် ၎င်းတို့ကို အချင်းချင်း နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် ရွေးချယ်စရာအနည်းငယ်ကို အကဲဖြတ်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Paired Sample t-test (တွဲဖက်နမူနာ t-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
တွဲဖက်နမူနာ t-စစ်ဆေးမှုကို အခြေအနေနှစ်ခုအောက်တွင် တူညီသော တိုင်းတာမှု၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးများကြားတွင် သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်ရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။

တိုင်းတာမှုနှစ်ခုလုံးကို နမူနာရှိ ယူနစ်တိုင်းတွင် ပြုလုပ်ပြီး စစ်ဆေးမှုသည် ဤတန်ဖိုးနှစ်ခုကြားရှိ တွဲဖက်ကွာခြားချက်များအပေါ် အခြေခံသည်။

Pairs plot (အတွဲများပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

Pairs plot သည် ဘက်စုံဒေတာအစု (multivariate dataset) တစ်ခုရှိ ကိန်းရှင်အတွဲများအားလုံးကြားရှိ ဒွိကိန်းရှင်ဆက်နွယ်မှုများ (bivariate relationships) ကိုပြသသော အမှုန်ကြဲဇယားများ (scatterplots) ၏ ဇယားကွက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Pairwise Del. Missing Data vs Mean Subset (တွဲဖက်ချန်လှပ်ခြင်း ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာ နှင့် ပျမ်းမျှအစုခွဲ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာကို ဖြစ်ရပ်အလိုက် ချန်လှပ်ခြင်း (casewise deletion) ကြောင့် ဒေတာမဆုံးရှုံးစေရန်၊ သင်သည် အခြားနည်းလမ်းနှစ်ခုထဲမှ တစ်ခုကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁) ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာ၏ ပျမ်းမျှအစားထိုးခြင်း (mean substitution) နှင့် (၂) ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာကို တွဲဖက်ချန်လှပ်ခြင်း (pairwise deletion) တို့ဖြစ်သည်။

Pairwise MD Deletion (တွဲဖက် MD ချန်လှပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာကို တွဲဖက်ချန်လှပ်ခြင်း (pairwise deletion) ကို ရွေးချယ်သည့်အခါ၊ ကိန်းရှင်များတွင် ပျောက်ဆုံးနေသောဒေတာရှိပါက ၎င်းတို့ပါဝင်သည့် တွက်ချက်မှုများမှ ဖြစ်ရပ်များကို ဖယ်ထုတ်မည်။

Parameter (ဘောင် / ပါရာမီတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပါရာမီတာဆိုသည်မှာ တန်ဖိုးတစ်ခုဖြစ်ပြီး များသောအားဖြင့် မသိရသေးသော (ထို့ကြောင့် ခန့်မှန်းရန် လိုအပ်သည်) တန်ဖိုးဖြစ်ကာ သတ်မှတ်လူဦးရေသွင်ပြင်လက္ခဏာကို ကိုယ်စားပြုရန် အသုံးပြုသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ လူဦးရေပျမ်းမျှသည် ပမာဏတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးကို ညွှန်ပြရန် မကြာခဏ အသုံးပြုသည့် ပါရာမီတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Parametric Curve (ပါရာမီတာမျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ပါရာမီတာညီမျှခြင်းများ (parametric equations) ကို y နှင့် x တို့ကို အသီးသီး ဒေါင်လိုက်နှင့် အလျားလိုက်ဝင်ရိုးများတစ်လျှောက် ကိုယ်စားပြုသည့် y = f(x) အမျိုးအစား၏ ရိုးရိုးလုပ်ဆောင်ချက်များ မဟုတ်သော မျဉ်းကွေးများကို ကိုယ်စားပြုရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Pareto Chart Analysis (ပါရီတို ဇယားခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Pareto ဇယားခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် အရည်အသွေးပြဿနာများ သို့မဟုတ် ဆုံးရှုံးမှု၏ အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ထုတ်ရန် ရိုးရှင်းသော်လည်း အားကောင်းသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Pareto Distribution (ပါရီတို ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Pareto ဖြန့်ချီမှုသည် အမြီးများ (tails) ကြီးမားသော သို့မဟုတ် "နှေးကွေးစွာ ပြိုကွဲသွားသော" ဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည် (ဆိုလိုသည်မှာ ဒေတာအများအပြားသည် အမြီးများတွင်ရှိသည်)။

Partial Correlation (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များကို ထိန်းချုပ်ပြီးနောက် (ဥပမာ - တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖယ်ရှားပြီးနောက်) ကျန်ရှိသော ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်စပ်မှု။

Partial eta squared (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အက်တာ နှစ်ထပ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ခုနှင့် ဆက်စပ်သော ကွဲလွဲချက်၏ အချိုးအစားနှင့် ထိုအကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ၎င်း၏ ဆက်စပ်အမှားအယွင်းကွဲလွဲချက်တို့ဖြစ်သည်။

Partial Least Squares Regression (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Partial Least Squares သည် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတွင် အစိတ်အပိုင်းများ (သို့မဟုတ် အကြောင်းရင်းများ သို့မဟုတ် လျှို့ဝှက်ကိန်းရှင်များ) ကို လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်အသစ်များ (ရှင်းပြသည့်ကိန်းရှင်များ သို့မဟုတ် ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ) အဖြစ် ဖွဲ့စည်းပေးသော မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Partial Residuals (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင် m ခုပါရှိသော (မျဉ်းဖြောင့်၊ မျဉ်းမဟုတ်သော သို့မဟုတ် ပေါင်းစု) ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတွင်၊ ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင် k အတွက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများကို မှီခိုကိန်းရှင်တန်ဖိုးများမှ ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်အားလုံး i = 1,..., m ; i≠k ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖယ်ရှားခြင်းဖြင့် တွက်ချက်သည်။

Parzen Window (ပါဇင်ပြတင်းပေါက်)

ရှင်းလင်းချက်-

Time Series တွင်၊ Parzen ပြတင်းပေါက်သည် periodogram တန်ဖိုးများကို ချောမွေ့စေရန် အသုံးပြုသည့် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ရွေ့လျားပျမ်းမျှ အသွင်ပြောင်းခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Pearson Correlation (ပီယာဆန် ဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အသုံးအများဆုံး ဆက်စပ်မှုကိန်းအမျိုးအစားမှာ Pearson r ဖြစ်ပြီး ၎င်းကို မျဉ်းဖြောင့် သို့မဟုတ် မြောက်လဒ်-လဟုတ်ချိန် ဆက်စပ်မှုဟုလည်း ခေါ်သည်။ နည်းပညာမဟုတ်သော ဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ ဆက်စပ်မှုကိန်းသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု၏ တန်ဖိုးများသည် အချင်းချင်း "အချိုးကျ" သည့် အတိုင်းအတာကို ဆုံးဖြတ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ပြောနိုင်သည်။

Pearson Correlation Coefficient (ပီယာဆန် ဆက်စပ်မှုကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆက်စပ်မှုကိန်းသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်း မည်မျှဆက်စပ်နေသည်ကို တိုင်းတာသည့် -၁ မှ +၁ အတွင်းရှိ ကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Pearson Curves (ပီယာဆန် မျဉ်းကွေးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Karl Pearson မှ အဆိုပြုခဲ့သော ဖြန့်ချီမှုစနစ်တစ်ခုသည် သာမန်ကွဲပြားသောညီမျှခြင်းတစ်ခုသို့ အဖြေခုနစ်ခု (Pearson မှ မူလ ၁၂ ခုတွင်) ပါဝင်ပြီး မတူညီသောပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ဖြန့်ချီမှုအမျိုးမျိုးကို ခန့်မှန်းပေးသည်။

Pearson Residuals (ပီယာဆန် ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ယေဘုယျမျဉ်းသွားပုံစံ (generalized linear model) တစ်ခုကို ဒေတာသို့ တပ်ဆင်ပြီးနောက်၊

သက်ဆိုင်ရာပုံစံ၏ လုံလောက်မှုကို စစ်ဆေးရန်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပုံမှန်အားဖြင့် ကြွင်းကျန်စာရင်းအင်းအမျိုးမျိုးကို တွက်ချက်ပါသည်။ Pearson ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးကို ကုန်ကြမ်းကြွင်းကျန်တန်ဖိုး (y - μ) ကို y ၏ ခန့်မှန်းထားသော စံတိမ်းချက်ဖြင့် စားခြင်းဖြင့် တွက်ချက်သည်။

Pearson's Product Moment Correlation Coefficient (ပီယာဆန်၏ မြှောက်လဒ်-လဟုတ်ချိန် ဆက်စပ်မှုကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ပီယာဆန်၏ မြှောက်လဒ်-လဟုတ်ချိန် ဆက်စပ်မှုကိန်းကို အများအားဖြင့် r ဖြင့် သင်္ကေတပြုပြီး ဆက်စပ်မှုကိန်း၏ ဥပမာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အချိုးစကေး သို့မဟုတ် ကြားပိုင်းစကေးဖြင့် တိုင်းတာထားသော ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ မျဉ်းဖြောင့်ဆက်စပ်မှု၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Penalty Functions (ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ချက်လုပ်ဆောင်ချက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက် (loss function) တွင် သတ်မှတ်ထားသော ကန့်သတ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး မလိုလားအပ်သော အခြေအနေများနှင့် ကြုံတွေ့ရသောအခါ ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက်သို့ ပြစ်ဒဏ် (အလွန်ကြီးမားသောတန်ဖိုး) ကို သက်ရောက်စေသည်။

Percentile (ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်းများသည် ဒေတာနမူနာတစ်ခုကို (တတ်နိုင်သမျှ) တန်ဖိုးအရေအတွက် တူညီသော အုပ်စုတစ်ရာသို့ ပိုင်းခြားပေးသော တန်ဖိုးများဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ဒေတာတန်ဖိုးများ၏ ၃၀% သည် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်းအောက်တွင် ရှိသည်။

Perceptrons (in Neural Networks) (ပါဆက်ထရွန်)

ရှင်းလင်းချက်-

Perceptrons များသည် အာရုံကြောကွန်ရက်များ၏ ရိုးရှင်းသောပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့တွင် ဝှက်ထားသောအလွှာများ မပါရှိဘဲ မျဉ်းဖြောင့်အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း လုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

Pie Chart (အဝိုင်းကွက်ဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အဝိုင်းကွက်ဇယားသည် အမျိုးအစားခွဲထားသော ဒေတာအစုတစ်ခုကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အဝိုင်းအစများအဖြစ် ပိုင်းခြားထားသော စက်ဝိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အဝိုင်းအစတစ်ခုစီသည် သီးခြားအမျိုးအစားတစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Pie Chart - Counts (အဝိုင်းကွက်ဇယား - ရေတွက်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးအဝိုင်းကွက်ဇယားနှင့် မတူဘဲ၊ ဤအဝိုင်းကွက်ဇယားအမျိုးအစား (တစ်ခါတစ်ရံ frequency pie chart ဟုခေါ်သည်) သည် ဒေတာကို ဟစ်စတိုဂရမ်ကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသည်။

Pie Chart - Multi-Pattern Bar (အဝိုင်းကွက်ဇယား - ပုံစံအမျိုးမျိုးဘားတုံး)

ရှင်းလင်းချက်-

Multi-pattern bar ပုံသည် တန်ဖိုးအဝိုင်းကွက်ဇယား (သို့မဟုတ် 2D ဟစ်စတိုဂရမ်များ) ကဲ့သို့သော ဒေတာအမျိုးအစားကိုပင် ပြသရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော်လည်း၊ ဆက်တိုက်တန်ဖိုးများကို အဝိုင်းကွက်အပိုင်းအစများ၏ ဧရိယာများဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ဒေါင်လိုက်ဘားတုံးများ (မတူညီသောအရောင်များနှင့် ပုံစံများ) ၏ အမြင့်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Pie Chart - Values (အဝိုင်းကွက်ဇယား - တန်ဖိုးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်မှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို အဝိုင်းကွက်၏ ဆက်တိုက်အပိုင်းအစများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။ အပိုင်းအစတစ်ခုစီ၏ အရွယ်အစားသည် သက်ဆိုင်ရာတန်ဖိုးနှင့် အချိုးကျမည်။

Placebo (ပလေဆီဘို / ဆေးတု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပလေဆီဘိုဆိုသည်မှာ မလှုပ်ရှားနိုင်သော ကုသမှု သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် 'ကျွန်ုပ်ဘာမျှမလုပ်ပါ' ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ 'ပလေဆီဘိုအကျိုးသက်ရောက်မှု' (များသောအားဖြင့် အပြုသဘော သို့မဟုတ် အကျိုးပြုသော တုံ့ပြန်မှု) သည် လူနာ၏ ကုသမှုအကျိုးသက်ရောက်မည်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

PMML (Predictive Model Markup Language) (PMML - ကြိုတင်ခန့်မှန်းပုံစံ အမှတ်အသားဘာသာစကား)

ရှင်းလင်းချက်-

Predictive Model Markup Language (PMML) သည် စာတိုက်နှင့် အခြေပြုသော ကြိုတင်ခန့်မှန်းပုံစံဖလှယ်ရေးပုံစံတစ်ခုဖြစ်ပြီး အီလီနွိုက်ပြည်နယ် တက္ကသိုလ်၊ ချီကာဂိုရှိ အမျိုးသားဒေတာတူးဖော်ရေးစင်တာ၏ ဒါရိုက်တာ ဒေါက်တာ Robert Lee Grossman မှ စိတ်ကူးခဲ့သည်။

PNG Files (PNG ဖိုင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

PNG (Portable Network Graphics) သည် bitmap (ဆိုလိုသည်မှာ raster၊ vector/metafile နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်) ဂရပ်ဖစ်ပုံများကို သိမ်းဆည်းရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော ဂရပ်ဖစ်ဖိုင်ပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။

Point Estimate (အမှတ်ခန့်မှန်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေဘောင်တစ်ခုကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုသည့် တစ်ခုတည်းသောတန်ဖိုး။

Poisson Distribution (ပွိုင်ဆွန်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Poisson ဖြန့်ချီမှုများသည် (အချို့သော) သီးခြားကျပန်းကိန်းရှင်များကို ပုံဖော်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့်၊ Poisson ကျပန်းကိန်းရှင်သည် သတ်မှတ်အချိန်ကြားပိုင်း သို့မဟုတ် နေရာဧရိယာအတွင်း ဖြစ်ပေါ်သည့် ဖြစ်ရပ်အရေအတွက်၏ ရေတွက်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Polar Coordinates (ဝင်ရိုးစွန်းဩဒိနိတ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဝင်ရိုးစွန်းဩဒိနိတ်များ (r, θ) သည် ပုံသေမျဉ်းပေါ်ရှိ ပုံသေအမှတ်တစ်ခုမှ ၎င်း၏အကွာအဝေး (r) နှင့် ထိုပုံသေမျဉ်းမှ ထောင့် (θ) ဖြင့် အမှတ်တစ်ခု၏ တည်နေရာကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Polynomial (ဗဟိုဂုဏ်ကွန်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤသည်ဒေတာသို့ ဗဟိုဂုဏ်ကွန်လုပ်ဆောင်ချက် $y = b_0 + b_1x + b_2x^2 + b_3x^3 + ... + b_nx^n$ ပုံစံတစ်ခုကို တပ်ဆင်သည်။

Population (လူဦးရေ)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဒေတာစုဆောင်းနိုင်သည့် လူများ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ အပင်များ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုများ၏ မည်သည့်အစုအဝေးမဆိုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ဝင်စားသည့် အုပ်စုတစ်ခုလုံးဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြလိုသော သို့မဟုတ် ကောက်ချက်ဆွဲလိုသည့် အုပ်စုဖြစ်သည်။

Population Stability Report (လူဦးရေတည်ငြိမ်မှုအစီရင်ခံစာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေတည်ငြိမ်မှုအစီရင်ခံစာများကို ခရက်ဒစ်အမှတ်ပေးခြင်း (credit scoring) တွင် လမ်းကြောင်းများကို စောင့်ကြည့်ရန် အသုံးပြုသည်။ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်း အပြောင်းအလဲများ (ဈေးကွက်ရှာဖွေရေးလှုပ်ရှားမှုများ သို့မဟုတ် ခရက်ဒစ်ကမ်းလှမ်းမှုများကဲ့သို့) သည် ခရက်ဒစ်အမှတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

Positive Correlation (အပြုသဘောဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုသည် ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများ တိုးလာသည်နှင့်အမျှ အခြားကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများလည်း တိုးလာသည့် သဘောဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အပြုသဘောဆက်စပ်မှုကိန်းဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Post hoc Comparisons (Post hoc နှိုင်းယှဉ်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-
များသောအားဖြင့် ANOVA မှ စာရင်းအင်းအရ သိသာထင်ရှားသော F စစ်ဆေးမှုကို ရရှိပြီးနောက်၊ မည်သည့်ပျမ်းမျှများက အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဖြစ်စေသည်ကို သိလိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မည်သည့်အုပ်စုများ အထူးသဖြင့် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွာခြားသည်ကို သိလိုသည်။

Post Synaptic Potential (PSP) Function (Post Synaptic Potential (PSP) လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ယူနစ်တစ်ခုက ၎င်း၏ထည့်သွင်းမှုများ၊ အလေးချိန်များနှင့် အတိုင်းအတာများသို့ အသုံးပြုသည့် လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ပြီး ယူနစ်၏ ထည့်သွင်းမှု (သို့မဟုတ် activation) အဆင့်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။

Posterior Probability (နောက်ကျဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ကြိုတင်ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် ၎င်း၏ဖြစ်နိုင်ခြေမှ တိုင်းတာသော Bayesian ဖြစ်နိုင်ခြေတစ်ခု။

Power (ပါဝါ)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ ပါဝါသည် အမှန်တကယ် မှားယွင်းနေချိန်တွင် မူလယူဆချက်ကို ငြင်းပယ်နိုင်သည့် စစ်ဆေးမှု၏ စွမ်းရည်ကို တိုင်းတာသည်။

Power Goal (ပါဝါပန်းတိုင်)

ရှင်းလင်းချက်-
လက်ခံနိုင်သော နမူနာအရွယ်အစားကို ရှာဖွေသောအခါ ရရှိရန် အနည်းဆုံး ပါဝါ။ လက်ခံနိုင်သော နမူနာအရွယ်အစားသည် ဤတန်ဖိုးထက် ကြီးသော သို့မဟုတ် ညီမျှသော ပါဝါကို ပေးရမည်။

Precision (တိကျသေချာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
တိကျသေချာမှုသည် ခန့်မှန်းကိန်းတစ်ခုသည် ဘောင်တစ်ခု၏ အမှန်တကယ်တန်ဖိုးနှင့် မည်မျှနီးကပ်သည်ဟု မျှော်လင့်ရသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Prediction Interval Ellipse (ခန့်မှန်းချက်ကြားပိုင်း ဘဲဥပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-
2D အမှုန်ကြဲဇယားများတွင် မကြာခဏ ရေးဆွဲသည့် ဤကြားပိုင်းသည် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော အမှတ်များတွင် ပြသထားသည့် ဘောင်များ (ပျမ်းမျှများ၊ စံတိမ်းချက်များ၊ ကွဲပြားမှု) မှ ခန့်မှန်းထားသည့်

ဒွိကိန်းရှင်ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုမှ လာပါက တစ်ခုတည်းသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်အသစ်သည် သတ်မှတ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (alpha) ဖြင့် ကျရောက်နိုင်သည့် ဧရိယာကို ဖော်ပြသည်။

Prediction Profiles (ခန့်မှန်းချက်ပရိုဖိုင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသောအခါ၊ မှီခိုကိန်းရှင်များပေါ်ရှိ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တုံ့ပြန်မှုများကို မှီခိုကိန်းရှင်တစ်ခုစီအတွက် သီးခြားခန့်မှန်းချက်ညီမျှခြင်းတစ်ခုသို့ တပ်ဆင်နိုင်သည်။

Predictive Data Mining (ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်သော ဒေတာတူးဖော်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Predictive Data Mining ဟူသော ဝေါဟာရကို အချို့သော တုံ့ပြန်မှုတစ်ခုကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုနိုင်သည့် စာရင်းအင်း သို့မဟုတ် အာရုံကြောကွန်ရက်ပုံစံ သို့မဟုတ် ပုံစံအစုတစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဒေတာတူးဖော်ခြင်းပရောဂျက်များကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Predictive Mapping (ကြိုတင်ခန့်မှန်းမြေပုံဆွဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံဆက်စပ်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (multiple correspondence analysis) ၏ အသုံးချမှုတစ်ခုမှာ ဒီဇိုင်းမက်ထရစ်တစ်ခုသို့ ဖြည့်စွက်ကော်လံများကို ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် အမျိုးအစားခွဲထားသော ကိန်းရှင်များအတွက် ဘက်စုံဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (Multiple Regression) ၏ ညီမျှခြင်းကို လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

Predictors (ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

Predictors (လွတ်လပ်သော သို့မဟုတ် ထည့်သွင်းကိန်းရှင်များဟုလည်းခေါ်သည်) သည် မှီခိုကိန်းရှင်တစ်ခု

သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုး(များ)ကို ခန့်မှန်းရန် သို့မဟုတ် ရှင်းပြရန် အသုံးပြုသည့် ကိန်းရှင်များဖြစ်သည်။

PRESS Statistic (PRESS စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
PRESS စာရင်းအင်းကို ပုံစံဘောင်များကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးမပြုခဲ့သော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ နမူနာတစ်ခုတွင် သတ်မှတ်ပုံစံတစ်ခု၏ ကိုက်ညီမှုကို အနှစ်ချုပ်ရန် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Principal Components Analysis (အဓိကအစိတ်အပိုင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
မူလဒေတာတွင် အမြင့်ဆုံးကွဲလွဲမှု၏ orthogonal ဦးတည်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဒေတာကို အမြင့်ဆုံးကွဲလွဲမှုအစိတ်အပိုင်းများ၏ အစုခွဲတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ရှုထောင့်နိမ့်နေရာသို့ ပရောဂျက်ချသည့် မျဉ်းဖြောင့်ရှုထောင့်လျှော့ချရေးနည်းလမ်း (linear dimensionality reduction technique) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Prior Probabilities (ကြိုတင်ဖြစ်နိုင်ခြေများ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေရှိ အတန်းအစားများ၏ အချိုးကျဖြန့်ချီမှု (အထူးသဖြင့် သင်တန်းဒေတာအစုရှိ ဖြန့်ချီမှုနှင့် ကွဲပြားသည်ဟု သိရှိပါက)။ အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် probabilistic အာရုံကြောကွန်ရက် သင်တန်းပေးခြင်းကို ပြုပြင်ရန် အသုံးပြုသည်။

Probability (ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေသည် သတ်မှတ်ဖြရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ် နိုင်ခြေကို ပမာဏဖော်ပြချက်တစ်ခုကို ပေးသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေကို သမားရိုးကျအားဖြင့် ၀ မှ ၁ အတိုင်းအတာဖြင့် ဖော်ပြသည်။

Probability Density Function (ဖြစ်နိုင်ခြေသိပ်သည်းဆလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေသိပ်သည်းဆလုပ်ဆောင်ချက် (PDF) သို့မဟုတ် ဆက်တိုက်ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခု၏ သိပ်သည်းဆသည် ၎င်း၏တန်ဖိုးသည် နမူနာနေရာရှိ မည်သည့်နမူနာ (သို့မဟုတ် အမှတ်) တွင်မဆို ကျပန်းကိန်းရှင်၏တန်ဖိုးသည် ထိုနမူနာနှင့် ညီမျှနိုင်သည့် ဆွေမျိုးဖြစ်နိုင်ခြေကို ပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Probability Distribution (ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင် X သည် တန်ဖိုး ၀၊ ၁ သို့မဟုတ် ၂ ကို ယူနိုင်သည်။ ဤဥပမာတွင်၊ X သည် ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်း၏တန်ဖိုးကို စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုသည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်တစ်ခုစီကို ၎င်း၏ဖြစ်နိုင်ခြေဖြင့် ချိတ်ဆက်ပေးသော ဇယား သို့မဟုတ် ညီမျှခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Probability Sampling (ဖြစ်နိုင်ခြေနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေနမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းသည် ကျပန်းရွေးချယ်ခြင်း၏ ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသည့် မည်သည့်နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းမဆိုဖြစ်သည်။

Probability-Probability (PP) Plot (ဖြစ်နိုင်ခြေ-ဖြစ်နိုင်ခြေ (PP) ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေ-ဖြစ်နိုင်ခြေ (P-P) ပုံကို ပေးထားသော ဒေတာအစုတစ်ခုသည် သတ်မှတ်ဖြန့်ချိမှုအချို့ကို လိုက်နာခြင်းရှိမရှိကို ကြည့်ရှုရန် အသုံးပြုသည်။

Probability-Probability Plots - Categorized (အမျိုးအစားခွဲထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေ-ဖြစ်နိုင်ခြေ ပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်တွင်၊ အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီအတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေ-ဖြစ်နိုင်ခြေပုံတစ်ခုစီကို ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် သီအိုရီဆိုင်ရာ ဖြန့်ချိမှုတစ်ခု၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာသို့ ကိုက်ညီမှုကို အမြင်အာရုံဖြင့် စစ်ဆေးနိုင်သည်။

Probit Regression and Transformation (ပရိုဘစ် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုနှင့် အသွင်ပြောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ပရိုဘစ်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတွင်၊ မှီခိုကိန်းရှင်အတွက် ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးများသည် လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးများ မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ ဝ ထက် မငယ်နိုင် (သို့မဟုတ် ညီမျှနိုင်) သို့မဟုတ် ၁ ထက် မကြီးနိုင် (သို့မဟုတ် ညီမျှနိုင်) ပါ။

Process Analysis (လုပ်ငန်းစဉ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အခြေအနေများတွင်၊ Process Analysis သည် ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ အရည်အသွေးသတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာမှုရှိစေရန် သေချာစေရန် အသုံးပြုနိုင်သည့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုနည်းလမ်းများ၏ စုစည်းမှုတစ်ခုကို ရည်ညွှန်းသည်။

Process Capability Indices (လုပ်ငန်းစဉ်စွမ်းရည်ညွှန်းကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင်၊ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို ထိန်းချုပ်ပြီးသည်နှင့်၊ ထုတ်လုပ်ထားသော ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကို တိုင်းတာရန် ညွှန်းကိန်းများကို မကြာခဏ တွက်ချက်ပါသည်။

Process Performance Indices (လုပ်ငန်းစဉ်စွမ်းဆောင်ရည်ညွှန်းကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ဇယား (ဥပမာ - X-bar နှင့် R-ဇယား) မှတစ်ဆင့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို စောင့်ကြည့်သည့်အခါ၊ လုပ်ငန်းစဉ်အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်စွမ်းရည်ညွှန်းကိန်းများကို တွက်ချက်ရန် မကြာခဏ အသုံးဝင်ပါသည်။

Pseudo-Components (ပီဆူဒို-အစိတ်အပိုင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Pseudo-အစိတ်အပိုင်းများသည် အစိတ်အပိုင်းများ၏ အသွင်ပြောင်းထားသော တန်ဖိုးများဖြစ်သည်။

Pseudo-Inverse Algorithm (ပီဆူဒို-ပြောင်းပြန် အယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

မျဉ်းဖြောင့်ပုံစံတစ်ခုကို ထိရောက်စွာ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ရန် အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခု။ singular value decomposition ဟုလည်းခေါ်သည်။

Pseudo-Inverse-Singular Val. Decomp. NN (Pseudo-Inverse-Singular Val. Decomp. NN)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအယ်လဂိုရီသမ်သည် မျဉ်းဖြောင့် (dot product synaptic function + identity activation function) ရလဒ်အလွှာရှိ အလေးချိန်များကို သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်သော မက်ထရစ်၏ pseudo-inverse ကို တွက်ချက်ရန် singular value decomposition နည်းပညာကို အသုံးပြုသည်။

Pure Error (စစ်မှန်သောအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ၏ အဆင့်များတွင် ပုံတူပွားများပါရှိသည့် သတ်မှတ်ဒီဇိုင်းများအတွက်၊ ကြွင်းကျန်နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်ကို ယူဆချက်စစ်ဆေးခြင်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အပိုင်းများအဖြစ် ထပ်မံပိုင်းခြားနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့်၊ ကြွင်းကျန်နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်ကို ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းနှင့် စစ်မှန်သောအမှားအယွင်း အစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် ပိုင်းခြားနိုင်သည်။

P-value (P-တန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေတန်ဖိုး (p-value) သည် မူလယူဆချက် H_0 မှန်ကန်ပါက စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်း၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသောတန်ဖိုးကဲ့သို့ အစွန်းရောက်သော သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပိုမိုအစွန်းရောက်သော တန်ဖိုးကို ကျပန်းအခွင့်အလမ်းဖြင့် ရရှိနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။

Q

Quadrant (ကွာဒရင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

တည်နေရာဒေတာနှင့် တည်နေရာအခြေပြု စီးပွားရေးဖြေရှင်းချက်များကို ပံ့ပိုးပေးသော စနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရန်၊ စစ်မှန်မှုရှိရန်၊ အသုံးပြုရလွယ်ကူရန်နှင့် စုစည်းရန်လွယ်ကူရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။

Quadratic Discriminant Analysis (QDA) (နှစ်ထပ်ကိန်း ခွဲခြားသတ်မှတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အင်္ဂါရုပ်များ (features) သည် ဘက်စုံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု (multivariate normal distribution) ကို လိုက်နာသည်ဟု ယူဆသော အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းနည်းပညာ (classification technique) တစ်ခုဖြစ်သည်။

Quadratic Form (နှစ်ထပ်ကိန်းပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံစာရင်းအင်းပညာ (multivariate statistics) တွင်၊ ε သည် ကျပန်းကိန်းရှင် n ခု၏ ဗက်တာတစ်ခုဖြစ်ပြီး Λ သည် n ရှုထောင့် အချိုးကျမက်ထရစ် (symmetric matrix) တစ်ခုဖြစ်ပါက၊ scalar ပမာဏ $\varepsilon^{T}\Lambda\varepsilon$ ကို ε တွင် နှစ်ထပ်ကိန်းပုံစံ (quadratic form) တစ်ခုဟု ခေါ်သည်။

Quadratic Regression (နှစ်ထပ်ကိန်း ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်နှင့် မှီခိုကိန်းရှင်ကြား ဆက်နွယ်မှုကို နှစ်ထပ်ကိန်းညီမျှခြင်း (quadratic equation) အဖြစ် ပုံဖော်ထားသည့် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Qualitative Data (အရည်အသွေးပိုင်းဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-
သဘာဝအရ ကိန်းဂဏန်းမဟုတ်သော၊ အမျိုးအစားခွဲထားသော ဒေတာဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးများ သို့မဟုတ် သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို ကိုယ်စားပြုလေ့ရှိသည်။

Qualitative Variables (အရည်အသွေးပြုကိန်းရှင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
တိုင်းတာမှုကိန်းရှင်များ (measurement variables) မဟုတ်သော ကိန်းရှင်များဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏တန်ဖိုးများသည် တိုင်းတာခြင်း သို့မဟုတ် ရေတွက်ခြင်းမှ ရလာခြင်းမဟုတ်ပါ။

Quality (အရည်အသွေး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆက်စပ်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (correspondence analysis) ၏ အခြေအနေတွင် Quality ဟူသော ဝေါဟာရသည် အသုံးပြုသူရွေးချယ်ထားသော ရှုထောင့်အရေအတွက်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော ဩဒိနိတ်စနစ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာအတန်းအမှတ်၏ ကိုယ်စားပြုမှုအရည်အသွေးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။

Quality Control (အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အားလုံးတွင်၊ ထုတ်ကုန်များသည် အရည်အသွေးသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည့် အတိုင်းအတာကို စောင့်ကြည့်ရမည်။ အခြေခံအကျဆုံးသော ဝေါဟာရများတွင်၊ ထုတ်ကုန်အရည်အသွေး၏ "ရန်သူ" နှစ်ခုရှိသည်- (၁) ပစ်မှတ်သတ်မှတ်ချက်များမှ သွေဖည်ခြင်းနှင့် (၂) ပစ်မှတ်သတ်မှတ်ချက်တစ်ဝိုက် အလွန်အကွဲ ပြောင်းလဲနိုင်မှု။

Quality Function Deployment (QFD) (အရည်အသွေးလုပ်ဆောင်ချက် ဖြန့်ကျက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖောက်သည်လိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်သတ်မှတ်ပြီး ၎င်းတို့ကို အရည်အသွေးထုတ်ကုန်များ ပေးအပ်ရန် သီးခြားအစီအစဉ်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ် ဘာသာပြန်ဆိုရန် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသော ချဉ်းကပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quantile-Quantile Plots (ကွမ်တိုင်း-ကွမ်တိုင်းပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွမ်တိုင်း-ကွမ်တိုင်း (သို့မဟုတ် Q-Q) ပုံ (Quantile Plot ဟုလည်းခေါ်သည်) ကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် သီအိုရီဆိုင်ရာ ဖြန့်ချိမှုတစ်ခု၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာသို့ ကိုက်ညီမှုကို အမြင်အာရုံဖြင့် စစ်ဆေးနိုင်သည်။ ဤပုံတွင်၊ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးများကို သီအိုရီဆိုင်ရာ ကွမ်တိုင်းများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်တွင် ရေးဆွဲထားသည်။

Quantile-Quantile Plots - Categorized (အမျိုးအစားခွဲထားသော ကွမ်တိုင်း-ကွမ်တိုင်းပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်တွင်၊ အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီအတွက် ကွမ်တိုင်း-ကွမ်တိုင်း (သို့မဟုတ် Q-Q) ပုံတစ်ခုစီကို ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် သီအိုရီဆိုင်ရာ ဖြန့်ချိမှုတစ်ခု၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ဒေတာသို့ ကိုက်ညီမှုကို အမြင်အာရုံဖြင့် စစ်ဆေးနိုင်သည်။

Quantiles (ကွမ်တိုင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွမ်တိုင်းများသည် ဒေတာနမူနာတစ်ခုကို (တတ်နိုင်သမျှ) တန်ဖိုးအရေအတွက် တူညီသော အုပ်စုများအဖြစ် ပိုင်းခြားပေးသော 'ဖြတ်တောက်သည့်အမှတ်များ' (cut points) ၏ အစုအဝေးတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quantization (ကွမ်တိုက်ဇေးရှင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ထည့်သွင်းတန်ဖိုးများကို ကြီးမားသောအစုမှ သေးငယ်သောအစုရှိ ရလဒ်တန်ဖိုးများသို့ မြေပုံဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။

Quartile Range (လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းအကွာအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းအကွာအဝေးကို ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်း၏တန်ဖိုး အနုတ် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်း၏တန်ဖိုးအဖြစ် တွက်ချက်သည်။

Quartiles (လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အောက်နှင့်အထက် လေးပုံတစ်ပုံကျော်ကိန်းများသည် ဖြန့်ချီမှု၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်းနှင့် ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်း (အသီးသီး) ဖြစ်သည်။ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်းသည် ကိန်းရှင်၏တန်ဖိုးများ၏ ၂၅% သည် ထိုတန်ဖိုးအောက်တွင် ကျရောက်သည့် တန်ဖိုးတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quasi-experiment (တစ်ပိုင်းစမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စမ်းသပ်အုပ်စုနှင့် ထိန်းချုပ်အုပ်စုများသို့ ကျပန်းသတ်မှတ်ခြင်း (random assignment) မပါဝင်သော်လည်း စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်း၏ ဒြပ်စင်အချို့ ပါဝင်သည့် သုတေသနဒီဇိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quasi-Newton Method (ကွာဇီ-နယူတန် နည်းလမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Quasi-Newton သည် multilayer perceptrons များကို သင်တန်းပေးရန် အဆင့်မြင့်နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် များသောအားဖြင့် Back Propagation ထက် သိသိသာသာ

ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ လုပ်ဆောင်ပြီး Back Propagation ကို အသုံးပြုနိုင်သည့် နေရာတိုင်းတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Quasi-Newton method (ကွာဇီ-နယူတန် နည်းလမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤနည်းလမ်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းအတွက် အသုံးပြုသည့် ထပ်ခါထပ်ခါနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quasi-Poisson Distribution (ကွာဇီ-ပွိုင်ဆွန်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ရေတွက်ဒေတာ (count data) ကို ပုံဖော်ရာတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quasi-random Sampling (ကွာဇီ-ကျပန်း နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
လုံးဝကျပန်းမဟုတ်သော်လည်း ကျပန်းဒြပ်စင်အချို့ပါဝင်သည့် နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quasi-stationary Distribution (ကွာဇီ-တည်ငြိမ်သောဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Markov လုပ်ငန်းစဉ် (Markov process) တစ်ခု၏ ရေရှည်အပြုအမူကို ဖော်ပြသည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

---

quasi-symmetry model (ကွာဇီ-အချိုးကျမှုပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤပုံစံတွင် လွတ်လပ်မှုအတိုင်းအတာ (I-1)(I-2)/2 ရှိသည်။ အထက်ဖော်ပြပါဖော်ပြချက်သည် i နှင့် j အားလုံးအတွက် ကိုင်ဆောင်ထားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတွင် ထပ်နေမှုများပါရှိသည်။

Quincunx (ကွင်ကွန်စ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေါင်လိုက်ဘားတုံးများမှတစ်ဆင့် ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ဖြန့်ချီမှုကို ဂရပ်ဖစ်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Quota Sampling (ခွဲတမ်းနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Quota sampling သည် သုတေသီတစ်ဦးသည် အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆရသည့် လူဦးရေစာရင်းဆိုင်ရာ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ (ဥပမာ - ကျား၊ မ၊ အသက်၊ လူမျိုး၊ ဝင်ငွေ စသည်) နှင့် ပတ်သက်၍ နမူနာတစ်ခုတွင် လူဦးရေ၏ တိကျသောဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ကိုက်ညီရန် ကြိုးစားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို များသောအားဖြင့် ရည်ညွှန်းသည်။

R

R Programming Language (R ပရိုဂရမ်းမင်းဘာသာစကား)

ရှင်းလင်းချက်-
R သည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ တွက်ချက်မှုများအတွက် ပရိုဂရမ်းမင်းဘာသာစကားနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ R ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ၎င်း၏ ရင်းမြစ်ကုဒ်ကို GNU GPL လိုင်စင်အောက်တွင် အခမဲ့ရရှိနိုင်ပြီး၊ Microsoft Windows၊ Unix နှင့် Mac OS ပလက်ဖောင်းများအတွက် ကြိုတင်စုစည်းထားသော binaries များရှိသည်။

Radial Basis Functions (ရေဒီယယ်အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
ရေဒီယယ်ယူနစ်များ၏ ဝှက်ထားသောအလွှာနှင့် မျဉ်းဖြောင့်ယူနစ်များ၏ ရလဒ်အလွှာပါရှိသော အာရုံကြောကွန်ရက်အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အတော်အသင့်မြန်ဆန်သော သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အတော်အသင့်ကျစ်လစ်သော ကွန်ရက်များဖြင့် သွင်ပြင်လက္ခဏာရှိသည်။

Radial Sampling (in Neural Networks) (ရေဒီယယ်နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရေဒီယယ်နမူနာကောက်ယူခြင်းသည် ကွန်ရက်တစ်ခု၏ ပထမဝှက်ထားသောအလွှာရှိ ရေဒီယယ်ယူနစ်များသို့ ဗဟိုချက်များကို သတ်မှတ်ရန် ရိုးရိုးနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် သင်တန်းပေးသည့် ဖြစ်ရပ်များမှ ကျပန်းနမူနာကောက်ယူပြီး ၎င်းတို့ကို ဗဟိုချက်များသို့ ကူးယူခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်သည်။

Radian (ရေဒီယံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ရေဒီယံသည် စက်ဝိုင်း၏အလယ်ဗဟိုမှ စက်ဝိုင်း၏အချင်းဝက်နှင့် အလျားညီမျှသော မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို ဖြတ်တောက်သော ထောင့်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Ramachandran plot (ရာမာချန်ဒရန် ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

peptide တစ်ခုတွင်ပါရှိသော အမိုင်နိုအက်ဆစ်များ၏ torsional ထောင့်များ - phi (ϕ) နှင့် psi (ψ) - ၏ ပုံဖြစ်သည်။

---

random coefficients model (ကျပန်းကိန်းများပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤပုံစံတွင် ဘာသာရပ်ဝေါဟာရနှင့် ဘာသာရပ်*အချိန် အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုဝေါဟာရ နှစ်ခုလုံးကို ပုံစံတွင် ကျပန်းသက်ရောက်မှုများအဖြစ် ထည့်သွင်းထားသည်။

Random Effects (in Mixed Model ANOVA) (ကျပန်းသက်ရောက်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (analysis of variance) ၏ အခြေအနေတွင် ကျပန်းသက်ရောက်မှုများဟူသော ဝေါဟာရသည် စမ်းသပ်သူမှ တမင်တကာ စီစဉ်ထားခြင်းမဟုတ်သော (ထိုအကြောင်းရင်းများကို ပုံသေသက်ရောက်မှုများဟုခေါ်သည်) အဆင့်များပါရှိသော ANOVA ဒီဇိုင်းရှိ အကြောင်းရင်းများကို ရည်ညွှန်းရန် အသုံးပြုသည်။

Random error (ကျပန်းအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းအမှားအယွင်းသည် တိုင်းတာမှုတစ်ခုကို နောက်တစ်ခုနှင့် အနည်းငယ်ကွာခြားစေသည်။ ၎င်းသည် စမ်းသပ်မှုအတွင်း ကြိုတင်ခန့်မှန်း၍မရသော ပြောင်းလဲမှုများမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

Random Forests (ကျပန်းသစ်တောများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Random Forest သည် ရိုးရိုးသစ်ပင် (tree) ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိရိယာများ၏ စုစည်းမှု သို့မဟုတ် အစုအဝေးတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ သစ်ပင်တစ်ခုစီသည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းတန်ဖိုးများအစုတစ်ခုဖြင့် တင်ပြသောအခါ တုံ့ပြန်မှုကို ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည်။

---

random graph (ကျပန်းဂရပ်ဖစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းဂရပ်ဖစ်သည် ဂရပ်ဖစ်များအပေါ် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုများကို ရည်ညွှန်းသည့် ယေဘုယျဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျပန်းဂရပ်ဖစ်များကို ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခု သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ကို ထုတ်ပေးသည့် ကျပန်းလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြင့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

Random Num. from Arbitrary Distributions (မထင်မှတ်ထားသော ဖြန့်ချီမှုများမှ ကျပန်းနံပါတ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

စံပြောင်းပြန်နည်းလမ်း (standard inversion method) ကို အသုံးပြု၍ ဆက်တိုက်နှင့် သီးခြားဖြန့်ချီမှုအားလုံးအတွက် ကျပန်းနံပါတ်များကို ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ ဦးစွာ uniform ကျပန်းနံပါတ်တစ်ခုကို ထုတ်ပေးပြီးနောက်၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော ဖြန့်ချီမှုအတွက် ပြောင်းပြန်ဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်ကို အသုံးပြု၍ ကျပန်းပြောင်းလဲတန်ဖိုးများကို ထုတ်ပေးသည်။

Random Numbers (Uniform) (ကျပန်းနံပါတ်များ - Uniform)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းနံပါတ်များကို စုစည်းခြင်းနှင့် ပေါင်းစပ်ခြင်းနည်းလမ်းအမျိုးမျိုးသည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုများကို လုပ်ဆောင်ပြီး သိသာထင်ရှားမှုမရှိဟု မျှော်လင့်ရသည်။

Random Sample (ကျပန်းနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေ၏ အဖွဲ့ဝင်တိုင်းတွင် ပါဝင်ရန် တူညီသောအခွင့်အလမ်းရှိသည့် နည်းလမ်းဖြင့် လူဦးရေမှ ရွေးချယ်ထားသော အစုခွဲတစ်ခု။

Random Sampling (ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Random Sampling သည် ပိုမိုကြီးမားသောအုပ်စု (လူဦးရေ) မှ လေ့လာရန်အတွက် ဘာသာရပ်အုပ်စု (နမူနာ) တစ်ခုကို ကျွန်ုပ်တို့ ရွေးချယ်သည့် နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးစီကို အခွင့်အလမ်းဖြင့် လုံးဝရွေးချယ်ပြီး လူဦးရေ၏ အဖွဲ့ဝင်တိုင်းတွင် နမူနာတွင် ပါဝင်ရန် သိရှိထားသော်လည်း တန်းတူမညီသော အခွင့်အလမ်းရှိသည်။

Random Sub-Sampling in Data Mining (ဒေတာတူးဖော်ခြင်းတွင်

ကျပန်းအစုခွဲနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လေ့လာတွေ့ရှိချက် သန်းပေါင်းများစွာပါရှိသော ဒေတာအစုကြီးများကို တူးဖော်သောအခါ၊ ဖြစ်ရပ်အားလုံးကို လုပ်ဆောင်ရန် လက်တွေ့မကျသလို မလိုလားအပ်ပေ။

Random Variable (ကျပန်းကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်သည် နံပါတ်တစ်ခု ဖြစ်ရန် မလိုအပ်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ဒင်္ဂါးပြားတစ်ပြားကို လှန်လိုက်သောအခါ ရလဒ်သည် 'ခေါင်း' သို့မဟုတ် 'အမြီး' ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရလဒ်များကို နံပါတ်များအဖြစ် မကြာခဏ ကိုယ်စားပြုလိုပါသည်။ ကျပန်းကိန်းရှင်သည် စမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ရလဒ်တိုင်းနှင့် သီးခြားကိန်းဂဏန်းတန်ဖိုးတစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Randomisation (ကျပန်းသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Randomisation ဆိုသည်မှာ စမ်းသပ်မှုယူနစ်များကို ကုသမှုများသို့ ခွဲဝေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျပန်းလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး မည်သည့်ပုဂ္ဂလဓိဌာန်ကျပြီး ဘက်လိုက်နိုင်ခြေရှိသည့် ချဉ်းကပ်နည်းဖြင့် မဟုတ်ပါ။

Randomised Complete Block Design (ကျပန်းသတ်မှတ်ထားသော ပြီးပြည့်စုံသော ပိတ်ဆို့မှုဒီဇိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Randomised complete block design သည် စမ်းသပ်သူ ထိန်းချုပ်လိုသည့် ကိန်းရှင်တစ်ခုအရ ဘာသာရပ်များကို ကိုက်ညီစေသည့် ဒီဇိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Range (အကွာအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာ (သို့မဟုတ် ဒေတာအစု) တစ်ခု၏ အကွာအဝေးသည် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ ပုံ့နှံ့မှု သို့မဟုတ် ပုံ့နှံ့ပြန့်ကျဲမှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အချို့သော အရေအတွက်သွင်ပြင်လက္ခဏာ၏ အကြီးဆုံးနှင့် အသေးဆုံး လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုးကြား ကွာခြားချက်ဖြစ်ပြီး တွက်ချက်ရန် အလွန်လွယ်ကူသည်။

Range Plots - Boxes (အကွာအဝေးပုံများ - သေတ္တာများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအကွာအဝေးပုံစံတွင်၊ အကွာအဝေးကို "သေတ္တာ" (ဆိုလိုသည်မှာ သေတ္တာ၏အပေါ် ပိုင်းသည် အထက်အကွာအဝေးဖြစ်ပြီး သေတ္တာ၏အောက်ပိုင်းသည် အောက်အကွာအဝေးဖြစ်သည့် စတုဂံသေတ္တာ) ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Range Plots - Columns (အကွာအဝေးပုံများ - ကော်လံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအကွာအဝေးပုံစံတွင်၊ ကော်လံတစ်ခုသည် အလယ်မှတ်ကို ကိုယ်စားပြုသည် (ဆိုလိုသည်မှာ ကော်လံ၏ထိပ်သည် အလယ်မှတ်တန်ဖိုးတွင်ရှိသည်) နှင့် အကွာအဝေး ("မုတ်ဆိတ်" များဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်) ကို ကော်လံတွင် ထပ်ဆင့်ရေးဆွဲထားသည်။

Range Plots - Whiskers (အကွာအဝေးပုံများ - မုတ်ဆိတ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအကွာအဝေးပုံစံတွင်၊ အကွာအဝေးကို "မုတ်ဆိတ်" များ (ဆိုလိုသည်မှာ အစွန်းနှစ်ဖက်စလုံးတွင် serif ပါရှိသော မျဉ်း) ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။ အလယ်မှတ်များကို အမှတ်အမှတ်အသားများဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Rank (အဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

အဆင့်ဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏တန်ဖိုးများဖြင့် စီစဉ်ထားသော နမူနာရှိ သတ်မှတ်လေ့လာတွေ့ရှိချက်တစ်ခုသို့ သတ်မှတ်ထားသော ဆက်တိုက်နံပါတ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး နမူနာရှိ အခြားသူများနှင့် လေ့လာတွေ့ရှိချက်၏ အစဉ်လိုက်ဆက်နွယ်မှုကို ထင်ဟပ်စေသည်။

Rank Correlation (အဆင့်ဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အဆင့်ဆက်စပ်မှုကိန်းသည် အမှန်တကယ်တန်ဖိုးများမဟုတ်ဘဲ တိုင်းတာမှုများ၏ အဆင့်များအပေါ် အခြေခံသည့် ကျပန်းကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်စပ်မှုကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Ratio Scale (အချိုးစကေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤတိုင်းတာမှုစကေးတွင် အကြွင်းမဲ့သုညအမှတ် (absolute zero point) ပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သင်သည်

တန်ဖိုးများကြားရှိ ကွာခြားချက်များ၏ အရွယ်အစားကို ပမာဏသတ်မှတ်ပြီး နှိုင်းယှဉ်နိုင်ရုံသာမက တန်ဖိုးနှစ်ခုလုံးကိုလည်း ပမာဏ သို့မဟုတ် ပမာဏ၏ အကြွင်းမဲ့အတိုင်းအတာများဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

Rayleigh Distribution (ရေလေး ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ရေလေး ဖြန့်ချီမှုသည် ဗက်တာတစ်ခု၏ စုစုပေါင်းပမာဏသည် ၎င်း၏ ဦးတည်ချက်ဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ဆက်စပ်နေသောအခါ မကြာခဏ တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ ရေလေး ဖြန့်ချီမှု သဘာဝအတိုင်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဥပမာတစ်ခုမှာ လေတိုက်နှုန်းကို ၎င်း၏ orthogonal 2-ရှုထောင့် ဗက်တာအစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသောအခါဖြစ်သည်။

Receiver Operating Characteristic (ROC) Curve (ROC မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ရောဂါရှာဖွေရေးစစ်ဆေးမှုတစ်ခုအတွက် အာရုံခံနိုင်စွမ်း (sensitivity) နှင့် တိကျသေချာမှု (specificity) အကြား အပေးအယူကို ဂရပ်ဖစ်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Receiver Operating Characteristic Curve (ROC မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

ROC မျဉ်းကွေးကို ဒွိခွဲခြားသတ်မှတ်သူ (binary classifier) တစ်ခုအတွက် ကိုက်ညီမှုကောင်းမွန်ခြင်းကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ၎င်းသည် ဖြတ်တောက်သည့်အမှတ်အမျိုးမျိုးအတွက် စစ်မှန်သော အပြုသဘောနှုန်း (event များကို event များအဖြစ် မှန်ကန်စွာ ခန့်မှန်းသည့်နှုန်း) ကို မှားယွင်းသော အပြုသဘောနှုန်း (event မဟုတ်သည်များကို event များအဖြစ် ခန့်မှန်းသည့်နှုန်း) ဖြင့် ရေးဆွဲထားသော ပုံတစ်ခုဖြစ်သည်။

Rectangular Distribution (စတုဂံဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စတုဂံဖြန့်ချီမှု (ဆက်တိုက် uniform ဖြန့်ချီမှု) သည် ဖြန့်ချီမှု၏ ပုံပိုးမှုအပေါ် အလျားတူသော ကြားပိုင်းအားလုံးသည် တူညီသောဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် အချိုးကျဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုများ၏ မိသားစုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Regression (ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ရည်ရွယ်ချက်မှာ အချို့သော ထည့်သွင်းကိန်းရှင်များမှ ဆက်တိုက်ရလဒ်ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးကို ခန့်မှန်းရန်ဖြစ်သည့် ပြဿနာအမျိုးအစားတစ်ခု။

Regression Analysis (ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မှီခိုကိန်းရှင်နှင့် လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုကို စုံစမ်းရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Regression Equation (ဆုတ်ယုတ်ညီမျှခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ညီမျှခြင်းသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု (သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များ) ကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုကို အကွာရာသန့်ရှင်းအရ ဖော်ပြနိုင်စေသည်။ ၎င်းသည် ကိန်းရှင်များကြားရှိ ဆက်နွယ်မှု၏ သဘောသဘာဝကို ညွှန်ပြသည်။

Regression Line (ဆုတ်ယုတ်မျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်မျဉ်းသည် လေ့လာနေသော ကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုကို အနှစ်ချုပ်ရန် အမှုန်ကြဲဇယားရှိ အမှတ်များမှတစ်ဆင့် ရေးဆွဲထားသော မျဉ်းတစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။

Regression Summary Statistics (ဆုတ်ယုတ်အနှစ်ချုပ်စာရင်းအင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဆုတ်ယုတ်ပြဿနာများတွင်၊ အာရုံကြောကွန်ရက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ထည့်သွင်းကိန်းရှင်များမှ ဆက်တိုက်ရလဒ်ကိန်းရှင် သို့မဟုတ် ကိန်းရှင်များသို့ မြေပုံဆွဲခြင်း (mapping) ကို သင်ယူရန်ဖြစ်သည်။

Regression to the Mean (ပျမ်းမျှသို့ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
နောက်ဆက်တွဲ တိုင်းတာမှုများတွင် အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများသည် ပျမ်းမျှသို့ နီးကပ်သွားသည့် သဘောထား။

Regular Histogram (ပုံမှန်ဟစ်စတိုဂရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤရိုးရိုးဟစ်စတိုဂရမ်သည် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်အတွက် ကြိမ်နှုန်းဖြန့်ချိမှု၏ ကော်လံပုံကို ထုတ်လုပ်မည်။

Regular Line Plots (ပုံမှန်မျဉ်းပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
မျဉ်းပုံသည် နံပါတ်မျဉ်းတစ်လျှောက် ဒေတာဖြစ်ပေါ်မှုကြိမ်နှုန်းကိုပြသသော ဂရပ်ဖစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မျဉ်းပုံများသည် ဒေတာကို စုစည်းရန် လျင်မြန်ပြီး လွယ်ကူသောနည်းလမ်းကိုပေးကာ မတူညီသော နံပါတ် ၂၅ ခုထက်နည်းသော နံပါတ်များကို နှိုင်းယှဉ်သည့်အခါ အကောင်းဆုံးအသုံးပြုသည်။

Regular Scatterplot (ပုံမှန်အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အမှန်ကြဲဇယားသည် ဒေတာအစုတစ်ခုအတွက် ပုံမှန်အားဖြင့် ကိန်းရှင်နှစ်ခုအတွက် တန်ဖိုးများကို ပြသရန် Cartesian ဩဒိနိတ်များကို အသုံးပြုသည့် ဇယားအမျိုးအစား သို့မဟုတ် သန်ရှာပုံကြမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Regularization (ပုံမှန်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကွန်ရက်ရှုပ်ထွေးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်အချက်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် သင်တန်းဒေတာ၏ အလွန်အကျွံ သို့မဟုတ် အားနည်းစွာ ကိုက်ညီခြင်းကို ကာကွယ်ရန် ကြိုးပမ်းသည့် သင်တန်းပေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ်များသို့ ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း။

Reject Inference (ငြင်းပယ်ခြင်းဆိုင်ရာ အနုမာန)

ရှင်းလင်းချက်-

ခရက်ဒစ်အမှတ်ပေးဇယားများ တည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် reject inference သည် ခရက်ဒစ်အမှတ်ပေးပုံစံများမှ ဘက်လိုက်မှုကို ဖယ်ရှားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့်၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ခရက်ဒစ်တိုးချဲ့ထားသော လျှောက်ထားသူများနှင့် ပတ်သက်သည့် သမိုင်းဝင်ဒေတာရှိမည်။

Relative Frequency (ဆွေမျိုးကြိမ်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆွေမျိုးကြိမ်နှုန်းသည် အချိုးအစား (proportion) အတွက် အခြားဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်သည့် အကြိမ်အရေအတွက်ကို စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ဆောင်သည့် စုစုပေါင်းအကြိမ်အရေအတွက်ဖြင့် စားခြင်းဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုးဖြစ်သည်။

Relative Function Change Criterion (ဆွေမျိုးလုပ်ဆောင်ချက်ပြောင်းလဲမှုစံသတ်မှတ်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

လုပ်ဆောင်ချက်တန်ဖိုး မပြောင်းလဲတော့သည့်အခါ iteration ကို ရပ်ရန် relative function change criterion ကို အသုံးပြုသည်။ အခြေခံအားဖြင့်၊ gradient သည် သုညနှင့် မနီးကပ်သေးသည့်တိုင် လုပ်ဆောင်ချက် ရပ်တန့်သွားသောအခါ ၎င်းသည် iteration ကို ရပ်စေသည်။

Reliability (ယုံကြည်စိတ်ချရမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာနှင့် စိတ်တိုင်းတာပညာ (psychometrics) တွင် ယုံကြည်စိတ်ချရမှုသည် တိုင်းတာမှုတစ်ခု၏ အလုံးစုံတစ်သမတ်တည်းရှိမှုဖြစ်သည်။ တိုင်းတာမှုတစ်ခုသည် တစ်သမတ်တည်းသော အခြေအနေများအောက်တွင် အလားတူရလဒ်များကို ထုတ်ပေးပါက ၎င်းကို ယုံကြည်စိတ်ချရမှု မြင့်မားသည်ဟု ဆိုသည်။

Reliability and Item Analysis (ယုံကြည်စိတ်ချရမှုနှင့် ပစ္စည်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Reliability and Item Analysis ကို ယုံကြည်စိတ်ချရသော တိုင်းတာမှုစကေးများ တည်ဆောက်ရန်၊ ရှိပြီးသားစကေးများကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် အသုံးပြုနေပြီးဖြစ်သော စကေးများ၏ ယုံကြည်စိတ်ချရမှုကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Representative Sample (ကိုယ်စားပြုနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ယေဘုယျရည်ရွယ်ချက်မှာ လူဦးရေ၏ သတ်မှတ်ဂုဏ်သတ္တိများကို နမူနာမှ တိကျစွာ ခန့်မှန်းနိုင်စေရန် လူဦးရေမှ နမူနာတစ်ခုကို ရေးဆွဲရန်ဖြစ်သည်။

Resampling (ပြန်လည်နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Resampling သည် မူလဒေတာနမူနာများမှ ထပ်ခါထပ်ခါ နမူနာများကို ရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ Resampling နည်းလမ်းသည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အနုမာန (statistical inference) ၏ ပါရာမီတာမဟုတ်သော (nonparametric) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Residual (ကြွင်းကျန်တန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

Residual (သို့မဟုတ် error) သည် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတစ်ခုကို တပ်ဆင်ပြီးနောက် မရှင်းပြနိုင်သော (သို့မဟုတ် ကြွင်းကျန်သော) ပြောင်းလဲမှုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ၎င်းသည် ကိန်းရှင်၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသောတန်ဖိုးနှင့် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံမှ အကြံပြုထားသောတန်ဖိုးကြား ကွာခြားချက် (သို့မဟုတ် ကျန်ရှိနေသော) ဖြစ်သည်။

Residual Sum of Squares (RSS) (ကြွင်းကျန်နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် လေ့လာတွေ့ရှိထားသောတန်ဖိုးများနှင့် ခန့်မှန်းထားသောတန်ဖိုးများကြား နှစ်ထပ်ကိန်းကွာခြားချက်များ၏ ပေါင်းလဒ်။

Resolution (ကြည်လင်ပြတ်သားမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Resolution R ရှိသော စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်းသည် I-လမ်းသွား အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုများကို R-1 ထက်နည်းသော အခြားအပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုများနှင့် ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိသည့် ဒီဇိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Response Bias (တုံ့ပြန်မှုဘက်လိုက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လူတစ်ဦးသည် မေးခွန်းတစ်ခုကို မမှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုရန် စနစ်တကျ သဘောထားတစ်ခုဖြစ်သည်။ မကြာခဏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိမှု သို့မဟုတ် အခြားအချက်များကြောင့် ဖြစ်တတ်သည်။

Response Surface (တုံ့ပြန်မှုမျက်နှာပြင်)

ရှင်းလင်းချက်-

သုံးဖက်မြင်တွင် ရေးဆွဲထားသော မျက်နှာပြင်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အခြားကိန်းရှင်များကို ကိန်းသေထားစဉ် ထည့်သွင်းကိန်းရှင်နှစ်ခုကို ချိန်ညှိသည်နှင့်အမျှ ကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များ၏ တုံ့ပြန်မှုကို ညွှန်ပြသည်။

Risk Ratio (စွန့်စားမှုအချိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

အုပ်စုနှစ်ခုကြားရှိ ဆက်စပ်မှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကူးစက်ရောဂါဗေဒနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သုတေသနတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Risk Ratio (စွန့်စားမှုအချိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

စွန့်စားမှုအချိုး = CLe / CLu ဖြစ်သည်။ ဤတွင် CL = စုပေါင်းဖြစ်ပွားမှု (Cumulative Incidence)၊ e = ထိတွေ့ထားသောအုပ်စု၊ u = မထိတွေ့ထားသောအုပ်စုဖြစ်သည်။

RMS (Root Mean Squared) Error (RMS အမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

RMS (root mean squared) အမှားအယွင်းကို တွက်ချက်ရန်၊ တစ်ဦးချင်းအမှားအယွင်းများကို နှစ်ထပ်ကိန်းတင်ပြီး၊ ပေါင်းကာ၊ တစ်ဦးချင်းအမှားအယွင်းအရေအတွက်ဖြင့် စားကာ၊ နှစ်ထပ်ကိန်းရင်းယူသည်။

Robust Regression (ကြံ့ခိုင်သောဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာရှိ အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများကို အာရုံခံနိုင်မှုနည်းသော
ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Root Cause Analysis (အရင်းခံအကြောင်းရင်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Root cause analysis ဟူသော ဝေါဟာရကို သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များ၏ နောက်ဆုံးအရည်အသွေး သို့မဟုတ် အထွက်နှုန်းကို သက်ရောက်မှုရှိသော ကိန်းရှင်များ သို့မဟုတ် အကြောင်းရင်းများကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပါဝင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို အနှစ်ချုပ်ရန် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတွင် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Root Mean Square Stand. Effect RMSSE (RMSSE - စံသတ်မှတ်အကျိုးသက်ရောက်မှု၏ နှစ်ထပ်ကိန်းရင်းပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤစံသတ်မှတ်အကျိုးသက်ရောက်မှုအရွယ်အစား အတိုင်းအတာကို ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (Analysis of Variance) တွင် လူဦးရေအကျိုးသက်ရောက်မှုများ၏ အလုံးစုံအဆင့်ကို သွင်ပြင်လက္ခဏာပြရန် အသုံးပြုသည်။

Rosenbrock Pattern Search (ရိုဆင်ဘရော့ခ် ပုံစံရှာဖွေခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ Nonlinear Estimation နည်းလမ်းသည် ဘောင်နေရာကို လှည့်ပြီး ဝင်ရိုးတစ်ခုကို ကုန်းမြင့် (ridge) တစ်ခုနှင့် ညှိပေးမည်။

R-squared (Coefficient of Determination) (R-squared - ဆုံးဖြတ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်(များ)သည် မှီခိုကိန်းရှင်ရှိ ပြောင်းလဲနိုင်မှုကို မည်မျှရှင်းပြနိုင်သည်ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Running Medians Smoothing (ပြေးနေသော လစ်လပ်များ ချောမွေ့ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Running medians smoothing သည် ရွေ့လျားပျမ်းမျှများအတွက် အသုံးပြုသည့် ချောမွေ့စေသည့်နည်းပညာနှင့် ဆင်တူသော ချောမွေ့စေသည့်နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Runs Test (အတွဲများစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တိုင်းတာမှုများကို အချိန် သို့မဟုတ် နေရာအလိုက် ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားသော အစီအစဉ်အတိုင်း ပြုလုပ်သည့် လေ့လာမှုများတွင်၊ တိုင်းတာမှု၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးသည် အစီအစဉ်၏ မတူညီသောအမှတ်များတွင် ကွဲပြားခြင်းရှိမရှိ မကြာခဏ မေးခွန်းထုတ်လေ့ရှိသည်။

S

Sample (နမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေ၏ အမှန်တကယ် စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် အစိတ်အပိုင်း။

Sample Mean (နမူနာပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေမှ ရေးဆွဲထားသော တန်ဖိုးနမူနာတစ်ခု၏ ဂဏန်းသခင်္ချာပျမ်းမျှ။ ၎င်းကို $\bar{x}$ ဖြင့် သင်္ကေတပြုသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အတန်းတစ်ခုမှ ကျောင်းသား ၁၀ ဦး၏ စာမေးပွဲပျမ်းမျှအမှတ်ဖြစ်သည်။ နမူနာပျမ်းမျှကို လူဦးရေပျမ်းမျှ၏ ခန့်မှန်းကိန်းအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

Sample Percentage (နမူနာရာခိုင်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ကျပန်းနမူနာတစ်ခု၏ သတ်မှတ်ဂုဏ်သတ္တိပါရှိသော ရာခိုင်နှုန်း။ ဥပမာအားဖြင့် မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာတွင် ဒီမိုကရက်အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသူများ၏ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

Sample Size (နမူနာအရွယ်အစား)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေမှ နမူနာတစ်ခုရှိ ဒြပ်စင်အရေအတွက်။

Sample Space (နမူနာနေရာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကျပန်းစမ်းသပ်မှုတစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်သောရလဒ်များ၏ စုစည်းမှု သို့မဟုတ် အစုအဝေးတစ်ခုဖြစ်သည်။

Sample Standard Deviation, S (နမူနာစံတိမ်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာစံတိမ်းချက် S သည် လူဦးရေမှ ကျပန်းနမူနာကို အခြေခံ၍ လူဦးရေ၏ စံတိမ်းချက်ကို ခန့်မှန်းသည့် ကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ နမူနာစံတိမ်းချက်သည် နမူနာသည် နမူနာပျမ်းမျှတစ်ဝိုက်တွ□် မည်မျှ "ပျံ့နှံ့" နေသည်ကို တိုင်းတာသည့် စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Sample Sum (နမူနာပေါင်းလဒ်)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေမှ ကျပန်းနမူနာတစ်ခု၏ ပေါင်းလဒ်။ နမူနာပေါင်းလဒ်၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုးသည် နမူနာအရွယ်အစား အနှစ် လူဦးရေပျမ်းမျှဖြစ်သည်။

Sample Survey (နမူနာစစ်တမ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေတစ်ခုလုံးထက် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ နမူနာတစ်ခု၏ တုံ့ပြန်မှုများအပေါ် အခြေခံသည့် စစ်တမ်းတစ်ခု။

Sample Variance (နမူနာကွဲလွဲချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာကွဲလွဲချက်သည် နမူနာစံတိမ်းချက် S ၏ နှစ်ထပ်ကိန်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် လူဦးရေစံတိမ်းချက်၏ နှစ်ထပ်ကိန်း (လူဦးရေ၏ ကွဲလွဲချက်ဟုလည်းခေါ်သည်) ၏ ဘက်မလိုက်သော ခန့်မှန်းကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Sampling (နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေတစ်ခုအကြောင်း ဗဟုသုတရရှိရန် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို ရွေးချယ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု။

Sampling distribution (နမူနာဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာဖြန့်ချီမှုသည် ကျပန်းနမူနာကို အခြေခံ၍ ပေးထားသော စာရင်းအင်း၏ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုဖြစ်သည်။ နမူနာဖြန့်ချီမှုများသည် စာရင်းအင်းပညာတွင် အရေးပါသည်။

Sampling error (နမူနာအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေ၏ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို ထိုလူဦးရေ၏ အစုခွဲ သို့မဟုတ် နမူနာမှ ခန့်မှန်းသောအခါ Sampling error ကို ကြုံတွေ့ရသည်။

Sampling Fraction (နမူနာအပိုင်းအစ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေနမူနာကောက်ယူခြင်းတွင်၊ sampling fraction သည် လူဦးရေရှိ ဖြစ်ရပ်များကို နမူနာသို့ ရွေးချယ်သည့် (သိရှိထားသော) ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။

---

sampling frame (နမူနာကောက်ယူမှုမူဘောင်)

ရှင်းလင်းချက်-

sampling frame သည် သင်၏လူဦးရေရှိ ပစ္စည်းအားလုံး၏ စာရင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် သင်လေ့လာလိုသည့် လူတိုင်း သို့မဟုတ် အရာအားလုံး၏ ပြည့်စုံသောစာရင်းဖြစ်သည်။

Sampling unit (နမူနာယူနစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေမှ နမူနာကို တစ်ကြိမ်လျှင် ယူနစ်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ကြိမ်လျှင် ယူနစ်တစ်ခုထက်ပိုသော

(အစုအဝေးများကို နမူနာကောက်ယူနိုင်သည်) ရေးဆွဲနိုင်သည်။ နမူနာ၏ အခြေခံယူနစ်ကို နမူနာယူနစ်ဟုခေါ်သည်။

Sampling Variability (နမူနာပြောင်းလဲနိုင်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
"Sampling variability" ဟူသော ဝေါဟာရသည် နမူနာတစ်ခုမှ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ (statistic ဟုခေါ်သည်) သည် ကျပန်းနမူနာကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်သည်နှင့်အမျှ ကွဲပြားလိမ့်မည်ဟူသော အချက်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

Scalable Software Systems (ချဲ့ထွင်နိုင်သော ဆော့ဖ်ဝဲစနစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
အနာဂတ်လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန် ချဲ့ထွင်နိုင်သော ဆော့ဖ်ဝဲ (ဥပမာ - MS SQL Server သို့မဟုတ် Oracle ကဲ့သို့သော ဒေတာဘေ့စ်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်)။

Scaling (စကေးသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည့် အကွာအဝေးသို့ မူလကိန်းရှင်တန်ဖိုးများကို (သတ်မှတ်လုပ်ဆောင်ချက် သို့မဟုတ် အယ်လဂိုရီသမ်အရ) ပြောင်းလဲခြင်း။

Scatter Plot (အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်နွယ်မှု၏ ဂရပ်ဖစ်ကိုယ်စားပြုမှု။

Scatterplot (အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အမှုန်ကြဲဇယားသည် ဒွိကိန်းရှင်ဒေတာကို မြင်ယောင်ကြည့်ရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။
အမှုန်ကြဲဇယားသည် "ပုဂ္ဂိုလ်" များ၏ စုစည်းမှုတစ်ခုပေါ်ရှိ တိုင်းတာမှုအတွဲများ၏ ပုံတစ်ပုံဖြစ်သည်။

Scatterplot Smoothers (အမှုန်ကြဲဇယား ချောမွေ့စက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

2D အမှုန်ကြဲဇယားများတွင်၊ ကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုကို အကောင်းဆုံးကိုယ်စားပြုရန် (အနှစ်ချုပ်ရန်) အမှတ်များမှတစ်ဆင့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုကို တပ်ဆင်ရန် ချောမွေ့စေသည့်နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို ရနိုင်သည်။

Scatterplot, 2D (နှစ်ဖက်မြင် အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အမှုန်ကြဲဇယားသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု X နှင့် Y (ဥပမာ - ကိုယ်အလေးချိန်နှင့် အရပ်) ကြားရှိ ဆက်စပ်မှု (correlation) ကို မြင်ယောင်ကြည့်သည်။ တစ်ဦးချင်းဒေတာအမှတ်များကို ဝင်ရိုးများက ကိန်းရှင်များကို ကိုယ်စားပြုသည့် နှစ်ဖက်မြင်နေရာတွင် ကိုယ်စားပြုသည်။

Scatterplot, 2D - Double-Y (နှစ်ဖက်မြင် အမှုန်ကြဲဇယား - Double-Y)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအမှုန်ကြဲဇယားအမျိုးအစားကို X-ကိန်းရှင်တစ်ခုနှင့် Y-ကိန်းရှင်စာရင်းနှစ်ခု (အစုနှစ်ခု) အတွက် အမှုန်ကြဲဇယားများစွာ၏ ပေါင်းစပ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။

Scatterplot, 2D - Frequency (နှစ်ဖက်မြင် အမှုန်ကြဲဇယား - ကြိမ်နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကြိမ်နှုန်းအမှုန်ကြဲဇယားများသည် ဒေတာအမှတ်အလေးချိန် သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်းဒေတာအမှတ်များ၏

အခြားတိုင်းတာနိုင်သော သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို အမြင်အာရုံဖြင့် ကိုယ်စားပြုရန် ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ထပ်နေသောအမှတ်များ၏ ကြိမ်နှုန်းများကို ပြသသည်။

Scatterplot, 2D - Multiple (နှစ်ဖက်မြင် အမှုန်ကြဲယား - အများအပြား)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်တစ်ခုကို အလျားလိုက်ဝင်ရိုးဖြင့် ကိုယ်စားပြုပြီး ကိန်းရှင်တစ်ခုကို ဒေါင်လိုက်ဝင်ရိုးဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည့် ပုံမှန်အမှုန်ကြဲယားနှင့် မတူဘဲ၊ အများအပြားအမှုန်ကြဲယားသည် အမှုန်ကြဲယားများစွာဖြင့် ဖွဲ့စည်းပြီး ဆက်စပ်မှုများစွာကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Scatterplot, 2D - Regular (နှစ်ဖက်မြင် အမှုန်ကြဲယား - ပုံမှန်)

ရှင်းလင်းချက်-
ပုံမှန်အမှုန်ကြဲယားသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု X နှင့် Y (ဥပမာ - ကိုယ်အလေးချိန်နှင့် အရပ်) ကြားရှိ ဆက်နွယ်မှုကို မြင်ယောင်ကြည့်သည်။ တစ်ဦးချင်းဒေတာအမှတ်များကို ဝင်ရိုးများက ကိန်းရှင်များကို ကိုယ်စားပြုသည့် နှစ်ဖက်မြင်နေရာတွင် အမှတ်အမှတ်အသားများဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Scatterplot, 2D-Categorized Ternary Graph (နှစ်ဖက်မြင် အမျိုးအစားခွဲထားသော အမှုန်ကြဲယား - တာနရီဂရပ်ဖစ်)

ရှင်းလင်းချာန်-
ternary ဂရပ်ဖစ်ရှိ အစိတ်အပိုင်းကိန်းရှင်များ (X, Y, နှင့် Z) ၏ အချိုးအစားများကို ကိုယ်စားပြုသော အမှတ်များကို အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီအတွက် 2D ပြသမှုတွင် ရေးဆွဲထားသည်။

Scatterplot, 3D (သုံးဖက်မြင် အမှုန်ကြဲယား)

ရှင်းလင်းချက်-
3D အမှုန်ကြဲယားများသည် ကိန်းရှင်သုံးခု သို့မဟုတ် သုံးခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များကြား ဆက်နွယ်မှုကို

မြင်ယောင်ကြည့်သည်။ ၎င်းသည် 3D နေရာရှိ အမှတ်တစ်ခုစီ၏ X, Y, နှင့် Z (ဒေါင်လိုက်) သြဒိနိတ်များကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Scatterplot, 3D - Raw Data (သုံးဖက်မြင် အမှုန်ကြဲယား - ကုန်ကြမ်းဒေတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ချောမွေ့စေသည့်လုပ်ဆောင်ချက် (smoothing function) ကို အသုံးမပြုဘဲ 3D အမှုန်ကြဲယားရှိ အမှတ်များမှတစ်ဆင့် ချောမွေ့မှုမရှိသော မျက်နှာပြင်ကို ရေးဆွဲထားသည်။

Scatterplot, 3D - Ternary Graph (သုံးဖက်မြင် အမှုန်ကြဲယား - တာနရီဂရပ်ဖစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ သုံးဖက်မြင် (ternary 3D scatterplots သို့မဟုတ် surface plots) တွင် ကိန်းရှင်လေးခု (သို့မဟုတ် လေးခုထက်ပိုသော) (အစိတ်အပိုင်းများ X, Y, နှင့် Z, နှင့် တုံ့ပြန်မှုများ V1, V2, စသည်) ကို ရေးဆွဲရန် တြိဂံသြဒိနိတ်စနစ်များကို အသုံးပြုသည်။

Scheffe's Test (ရှက်ဖီး၏ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ post hoc စစ်ဆေးမှုကို ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် အုပ်စုပျမ်းမျှများကြား သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။ Scheffe's test ကို အထိရောက်ဆုံး post hoc စစ်ဆေးမှုများထဲမှ တစ်ခုဟု ယူဆသည်။

Score Statistic (ရမှတ်စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤစာရင်းအင်းကို အမြင့်ဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေနည်းလမ်းများ (maximum likelihood methods) ဖြင့် တွက်ချက်ထားသော ဘောင်ခန့်မှန်းချက်များ၏ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားမှုကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည်။ ၎င်းကို တစ်ခါတစ်ရံ efficient score statistic ဟုလည်းခေါ်သည်။

Scree Plot, Scree Test (စခရီပုံ၊ စခရီစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆက်တိုက်အကြောင်းရင်းများအတွက် eigenvalue များကို ရိုးရိုးမျဉ်းပုံတွင် ပြသနိုင်သည်။ Cattell (1966) က ဤစခရီပုံကို ထိန်းသိမ်းရန် အကောင်းဆုံးအကြောင်းရင်းအရေအတွက်ကို ဂရပ်ဖစ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်ဟု အဆိုပြုခဲ့သည်။

SD line (SD မျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အမှန်ကြဲဇယားတစ်ခုအတွက်၊ ပျမ်းမျှအမှတ်ကိုဖြတ်၍ ရေးဆွဲထားသော မျဉ်းဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏ စောင်းသည် ရေးဆွဲထားသော ကိန်းရှင်နှစ်ခု၏ စံတိမ်းချက်များ၏ အချိုးနှင့် ညီမျှသည်။

SD Ratio (SD အချိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ပြဿနာတစ်ခုတွင်၊ ခန့်မှန်းချက်အမှားအယွင်းစံတိမ်းချက်နှင့် မူလရလဒ်ဒေတာစံတိမ်းချက်၏ အချိုး။ SD အချိုး နည်းလေ၊ ခန့်မှန်းချက် ပိုကောင်းလေဖြစ်သည်။

Seasonal Component (ရာသီအပိုင်းအစ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရာသီအပိုင်းအစသည် အချိန်ကိန်းစဉ်တစ်ခုရှိ ပြောင်းလဲမှုများ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး အချိန်ကိုက်မှု၊ ဦးတည်ချက်နှင့် ပမာဏတို့နှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်အလိုက် အတော်အသင့် တည်ငြိမ်သော တစ်နှစ်အတွင်းအတက်အကျများကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Seasonally adjusted (SA) (ရာသီအလိုက်ညှိနှိုင်းထားသော)

ရှင်းလင်းချက်-

အချိန်ကိန်းစဉ်တစ်ခုအပေါ် ရာသီအလိုက်ပြောင်းလဲမှုများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖယ်ရှားရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော စာရင်းအင်းနည်းပညာကို အသုံးပြု၍ ပြုပြင်ထားသည်။

Secondary income in a BOP context (BOP အခြေအနေတွင် ဒုတိယဝင်ငွေ)

ရှင်းလင်းချက်-

နေထိုင်သူများနှင့် နေထိုင်သူမဟုတ်သူများကြားရှိ လက်ရှိငွေလွှဲပြောင်းမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လက်ရှိအကောင့်ရှိ ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Secular Trend (ရေရှည်လမ်းကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အချိန်နှင့်အတူ မျဉ်းဖြောင့်ဆက်စပ်မှု (လမ်းကြောင်း)။

Security-by-security data collection (လုံခြုံရေးတစ်ခုချင်းအလိုက် ဒေတာစုဆောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်ဦးချင်းလုံခြုံရေးများအဖြစ် ခွဲခြမ်းထားသော ဒေတာစုဆောင်းခြင်း။

Selection Bias (ရွေးချယ်မှုဘက်လိုက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာကောက်ယူခြင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခုသည် သတ်မှတ်အမျိုးအစား၏ ယူနစ်များကို ထည့်သွင်းခြင်းနှင့်/သို့မဟုတ် ဖယ်ထုတ်ခြင်းအတွက် စနစ်တကျ သဘောထားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Self-Selection (ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Self-selection သည် လူတစ်ဦးချင်းစီသည် ၎င်းတို့သည် ထိန်းချုပ်အုပ်စုတွင် ရှိသလား သို့မဟုတ် ကုသမှုအုပ်စုတွင် ရှိသလားကို ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်သည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်သည်။

Semi-Partial (or Part) Correlation (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သို့မဟုတ် အပိုင်းဆက်စပ်မှုသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဆက်စပ်မှုစာရင်းအင်းနှင့် ဆင်တူသည်။ ၎င်းသည် ကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော အခြားကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ထိန်းချုပ်ပြီးနောက် (ဆိုလိုသည်မှာ "တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖယ်ရှားပြီးနောက်") ကျန်ရှိသော ကိန်းရှင်နှစ်ခုကြားရှိ ဆက်စပ်မှုကို တိုင်းတာသည်။

Semi-Supervised Learning (တစ်ပိုင်းကြီးကြပ်သင်ယူမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

သင့်တွင် ထည့်သွင်းဒေတာ (X) အများအပြားရှိပြီး ဒေတာအချို့ကိုသာ တံဆိပ်ကပ်ထားသည့် (Y) ပြဿနာများကို တစ်ပိုင်းကြီးကြပ်သင်ယူမှုပြဿနာများဟုခေါ်သည်။ ဤပြဿနာများသည် ကြီးကြပ်သင်ယူမှုနှင့် ကြီးကြပ်မှုမရှိသော သင်ယူမှုနှစ်ခုကြားတွင် တည်ရှိသည်။

Sensitivity Analysis in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် အာရုံခံနိုင်စွမ်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အာရုံခံနိုင်စွမ်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် ထိုအာရုံကြောကွန်ရက်အတွက် မည်သည့်ထည့်သွင်းကိန်းရှင်များကို အရေးအကြီးဆုံးဟု ယူဆသည်ကို ညွှန်ပြသည်။ အာရုံခံနိုင်စွမ်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းကို သတင်းအချက်အလက်ပေးရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ထည့်သွင်းဖြတ်တောက်ခြင်း (input pruning) ပြုလုပ်ရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

Sequential Contour Plot, 3D (သုံးဖက်မြင် အစဉ်လိုက်ကွန်တိုပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤကွန်တိုပုံသည် ဒေတာသို့ တပ်ဆင်ထားသော spline-ချောမွေ့သော မျက်နှာပြင်၏ 2D ပရောဂျက်ကို တင်ပြသည်။

Sequential Surface Plot, 3D (သုံးဖက်မြင် အစဉ်လိုက်မျက်နှာပြင်ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤအစဉ်လိုက်ပုံတွင်၊ ဒေတာအမှတ်တစ်ခုစီသို့ spline-ချောမွေ့သော မျက်နှာပြင်ကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီမှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D - Area (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - ဧရိယာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီမှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင် တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်ဧရိယာများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D – Column (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - ကော်လံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီမှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင် တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဒေါင်လိုက်ကော်လံများ၏ ဆက်တိုက်အပိုင်းအစများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D – Lines (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - မျဉ်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီမှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင် တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်မျဉ်းများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D - Mixed Line (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - ရောစပ်ထားသော မျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ ပထမစာရင်းတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးအစီအစဉ်များကို တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်ဧရိယာများဖြင့် ကိုယ်စားပြုပြီး ဒုတိယစာရင်းတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးအစီအစဉ်များကို တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်မျဉ်းများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D - Mixed Step (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - ရောစပ်ထားသော အဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ ပထမစာရင်းတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးအစီအစဉ်များကို တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်အဆင့်ဧရိယာများဖြင့် ကိုယ်စားပြုပြီး ဒုတိယစာရင်းတွင် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏ တန်ဖိုးအစီအစဉ်များကို တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်အဆင့်မျဉ်းများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D – Step (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - အဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီမှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင် တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်အဆင့်မျဉ်းများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Sequential/Stacked Plots, 2D - Step Area (နှစ်ဖက်မြင် အစဉ်လိုက်/အထပ်လိုက်ပုံများ - အဆင့်ဧရိယာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်တစ်ခုစီမှ တန်ဖိုးများ၏ အစီအစဉ်ကို ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင် တစ်ခုပေါ်တစ်ခု အထပ်လိုက်ထားသော ဆက်တိုက်အဆင့်ဧရိယာများဖြင့် ကိုယ်စားပြုမည်။

Serial Correlation (စီးရီးဆက်စပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်တစ်ခုနှင့် ၎င်း၏ အချိန်နှင့်အမျှ နောက်ကျနေသောတန်ဖိုးများကြား ဆက်စပ်မှု။

Services in a BOP Context (BOP အခြေအနေတွင် ဝန်ဆောင်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးတစ်ခုရှိ ထုတ်လုပ်သူနှင့် အခြားစီးပွားရေးတစ်ခုရှိ စားသုံးသူ သို့မဟုတ် စားသုံးသူအုပ်စုကြား ထုတ်လုပ်မှုမတိုင်မီ ပြုလုပ်ထားသော အစီအစဉ်မှတစ်ဆင့် ထုတ်လုပ်ထားသော ဝန်ဆောင်မှုများကို လွှမ်းခြုံထားသည့် လက်ရှိအကောင့်ရှိ ပစ္စည်းတစ်ခု။

Set (အစုအဝေး)

ရှင်းလင်းချက်-

အစုအဝေးသည် အရာဝတ္ထုများ (ဒြပ်စင်များဟုခေါ်သည်) ၏ စုစည်းမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ အစီအစဉ်ကို ထည့်မတွက်ပါ။

Sets of Samples in Quality Control Charts (အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ဇယားများတွင် နမူနာအစုများ)

ရှင်းလင်းချက်-
လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို စောင့်ကြည့်နေစဉ်၊ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ထိုတန်ဖိုးများကို ပြန်လည်သန့်စင်လာသည်နှင့်အမျှ ဗဟိုမျဉ်းတန်ဖိုးများ သို့မဟုတ် ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ချက်များကို ချိန်ညှိရန် မကြာခဏ လိုအပ်လာသည်။

Shapiro-Wilk W test (ရှာပီရို-ဝိလ်ခ် W စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Shapiro-Wilk W စစ်ဆေးမှုကို ပုံမှန်ဖြစ်မှုကို စမ်းသပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည်။ W စာရင်းအင်းသည် သိသာထင်ရှားပါက၊ သက်ဆိုင်ရာဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်ဖြစ်သည်ဟူသော ယူဆချက်ကို ငြင်းပယ်သင့်သည်။

Shewhart Control Charts (ရှူးဟတ် ထိန်းချုပ်ဇယားများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤသည်မှာ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုသည့် စံဂရုပ်ဖစ်ကိရိယာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Short Run Control Charts (တိုတောင်းသော ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ထိန်းချုပ်ဇယားများ)

ရှင်းလင်းချက်-
တိုတောင်းသော ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ထိန်းချုပ်ဇယားသည် တစ်ခုစီသည် သီးခြား "ထုတ်လုပ်မှုအပိုင်း" (run) တစ်ခုဖြစ်သည့် အစိတ်အပိုင်းများစွာအတွက် ကိန်းရှင်များ သို့မဟုတ် ရည်ညွှန်းချက်များ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၏ အသွင်ပြောင်းခြင်းများကို တူညီသောဇယားပေါ်တွင် ရေးဆွဲသည်။

Shuffle Data in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် ဒေတာကို ကျပန်းပြန်စီခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြစ်ရပ်များကို သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်းအစုများသို့ ကျပန်းသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့သည် (တတ်နိုင်သမျှ) စာရင်းအင်းအရ ဘက်မလိုက်စေရန်။

Sigmoid Function (ဆစ်ဂ်မွိုက်လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
S-ပုံသဏ္ဌာန်မျဉ်းကွေးတစ်ခုဖြစ်ပြီး အနီးနီး-မျဉ်းဖြောင့်ဗဟိုတုံ့ပြန်မှုနှင့် ပြည့်ဝနေသော ကန့်သတ်ချက်များရှိသည်။

Sign Test (သင်္ကေတစစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
သင်္ကေတစစ်ဆေးမှုသည် ကုသမှုမတိုင်မီနှင့် ပြီးနောက် ဘာသာရပ်များ၏ ကိုယ်အလေးချိန်ကဲ့သို့သော လေ့လာတွေ့ရှိချက်အတွဲများကြား တစ်သမတ်တည်းကွာခြားချက်များကို စစ်ဆေးရန် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Signal Detection Theory (အချက်ပြမှုရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းသီအိုရီ)

ရှင်းလင်းချက်-
Signal detection theory (SDT) သည် ဆူညံသံတွင် မြုပ်နှံထားသော အချက်ပြမှုကို ရှာဖွေတွေ့ရှိရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်သီအိုရီ၏ အသုံးချမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Significance Level (သိသာထင်ရှားမှုအဆင့်)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ သိသာထင်ရှားမှုအဆင့်သည် မူလယူဆချက် H_0

အမှန်တကယ်မှန်နေပါက ၎င်းကို မှားယွင်းစွာ ငြင်းပယ်ရန် ဆုံးဖြတ်သည့် ပုံသေဖြစ်နိုင်ခြေတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်း၏ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်ပြီး စုံစမ်းသူက ထိုကဲ့သို့သော အမှားအယွင်း၏ အကျိုးဆက်များနှင့် ဆက်စပ်၍ သတ်မှတ်သည်။

Simple Hypothesis (ရိုးရိုးယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ရိုးရိုးယူဆချက်သည် လူဦးရေဖြန့်ချီမှုကို အပြည့်အဝ သတ်မှတ်ပေးသော ယူဆချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Simple Linear Regression (ရိုးရိုးမျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ရိုးရိုးမျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုသည် ရှင်းပြသည့်ကိန်းရှင်တစ်ခုတည်းပါရှိသော မျဉ်းဖြောင့်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံတစ်ခုဖြစ်သည်။

Simple Random Sample (ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာသည် ပိုမိုကြီးမားသောအစု (လူဦးရေ) မှ ရွေးချယ်ထားသော လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အစုခွဲ (နမူနာ) တစ်ခုဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးစီကို အခွင့်အလမ်းဖြင့် လုံးဝကျပန်းရွေးချယ်ထားပြီး၊ လူတစ်ဦးစီတွင် နမူနာကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း မည်သည့်အဆင့်တွင်မဆို ရွေးချယ်ခံရရန် တူညီသောဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်။

Simple Random Sampling (SRS) (ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ရိုးရိုးကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်းသည် အခြားပိုမိုရှုပ်ထွေးသော နမူနာကောက်ယူခြင်းနည်းလမ်းများ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အခြေခံနမူနာကောက်ယူခြင်းအမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Simplex Algorithm (ဆင့်ပလက်စ် အယ်လဂိုရီသမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုံးရှုံးမှုလုပ်ဆောင်ချက်၏ ဆင်းသက်လာမှုများကို တွက်ချက်ခြင်း သို့မဟုတ် ခန့်မှန်းခြင်းအပေါ် မူတည်ခြင်းမရှိသော မျဉ်းမဟုတ်သော ခန့်မှန်းခြင်းဆိုင်ရာ အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခု။

Simpson's Paradox (ဆင်ဆင်၏ ဝိရောဓိ)

ရှင်းလင်းချက်-

Simpson's paradox သည် ဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် စာရင်းအင်းပညာတွင် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ဒေတာအုပ်စုများစွာတွင် လမ်းကြောင်းတစ်ခုပေါ်လာသော်လည်း ထိုအုပ်စုများကို ပေါင်းစပ်လိုက်သောအခါ ပျောက်ကွယ်သွားခြင်း သို့မဟုတ် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်သည်။

Single and Multiple Censoring (တစ်ကြိမ်နှင့် အကြိမ်များစွာ ဆင်ဆာလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆင်ဆာလုပ်ခြင်းသည် မတူညီသောအချိန်များတွင် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် အခြေအနေများ (multiple censoring) သို့မဟုတ် အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် သာဖြစ်ပွားနိုင်သည့် အခြေအနေများ (single censoring) ရှိသည်။

Singular Value Decomposition (တစ်ခုတည်းသောတန်ဖိုးခွဲထုတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မျဉ်းဖြောင့်ပုံစံတစ်ခုကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ရန် ထိရောက်သော အယ်လဂိုရီသမ်တစ်ခု။

Six Sigma (DMAIC) (ဆစ်စစ်ဂမာ)

ရှင်းလင်းချက်-

Six Sigma သည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်

အခြားစီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုများတွင် ချို့ယွင်းချက်များ၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုပြဿနာအားလုံးကို ဖယ်ရှားရန်အတွက် ကောင်းစွာဖွဲ့စည်းထားသော၊ ဒေတာမောင်းနှင်သည့် နည်းစနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Six Sigma Process (ဆစ်စစ်ဂမာ လုပ်ငန်းစဉ်)

ရှင်းလင်းချက်-
six sigma လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုသည်မှာ အခွင့်အလမ်းတစ်သန်းလျှင် ချို့ယွင်းချက် ၃.၄ ခုသာ ထုတ်လုပ်ရန် မျှော်လင့်နိုင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Skewed Distribution (စောင်းနေသောဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အချို့မကျသော ဖြန့်ချီမှု။

Skewness (စောင်းနေမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကေန်တန်ဖိုးရှိသော ကျပန်းကိန်းရှင်၏ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု၏ အချို့မကျမှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခု။

Slicing (Categorizing) (ဖြတ်တောက်ခြင်း - အမျိုးအစားခွဲခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အရေးအကြီးဆုံး၊ ယေဘုယျနှင့် အားကောင်းသော ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုနည်းလမ်းများထဲမှ တစ်ခုမှာ ရလဒ်အစုခွဲများကြားရှိ ဒေတာပုံစံများကို နှိုင်းယှဉ်ရန်အတွက် ဒေတာအစုကို အမျိုးအစားများအဖြစ် ပိုင်းခြားခြင်း ("ခွဲခြမ်းခြင်း") ပါဝင်သည်။

Smoothing (ချောမွေ့စေခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုကို ချောမွေ့စေရန်ဆိုသည်မှာ ဒေတာရှိ အရေးကြီးသောပုံစံများကို ဖမ်းယူရန် ကြိုးစားပြီး ဆူညံသံ သို့မဟုတ် အခြားသော အသေးစားဖွဲ့စည်းပုံများ/လျင်မြန်သော ဖြစ်ရပ်များကို ချန်ထားခဲ့သည့် ခန့်မှန်းလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုကို ဖန်တီးခြင်းဖြစ်သည်။

Social security funds (လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ESA 2010 တွင် သတ်မှတ်ထားသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဗဟို၊ ပြည်နယ်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယူနစ်များအားလုံး ပါဝင်သည်။

Self-organizing feature map (SOFM) (ကိုယ်တိုင်စုစည်းသည့် အင်္ဂါရုပ်မြေပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

Self-organizing feature map (SOFM) သည် ကြီးကြပ်မှုမရှိသော သင်ယူမှုကို အသုံးပြု၍ သင်တန်းပေးထားသော အာရုံကြောကွန်ရက် (ANN) အမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

SOFMs (Self-Organizing Feature Maps; Kohonen Networks) (SOFM - Kohonen ကွန်ရက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးနှောက်၏ ထိပ်တန်းဂုဏ်သတ္တိများပေါ်တွင် အခြေခံထားသော အာရုံကြောကွန်ရက်များဖြစ်သည်။ Kohonen Networks ဟုလည်းခေါ်သည်။

Softmax (ဆော့ဖ်မက်စ်)

ရှင်းလင်းချက်-

တစ်ခုတွင် N-ခုပါဝင်သော ကုဒ်သတ်မှတ်ထားသည့် အမျိုးအစားခွဲခြားကွန်ရက်များအတွက် အထူးပြုထားသော အသက်သွင်းလုပ်ဆောင်ချက်။

Sound argument (ခိုင်မာသောငြင်းခုံမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ယုတ္တိဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုတစ်ခုသည် ယုတ္တိအရ မှန်ကန်ပြီး ၎င်း၏အခြေခံယူဆချက်များသည် အမှန်တကယ်မှန်ပါက ၎င်းကို ခိုင်မာသည်ဟုခေါ်သည်။

Space Plots 3D (သုံးဖက်မြင် နေရာပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားသည် ဒေါင်လိုက် Z-ဝင်ရိုး၏ အသုံးပြုသူရွေးချယ်နိုင်သော အဆင့်တွင် နေရာချထားသော သီးခြား XY ပြင်ညီကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် 3D အမှုန်ကြဲဇယားဒေတာကို ကိုယ်စားပြုရန် ထူးခြားသောနည်းလမ်းကို ပေးသည်။

Spaghetti plot (စပါဂက်တီပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

စပါဂက်တီပုံသည် စနစ်များမှတစ်ဆင့် ဖြစ်နိုင်သောစီးဆင်းမှုများကို မြင်ယောင်ကြည့်ရန် ဒေတာကြည့်ရှုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤပုံစံဖြင့် သရုပ်ဖော်ထားသော စီးဆင်းမှုများသည် ခေါက်ဆွဲများနှင့်တူသောကြောင့် ဤဝေါဟာရကို စတင်အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

Spatial Sampling (နေရာဒေသဆိုင်ရာ နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤသည်မှာ နမူနာကောက်ယူခြင်း၏ နယ်ပယ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရှုထောင့်နှစ်ခု (သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော) တွင် နမူနာကောက်ယူခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်။

Spearman R (စပီးမန်း R)

ရှင်းလင်းချက်-

Spearman R ကို ပုံမှန် Pearson မြှောက်လဒ်-လဟုတ်ချိန် ဆက်စပ်မှုကိန်း (Pearson r) အဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ၊ ရှင်းပြနိုင်သော ပြောင်းလဲနိုင်မှု၏ အချိုးအစားအရဖြစ်သည်။

Spearman's rank correlation coefficient (စပီးမန်း၏ အဆင့်ဆက်စပ်မှုကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Spearman ၏ အဆင့်ဆက်စပ်မှုကိန်းသည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု၏ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များကြားရှိ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ မှီခိုမှုကို တိုင်းတာသည့် ပါရာမီတာမဟုတ်သော အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Special drawing right (SDR) (အထူးထုတ်ယူပိုင်ခွင့်)

ရှင်းလင်းချက်-

IMF မှ အခြားသော သီးခြားပိုင်ဆိုင်မှုများကို ဖြည့်စွက်ရန် ဖန်တီးထားသော နိုင်ငံတကာ သီးခြားပိုင်ဆိုင်မှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး IMF အဖွဲ့ဝင်များအား ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ခွဲတမ်းများနှင့် အချိုးကျ ကာလအလိုက် ခွဲဝေပေးသည်။

Spectral Plot (စပက်ထရယ်ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤပုံအမျိုးအစား၏ မူလအသုံးပြုမှုသည် စပက်ထရယ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု၏ အခြေအနေတွင် ရှိပြီး မတည်ငြိမ်သော အချိန်ကိန်းစဉ်များ၏ အပြုအမူကို စုံစမ်းရန်ဖြစ်သည်။

Spikes (3D graphs) (ဆူးတံများ - 3D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ ဒေတာစီးရီးတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော စီးရီးများ၏ တစ်ဦးချင်းတန်ဖိုးများကို X-ဝင်ရိုးတစ်လျှောက် "ဆူးတံ" များ (အခြေပြင်ညီသို့ ဆင်းသက်သော မျဉ်းများပါရှိသော အမှတ်သင်္ကေတများ) အဖြစ် ကိုယ်စားပြုသည်။

Spinning Data in 3D space (3D နေရာတွင် ဒေတာလှည့်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

3D အမှုန်ကြဲဇယားများအတွက် မြင်ကွင်းကို ပြောင်းလဲခြင်းသည် ထိရောက်သော စူးစမ်းလေ့လာရေးနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်။

Spline (2D graphs) (စပလိုင်း - 2D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

bicubic spline ချောမွေ့စေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို အသုံးပြု၍ XY ဩဒိနိတ်ဒေတာသို့ မျဉ်းကွေးတစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Spline (3D graphs) (စပလိုင်း - 3D ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

bicubic spline ချောမွေ့စေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို အသုံးပြု၍ XYZ ဩဒိနိတ်ဒေတာသို့ မျက်နှာပြင်တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားသည်။

Split Selection for Classification Trees (အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်များအတွက် ခွဲခြမ်းရွေးချယ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်များအတွက် ခွဲခြမ်းရွေးချယ်ခြင်းသည် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုရှိ ဖြစ်ရပ်များ သို့မဟုတ်

အရာဝတ္ထုများအတွက် မှီခိုကိန်းရှင်၏ အတန်းအစားဝင်မှုကို ခန့်မှန်းရန် အသုံးပြုသည့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များပေါ် ရှိ ခွဲခြမ်းများကို ရွေးချယ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

Spurious Correlations (အတုအယောင်ဆက်စပ်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-
တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော "အခြား" ကိန်းရှင်များ၏ လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် အများအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆက်စပ်မှုများ။

SQL (SQL - Structured Query Language)

ရှင်းလင်းချက်-
SQL (Structured Query Language) သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ပြင်ပဒေတာအရင်းအမြစ်တစ်ခုအား ၎င်းတွင်ပါရှိသော ဒေတာအကြောင်း မေးမြန်းနိုင်စေသည်။

Square Root of the Signal to Noise Ratio (f) (အချက်ပြမှုနှင့် ဆူညံသံအချိုး၏ နှစ်ထပ်ကိန်းရင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤစံသတ်မှတ်အကျိုးသက်ရောက်မှုအရွယ်အစား အတိုင်းအတာကို ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် လူဦးရေအကျိုးသက်ရောက်မှုများ၏ အလုံးစုံအဆင့်ကို သွင်ပြင်လက္ခဏာပြရန် အသုံးပြုသည်။

Square-Root Law (နှစ်ထပ်ကိန်းရင်းဥပဒေ)

ရှင်းလင်းချက်-
Square-Root Law က သေတ္တာတစ်ခုမှ နံပါတ်တပ်ထားသော လက်မှတ်များကို အစားထိုးကာ ကျပန်းဆွဲထုတ်ခြင်း n ခု၏ နမူနာပေါင်းလဒ်၏ စံမှားယွင်းချက် (SE) သည် SE(sample sum) = n½ × SD(box) ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

Stacking (Stacked Generalization) (အထပ်လိုက်စုစည်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အထပ်လိုက်စုစည်းခြင်း (Stacked Generalization အတွက် အတိုကောက်) ၏ အယူအဆသည် ပုံစံများစွာမှ ခန့်မှန်းချက်များကို ပေါင်းစပ်ရန် ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်သော ဒေတာတူးဖော်ခြင်းနယ်ပယ်တွင် သက်ရောက်သည်။

Standard Deviation (SD) (စံတိမ်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
စံတိမ်းချက် (SD) သည် ဒေတာတန်ဖိုးအစုတစ်ခု၏ ပြောင်းလဲမှု သို့မဟုတ် ပျံ့နှံ့မှုပမာဏကို ပမာဏသတ်မှတ်ရန် အသုံးပြုသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Standard Error (စံမှားယွင်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
စံမှားယွင်းချက်သည် စာရင်းအင်းတစ်ခု၏ နမူနာဖြန့်ချီမှု၏ စံတိမ်းချက်ဖြစ်သည်။ စံမှားယွင်းချက်သည် နမူနာတစ်ခုသည် လူဦးရေကို မည်မျှတိကျစွာ ကိုယ်စားပြုသည်ကို တိုင်းတာသည့် စာရင်းအင်းဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Standard Error of the Mean (ပျမ်းမျှ၏စံမှားယွင်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ပျမ်းမျှ၏စံမှားယွင်းချက်သည် လူဦးရေမှ ရေးဆွဲထားသော အရွယ်အစား n ရှိသော နမူနာပျမ်းမျှအားလုံး၏ သီအိုရီဆိုင်ရာ စံတိမ်းချက်ဖြစ်သည်။

Standard Error of the Proportion (အချိုးအစား၏စံမှားယွင်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤသည်မှာ ထပ်ခါထပ်ခါ နမူနာများတွင် နမူနာအချိုးအစား၏ ဖြန့်ချီမှု၏ စံတိမ်းချက်ဖြစ်သည်။

Standard Normal Distribution (စံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုသည် ပျမ်းမျှ ၀ နှင့် စံတိမ်းချက် ၁ ရှိသော ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Standard Residual Value (စံကြွင်းကျန်တန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤသည်မှာ စံသတ်မှတ်ထားသော ကြွင်းကျန်တန်ဖိုး (လေ့လာတွေ့ရှိထားသော အနုတ် ခန့်မှန်းထားသော ကို ကြွင်းကျန်ပျမ်းမျှနှစ်ထပ်ကိန်း၏ နှစ်ထပ်ကိန်းရင်းဖြင့် စားခြင်း) ဖြစ်သည်။

Standard score (စံရမှတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

စံရမှတ်သည် လေ့လာတွေ့ရှိချက် သို့မဟုတ် ဒေတာအမှတ်တစ်ခု၏တန်ဖိုးသည် စောင့်ကြည့်လေ့လာနေသော ပမာဏ၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးအထက် စံတိမ်းချက်အရေအတွက်၏ လက်မှတ်ထိုးထားသော နံပါတ်ဖြစ်သည်။

Standard Units (စံယူနစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်တစ်ခု (ဒေတာအစုတစ်ခု) သည် ၎င်း၏ပျမ်းမျှ သုညဖြစ်ပြီး ၎င်း၏စံတိမ်းချက်တစ်ခုဖြစ်ပါက ၎င်းကို စံယူနစ်များတွင် ရှိသည်ဟုဆိုသည်။

Standardization (စံသတ်မှတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

နေ့စဉ်သုံးဘာသာစကားတွင် "စံသတ်မှတ်ခြင်း" ဟူသော ဝေါဟာရသည် ဘုံစံတစ်ခုသို့ ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာကို စံတစ်ခုနှင့် ကိုက်ညီစေခြင်း (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်း၏အဓိပ္ပါယ်သည် ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် ပုံမှန်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ဝေါဟာရနှင့် ဆင်တူသည်) ကို ဆိုလိုသော်လည်း၊ စာရင်းအင်းပညာတွင် ဤဝေါဟာရသည် အလွန်တိကျသော အဓိပ္ပါယ်ရှိပြီး တန်ဖိုးတစ်ခုစီမှ အချို့သော ရည်ညွှန်းတန်ဖိုးကို နုတ်ခြင်းဖြင့် ဒေတာကို အသွင်ပြောင်းခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။

Standardize (စံသတ်မှတ်ရန်)

ရှင်းလင်းချက်-

စံယူနစ်များအဖြစ် ပြောင်းလဲရန်။

Standardized DFFITS (စံသတ်မှတ်ထားသော DFFITS)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤသည်မှာ ဆုတ်ယုတ်ညီမျှခြင်းအပေါ် သက်ဆိုင်ရာဖြစ်ရပ်၏ သက်ရောက်မှု၏ အခြားအတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Standardized Effect (Es) (စံသတ်မှတ်ထားသော အကျိုးသက်ရောက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အဆင်ပြေသော စံသတ်မှတ်ထားသော ယူနစ်များဖြင့် ဖော်ပြထားသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှု။

Standing facility (ရပ်တည်နိုင်သည့် အဆောက်အအုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘဏ်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအား ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒအရ ရရှိနိုင်သော
ဗဟိုဘဏ်ခရက်ဒစ်အဆောက်အအုံတစ်ခု။

State government (ပြည်နယ်အစိုးရ)

ရှင်းလင်းချက်-

ESA 2010 တွင် သတ်မှတ်ထားသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဗဟိုအစိုးရအောက်နှင့်
ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရအထက်အဆင့်တွင် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အချို့ကို ကျင့်သုံးသည့်
သီးခြားအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ယူနစ်များ ပါဝင်သည်။

Stationary Series in Time Series (အချိန်ကိန်းစဉ်တွင် တည်ငြိမ်သောစီးရီး)

ရှင်းလင်းချက်-

Time Series ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင်၊ တည်ငြိမ်သောစီးရီးတစ်ခုသည် အချိန်နှင့်အမျှ ကိန်းသေပျမ်းမျှ၊
ကွဲလွဲချက်နှင့် အော်တိုဆက်စပ်မှုရှိသည်။

Statistic (စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုသည်မှာ နမူနာတစ်ခု၏ အရည်အချင်းအချို့၏ တစ်ခုတည်းသော
အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည် (ဥပမာ - ၎င်း၏ ဂဏန်းသခ်ၤာပျမ်းမျှတန်ဖိုး)။

STATISTICA Automated Neural Networks (STATISTICA

အလိုအလျောက်အာရုံကြောကွန်ရက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Automated Neural Networks (SANN) တွင် စာရင်းအင်းများ၊

ဇယားဆွဲရွေးချယ်စရာများ၊ ကွန်ရက်ဗိသုကာများနှင့် သင်တန်းပေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ်များ၏ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စုစည်းမှုတစ်ခု ပါဝင်သည်။

STATISTICA Base (STATISTICA အခြေခံ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Base သည် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသော ရလဒ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဝင်ဖွင့်နိုင်သည့် အင်္ဂါရုပ်များပါရှိသော အသုံးပြုသူအဆင်ပြေသည့် ပက်ကေ့ဂျ်တစ်ခုတွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော စာရင်းအင်းများ၏ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အစုအဝေးကို ပေးဆောင်သည်။

STATISTICA Data Miner (STATISTICA ဒေတာတူးဖော်သူ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Data Miner တွင် စျေးကွက်ပေါ်ရှိ ဒေတာတူးဖော်ခြင်းဖြေရှင်းချက်များ၏ အကျယ်ပြန့်ဆုံးသော ရွေးချယ်မှုကို အိုင်ကွန်အခြေပြု၊ အသုံးပြုရလွန်းလွယ်ကူသော အသုံးပြုသူအင်တာဖေ့စ်ဖြင့် ပါဝင်သည်။

STATISTICA Document Management System (STATISTICA စာရွက်စာတမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Document Management System (SDMS) သည် ဒေသတွင်း သို့မဟုတ် ဝင်အခြေပြု စာရွက်စာတမ်းသိုလှောင်ရုံများကို ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိသော၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားမြင့်တင်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ချဲ့ထွင်နိုင်သော ဖြေရှင်းချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

STATISTICA Enterprise (STATISTICA လုပ်ငန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Enterprise သည် သုတေသန၊ စျေးကွက်ရှာဖွေရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခြားစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ယေဘုယျရည်ရွယ်ချက် ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့်

စီးပွားရေးထောက်လှမ်းရေးဆိုင်ရာ အသုံးချမှုများအတွက် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော ပေါင်းစည်းထားသည့် အသုံးပြုသူအများအပြားပါဝင်သော ဆော့ဖ်ဝဲစနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

STATISTICA Enterprise Server (STATISTICA လုပ်ငန်းဆာဗာ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Enterprise Server သည် ဝဘ်ဖွင့်နိုင်မှုကို အပြည့်အဝပေးဆောင်သော အဆုံးစွန်သော လုပ်ငန်းစနစ်ဖြစ်သည်။

STATISTICA Enterprise/QC (STATISTICA လုပ်ငန်း/QC)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Enterprise/QC သည် Six Sigma အပါအဝင် ဒေသတွင်းနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနှင့် တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အသုံးချမှုများအတွက် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။

STATISTICA Monitoring and Alerting Server (MAS) (STATISTICA စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် သတိပေးချက်ဆာဗာ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Monitoring and Alerting Server (MAS) သည် အသုံးပြုသူများအား အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ထုတ်ကုန်ဘောင်များ ရာနှင့်ချီ သို့မဟုတ် ထောင်နှင့်ချီကို စဉ်ဆက်မပြတ်စောင့်ကြည့်ခြင်းကို အလိုအလျောက်လုပ်ဆောင်နိုင်စေသော စနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

STATISTICA MultiStream (STATISTICA မျိုးစုံစီးကြောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA MultiStream သည် အဆင့်မြင့်ဘက်စုံလုပ်ငန်းစဉ်စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းအတွက် ထိရောက်သောဗျူဟာများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအတွက် ဖြေရှင်းချက်ပက်ကေ့ဂျ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

STATISTICA PI Connector (STATISTICA PI ချိတ်ဆက်ကိရိယာ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA PI Connector သည် PI ဒေတာသမိုင်းမှတ်တမ်းတွင် သိမ်းဆည်းထားသော ဒေတာသို့ တိုက်ရိုက်ပေါင်းစည်းမှုအတွက် ခွင့်ပြုသည့် ရွေးချယ်နိုင်သော STATISTICA add-on အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

STATISTICA PowerSolutions (STATISTICA ပါဝါဖြေရှင်းချက်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA PowerSolutions သည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်သည့်ကုမ္ပဏီများတွင် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံစွမ်းဆောင်ရည်ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ရန်၊ ထိရောက်မှုတိုးမြှင့်ရန်နှင့် ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချရန်အတွက် ရည်ရွယ်သည့် ဖြေရှင်းချက်ပက်ကေ့ဂျ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

STATISTICA Sequence Association and Link Analysis (SAL) (STATISTICA အစီအစဉ်ဆက်စပ်မှုနှင့် ချိတ်ဆက်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Sequence၊ Association and Link Analysis (SAL) သည် လက်လီရောင်းချခြင်း၊ ဘဏ်လုပ်ငန်း၊ အာမခံ စသည့်လုပ်ငန်းများရှိ ဖောက်သည်များ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။

STATISTICA Text Miner (STATISTICA စာသားတူးဖော်သူ)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Text Miner သည် STATISTICA Data Miner ၏ ရွေးချယ်နိုင်သော တိုးချဲ့မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤပရိုဂရမ်တွင် ပုံစံမရှိသော စာသားဒေတာ (ဝဘ်စာမျက်နှာများအပါအဝင်) အတွက် စာသားပြန်လည်ရယူခြင်း၊ ကြိုတင်လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့်

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းဆိုင်ရာ တူးဖော်ခြင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ ကြီးမားသော ရွေးချယ်မှုတစ်ခုကို ပေးထားသည်။

STATISTICA Variance Estimation and Precision (STATISTICA ကွဲလွဲမှုခန့်မှန်းခြင်းနှင့် တိကျသေချာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

StatSoft ၏ STATISTICA Variance Estimation and Precision သည် REML (Restricted Maximum Likelihood Estimation) ကို အသုံးပြု၍ ပုံသေနှင့် ကျပန်းသက်ရောက်မှုများ ပါဝင်သော စမ်းသပ်မှုများမှ ဒေတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန်အတွက် နည်းပညာများ၏ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အစုအဝေးကို ပေးဆောင်သည်။

Statistical dispersion (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ပျံ့နှံ့မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပျံ့နှံ့မှုဆိုသည်မှာ ဖြန့်ချီမှုတစ်ခုကို ဆန့်ထုတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ညစ်ခြင်းအတိုင်းအတာဖြစ်သည်။

Statistical graphics (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဂရပ်ဖစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဂရပ်ဖစ်များသည် အရေအတွက်ဒေတာကို မြင်ယောင်ကြည့်ရန် စာရင်းအင်းနယ်ပယ်ရှိ ဂရပ်ဖစ်များဖြစ်သည်။

Statistical hypothesis testing (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်ဆိုသည်မှာ ကျပန်းကိန်းရှင်များအစုတစ်ခုဖြင့် ပုံဖော်ထားသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို စောင့်ကြည့်ခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ စမ်းသပ်နိုင်သော ယူဆချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Statistical independence (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြရပ်နှစ်ခုသည် တစ်ခု၏ရလဒ်သည် အခြားတစ်ခုကို မသက်ရောက်ပါက ၎င်းတို့ကို လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုသည်။

Statistical Inference (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အနုမာန)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေမှ ကျပန်းနမူနာကို ရေးဆွဲခြင်းမှ သို့မဟုတ် ပိုမိုယေဘုယျအားဖြင့်၊ အကန့်အသတ်ရှိသော အချိန်ကာလအတွင်း ၎င်း၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော အပြုအမူမှ ကျပန်းလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအကြောင်း အနုမာနပြုခြင်း။

Statistical model (စာရင်းအင်းပုံစံ)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းပုံစံသည် သခ်ၤာပုံစံ၏ အတန်းအစားတစ်ခုဖြစ်ပြီး နမူနာဒေတာအချို့နှင့် ပိုမိုကြီးမားသောလူဦးရေမှ အလားတူဒေတာများကို ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ယူဆချက်အစုတစ်ခုကို ဖော်ညွှန်းသည်။

Statistical Outlier (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အစွန်းရောက်တန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေမှ ကျပန်းနမူနာတစ်ခုရှိ အခြားတန်ဖိုးများမှ ပုံမှန်မဟုတ်သော အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

Statistical parameter (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဘောင်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဘောင်ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုအုပ်စုတစ်ခုကို အညွှန်းသတ်မှတ်သည့် ပမာဏတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို လူဦးရေ သို့မဟုတ် စာရင်းအင်းပုံစံ၏ ကိန်းဂဏန်းသွင်ပြင်လက္ခဏာအဖြစ် ယူဆနိုင်သည်။

Statistical population (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လူဦးရေ)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အနုမာနများကို ရေးဆွဲရမည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အစုအဝေး၊ မကြာခဏ ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်းအပေါ် အခြေခံသည်။

Statistical Power (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ပါဝါ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒွိယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ ပါဝါသည် သတ်မှတ်အခြားရွေးချယ်စရာယူဆချက် (H_1) မှန်ကန်သောအခါ စစ်ဆေးမှုသည် မူလယူဆချက် (H_0) ကို မှန်ကန်စွာ ငြင်းပယ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။

Statistical Process Control (SPC) (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်ထိန်းချုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်ထိန်းချုပ်ခြင်း (SPC) သည် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို စောင့်ကြည့်ရန်နှင့် ထိန်းချုပ်ရန် စာရင်းအင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုသည့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Statistical significance (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ရလဒ်တစ်ခုသည် မူလယူဆချက်ပေးထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေအလွန်နည်းပါးသောအခါ ၎င်းကို စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားမှုရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

Statistical Significance (p-value) (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားမှု - p-value)

ရှင်းလင်းချက်-
ရလဒ်တစ်ခု၏ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ သိသာထင်ရှားမှုသည် ၎င်း၏ "မှန်ကန်မှု" အတိုင်းအတာ၏ ခန့်မှန်းခြေအတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Statistical Software (စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ဆော့ဖ်ဝဲ)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် ဒေတာမြင်ယောင်ကြည့်ခြင်းအတွက် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသော ကွန်ပျူတာပရိုဂရမ်များ။

Statistics (စာရင်းအင်းပညာ)

ရှင်းလင်းချက်-
၎င်းသည် ဒေတာစုဆောင်းခြင်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း၊ တင်ပြခြင်းနှင့် စုစည်းခြင်းတို့၏ လေ့လာမှုဖြစ်သည်။

Steepest Descent Iterations (အမြန်ဆုံးဆင်းခြင်း ထပ်ခါထပ်ခါလုပ်ဆောင်မှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘောင်များအတွက် ကနဦးတန်ဖိုးများသည် နောက်ဆုံးအနိမ့်ဆုံးမှ ဝေးသွားသောအခါ၊ Gauss-Newton လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင် အသုံးပြုသည့် ခန့်မှန်းခြေ Hessian သည် ထပ်ခါထပ်ခါလုပ်ဆောင်မှုအတွင်း မှန်ကန်သော အဆင့်ဦးတည်ချက်ကို မပေးနိုင်ပါ။

Stem and Leaf Plot (ပင်စည်နှင့် အရွက်ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-
ပင်စည်နှင့် အရွက်ပုံသည် ကြားပိုင်းစကေးဖြင့် တိုင်းတာထားသော ဒေတာအစုတစ်ခုကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Stem-and-leaf display (ပင်စည်နှင့် အရွက်ပြသမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ပင်စည်နှင့် အရွက်ပြသမှုသည် အရေအတွက်ဒေတာကို ဂရပ်ဖစ်ပုံစံဖြင့် တင်ပြသည့် ကိရိယာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဟစ်စတိုဂရမ်နှင့် ဆင်တူကာ ဖြန့်ချီမှု၏ပုံသဏ္ဌာန်ကို မြင်ယောင်ကြည့်ရန် ကူညီပေးသည်။

Stemming (ပင်စည်ဖြတ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စာသားတူးဖော်ခြင်းအတွက် ထည့်သွင်းစာရွက်စာတမ်းများကို အညွှန်းသတ်မှတ်ခြင်းမပြုမီ အရေးကြီးသော ကြိုတင်လုပ်ဆောင်သည့် အဆင့်တစ်ခုမှာ စကားလုံးများကို ပင်စည်ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Steps (အဆင့်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု သို့မဟုတ် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက် သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခု၏ ထပ်ခါထပ်ခါပြုလုပ်ခြင်း။

Stepwise Regression (အဆင့်လိုက်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အကောင်းဆုံး 'ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု' ပုံစံကို တစ်ခါတစ်ရံ အဆင့်များဖြင့် တီထွင်သည်။

Stiffness Parameter in Fitting Options (တပ်ဆင်ရွေးချယ်စရာများတွင် တောင့်တင်းမှုဘောင်)

ရှင်းလင်းချက်-

အလေးချိန်ကို ထိန်းချုပ်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်ကို Stiffness ဘောင်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြီး ၎င်းကို ပြုပြင်နိုင်သည်။

Stopping Conditions (ရပ်တန့်ခြင်းအခြေအနေများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ထပ်ခါထပ်ခါလုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအတွင်း (ဥပမာ - တပ်ဆင်ခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊ သင်တန်းပေးခြင်း)၊ လုပ်ငန်းစဉ်ရပ်တန့်ရန် မှန်ကန်ရမည့် အခြေအနေများ။

Stopping Rule in Classification Trees (အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်များတွင် ရပ်တန့်ခြင်းစည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်အတွက် ရပ်တန့်ခြင်းစည်းမျဉ်းသည် "မှန်ကန်သောအရွယ်အစား" ရှိသော အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို ရည်ညွှန်းသည်။

Stratified Random Sampling (အလွှာလိုက်ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ယေဘုယျအားဖြင့်၊ ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်းသည် လူဦးရေရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို ကျပန်းရွေးချယ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပြီး ထိုလူဦးရေရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို "ကိုယ်စားပြုသော" အစုခွဲတစ်ခုကို ဖန်တီးရန် ဖြစ်သည်။

Stratified Sample (အလွှာလိုက်နမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-

အလွှာလိုက်နမူနာတွင်၊ နမူနာယူနစ်များ၏ အစုခွဲများကို မူဘောင်တစ်ခုလုံးမဟုတ်ဘဲ မတူညီသော အလွှာများမှ သီးခြားစီ ရွေးချယ်သည်။

Stratified sampling (အလွှာလိုက်နမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

လူဦးရေကို လူဦးရေခွဲများ (အုပ်စုများ/အလွှာများ) အဖြစ် ပိုင်းခြားနိုင်သည့် အကြောင်းရင်းများ ရှိနိုင်ပြီး စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော တိုင်းတာမှုသည် မတူညီသော လူဦးရေခွဲများကြားတွင် ကွဲပြားနိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်နိုင်သည်။

Stratum (အလွှာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းနမူနာကောက်ယူခြင်းတွင်၊ တစ်ခါတစ်ရံ နမူနာကို လူဦးရေ၏ သီးခြားအစုခွဲများမှ သီးခြားစီ ရေးဆွဲသည်။ ထိုအစုခွဲတစ်ခုစီကို အလွှာဟုခေါ်သည်။

Stub and Banner Tables (Stub နှင့် Banner ဇယားများ)

ရှင်းလင်းချက်-

Stub-and-banner ဇယားများသည် အခြေခံအားဖြင့် နှစ်လမ်းသွားဇယားများဖြစ်သည်။ သို့သော် အမျိုးအစားကိန်းရှင်စာရင်းနှစ်ခု (တစ်ဦးချင်းကိန်းရှင်နှစ်ခုအစား) ကို ကြားဖြတ်စာရင်းဇယားပြုလုပ်ထားသည်။

Studentized Deleted Residuals (Studentized ဖျက်ထားသော ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စံသတ်မှတ်ထားသော ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများအပြင်၊ အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများ (ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များအစု သို့မဟုတ် မှီခိုကိန်းရှင်တွင် အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများရှိသော လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ) ကို ရှာဖွေရန်အတွက် နည်းလမ်းများစွာ (studentized ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ၊ studentized ဖျက်ထားသော ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးများ၊ DFFITS နှင့် စံသတ်မှတ်ထားသော DFFITS အပါအဝင်) ကို ရနိုင်သည်။

Studentized Residual (Studentized ကြွင်းကျန်တန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

studentized ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးသည် ကြွင်းကျန်တန်ဖိုးကို ၎င်း၏ စံတိမ်းချက်၏ ခန့်မှန်းချက်ဖြင့် စားခြင်းမှ ရရှိသော စားလဒ်ဖြစ်သည်။

Studentized score (Studentized ရမှတ်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်း၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသော တန်ဖိုး၊ အနုတ် စာရင်းအင်း၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုး၊ ကို စာရင်းအင်း၏ ခန့်မှန်းထားသော စံမှားယွင်းချက်ဖြင့် စားခြင်း။

Student's t-distribution (Student ၏ t-ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Student's t-distribution သည် ဆက်တိုက်ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုအုပ်စု၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ခုဖြစ်ပြီး နမူနာအရွယ်အစားသေးငယ်ပြီး လူဦးရေစံတိမ်းချက် မသိရသော အခြေအနေများတွင် ပုံမှန်ဖြန့်ချီထားသော လူဦးရေ၏ ပျမ်းမျှကို ခန့်မှန်းသည့်အခါ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

Student's t curve (Student ၏ t-မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

Student ၏ t-မျဉ်းကွေးသည် လွတ်လပ်မှုအတိုင်းအတာဟုခေါ်သော ဘောင်ဖြင့် အညွှန်းသတ်မှတ်ထားသော မျဉ်းကွေးအုပ်စုတစ်ခုဖြစ်ပြီး တန်ဖိုးများ ၁၊ ၂၊ ... ကို ယူနိုင်သည်။

Student's t-test (Student ၏ t-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

t-စစ်ဆေးမှုသည် မူလယူဆချက်အောက်တွင် စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်းသည် Student's t-distribution ကို လိုက်နာသည့် မည်သည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုမဆိုဖြစ်သည်။

Subjective Probability (ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ဖြစ်နိုင်ခြေသည် သတ်မှတ်ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြေရှိမရှိအကြောင်း လူတစ်ဦး၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖော်ပြသည်။

Subset (အစုခွဲ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပေးထားသော အစုအဝေးတစ်ခု၏ အစုခွဲသည် မူလအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သော အရာများ၏ စုစည်းမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ အစုခွဲ၏ ဒြပ်စင်တိုင်းသည် မူလအစုအဝေးတွင် ပါဝင်ရမည်။

Sum of Squares (နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးတစ်ခုစီ၏ ပျမ်းမျှမှ နှစ်ထပ်ကိန်းသွေဖည်မှုများ၏ ပေါင်းလဒ်။

Sum-Squared Error Function (နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်အမှားအယွင်းလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ပစ်မှတ်နှင့် အမှန်တကယ်တန်ဖိုးအစုများကြား ကွာခြားချက်ကို နှစ်ထပ်ကိန်းတင်ပြီး ၎င်းတို့ကို ပေါင်းခြင်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အမှားအယွင်းလုပ်ဆောင်ချက်။

Supervised Learning (ကြီးကြပ်သင်ယူမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Supervised learning သည် တံဆိပ်ကပ်ထားသော သင်တန်းဒေတာမှ လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုကို အနုမာနပြုသည့် ဒေတာတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။

Support Value (Association Rules) (ပံ့ပိုးတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ယေဘုယျပုံစံ If Body then Head (ဥပမာ - If (Car=Porsche and Age<20) then (Risk=High and Insurance=High)) ၏ ဆက်စပ်မှုစည်းမျဉ်းများ (association rules) ကို ဆင်းသက်ရန် ဒေတာ သို့မဟုတ် စာသားတူးဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ အယ်လဂိုရီသမ်များတွင် အသုံးပြုသည့်အခါ၊ Support တန်ဖိုးကို ဆက်စပ်မှုစည်းမျဉ်းတစ်ခုစီ၏ Body နှင့် Head ၏ ပေါင်းစပ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (တွဲဖက်ဖြစ်ပေါ်မှု၏ ဆွေမျိုးကြိမ်နှုန်း) အဖြစ် တွက်ချက်သည်။

Support Vector (ပံ့ပိုးဗက်တာ)

ရှင်းလင်းချက်-

မတူညီသော အတန်းအစားဝင်မှုရှိသော အရာဝတ္ထုများကြား နယ်နိမိတ်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးသော အင်္ဂါရုပ်နေရာရှိ အမှတ်အစုတစ်ခု။

Support Vector Machine (SVM) (ပံ့ပိုးဗက်တာစက်)

ရှင်းလင်းချက်-

အမြင့်ဆုံးအနားသတ် hyperplane အပေါ် အခြေခံသည့် အမျိုးအစားခွဲခြားနည်းလမ်းတစ်ခု။ ဤအယ်လဂိုရီသမ်တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒေတာပစ္စည်းတစ်ခုစီကို n-ရှူထောင့်နေရာရှိ အမှတ်တစ်ခုအဖြစ် ရေးဆွဲသည်။

Suppressor Variable (ဖိနှိပ်သည့်ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖိနှိပ်သည့်ကိန်းရှင်သည် စံသတ်မှတ်ကိန်းရှင်နှင့် သုည (သို့မဟုတ် သုညနှင့် နီးကပ်သော) ဆက်စပ်မှုရှိသော်လည်း ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ကိန်းရှင်များနှင့် ဆက်စပ်နေပြီး၊ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းသည် လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်များ၏ မသက်ဆိုင်သော ကွဲလွဲမှုကို ဖိနှိပ်လိမ့်မည်။

Surface Plot from Raw Data (ကုန်ကြမ်းဒေတာမှ မျက်နှာပြင်ပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအစဉ်လိုက်ပုံသည် ဒေတာအမှတ်တစ်ခုစီသို့ spline-ချောမွေ့သော မျက်နှာပြင်ကို တပ်ဆင်သည်။

Surrogate variables (အစားထိုးကိန်းရှင်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

surrogate variables များသည် ရှုထောင့်မြင့်ဒေတာမှ တိုက်ရိုက်တည်ဆောက်ထားသော ကိန်းရှင်များဖြစ်သည်။

Survival Analysis (ရှင်သန်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ရှင်သန်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနည်းပညာများတွင် နမူနာတစ်ခုမှ ရှင်သန်ချိန်များ၏ ဖြန့်ချီမှုကို ခန့်မှန်းရန် ဖော်ပြချက်နည်းလမ်းများ၊ အုပ်စုနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော အုပ်စုများတွင် ရှင်သန်မှုကို နှိုင်းယှဉ်ရန် နည်းလမ်းများနှင့် ရှင်သန်ဒေတာသို့ မျဉ်းဖြောင့် သို့မဟုတ် မျဉ်းမဟုတ်သော ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံများကို တပ်ဆင်ရန် နည်းပညာများ ပါဝင်သည်။

Survival curve (ရှင်သန်မျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

survival curve ကို အခြေအနေအမျိုးမျိုးကို ယူဆကာ ဖန်တီးနိုင်သည်။ ၎င်းတွင်

သတ်မှတ်အချိန်အမှတ်တွင် ဖြစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ် နိုင်ခြေများကို တွက်ချက်ခြင်းနှင့် နောက်ဆုံးခန့်မှန်းချက်ရရှိရန် ဤဆက်တိုက်ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ယခင်တွက်ချက်ထားသော ဖြစ်နိုင်ခြေများဖြင့် မြှောက်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

---

survival function (ရှင်သန်လုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

survival function သည် လူနာ၊ ကိရိယာ သို့မဟုတ် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော အခြားအရာဝတ္ထုတစ်ခုသည် သတ်မှတ်အချိန်ထက် ကျော်လွန်၍ ရှင်သန်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Survivorship Function (ရှင်ကျန်ရစ်နိုင်ခြေလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

ရှင်ကျန်ရစ်နိုင်ခြေလုပ်ဆောင်ချက် (အများအားဖြင့် R(t) ဟု သင်္ကေတပြုသည်) သည် စုပေါင်းဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်၏ ဖြည့်စွက်ချက်ဖြစ်သည်။

Sweeping (ရှင်းလင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မက်ထရစ်များ၏ sweeping အသွင်ပြောင်းခြင်းကို အဆင့်လိုက်ဘက်စုံဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု သို့မဟုတ် အလားတူခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုများကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်ရန် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Symmetric Distribution (အချိုးကျဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျပန်းကိန်းရှင် X ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုသည် နံပါတ် a ရှိပြီး $X \geq a + b$ ဖြစ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းသည် $X \leq a - b$ ဖြစ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းနှင့် တူညီပါက ၎င်းကို အချိုးကျသည်ဟု ဆိုသည်။

Symmetric Matrix (အချိုးကျမက်ထရစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
မက်ထရစ်၏ ပြောင်းပြန်ပြောင်းခြင်း (transpose) သည် ၎င်းကိုယ်၌ ဖြစ်ပါက (ဆိုလိုသည်မှာ A = A′) မက်ထရစ်ကို အချိုးကျသည်ဟု ခေါ်သည်။

Symmetric probability distribution (အချိုးကျဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အချိုးကျဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုသည် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ကျပန်းကိန်းရှင်ဖြင့် ကိုယ်စားပြုသော ဖြန့်ချီမှုတန်ဖိုးတစ်ခုတွင် ဒေါင်လိုက်မျဉ်းတစ်ဝိုက်တွင် ၎င်း၏ ဖြစ်နိုင်ခြေသိပ်သည်းဆလုပ်ဆောင်ချက် သို့မဟုတ် ဖြစ်နိုင်ခြေဒြပ်ထုလုပ်ဆောင်ချက်ကို ထင်ဟပ်ပြသောအခါ မပြောင်းလဲပါ။

Symmetrical Distribution (အချိုးကျဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဖြန့်ချီမှုကို ၎င်း၏ပျမ်းမျှ (သို့မဟုတ် လစ်လပ်) တွင် ထက်ဝက်ပိုင်းပါက၊ တန်ဖိုးများ၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ဤဗဟိုအမှတ်တစ်ဝိုက်တွင် "မှန်ထင်ဟပ်ပုံ" ဖြစ်လိမ့်မည်။

Symmetry (အချိုးကျမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာတန်ဖိုးများကို နမူနာ၏အလယ်တွင် အထက်နှင့်အော□က် တူညီစွာ ဖြန့်ချီထားသည့်အခါ အချိုးကျမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။

Systematic error (စနစ်တကျအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
တိုင်းတာမှုအားလုံးကို အလားတူ သက်ရောက်မှုရှိသော အမှားအယွင်း။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ပေတံတစ်ခု

အရမ်းတိုပါက၊ ၎င်းဖြင့် တိုင်းတာထားသော အရာအားလုံးသည် အမှန်တကယ်ထက်
ပိုရှည်နေပုံပေါ်လိမ့်မည်။

Systematic sample (စနစ်တကျနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
မူဘောင်ရှိ ယူနစ်များမှ စနစ်တကျနမူနာကို ယူနစ်များကို စာရင်းပြုစုပြီး စာရင်း၏
ကြိမ်မြောက်ဒြပ်စင်တိုင်းကို ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရေးဆွဲသည်။

Systematic sampling (စနစ်တကျနမူနာကောက်ယူခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
Systematic sampling သည် အစီအစဉ်ကျသော နမူနာကောက်ယူမှုမူဘောင်မှ ဒြပ်စင်များကို
ရွေးချယ်ခြင်းပါဝင်သော စာရင်းအင်းနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Systematic random sample (စနစ်တကျကျပန်းနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
နမူနာကောက်ယူမှုမူဘောင်ရှိ ယူနစ်များစာရင်းတွင် ပထမယူနစ်အစား ကျပန်းအမှတ်တစ်ခုတွင် စတင်သည့်
စနစ်တကျနမူနာ။

T

t test (တီ-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်း၏ ဖြစ်နိုင်ခြေသမိုင်းဇယားကို Student's t မျဉ်းကွေးဖြင့် ခန့်မှန်းခြင်းအပေါ် အခြေခံသည့် ယူဆချက်စစ်ဆေးမှု (hypothesis test) တစ်ခု။ t စစ်ဆေးမှုများကို များသောအားဖြင့် နမူနာအရွယ်အစား အလယ်အလတ်ရှိပြီး လူဦးရေ၏ ဖြန့်ချီမှုသည် ပုံမှန်နီးပါးဖြစ်ကြောင်း သိရသည့်အခါ လူဦးရေတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှအကြောင်း ယူဆချက်များကို စစ်ဆေးရန် အသုံးပြုသည်။ t-စစ်ဆေးမှုကို လူဦးရေနှစ်ခု၏ ပျမ်းမျှများ၏ ကွာခြားချက်ကို ရှာဖွေခြင်းဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ရန် အသုံးပြုသည်။

Tail Probability (အမြီးဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု၏ အမြီးများတွင် အစွန်းရောက်ဖြစ်ရပ်များနှင့် ဆက်စပ်သော ဖြစ်နိုင်ခြေ။

---

t-Test independent and dependent samples (လွတ်လပ်သောနှင့် မှီခိုနမူနာများအတွက် t-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

t-စစ်ဆေးမှုသည် အုပ်စုနှစ်ခုကြားရှိ ပျမ်းမျှများ၏ ကွာခြားချက်များကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးအများဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ အုပ်စုများသည် လွတ်လပ်နိုင်သည် (ဥပမာ - ဆေးပေးထားသော လူနာများ၏ သွေးပေါင်ချိန်နှင့် ပလေဆီဘိုရရှိသော ထိန်းချုပ်အုပ်စု) သို့မဟုတ် မှီခိုနိုင်သည် (ဥပမာ - ဆေးမသောက်မီနှင့် သောက်ပြီးနောက် လူနာများ၏ သွေးပေါင်ချိန်)။

Tapering (တိပ်ပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Time Series တွင် split-cosine-bell tapering ဟုခေါ်သော လုပ်ငန်းစဉ်သည်

စပက်ထရမ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းမပြုမီ စီးရီး၏ အကြံပြုထားသော အသွင်ပြောင်းခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် များသောအားဖြင့် periodogram တွင် ယိုစိမ့်မှု (leakage) ကို လျော့ချခြင်းဆီသို့ ဦးတည်သည်။

Target Population (ပစ်မှတ်လူဦးရေ)

ရှင်းလင်းချက်-
ပစ်မှတ်လူဦးရေသည် သုတေသီတစ်ဦး စိတ်ဝင်စားသည့် အုပ်စုတစ်ခုလုံးဖြစ်သည်။ သုတေသီသည် ကောက်ချက်ဆွဲလိုသည့် အုပ်စုဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ကျွန်ုပ်တို့သည် နှလုံးရောဂါ ပထမအကြိမ်ခံစားရသော အသက် ၃၅-၄၀ အတွင်း အမျိုးသားအုပ်စုတစ်ခုကို ယူဆပါ။

Ternary Plots, 2D - Scatterplot (နှစ်ဖက်မြင် တာနရီပုံများ - အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-
၎ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ ကိန်းရှင်သုံးခု (သို့မဟုတ် သုံးခုထက်ပိုသော) [အစိတ်အပိုင်းများ X၊ Y၊ နှင့် Z] ကို နှစ်ဖက်မြင်တွင် ရေးဆွဲရန် တြိဂံဩဒိနိတ်စနစ်များကို အသုံးပြုသည်။

Ternary Plots, 3D (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ternary ပုံကို အစိတ်အပိုင်းသုံးခုသည် အရောအနှောတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ကိုယ်စားပြုသည့် ရှုထောင့်လေးခု သို့မဟုတ် လေးခုထက်ပိုသော ရှုထောင့်များကြား ဆက်နွယ်မှုများကို ဆန်းစစ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Ternary Plots, 3D - Categorized Scatterplot (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - အမျိုးအစားခွဲထားသော အမှုန်ကြဲဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-
ternary ဂရပ်ဖစ်ရှိ အစိတ်အပိုင်းကိန်းရှင်များ (X, Y, နှင့် Z) ၏ အချိုးအစားများနှင့် ဆက်စပ်သော တုံ့ပြန်မှုများကို အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီအတွက် 3D ပြသမှုတွင် ရေးဆွဲထားသည်။

Ternary Plots, 3D - Categorized Space (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - အမျိုးအစားခွဲထားသော နေရာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ 3D အမှုန်ကြဲယောင်ဒေတာကို ဒေါင်လိုက် V-ဝင်ရိုး (ပြင်ညီ၏အလယ်မှတဆင့် "တက်နေသော") ၏ အသုံးပြုသူရွေးချယ်နိုင်သော အဆင့်တွင် နေရာချထားသော X-Y-Z ပြင်ညီ (တြိဂံသြဒိနိတ်စနစ်ဖြင့် သတ်မှတ်သည်) ကို အသုံးပြု၍ ကိုယ်စားပြုထားပြီး အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီဖြင့် အမျိုးအစားခွဲထားသည်။

Ternary Plots, 3D - Categorized Surface (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - အမျိုးအစားခွဲထားသော မျက်နှာပြင်)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ 3D ternary ဂရပ်ဖစ်တွင် သြဒိနိတ်လေးခုပါသော ဒေတာအစုသို့ မျက်နှာပြင်တစ်ခုကို အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီဖြင့် တပ်ဆင်ထားသည်။

Ternary Plots, 3D - Categorized Trace (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - အမျိုးအစားခွဲထားသော ခြေရာခံ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ ရှုထောင့်လေးခု သို့မဟုတ် လေးခုထက်ပိုသော ရှုထောင့်များ (X၊ Y၊ Z၊ နှင့် V1၊ V2 စသည်) ကြား ဆက်နွယ်မှုများကို အုပ်စုဖွဲ့သည့်ကိန်းရှင်၏ အဆင့်တစ်ခုစီဖြင့် အမျိုးအစားခွဲထားသော 3D ခြေရာခံပုံအဖြစ် ဆန်းစစ်နိုင်သည်။

Ternary Plots, 3D - Contour/Areas (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - ကွန်တို/ဧရိယာများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ (သြဒိနိတ်လေးခုပါသော ဒေတာအစုသို့ တပ်ဆင်ထားသော) 3D မျက်နှာပြင်ကို 2D ပြင်ညီပေါ်သို့ ဧရိယာကွန်တိုအဖြစ် ပရောဂျက်ချထားသည်။

Ternary Plots, 3D - Contour/Lines (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - ကွန်တို/မျဉ်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားတွင်၊ (သြဒိနိတ်လေးခုပါသော ဒေတာအစုသို့ တပ်ဆင်ထားသော) 3D မျက်နှာပြင်ကို 2D ပြင်ညီပေါ်သို့ မျဉ်းကွန်တိုအဖြစ် ပရောဂျက်ချထားသည်။

Ternary Plots, 3D - Deviation (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - သွေဖည်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားကို ရှုထောင့်လေးခု သို့မဟုတ် လေးခုထက်ပိုသော ရှုထောင့်များ (X၊ Y၊ Z၊ နှင့် V1၊ V2 စသည်) ကြား ဆက်နွယ်မှုများကို V-ဝင်ရိုး၏ သတ်မှတ်အခြေခံအဆင့်မှ "သွေဖည်မှုများ" အဖြစ် ဆန်းစစ်ရန် အသုံးပြုပါ။

Ternary Plots, 3D - Space (သုံးဖက်မြင် တာနရီပုံများ - နေရာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားသည် ဒေါင်လိုက် V-ဝင်ရိုး (ပြင်ညီ၏အလယ်မှတဆင့် "တက်နေသော") ၏ အသုံးပြုသူရွေးချယ်နိုင်သော အဆင့်တွင် နေရာချထားသော X-Y-Z ပြင်ညီ (တြိဂံသြဒိနိတ်စနစ်ဖြင့် သတ်မှတ်သည်) ကို အသုံးပြု၍ 3D အမှုန်ကြဲဇယားဒေတာကို ကိုယ်စားပြုရန် ထူးခြားသောနည်းလမ်းကို ပေးသည်။

Test Statistic (စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်းသည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတွင် အသုံးပြုသည့်

စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုကို စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်းတစ်ခု၏ သတ်မှတ်ချက်များဖြင့် ပုံမှန်အားဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး၊ ၎င်းသည် ဒေတာအစုတစ်ခု၏ ကိန်းဂဏာန်းအနှစ်ချုပ်ကို ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုကို လုပ်ဆောင်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောတန်ဖိုးသို့ လျှော့ချပေးသည်။

Text Mining (စာသားတူးဖော်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာတူးဖော်ခြင်းသည် ပုံမှန်အားဖြင့် ကိန်းဂဏာန်းဒေတာရှိ ပုံစံများကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော်လည်း၊ အရေးကြီးသော (ဥပမာ - စီးပွားရေးအတွက် အရေးပါသော) အချက်အလက်များကို စာသားပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းထားလေ့ရှိသည်။

THAID (THAID)

ရှင်းလင်းချက်-

THAID သည် Morgan & Messenger (1973) မှ တီထွင်ခဲ့သော အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်ပရိဂရမ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အမျိုးအစားခွဲခြားသစ်ပင်များကို တွက်ချက်သောအခါ အဆင့်များစွာခွဲခြမ်းခြင်း (multi-level splits) ကို လုပ်ဆောင်သည်။

Theoretical Probability (သီအိုရီဆိုင်ရာ ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

လက်တွေ့အထောက်အထားထက် သန်္ဌာဆိုင်ရာ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုအပေါ် အခြေခံသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေ။

Threshold (အတိုင်းအတာ)

ရှင်းလင်းချက်-

သတ်မှတ်အခြေအနေများ ပြည့်မီမှုရှိမရှိ သို့မဟုတ် အခြေအနေများကို ခွဲခြားသည့်အမှတ်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် (တစ်ခါတစ်ရံ မထင်မှတ်ထားသော) စံသတ်မှတ်တန်ဖိုး။ အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင်၊

မျဉ်းဖြောင့် PSP ယူနစ်တွင် activation အဆင့်ကို ထုတ်လုပ်ရန် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ပေါင်းလဒ်မှ နုတ်သော တန်ဖိုး။

Time Series (အချိန်ကိန်းစဉ်)

ရှင်းလင်းချက်-

Time series သည် ပုံမှန်အားဖြင့် ဆက်တိုက်အချိန်အမှတ်များတွင် ယူထားသော တိုင်းတာမှုများ၏ အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ Time series ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းတွင် ရည်ရွယ်ချက်နှစ်ခုရှိသော စူးစမ်းလေ့လာရေးနှင့် ယူဆချက်စစ်ဆေးရေးနည်းလမ်းများ၏ ကျယ်ပြန့်သော စပက်ထရမ်တစ်ခု ပါဝင်သည်။

Time Series in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် အချိန်ကိန်းစဉ်)

ရှင်းလင်းချက်-

အရေးကြီးသော ပြဿနာများစွာကို အချိန်ကိန်းစဉ်ပြဿနာများအဖြစ် အမျိုးအစားခွဲခြားနိုင်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အချို့သော (ပုံမှန်အားဖြင့် ဆက်တိုက်) ကိန်းရှင်တစ်ခု၏တန်ဖိုးကို ယင်းနှင့်/သို့မဟုတ် အခြားကိန်းရှင်များ၏ ယခင်တန်ဖိုးများကို ပေးထားခြင်းဖြင့် ခန့်မှန်းရန်ဖြစ်သည်။

Time-Dependent Covariate (အချိန်အလိုက်မူတည်သော ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

Time-dependent covariate သည် စာရင်းအင်းပညာ၊ အထူးသဖြင့် ရှင်သန်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (survival analyses) တွင် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကိန်းရှင်တစ်ခုသည် လေ့လာမှုတစ်ခုလုံးအတွင်း သေချာပေါက် ကိန်းသေမဟုတ်သည့် ဖြစ်ရပ်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်သည်။

Tolerance (သည်းခံနိုင်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ သည်းခံနိုင်မှုကို ၁ အနုတ် ဤကိန်းရှင်နှင့် ဆုတ်ယုတ်ညီမျှခြင်းရှိ

အခြားလွတ်လပ်သောကိန်းရှင်များအားလုံး၏ နှစ်ထပ်ကိန်းဘက်စုံဆက်စပ်မှု (squared multiple correlation) အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Tolerance interval (သည်းခံနိုင်မှုကြားပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သည်းခံနိုင်မှုကြားပိုင်းသည် စာရင်းအင်းကြားပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ယုံကြည်မှုအဆင့်အချို့ဖြင့်၊ နမူနာယူထားသော လူဦးရေ၏ သတ်မှတ်အချိုးအစားသည် ထိုအတွင်းကျရောက်သည်။

Topological Map (ထိပ်တန်းဂုဏ်သတ္တိမြေပုံ)

ရှင်းလင်းချက်-
Kohonen ကွန်ရက်တစ်ခု၏ ရေဒီယယ်အလွှာဖြစ်ပြီး၊ ယူနစ်များကို နှစ်ဖက်မြင်တွင် ချထားကာ၊ အပြန်အလှန်ဆက်စပ်နေသော အစုအဝေးများသည် အလွှာတွင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုနီးကပ်စွာ တည်ရှိလေ့ရှိသည်အထိ သင်တန်းပေးထားသည်။

Total Probability Rule (စုစုပေါင်းဖြစ်နိုင်ခြေစည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စုစုပေါင်းဖြစ်နိုင်ခြေဥပဒေအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြရပ်တစ်ခု၏ ဖြစ်နိုင်ခြေကို ရှာဖွေရန် စည်းမျဉ်း။

Trace Plot, Categorized (Ternary Graph) (အမျိုးအစားခွဲထားသော ခြေရာခံပုံ - တာနရီဂရပ်ဖစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤ ternary ဂရပ်ဖစ်အမျိုးအစားကို ရှုထောင့်လေးခု သို့မဟုတ် လေးခုထက်ပိုသော ရှုထောင့်များ (X၊ Y၊ Z၊ နှင့် V1၊ V2 စသည်) ကြား ဆက်နွယ်မှုများကို 3D ခြေရာခံပုံအဖြစ် ဆန်းစစ်ရန် အသုံးပြုပါ။

Trace Plots 3D (သုံးဖက်မြင် ခြေရာခံပုံများ)

ရှင်းလင်းချက်-

3D အမှုန်ကြဲယောင်များကဲ့သို့ပင်၊ ခြေရာခံပုံများရှိ ဒေတာအမှတ်တစ်ခုစီကို X၊ Y၊ နှင့် Z (နှင့် X၊ Y၊ နှင့် Z ဝင်ရိုးဩဇာဒိနိတ်များအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသည်) အဖြစ် ရွေးချယ်ထားသော ကိန်းရှင်များ၏တန်ဖိုးများဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထားသည့် 3D နေရာရှိ ၎င်း၏တည်နေရာဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Tracking Error (ခြေရာခံအမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအစုစုတစ်ခုသည် ၎င်းကို နှိုင်းယှဉ်ထားသည့် အညွှန်းကိန်းကို မည်မျှအတိုင်းအတာအထိ အနီးကပ်လိုက်နာသည်ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာ။

Training/Test Error/Classification Accuracy

(သင်တန်း/စစ်ဆေးမှုအမှားအယွင်း/အမျိုးအစားခွဲခြားတိကျမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံစံတစ်ခုသည် သင်တန်း/စစ်ဆေးမှုဒေတာကို ခန့်မှန်းရန် မည်မျှကောင်းစွာ သင်တန်းပေးထားသည်ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာ။

Transaction (လွှဲပြောင်းမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စီးပွားရေးတန်ဖိုးကို ဖန်တီးခြင်း၊ အသွင်ပြောင်းခြင်း၊ ဖလှယ်ခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပျက်သုဉ်းခြင်းတို့ကို ထင်ဟပ်စေသော စီးပွားရေးစီးဆင်းမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကုန်စည်နှင့်/သို့မဟုတ် ဘဏ္ဍာရေးပိုင်ဆိုင်မှုများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပြောင်းလဲခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများပေးအပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်အားနှင့် အရင်းအနှီးပေးအပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

Transformation (အသွင်ပြောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အသွင်ပြောင်းခြင်းများသည် စာရင်းများကို အခြားစာရင်းများအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ကိန်းရှင်များကို အခြားကိန်းရှင်များအဖြစ်သော်လည်းကောင်း ပြောင်းလဲပေးသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ စင်တီဂရိတ်ဒီဂရီရှိ အပူချိန်စာရင်းကို ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီရှိ သက်ဆိုင်ရာအပူချိန်စာရင်းသို့ ပြောင်းလဲရန်၊ သင်သည် ဒြပ်စင်တစ်ခုစီကို ၉/၅ ဖြင့် မြှောက်ပြီး မြှောက်လဒ်တစ်ခုစီသို့ ၃၂ ကို ပေါင်းသည်။

Transformation Matrix (အသွင်ပြောင်းမက်ထရစ်)

ရှင်းလင်းချက်-

ကိန်းရှင်များ သို့မဟုတ် လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အသွင်ပြောင်းရန် ဘက်စုံစာရင်းအင်းပညာတွင် အသုံးပြုသည့် မက်ထရစ်။

Transformation to Linearity (မျဉ်းဖြောင့်ဖြစ်အောင် အသွင်ပြောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အသွင်ပြောင်းခြင်းများသည် အချို့သော သခ်ၤာလုပ်ဆောင်ချက်ကို အသုံးပြု၍ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏တန်ဖိုးအားလုံးကို ပြောင်းလဲနိုင်စေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိန်းဂဏန်း၊ ကိန်းဂဏန်းအုပ်စု သို့မဟုတ် ညီမျှခြင်းတစ်ခုကို ကိန်းသေဖြင့် မြှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် စားခြင်း သို့မဟုတ် နှစ်ထပ်ကိန်းရင်းယူခြင်းဖြင့် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

Transformation to Normality (ပုံမှန်ဖြစ်အောင် အသွင်ပြောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သိသာထင်ရှားသော ပုံမှန်မဟုတ်မှု၏ အထောက်အထားရှိပါက၊ သင့်လျော်သော အသွင်ပြောင်းခြင်းများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ၎င်းကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

Treatment (ကုသမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

စမ်းသပ်မှု သို့မဟုတ် လေ့လာမှုတွင် လေ့လာထားသော ပစ္စည်း သို့မဟုတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း။ မေးခွန်းမှာ ကုသမှုသည် ရလဒ် သို့မဟုတ် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော ကိန်းရှင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမရှိ ဖြစ်သည်။

Treatment Effect (ကုသမှုအကျိုးသက်ရောက်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုသမှု၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော ကိန်းရှင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု။ ကုသမှုတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမရှိ သိရှိခြင်းသည် စမ်းသပ်မှု၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။

Treatment group (ကုသမှုအုပ်စု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုသမှုမခံရသော ထိန်းချုပ်အုပ်စုရှိသူများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် ကုသမှုခံယူသူများ။

Treatments (ကုသမှုများ)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် သဘောတရားအရ ချယ်လှယ်နိုင်သော ကိန်းရှင်များ။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ကျန်းမာရေးလေ့လာမှုတွင်၊ သတ်မှတ်အစားအစာကို လိုက်နာခြင်းသည် ကုသမှုတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း အသက်သည် မဟုတ်ပါ။

Trend Component (လမ်းကြောင်းအစိတ်အပိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်း၏အဓိကအင်္ဂါရုပ်များကို ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် အချိန်ကိန်းစဉ်တစ်ခု၏ နားလည်မှုကို တိုးမြှင့်လိုပါသည်။ ဤအဓိကအင်္ဂါရုပ်များထဲမှ တစ်ခုမှာ လမ်းကြောင်းအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။

Trial (စမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ပုံသေအကြိမ်အရေအတွက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော စမ်းသပ်မှုတစ်ခုအကြောင်း ပြောဆိုသောအခါ တစ်ဦးချင်းထပ်ခါထပ်ခါပြုလုပ်မှုတစ်ခုစီကို ရည်ညွှန်းနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ဒင်္ဂါးပြားလှန်ခြင်း ၁၇ ကြိမ်ဖြစ်သော စမ်းသပ်မှုတစ်ခုကို စဉ်းစားနိုင်သည်။

Trimmed Means (ဖြတ်တောက်ထားသော ပျမ်းမျှများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အချို့သော ဂရပ်ဖစ်များအတွက် (ဥပမာ - 2D Box Plots၊ 3D Box Plots၊ Categorized Box Plots)၊ ကိန်းရှင်တစ်ခု၏ တန်ဖိုးများ၏ ဖြန့်ချီမှုမှ အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများကို ဖြတ်တောက်ရန် ရွေးချယ်ခွင့်ရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် တန်ဖိုးများ၏ ဖြန့်ချီမှုမှ အနိမ့်ဆုံး ၅% နှင့် အမြင့်ဆုံး ၅% ကို ဖြတ်တောက်နိုင်သည်။

Tukey HSD (တူကီ HSD)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤ post hoc စစ်ဆေးမှု (သို့မဟုတ် ဘက်စုံနှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေးမှု) ကို ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် အုပ်စုပျမ်းမျှများကြား သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။ Tukey HSD သည် ယေဘုယျအားဖြင့် Fisher LSD စစ်ဆေးမှုထက် ပိုမိုရှေးရိုးဆန်သော်လည်း Scheffe ၏ စစ်ဆေးမှုထက် ရှေးရိုးဆန်မှုနည်းသည်။

Tukey Window (တူကီပြတင်းပေါက်)

ရှင်းလင်းချက်-

Tukey ပြတင်းပေါက်သည် periodogram တန်ဖိုးများကို ချောမွေ့စေရန် အသုံးပြုသည့် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ရွေ့လျားပျမ်းမျှ အသွင်ပြောင်းခြင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ Tukey သို့မဟုတ် Tukey-Hanning ပြတင်းပေါက်တွင်၊ ကြိမ်နှုန်းတစ်ခုစီအတွက်၊ periodogram တန်ဖိုးများ၏ အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော ရွေ့လျားပျမ်းမျှအတွက် အလေးချိန်များကို တွက်ချက်သည်။

Tuple, n-tuple (တွဲဖက်အစု)

ရှင်းလင်းချက်-

tuple သည် အရာဝတ္ထုများ၏ အစီအစဉ်ကျသော စုစည်းမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ tuple နှစ်ခုသည် တူညီသောအရာများ၊ တူညီသောအစီအစဉ်ဖြင့် ပါဝင်ပါက ၎င်းတို့ကို ညီမျှသည်ဟု ဆိုသည်။

Two sample t-test (နမူနာနှစ်ခု t-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာနှစ်ခု t-စစ်ဆေးမှုသည် လွတ်လပ်သော လေ့လာတွေ့ရှိချက်နှစ်ခုမှ ဒေတာကို စုဆောင်းထားပြီး တစ်ခုစီသည် အရင်းခံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုမှ ရရှိသည့် ပျမ်းမျှအကြောင်း မေးခွန်းများကို ဖြေရန် ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Two way table (နှစ်လမ်းသွားဇယား)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်လမ်းသွားဇယားသည် အမျိုးအစားကိန်းရှင်နှစ်ခုအတွက် ကြိမ်နှုန်းများ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးကြိမ်နှုန်းများကို ပြသရန် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Two-sided hypothesis (နှစ်ဖက်သတ်ယူဆချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်ဖက်သတ်ယူဆချက်သည် အထက် သို့မဟုတ် အောက်မှ ကန့်သတ်မထားသော အခြားရွေးချယ်စရာယူဆချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ တစ်ဖက်သတ်ယူဆချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။

Two-sided Test (နှစ်ဖက်သတ်စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်ဖက်သတ်စစ်ဆေးမှုသည် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချိမှု၏ အမြီးနှစ်ဖက်စလုံးတွင် မူလယူဆချက် H_0 ကို ငြင်းပယ်နိုင်သည့် တန်ဖိုးများ တည်ရှိသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ ယူဆချက်စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Two-Stage least squares (2SLS) (အဆင့်နှစ်ဆင့် အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်ဆင့် အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း (2SLS) ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုသည် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံညီမျှခြင်းများ (structural equations) ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Two-State in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် အခြေအနေနှစ်ခု)

ရှင်းလင်းချက်-

တန်ဖိုးနှစ်ခုသာရှိသော အမည်ခံကိန်းရှင်များအတွက် ကုဒ်သတ်မှတ်သည့်နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ အမည်ခံကိန်းရှင်ကို သတ်မှတ် သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းထားသည့် ထည့်သွင်း သို့မဟုတ် ရလဒ်ယူနစ်တစ်ခုတည်းဖြင့် ကိုယ်စားပြုသည်။

Two-tailed test (နှစ်ဖက်သတ်စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်ဖက်သတ်စစ်ဆေးမှုသည် ဖြန့်ချိမှု၏ အရေးပါသောဧရိယာသည် နှစ်ဖက်စလုံးရှိပြီး နမူနာတစ်ခုသည် တန်ဖိုးများ၏ သတ်မှတ်အကွာအဝေးထက် ကြီးခြင်း သို့မဟုတ် ငယ်ခြင်းရှိမရှိကို စစ်ဆေးသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Two-way Analysis of Variance (နှစ်လမ်းသွား ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Two Way Analysis of Variance သည် အကြောင်းရင်းနှစ်ခု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို သီးခြားစီ

(ၵင်းတို့၏ အဓိကအကျိုးသက်ရောက်မှုများ) နှင့် (တစ်ခါတစ်ရံ) အတူတကွ (ၵင်းတို့၏ အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုအကျိုးသက်ရောက်မှု) ကို လေ့လာသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Two-Way ANOVA (နှစ်လမ်းသွား ANOVA)

ရှင်းလင်းချက်-
လွတ်လပ်သောကိန်းရှင်နှစ်ခုပါရှိသော ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (Analysis of Variance) ကို မှီခိုကိန်းရှင်တစ်ခုအပေါ် အကြောင်းရင်းနှစ်ခု၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ဆန်းစစ်ရန် အသုံးပြုသည်။

Type I and type II errors (အမျိုးအစား ၁ နှင့် အမျိုးအစား ၂ အမှားအယွင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်းသည် မှန်ကန်သော မူလယူဆချက်ကို မှားယွင်းစွာ ငြင်းပယ်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အမျိုးအစား ၂ အမှားအယွင်းသည် မှားယွင်းသော မူလယူဆချက်ကို မှားယွင်းစွာ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြစ်သည်။

Type I and II Censoring (အမျိုးအစား ၁ နှင့် အမျိုးအစား ၂ ဆင်ဆာလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အမျိုးအစား ၁ ဆင်ဆာလုပ်ခြင်းဟုခေါ်သော အခြေအနေသည် စစ်ဆေးမှုကို သတ်မှတ်အချိန်အမှတ်တွင် ရပ်ဆိုင်းသည့် အခြေအနေကို ဖော်ပြသည်။ အမျိုးအစား ၂ ဆင်ဆာလုပ်ခြင်းတွင် စမ်းသပ်မှုကို ပစ္စည်းများ၏ ပုံသေအချိုးအစား ပျက်ကွက်သည်အထိ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်။

Type I Error (အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
မူလယူဆချက် (H_0) မှန်ကန်သော်လည်း ၎င်းကို ငြင်းပယ်သည့်အခါ အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။ ၎င်းသည် မရှိသောအရာကို အတည်ပြုခြင်း၊ မှားယွင်းသော အပြုသဘောတစ်ခုဖြစ်သည်။

Type I Error Rate (အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်းနှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
အမျိုးအစား ၁ အမှားအယွင်းနှုန်းသည် မူလယူဆချက် မှန်ကန်သည်ဟု ပေးထားသော ၎င်းကို ငြင်းပယ်နိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ဂရိစာလုံး α (အယ်လ်ဖာ) ဖြင့် သင်္ကေတပြုပြီး အယ်လ်ဖာအဆင့်ဟုလည်းခေါ်သည်။

Type I, II, III (IV, V) Sums of Squares (အမျိုးအစား I၊ II၊ III (IV၊ V) နှစ်ထပ်ကိန်းပေါင်းလဒ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
အကြောင်းရင်းများစွာပါသော ANOVA ဒီဇိုင်းတွင် ပျောက်ဆုံးနေသောဆဲလ်များရှိသည့်အခါ၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရှိသော အဓိကအကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် အပြန်အလှန်သက်ရောက်မှုများကို ဖွဲ့စည်းသည့် ဆဲလ်ပျမ်းမျှများ (လူဦးရေ သို့မဟုတ် အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်းပျမ်းမျှများ) ကြား သီးခြားနှိုင်းယှဉ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ မရေရာမှုရှိသည်။

Type II Error (အမျိုးအစား ၂ အမှားအယွင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
မူလယူဆချက် မှားယွင်းသော်လည်း ၎င်းကို ငြင်းပယ်ရန် မှားယွင်းစွာ ပျက်ကွက်သည့်အခါ အမျိုးအစား ၂ အမှားအယွင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။ ၎င်းသည် ရှိသောအရာကို အတည်ပြုရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ လွဲချော်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

U

Unanimity rule (တညီတညွတ်တည်းစည်းမျဉ်း)

ရှင်းလင်းချက်-
လူနာတစ်ဦးတွင် သတ်မှတ်ဝေဒနာရှိကြောင်း ကြေညာရန် ရောဂါရှာဖွေရေးစစ်ဆေးမှုများစွာ၏ ရလဒ်အားလုံး အပြုသဘောထွက်ရန် လိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Unbiased (ဘက်မလိုက်သော)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘက်လိုက်မှုမရှိခြင်း။ သုညဘက်လိုက်မှုရှိခြင်း။

Unbiased Sample (ဘက်မလိုက်သောနမူနာ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေ၏ အဖွဲ့ဝင်တိုင်းတွင် ပါဝင်ရန် တူညီသောအခွင့်အလမ်းရှိသည့် နမူနာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ဘက်လိုက်မှုကို လျှော့ချပေးသည်။

Uncertainty analysis (မသေချာမရေရာမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ထည့်သွင်းဘောင်များ၏ တန်ဖိုးများကို ခန့်မှန်းရာတွင် မသေချာမရေရာမှုကြောင့် ရလဒ်ကိန်းရှင်တစ်ခုရှိ ပြောင်းလဲနိုင်မှုကို အကဲဖြတ်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Uncontrolled Experiment (ထိန်းချုပ်မှုမရှိသော စမ်းသပ်မှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ထိန်းချုပ်အုပ်စုမရှိသော စမ်းသပ်မှုတစ်ခု။ ဆိုလိုသည်မှာ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းနည်းလမ်းကို အသုံးမပြုသည့်

စမ်းသပ်မှု။ စမ်းသပ်သူသည် ကုသမှုကို မည်သူရမည်ကို ဆုံးဖြတ်သော်လည်း၊ ကုသမှုခံယူထားသော အုပ်စု၏ရလဒ်ကို ကုသမှုမခံရသော ထိန်းချုပ်အုပ်စု၏ရလဒ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းမရှိပါ။

Uncountable (ရေတွက်၍မရသော)

ရှင်းလင်းချက်-
အစုအဝေးတစ်ခုသည် ရေတွက်၍မရသော (uncountable) ဖြစ်ပါက ၎င်းကို ရေတွက်နိုင်သော (countable) မဟုတ်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်း၏ဒြပ်စင်များကို အပြုသဘောဆောင်သော ကိန်းပြည့်များနှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်းသော ဆက်စပ်မှု (one-to-one correspondence) မထားနိုင်ပါ။

Underfitted models (အားနည်းစွာကိုက်ညီသောပုံစံများ)

ရှင်းလင်းချက်-
မှန်ကန်စွာသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံတစ်ခုတွင် ပေါ်လာမည့် ဘောင်များ သို့မဟုတ် ဝေါဟာရအချို့ ပျောက်ဆုံးနေသည့် ပုံစံများ။

Underfitting (အားနည်းစွာကိုက်ညီခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဒေတာသို့ စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခုကို အလွန်အကျွံ လျှော့၍ တပ်ဆင်ခြင်း၊ ရလဒ်အနေဖြင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်စွမ်း အားနည်းခြင်း။

Unemployed (အလုပ်လက်မဲ့)

ရှင်းလင်းချက်-
EU အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ၊ အသက် ၁၅ မှ ၇၄ အတွင်း ရည်ညွှန်းအပတ်အတွင်း အလုပ်မရှိသော၊ လက်ရှိအလုပ်လုပ်ရန် ရနိုင်သော၊ နှင့် တက်ကြွစွာ အလုပ်ရှာဖွေနေသူ။

Unemployment rate (အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
လုပ်သားအင်အား၏ ရာခိုင်နှုန်းအဖြစ် အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ။

Unequal N HSD (မညီမျှသော N HSD)

ရှင်းလင်းချက်-
ဤ post hoc စစ်ဆေးမှုကို ကွဲပြားမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် အုပ်စုပျမ်းမျှများကြား သိသာထင်ရှားသော ကွာခြားချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုနိုင်သည်။ Unequal N HSD စစ်ဆေးမှုသည် Tukey HSD စစ်ဆေးမှု၏ ပြုပြင်မွမ်းမံမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ အုပ်စု n များ အလွန်ကွာခြားခြင်းမရှိပါက အုပ်စုပျမ်းမျှများတွင် ကွာခြားချက်များအတွက် သင့်လျော်သောစစ်ဆေးမှုကို ပေးသည်။

Unfolding (ဖွင့်ချခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘာသာရပ်များ၏ လှုံ့ဆော်မှုများ၏ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ဘာသာရပ်များနှင့် လှုံ့ဆော်မှုများကို တစ်ပြိုင်နက် စကေးသတ်မှတ်ရန် ချဉ်းကပ်နည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Uniform Distribution (ယူနီဖောင်းဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
Uniform ဖြန့်ချီမှုသည် ဖြစ်နိုင်သောရလဒ်တိုင်းတွင် တူညီသောအခွင့်အလမ်း သို့မဟုတ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (စုစုပေါင်းရလဒ်အရေအတွက်၏ ၁ ပုံ ၁ ပုံ) ရှိသည့် စာရင်းအင်းဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Unimodal (တစ်ခုတည်းသော ကြိမ်များကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ကြိမ်များကိန်း တစ်ခုတည်းရှိခြင်း။

Unimodal Distribution (တစ်ခုတည်းသော ကြိမ်များကိန်းဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
တစ်ခုတည်းသော ကြိမ်များကိန်း (mode) ရှိသော ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု သို့မဟုတ် တစ်ခုတည်းသော ကြိမ်များကိန်းဖြန့်ချီမှု။

Union (ပေါင်းစည်းမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
အစုနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော အစုများ၏ ပေါင်းစည်းမှုသည် အနည်းဆုံး အစုတစ်ခုတွင် ပါဝင်သော အရာဝတ္ထုများ၏ အစုအဝေးဖြစ်သည်။

Unit (ယူနစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
လူဦးရေ၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး။

Unit Cost (ယူနစ်ကုန်ကျစရိတ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ ယူနစ်တစ်ခုကို ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု၏ ယူနစ်တစ်ခုကို ပေးအပ်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော ကုန်ကျစရိတ်။

Unit labor costs (ယူနစ်လုပ်အားကုန်ကျစရိတ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ယူရိုဧရိယာအတွက် တွက်ချက်ထားသော ထုတ်လုပ်မှုယူနစ်တစ်ခုလျှင် စုစုပေါင်းလုပ်အားကုန်ကျစရိတ်ကို

တစ်ဦးချင်းလုပ်အားပေးချေမှု စုစုပေါင်း၏ အချိုးအစားအဖြစ် တစ်ဦးချင်းအလုပ်အကိုင်ရှိသူတစ်ဦးလျှင် ကိန်းသေဈေးနှုန်းများဖြင့် GDP သို့ တွက်ချက်သည်။

Unit of Analysis (ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုယူနစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် အသုံးပြုသည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် စောင့်ကြည့်မှုအဆင့်၊ ဥပမာ - တစ်ဦးချင်းစီ၊ အိမ်ထောင်စုများ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ။

Unit Penalty (ယူနစ်ပြစ်ဒဏ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ရှာဖွေရေးအယ်လဂိုရီသမ်များစွာတွင်၊ အခြားကွန်ရက်များနှင့် ကွန်ရက်၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို နှိုင်းယှဉ်သောအခါ ကွန်ရက်၏အမှားအယွင်းသို့ ပေါင်းထည့်သည့် ကွန်ရက်ရှိ ယူနစ်အရေအတွက်ဖြင့် မြှောက်ထားသော ပြစ်ဒဏ်အချက်။

Unit Root (ယူနစ်အမြစ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်တစ်ခု၏တန်ဖိုးသည် ၎င်း၏အတိတ်တန်ဖိုးများဖြင့် ပြင်းထန်စွာ လွှမ်းမိုးခံရသည့် အချိန်ကိန်းစဉ်ဒေတာ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ခု။

Unit Types in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် ယူနစ်အမျိုးအစားများ)

ရှင်းလင်းချက်-
ထည့်သွင်းအလွှာရှိ ယူနစ်များသည် အလွန်ရိုးရှင်းသည်။ ၎င်းတို့သည် ရလဒ်တန်ဖိုးတစ်ခုကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ထိန်းထားပြီး၊ ဒုတိယအလွှာရှိ ယူနစ်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးသည်။

Units (ယူနစ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် ကုသမှုများကို သတ်မှတ်ပေးသည့် အရာဝတ္ထုများ။ ဥပမာအားဖြင့်၊ စီးကရက်သောက်ခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဆန်းစစ်သည့် လေ့လာမှုတွင် ယူနစ်များမှာ လူများဖြစ်သည်။

Univariate (တစ်ဘက်သွားကိန်းရှင်ဆိုင်ရာ)

ရှင်းလင်းချက်-
ကိန်းရှင်တစ်ခုတည်းနှင့် ဆက်စပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ရှိခြင်း။ အချို့သော တစ်ဘက်သွားနည်းပညာများနှင့် စာရင်းအင်းများမှာ ဟစ်စတိုဂရမ်၊ IQR၊ ပျမ်းမျှ၊ လစ်လပ်၊ ရာခိုင်နှုန်းခွဲကိန်းများ၊ ကွမ်တိုင်းများနှင့် SD တို့ဖြစ်သည်။

Univariate Analysis (တစ်ဘက်သွားခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
တစ်ဘက်သွားခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်တစ်ခုတည်းနှင့် တုံ့ပြန်မှုကိန်းရှင်တစ်ခု၏ မှီခိုမှုကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းဖြစ်သည်။

Unsupervised Learning (ကြီးကြပ်မှုမရှိသော သင်ယူမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
ကြီးကြပ်မှုမရှိသော သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အယ်လဂိုရီသမ်တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့တွင် ခန့်မှန်းရန်/ခန့်မှန်းရန် ပစ်မှတ် သို့မဟုတ် ရလဒ်ကိန်းရှင် မရှိပါ။

Unsupervised Learning in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် ကြီးကြပ်မှုမရှိသော သင်ယူမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အာရုံကြောကွန်ရက်တစ်ခုရှိ အလေးချိန်များကို ထည့်သွင်းကိန်းရှင်များသာ ပါဝင်သော သင်တန်းဒေတာအစုကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြင့် ချိန်ညှိပေးသော သင်တန်းပေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ်များ။

Unweighted Means (အလေးချိန်မသတ်မှတ်ထားသော ပျမ်းမျများ)

ရှင်းလင်းချက်-

အကြောင်းရင်းများစွာပါသော ANOVA ဒီဇိုင်းတွင် ဆဲလ်ကြိမ်နှုန်းများ မညီမျှပါက၊ အလေးချိန်မသတ်မှတ်ထားသော ပျမ်းမျများ (အကြောင်းရင်းတစ်ခု၏ အဆင့်များအတွက်) ကို အလေးချိန်မသတ်မှတ်ဘဲ (ဆိုလိုသည်မှာ အစုခွဲကြိမ်နှုန်းများကြား ကွာခြားချက်များအတွက် ညှိနှိုင်းခြင်းမရှိဘဲ) အစုခွဲများ၏ ပျမ်းမျမှ တွက်ချက်သည်။

U-Test (Mann-Whitney U Test) (U-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သော နမူနာနှစ်ခုကြားတွင် ကွာခြားချက်ရှိမရှိကို ဆုံးဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် ပါရာမီတာမဟုတ်သော (non-parametric) စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှု။

Utility analysis (အသုံးဝင်မှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော အပြုအမူ၏ အခြေခံဝါဒများအပေါ် အခြေခံ၍ မသေချာမရေရာမှုအောက်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန် နည်းလမ်းတစ်ခု။

Utility Function (အသုံးဝင်မှုလုပ်ဆောင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

လူတစ်ဦး၏ ရလဒ်အမျိုးမျိုးအတွက် နှစ်သက်မှုများ၏ သန့်ရှင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်စားပြုမှု။

V

Vague prior (မရေရာသော ကြိုတင်ဖြစ်နိုင်ခြေ)

ရှင်းလင်းချက်-

Bayesian ကောက်ချက်ချခြင်းတွင် ဘောင်တစ်ခု၏တန်ဖိုးအကြောင်း လုံးဝမသိရသည့် အခြေအနေတွင် ကြိုတင်ဖြန့်ချီမှုအတွက် အသုံးပြုသည့် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်။

Valid logical argument (မှန်ကန်သော ယုတ္တိဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

မှန်ကန်သော ယုတ္တိဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုဆိုသည်မှာ အခြေခံယူဆချက်များ၏ အမှန်တရားသည် နိဂုံး၏ အမှန်တရားကို အမှန်တကယ် အာမခံသည့် ငြင်းခုံမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ အောက်ပါ ယုတ္တိဆိုင်ရာ ငြင်းခုံမှုသည် မှန်ကန်သည်- မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်က မိုးရွာမည်ဟု ဆိုပါက၊ ကျွန်ုပ် သဲဖိနပ်မစီးပါ။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်က မိုးရွာမည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ် သဲဖိနပ်မစီးပါ။ ဤငြင်းခုံမှုတွင် အခြေခံယူဆချက်နှစ်ခုရှိပြီး၊ ၎င်းတို့သည် အတူတကွ နိဂုံး၏ အမှန်တရားကို အာမခံသည်။

Validity checks (တရားဝင်မှုစစ်ဆေးခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာတည်းဖြတ်ခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘာသာရပ်များအား မေးထားသော မေးခွန်းများအတွက် အဖြေများတွင် ခွင့်ပြုထားသော တန်ဖိုးများ သို့မဟုတ် ကုဒ်များကိုသာ ပေးထားခြင်းရှိမရှိ စစ်ဆေးသည်။

Value added (တန်ဖိုးထပ်တိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ရလဒ်၏တန်ဖိုး အနုတ် ကြားခံသုံးစွဲမှု၏တန်ဖိုး။ ESA 2010 တွင် အခြေခံစျေးနှုန်းများဖြင့် စုစုပေါင်းတန်ဖိုးထပ်တိုးကို သုံးစွဲသူစျေးနှုန်းများဖြင့် ကြားခံသုံးစွဲမှု အနုတ် အခြေခံစျေးနှုန်းများဖြင့် တန်ဖိုးသတ်မှတ်ထားသော ရလဒ်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

Value at risk (VaR) (စွန့်စားမှုတန်ဖိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုမ္ပဏီတစ်ခု သို့မဟုတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအစုစုအတွင်း ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စွန့်စားမှုအဆင့်ကို တိုင်းတာရန်နှင့် ပမာဏသတ်မှတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Variable (ကိန်းရှင်)

ရှင်းလင်းချက်-

လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကွဲပြားနိုင်သော ကိန်းဂဏန်းတန်ဖိုး သို့မဟုတ် သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ခု။

Variable rate bonds (ပြောင်းလဲနိုင်သောနှုန်းထားရှိသော ငွေချေးစာချုပ်များ)

ရှင်းလင်းချက်-

အမည်ခံအတိုးပေးချေမှုများကို အတိုးနှုန်း သို့မဟုတ် အခြားညွှန်းကိန်းတစ်ခုနှင့် ချိတ်ဆက်ထားသော ကြွေးမြီငွေချေးစာချုပ်များ။

Variable rate tender (ပြောင်းလဲနိုင်သောနှုန်းထား တင်ဒါ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘဏ်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ဗဟိုဘဏ်နှင့် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုပြုလုပ်လိုသည့် ငွေပမာဏနှင့် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုပြုလုပ်လိုသည့် အတိုးနှုန်းတို့ကို လေလံဆွဲသည့် တင်ဒါလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတစ်ခု။

Variable selection (ကိန်းရှင်ရွေးချယ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် ကိန်းရှင်များ၏ အစုခွဲများကို ရွေးချယ်ခြင်းပြဿနာ။

Variance (ကွဲလွဲချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကွဲလွဲချက်သည် ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခု၏ ပျမ်းမျှမှ နှစ်ထပ်ကိန်းသွေဖည်မှု၏ မျှော်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။ အတိအကျမဟုတ်သော အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်၊ ၎င်းသည် (ကျပန်း) ကိန်းဂဏန်းအစုတစ်ခုသည် ၎င်းတို့၏ ပျမ်းမျှတန်ဖိုးမှ မည်မျှကွာပျံ့နေသည်ကို တိုင်းတာသည်။

Variance analysis (ကွဲလွဲမှုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စီစဉ်ထားသော ဘဏ္ဍာရေးရလဒ်များနှင့် အမှန်တကယ်ရလဒ်များကြား ကွာခြားချက်ကို ဆန်းစစ်ခြင်း။

Variance Components in Mixed Model ANOVA (ရောစပ်ပုံစံ ANOVA တွင် ကွဲလွဲမှုအစိတ်အပိုင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
Variance components ဟူသော ဝေါဟာရကို ကျပန်းသက်ရောက်မှုများပါရှိသော စမ်းသပ်မှုဒီဇိုင်းများ၏ အခြေအနေတွင် ထိုသက်ရောက်မှုများကြောင့် ဖြစ်ရသည့် (ကွဲလွဲမှုပမာဏ) ၏ ခန့်မှန်းချက်ကို ရည်ညွှန်းရန် အသုံးပြုသည်။

Variance Inflation Factor (VIF) (ကွဲလွဲမှုဖောင်းပွမှုအချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကွဲလွဲမှုဖောင်းပွမှုအချက် (VIF) သည် ဝေါဟာရများစွာပါရှိသော ပုံစံတစ်ခုရှိ ကွဲလွဲမှု၏ အချိုးအစားကို ဝေါဟာရတစ်ခုတည်းပါရှိသော ပုံစံတစ်ခု၏ ကွဲလွဲမှုဖြင့် စားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် သာမန်အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် ဘက်စုံဆက်စပ်မှု၏ ပြင်းထန်မှုကို ပမာဏသတ်မှတ်သည်။

Variance, population variance (ကွဲလွဲချက်၊ လူဦးရေကွဲလွဲချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းတစ်ခု၏ ကွဲလွဲချက်သည် စာရင်း၏ စံတိမ်းချက်၏ နှစ်ထပ်ကိန်းဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စာရင်းရှိ ကိန်းဂဏန်းများ၏ ပျမ်းမျှမှ သွေဖည်မှုများ၏ နှစ်ထပ်ကိန်းများ၏ ပျမ်းမျှဖြစ်သည်။

Vector (ဗက်တာ)

ရှင်းလင်းချက်-

ပမာဏနှင့် ဦးတည်ချက်နှစ်ခုလုံးပါရှိသော ပမာဏတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘက်စုံစာရင်းအင်းပညာတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Venn Diagram (ဗင်နဲယား)

ရှင်းလင်းချက်-

အစုများ သို့မဟုတ် ဖြစ်ရပ်များကြား ဆက်နွယ်မှုများကို ပြသသည့် ရုပ်ပုံဆိုင်ရာ နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ စကြဝဠာအစု သို့မဟုတ် ရလဒ်နေရာကို များသောအားဖြင့် စတုဂံတစ်ခုအဖြစ် ရေးဆွဲသည်။ အစုများသည် စတုဂံအတွင်းရှိ ဒေသများဖြစ်သည်။

Vertical integration (ဒေါင်လိုက်ပေါင်းစည်းမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးရေးအဆင့်များစွာကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး လုပ်ဆောင်သည့် စီးပွားရေးဗျူဟာတစ်ခု။

V-fold Cross-validation (V-အဆ ပြန်လည်အတည်ပြုခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

v-fold cross-validation တွင်၊ ထပ်ခါထပ်ခါ (v) ကျပန်းနမူနာများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအတွက် ဒေတာမှ ရေးဆွဲပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာပုံစံ သို့မဟုတ် ကြိုတင်ခန့်မှန်းနည်းလမ်းကို ခန့်မှန်းထားသော တန်ဖိုးများ၊ အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းစသည်တို့ကို တွက်ချက်ရန် အသုံးပြုသည်။

VIF (Variance Inflation Factor) (VIF - ကွဲလွဲမှုဖောင်းပွမှုအချက်)

ရှင်းလင်းချက်-
ကြိုတင်ခန့်မှန်းကိန်းရှင်များ ဆက်စပ်နေပါက ခန့်မှန်းထားသော ဆုတ်ယုတ်ကိန်း၏ ကွဲလွဲမှု မည်မျှတိုးလာသည်ကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာ။

Vintage Analysis (ခေတ်လိုက်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
Vintage ဆိုသည်မှာ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အစပြုခဲ့သော ခရက်ဒစ်အကောင့်များ၏ အုပ်စုတစ်ခုဖြစ်ပြီး များသောအားဖြင့် တစ်နှစ်ဖြစ်သည်။ Vintage ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းကို ခရက်ဒစ်အမှတ်ပေးခြင်းတွင် အသုံးပြုပြီး အကောင့်အုပ်စုများကို စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အတိတ်အုပ်စုများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

Vital statistics (အရေးပါသောစာရင်းအင်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-
လူသားများ၏ ဘဝနှင့် သေဆုံးခြင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်ရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရင်းအင်းဒေတာ၏ ရွေးချယ်ထားသော အုပ်စုတစ်ခု။ ဥပမာအားဖြင့်၊ သေဆုံးနှုန်းများ၊ ကွာရှင်းနှုန်းများ စသည်။

Volume-weighted average price (VWAP) (ထုထည်အလေးချိန်သတ်မှတ်ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း)

ရှင်းလင်းချက်-
သတ်မှတ်ကာလအတွင်း စုစုပေါင်းကုန်သွယ်မှုတန်ဖိုးကို စုစုပေါင်းကုန်သွယ်မှုထုထည်ဖြင့် စားခြင်းဖြင့် တွက်ချက်ထားသော ကုန်သွယ်မှုစံသတ်မှတ်ချက်။

Voronoi (ဗိုရိုန္ဒိုင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Voronoi tessellation ဂရပ်ဖစ်သည် ကိန်းရှင်နှစ်ခု X နှင့် Y ၏ တန်ဖိုးများကို အမှုန်ကြဲယောင်းတွင် ရေးဆွဲပြီး၊ တစ်ဦးချင်းဒေတာအမှတ်များကြားရှိ နေရာကို အမှတ်တစ်ခုစီကို ဝန်းရံထားသော နယ်နိမိတ်များသည် ထိုဒေတာအမှတ်သို့ အခြားအနီးဆုံးအမှတ်များထက် ပိုမိုနီးကပ်သော ဧရိယာကို ဝန်းရံထားသည့် ဒေသများအဖြစ် ပိုင်းခြားသည်။

Voronoi Scatterplot (ဗိုရိုနွိုင်း အမှုန်ကြဲယောင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ဤအထူးပြုထားသော တစ်ဘက်သွားအမှုန်ကြဲယောင်းသည် ဒေတာကို ဂရပ်ဖစ်ဖြင့် တင်ပြရန် နည်းလမ်းတစ်ခုမျှမဟုတ်ဘဲ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းပေးသော ဖြေရှင်းချက်များသည် သဘာဝနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံများတွင် ဖြစ်ရပ်အမျိုးမျိုးကို ပုံဖော်ရန် ကူညီပေးသည်။

Vulnerability (အားနည်းချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ ၎င်းသည် အမှားအယွင်းများ သို့မဟုတ် ယူဆချက်များမှ သွေဖည်ခြင်းများအတွက် စာရင်းအင်းပုံစံတစ်ခု၏ ခံနိုင်ရည်အားနည်းမှုကို ရည်ညွှန်းနိုင်သည်။

W

Wage Gap (လုပ်ခကွာဟမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

မတူညီသော အုပ်စုများကြားရှိ ဝင်ငွေကွာခြားချက်။ ကျား၊ မ သို့မဟုတ် လူမျိုးရေးဆိုင်ရာ ကွာဟမှုများကို မီးမောင်းထိုးပြရန် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

Wald Blackwell theorem (ဝေါ့ဒ် ဘလက်ဝဲ သီအိုရမ်)

ရှင်းလင်းချက်-

X_1; X_2; ... သည် ပျမ်းမျှ E(x) ရှိသော ဖြန့်ချီမှုတစ်ခုမှ ကျပန်းကိန်းရှင်များ၏ အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး S သည် E(N) အကန့်အသတ်ရှိသည့် အစဉ်လိုက်စစ်ဆေးမှု (sequential test) တစ်ခုဖြစ်ပါစို့။ $X_1 + X_2 + XN$ သည် S ရပ်တန့်သည်အထိ ရေးဆွဲထားသော Xs များ၏ ပေါင်းလဒ်ကို ကိုယ်စားပြုပါက၊ ထို့နောက်

Wald Statistic (ဝေါ့ဒ်စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Cox အချိုးကျအန္တရာယ်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုပုံစံ (Cox proportional hazard regression model) အတွက် ဘောင်ခန့်မှန်းချက်များပါရှိသော ရလဒ်စာရွက်တွင် Wald စာရင်းအင်းနှင့် ထိုစာရင်းအင်းအတွက် p အဆင့်ဟုခေါ်သော အရာများ ပါဝင်သည်။ ဤစာရင်းအင်းသည် ဆုတ်ယုတ်ကိန်း၏ သိသာထင်ရှားမှုကို စစ်ဆေးသည့် စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Wald Test (ဝေါ့ဒ်စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုတစ်ခုသို့ မတူညီသော ပုံစံများ၏ ကိုက်ညီမှုကို နှိုင်းယှဉ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Wald Wolfowitz Test (ဝေါ့ဒ် ဝူလ်ဖိုဝစ်ဇ် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

နမူနာနှစ်ခုသည် တူညီသောလူဦးရေမှ လာသည်ဟူသော မူလယူဆချက်ကို စစ်ဆေးရန် ဖြန့်ချီမှုမပါသော (distribution free) နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤစစ်ဆေးမှုသည် အတွဲများ (runs) အရေအတွက်ကို ရေတွက်ခြင်းအပေါ် အခြေခံသည်။

Wavelet Analysis (ဝေ့ဗလက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အချက်ပြမှုလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် စာရင်းအင်းပညာတွင် ဒေတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရန်နှင့် ကိုယ်စားပြုရန် အသုံးပြုသည့် သခ်ၤာနည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။

Weibull Distribution (ဝိုင်ဘူးလ် ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Weibull ဖြန့်ချီမှုသည် ဆက်တိုက်ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှု (continuous probability distribution) တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ဆွီဒင်သခ်ၤာပညာရှင် Waloddi Weibull ကို အစွဲပြု၍ အမည်ပေးထားသော်လည်း Fréchet (1927) မှ ပထမဆုံး ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီး Rosin & Rammler (1933) မှ အမှုန်အရွယ်အစားဖြန့်ချီမှုကို ဖော်ပြရန် ပထမဆုံး အသုံးပြုခဲ့သည်။

Weigend Weight Regularization in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် Weigend အလေးချိန် ပုံမှန်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အာရုံကြောကွန်ရက် သင်တန်းပေးခြင်း (အထူးသဖြင့် multilayer perceptrons) တွင် အဖြစ်များသော ပြဿနာတစ်ခုမှာ အလွန်အကျွံကိုက်ညီခြင်း (over-fitting) ဖြစ်သည်။ ရရှိနိုင်သော သင်တန်းဖြစ်ရပ်အရေအတွက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အလေးချိန်များစွာပါရှိသော ကွန်ရက်သည် အရင်းခံပုံစံကို

ဖမ်းယူရန် ပျက်ကွက်သော်လည်း သင်တန်းဒေတာနှင့် ကောင်းစွာကိုက်ညီသည့် လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပုံဖော်ခြင်းဖြင့် သင်တန်းအမှားအယွင်း နည်းပါးအောင် ရရှိနိုင်သည်။

Weighted Least Squares in Regression (ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုတွင် အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

အချို့သောကိစ္စများတွင် ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုရှိ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များသို့ ကွဲပြားသော အလေးချိန်များကို သက်ရောက်ရန် နှစ်လိုဖွယ်ရှိပြီး၊ အလေးချိန်သတ်မှတ်ထားသော အနည်းဆုံးနှစ်ထပ်ကိန်း ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု ခန့်မှန်းချက်များဟုခေါ်သော အရာများကို တွက်ချက်ရန် ဖြစ်သည်။

Weighted average (အလေးချိန်သတ်မှတ်ပျမ်းမျှ)

ရှင်းလင်းချက်-

၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးအရေးပါမှုအတွက် သင့်လျော်သော ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုပြုလုပ်ရန် အလေးချိန်များစွာကို ကပ်ထားသော ပမာဏများ၏ ပျမ်းမျှ။

Wilcoxon Mann-Whitney Test (ဝီလ်ကောက်ဆန် မန်း-ဗှစ်နီ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Wilcoxon Mann-Whitney Test သည် လူဦးရေနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်ရန်အတွက် ပါရာမီတာမဟုတ်သော စစ်ဆေးမှုများထဲတွင် အအားကောင်းဆုံးသော စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို လူဦးရေနှစ်ခုတွင် တူညီသော ဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်များရှိသည်ဟူသော မူလယူဆချက်ကို အခြားရွေးချယ်စရာယူဆချက်ဖြစ်သည့် ဖြန့်ချီမှုလုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခုသည် တည်နေရာ (လစ်လပ်) နှင့် ပတ်သက်၍သာ ကွဲပြားသည်ဟူသော ယူဆချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ စစ်ဆေးရန် အသုံးပြုသည်။

Wilcoxon Signed Ranks Test (ဝီလ်ကောက်ဆန် လက်မှတ်ထိုးထားသော အဆင့်များ စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Wilcoxon Signed Ranks test သည် လူဦးရေဖြန့်ချိမှု၏ တည်နေရာ (လစ်လပ်) အကြောင်း ယူဆချက်တစ်ခုကို စစ်ဆေးရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။ ၎င်းတွင် ကိုက်ညီသောအတွဲများ (matched pairs) ဥပမာ - မတိုင်မီနှင့် ပြီးနောက်ဒေတာ၊ အသုံးပြုခြင်းတွင် မကြာခဏ ပါဝင်ပြီး၊ ထိုသို့သောအခါ သုည၏ လစ်လပ်ကွာခြားချက်ကို စစ်ဆေးသည်။

Wilcoxon test (ဝီလ်ကောက်ဆန် စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Wilcoxon test သည် မှီခိုနမူနာများအတွက် t-test ၏ ပါရာမီတာမဟုတ်သော အခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းကို လူဦးရေဖြန့်ချိမှု၏ တည်နေရာ (လစ်လပ်) အကြောင်း ယူဆချက်တစ်ခုကို စစ်ဆေးရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။

Wilson-Hilferty Transformation (ဝီလ်ဆင်-ဟေးလ်ဖာတီ အသွင်ပြောင်းခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Wilson-Hilferty သည် Chi-square ကိန်းရှင်တစ်ခုကို Z-စကေးသို့ အသွင်ပြောင်းရန် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ p-တန်ဖိုးများကို အနီးကပ် ခန့်မှန်းနိုင်စေသည်။

Win Frequencies in Neural Networks (အာရုံကြောကွန်ရက်များတွင် အနိုင်ရကြိမ်နှုန်းများ)

ရှင်းလင်းချက်-

ဒေတာအစုကို လုပ်ဆောင်သောအခါ ရေဒီယယ်ယူနစ်တစ်ခုစီ အနိုင်ရသည့် အကြိမ်အရေအတွက်။ မကြာခဏ အနိုင်ရသော ယူနစ်များသည် ထိပ်တန်းဂုဏ်သတ္တိမြေပုံရှိ အစုအဝေးဗဟိုချက်များကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Win-Loss Ratio (အနိုင်-အရှုံးအချိုး)

ရှင်းလင်းချက်-
အနိုင်အရှုံးနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ အောင်မြင်မှုကို တိုင်းတာသည့် အတိုင်းအတာ။

Win-Win Situation (အနိုင်-အနိုင် အခြေအနေ)

ရှင်းလင်းချက်-
ပါဝင်သူအားလုံး အကျိုးခံစားနိုင်သည့် အခြေအနေတစ်ခု။ ညှိနှိုင်းမှုအခြေအနေများတွင် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Wire (ဝါယာကြိုး)

ရှင်းလင်းချက်-
ဝါယာကြိုးသည် လမ်းကြောင်းပုံကြမ်း (path diagram) တွင် ပြင်ပကိန်းရှင်များ (exogenous variables) ၏ ကွဲလွဲမှုများနှင့် ကွဲပြားမှုများကို ကိုယ်စားပြုရန် အသုံးပြုသည့် မျဉ်းကွေးတစ်ခုဖြစ်သည်။

Write-down (တန်ဖိုးလျှော့ချရေးသားခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
MFI များ၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းများတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသော ချေးငွေများ၏တန်ဖိုးကို အောက်သို့ ချိန်ညှိခြင်း။ ချေးငွေများသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပြန်လည်ရရှိနိုင်မှု မရှိတော့ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုသည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်သည်။

Write-off (ပယ်ဖျက်ရေးသားခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
ချေးငွေများကို လုံးဝပြန်လည်ရရှိနိုင်မှု မရှိတော့ဟု ယူဆသောအခါ MFI များ၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းများမှ ချေးငွေများ၏တန်ဖိုးကို ဖယ်ရှားခြင်း။

X

X² – statistic (X² – စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

မတော်တဆဇယား (contingency table) တစ်ခုတွင် လွတ်လပ်မှုကို အကဲဖြတ်ရန်အတွက် အသုံးပြုသော စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်းအတွက် အသုံးအများဆုံး ဝေါဟာရဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက်မြင်ဇယားတစ်ခုအတွက် ၎င်းကို ပေးထားသည်။ ဤတွင် O သည် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ရေတွက်မှုကို ကိုယ်စားပြုပြီး E သည် မျှော်မှန်းထားသော ကြိမ်နှုန်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။

XML (XML - Extensible Markup Language)

ရှင်းလင်းချက်-

"Extensible Markup Language" အတွက် အတိုကောက်ဖြစ်သည်။ ဖော်မတ်ချထားသော ဒေတာများ ပို့လွှတ်ခြင်းကို ရိုးရှင်းစေရန် အသုံးပြုသည့် ကွန်ပျူတာ မက်တာဘာသာစကား (metalanguage) တစ်ခုဖြစ်သည်။

X-Axis (X-ဝင်ရိုး)

ရှင်းလင်းချက်-

ကာတီးရှန်း ဩဒိနိတ်စနစ်ရှိ အလျားလိုက်ဝင်ရိုး။ ၎င်းသည် ဂရပ်ဖစ်တစ်ခုရှိ လွတ်လပ်သောကိန်းရှင် (independent variable) ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

X-Bar (X-ဘား)

ရှင်းလင်းချက်-

စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ X-Bar သည် တန်ဖိုးအစုတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှ သို့မဟုတ် ပျမ်းမျှတန်ဖိုးကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ၎င်းကို နမူနာပျမ်းမျှများ၏ အခြေအနေတွင် မကြာခဏ အသုံးပြုသည်။

X-Gvis (X-Gvis)

ရှင်းလင်းချက်-

ဘက်စုံရှုထောင့်စကေးသတ်မှတ်ခြင်း (multidimensional scaling) အတွက် အပြန်အလှန်တုံ့ပြန်နိုင်သော မြင်ယောင်ကြည့်ခြင်းစနစ်တစ်ခု။

X-Test (X-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

လွတ်လပ်သော အုပ်စုနှစ်ခုကြားရှိ ပျမ်းမျှများ သို့မဟုတ် အချိုးအစားများကို နှိုင်းယှဉ်ရန်အတွက် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုတစ်ခု။ ၎င်းသည် t-စစ်ဆေးမှုနှင့် ဆင်တူသော်လည်း ပုံမှန်မဟုတ်သော ဖြန့်ချီထားသော ဒေတာအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Y

Yates Corrected Chi-square (ယိတ်စ် ပြင်ဆင်ထားသော ခိုင်နှုန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

သေးငယ်သော 2x2 ဇယားများတွင် ခိုင်နှုန်းကိန်းစာရင်းအင်း၏ ခန့်မှန်းခြေကို မျော်မှန်းထားသော ကြိမ်နှုန်းများနှင့် လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ကြိမ်နှုန်းများကြား ကွာခြားချက်များ၏ အကြွင်းမဲ့တန်ဖိုးကို နှစ်ထပ်ကိန်းမတင်မီ 0.5 ဖြင့် လျှော့ချခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဤပြင်ဆင်ချက်သည် ခန့်မှန်းခြေကို ပိုမိုရှေးရိုးဆန်စေပြီး၊ ဇယားတွင် သေးငယ်သော လေ့လာတွေ့ရှိထားသော ကြိမ်နှုန်းများသာ ပါဝင်သောကြောင့် အချို့သော မျော်မှန်းထားသော ကြိမ်နှုန်းများသည် 10 ထက်နည်းလာသောအခါ အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Yates' continuity correction (ယိတ်စ်၏ ဆက်တိုက်ဖြစ်မှု ပြင်ဆင်ချက်)

ရှင်းလင်းချက်-

မတော်တဆဇယားတစ်ခုတွင် လွတ်လပ်မှုကို စစ်ဆေးသည့်အခါ၊ ဆက်တိုက်ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုဖြစ်သော ခိုင်နှုန်းကိန်းဖြန့်ချီမှုကို သီးခြားဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုဖြစ်သော ဘက်စုံဒွိဖြန့်ချီမှု၏ ခန့်မှန်းခြေအဖြစ် အသုံးပြုသည်။ ဤခန့်မှန်းခြေကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ရန် Yates က ပုံမှန်ခိုင်နှုန်းကိန်းစာရင်းအင်း၏ တွက်ချက်မှုတွင် ဤတန်ဖိုးများကို နှစ်ထပ်ကိန်းမတင်မီ အပြုသဘောကွာခြားချက်များ (လေ့လာတွေ့ရှိထားသော - မျော်မှန်းထားသော) မှ 0.5 ကို နုတ်ရန်နှင့် အနုတ်သဘောကွာခြားချက်များသို့ 0.5 ကို ပေါင်းရန် အကြံပြုခဲ့သည်။

Yield curve (အထွက်နှုန်းမျဉ်းကွေး)

ရှင်းလင်းချက်-

တူညီသော ခရက်ဒစ်စွန့်စားမှုရှိသော်လည်း ရင့်ကျက်မှုရက်စွဲများ မတူညီသော ကြွေးမြီငွေချေးစာချုပ်များအတွက် သတ်မှတ်အချိန်အမှတ်တွင် အတိုးနှုန်း သို့မဟုတ် အထွက်နှုန်းနှင့် ရင့်ကျက်မှုကြား ဆက်နွယ်မှုကို ဖော်ပြသည့် မျဉ်းကွေးတစ်ခု။ ရွေးချယ်ထားသော ရင့်ကျက်မှုနှစ်ခုရှိ အတိုးနှုန်းများကြား ကွာခြားချက်အဖြစ် အထွက်နှုန်းမျဉ်းကွေး၏ စောင်းကို တိုင်းတာနိုင်သည်။

Youden square (ယူဒင် စတုရန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

ကုသမှုတစ်ခုစီသည် အတန်းတစ်ခုစီတွင် တစ်ကြိမ်တည်းသာ ဖြစ်ပေါ် ပြီး ကော်လံများသို့ ကုသမှုများ၏ သတ်မှတ်ချက်သည် အချိုးကျသော မပြည့်စုံသော ပိတ်ဆို့မှုဒီဇိုင်း (symmetric balanced incomplete-block design) တစ်ခု၏ အတန်းနှင့် ကော်လံဒီဇိုင်းတစ်ခု။ ဤဒီဇိုင်း၏ အရိုးရှင်းဆုံးအမျိုးအစားကို လက်တင်စတုရန်းတစ်ခုမှ အတန်းတစ်ခုတည်းကိုသာ ဖျက်ခြင်းဖြင့် ရရှိသည်။

Youden's index (ယူဒင်၏ အညွှန်းကိန်း)

ရှင်းလင်းချက်-

နှစ်နှစ်မြင် မတော်တဆဇယားတစ်ခု၏ ရေတွက်မှုလေးခုမှ ဆင်းသက်လာသော အညွှန်းကိန်း၊ အထူးသဖြင့် ရောဂါရှာဖွေရေးစစ်ဆေးမှုတစ်ခုကို အသုံးပြုခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အညွှန်းကိန်း။ အညွှန်းကိန်းကို ပေးထားသည်။ အခြေခံအားဖြင့်၊ အညွှန်းကိန်းသည် စစ်ဆေးမှုတစ်ခု၏ အာရုံခံနိုင်စွမ်းနှင့် တိကျသေချာမှုအကြောင်း အချက်အလက်များကို တစ်ခုတည်းသောကိန်းဂဏန်းတစ်ခုအဖြစ် ပေါင်းစပ်ရန် ကြိုးစားသည်။

Yule's Q (ယူးလ်၏ Q)

ရှင်းလင်းချက်-

Yule's Q သည် ဒွိကိန်းရှင် (binary variable) နှစ်ခုကြား ဆက်စပ်မှု သို့မဟုတ် မှီခိုမှုကို တိုင်းတာရန် မတော်တဆဇယားများ၏ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းတွင် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

Yule-Simon Distribution (ယူးလ်-ဆိုင်မွန် ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Yule-Simon ဖြန့်ချီမှုသည် ပါရာမီတာ 1 ဖြင့် ဂျီသြမေတြီဖြန့်ချီမှုအတွက် လိုအပ်သော စမ်းသပ်မှုအရေအတွက်ကို ပုံဖော်သည့် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြန့်ချီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

Z

Z Distribution (Standard Normal) (Z ဖြန့်ချီမှု - စံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

Z ဖြန့်ချီမှု (သို့မဟုတ် စံပုံမှန်ဖြန့်ချီမှု) လုပ်ဆောင်ချက်ကို အောက်ပါဖော်မြူလာဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်-

$f(x) = 1/[(2\pi)^{1/2}] * e^{-1/2 * x^2}$၊ $-\infty < x < \infty$

ဤတွင် e သည် သဘာဝလော့ဂရစ်သမ်၏ အခြေခံဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ Euler's e (2.71...) ဟုခေါ်သည်၊ π သည် Pi ကိန်းသေ (3.14...) ဖြစ်သည်။

ဤဖြန့်ချီမှုသည် ပျမ်းမျှ သုညနှင့် စံတိမ်းချက် တစ်ခုရှိသော ပုံမှန်ဖြန့်ချီမှုမျှသာဖြစ်ကြောင်း သတိပြုပါ။ Z ဖြန့်ချီမှုကို နမူနာကြီးများအတွက် သို့မဟုတ် စံတိမ်းချက်ကို သိရှိသည့် အခြေအနေများတွင် ယူဆချက်စစ်ဆေးခြင်းတွင် အများအားဖြင့် အသုံးပြုသည်။

Z statistic (Z စာရင်းအင်း)

ရှင်းလင်းချက်-

Z စာရင်းအင်းသည် မူလယူဆချက်အောက်တွင် ၎င်း၏ဖြန့်ချီမှုသည် မျှော်မှန်းတန်ဖိုး သုညရှိပြီး ပုံမှန်မျဉ်းကွေးဖြင့် ကောင်းစွာ ခန့်မှန်းနိုင်သော စစ်ဆေးမှုစာရင်းအင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့်၊ Z စာရင်းအင်းများကို အခြားစာရင်းအင်းတစ်ခုကို စံသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် တည်ဆောက်သည်။ Z စာရင်းအင်းသည် မူလစာရင်းအင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည်-

Z = (မူလ − မူလ၏ မျှော်မှန်းတန်ဖိုး) / မူလ၏ SE

Zero-inflated binomial regression (သုညဖောင်းပွသော ဒွိဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု)

ရှင်းလင်းချက်-

အထက်ကန့်သတ်ရေတွက်မှု အခြေအနေတစ်ခုရှိသည့်အခါ သက်ရောက်နိုင်သော သုညဖောင်းပွသော ပွိုင့်ဆွန်ဆုတ်ယုတ်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု (zero-inflated Poisson regression) ၏ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း။ ၎င်းသည် ဖြစ်နိုင်ခြေ p ဖြင့် လေ့လာတွေ့ရှိချက်တစ်ခုသည်

သုညဖြစ်ပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေ 1-p ဖြင့် ဘောင်များ n နှင့် π ပါရှိသော ဒွိဖြန့်ချီမှုပါရှိသည့်
ကျပန်းကိန်းရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

Zeta Score (ဇီတာရမှတ်)

ရှင်းလင်းချက်-
ဘဏ္ဍာရေးအချို့အစားများနှင့် ညွှန်းကိန်းအမျိုးမျိုးအပေါ် အခြေခံ၍ တွက်ချက်ထားသော ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏
ဒေဝါလီခံနိုင်ခြေကို အကဲဖြတ်ရန် အသုံးပြုသည့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြစ်သည်။
၎င်းသည် ဒေဝါလီခံခြင်းခန့်မှန်းခြင်းပုံစံများတွင် အထူးအသုံးများသည်။

Zigzagging (ဇစ်ဇတ်သွားခြင်း)

ရှင်းလင်းချက်-
စာရင်းအင်းပညာတွင်၊ zigzagging သည် အချိန်ကိန်းစဉ် သို့မဟုတ် စာရင်းအင်းဖြန့်ချီမှုတစ်ခုရှိ
ဒေတာအမှတ်များ၏ မမှန်မကန်ရွေ့လျားမှု သို့မဟုတ် ပုံစံကို ရည်ညွှန်းသည်။

Z-score (Z-ရမှတ်)

ရှင်းလင်းချက်-
Z စာရင်းအင်း၏ လေ့လာတွေ့ရှိထားသောတန်ဖိုး။

Z-test (Z-စစ်ဆေးမှု)

ရှင်းလင်းချက်-
မူလယူဆချက်အောက်တွင် Z စာရင်းအင်း၏ ဖြစ်နိုင်ခြေသမိုင်းဇယားကို ပုံမှန်မျဉ်းကွေးဖြင့်
ခန့်မှန်းခြင်းအပေါ် အခြေခံသည့် ယူဆချက်စစ်ဆေးမှု (hypothesis test) တစ်ခု။